

MINISTERSTVO
HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

VÝROČNÁ SPRÁVA 2021

Výročná správa 2021

© Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Bratislava 2022
Všetky práva vyhradené.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
Mlynské nivy 44/a
827 15 Bratislava 212

Tel.: +421 2 4854 1111 (ústredňa)
Fax: +421 2 4333 7827
E-mail: info@mhsr.sk
Webstránka: www.mhsr.sk

Obsah

1	Základné údaje o ministerstve	5
1.1	Vedúci predstavitelia	5
1.2	Organizačná štruktúra	7
1.3	Personálne otázky	7
2	Poslanie, vízia a ciele	30
	Ciele	31
3	Činnosť ministerstva	34
3.1	Podnikateľské prostredie.....	34
3.2	Energetika	36
3.3	Zahraničný obchod a obchodná politika	Chyba! Záložka nie je definovaná.48
3.4	Priemysel..	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.5	Investície.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.78
3.6	Inovácie.....	83
3.7	Európske hospodárske vzťahy.....	87
3.8	Ochrana spotrebiteľa.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.9	Výkon akcionárskych práv	97
3.10	Charakteristika podriadených organizácií MH SR.....	97
3.11	Chemické látky a prípravky	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.12	Priemyselné chemikálie	107
3.13	Biocídy	114
3.14	Helpdesk (asistenčné pracovisko CCHLP)	122
3.15	Bezpečnosť a krízové riadenie.....	124
	Majetok štátu určený na účely hospodárskej mobilizácie (ďalej len „majetok HM“) ...	127
	Štátne hmotné rezervy a hospodárenie s nimi	127
	Financovanie hospodárskej mobilizácie a iných úloh ...	Chyba! Záložka nie je definovaná.
	Ochrana utajovaných skutočností.....	130
4	Charakteristika právnických osôb v pôsobnosti MH SR	134
4.1	Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA)	134
4.2	Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO)	139
4.3	MH Invest, s.r.o.	140
4.4	MH Invest II, s.r.o.	140
4.5	InvEast SK, s.r.o.	141
4.6	Národný jadrový fond	141
4.7	Hlavný banský úrad	142

4.8	Rudné bane, štátny podnik Banská Bystrica	143
4.9	Puncový úrad	144
4.10	Múzeum obchodu Bratislava	145
4.11	Slovak Business Agency - SBA	146
5	Hospodárenie organizácie.....	161
5.1	Základná charakteristika správcu rozpočtovej kapitoly.....	161
5.1.1	Finančné operácie	176
5.2	Konsolidovaná účtovná závierka	177
5.2.1	Informácie o konsolidovanom celku	177
5.2.2	Metódy konsolidácie	Chyba! Záložka nie je definovaná.
5.2.3	Významné udalosti po skončení účtovného obdobia	183
6	Podporné činnosti.....	184
6.1	Komunikácia s verejnosťou	184
6.2	Verejné obstarávanie.....	185
6.3	Kontrola a audit.....	186
6.4	Informačné a komunikačné technológie.....	192

Prílohy:

Konsolidované výkazy

Konsolidované poznámky

Identifikačné údaje

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava 212

IČO účtovnej jednotky: 00686832
Dátum založenia/zriadenia: 28. august 1990

1 Základné údaje o ministerstve

1.1 Vedúci predstavitelia

Minister

Richard Sulík (1968)

Vyštudoval všeobecnú fyziku na Technische Universität a podnikové hospodárstvo na Ludwig-Maximilian-Universität v Mníchove v Nemecku. Neskôr na Národohospodárskej fakulte Ekonomickej univerzity v Bratislave študoval Dane a daňové poradenstvo. Bol zakladateľom a konateľom spoločnosti FaxCopy, a. s. v rokoch 1991-2001. V rokoch 2002-2003 bol poradcom ministra financií Ivana Mikloša. V rokoch 2004-2006 pôsobil ako generálny riaditeľ v spoločnosti Odvoz a likvidácia odpadu, a. s. V rokoch 2005-2006 bol poradcom ministerky práce, sociálnych vecí a rodiny Ivety Radičovej, neskôr v rokoch 2006-2007 bol poradcom ministra financií Ivana Počiatka.

V rokoch 2007-2008 pôsobil ako personálny riaditeľ SAS Automotive, s.r.o. v Bratislave. Bol predsedom Národnej rady Slovenskej republiky v rokoch 2010-2011, v rokoch 2010-2014 bol poslancom Národnej rady Slovenskej republiky. Neskôr v rokoch 2014-2019 bol poslancom Európskeho parlamentu v Bruseli. Od roku 2009 je predsedom politickej strany Sloboda a solidarita. Od roku 2020 je podpredsedom vlády pre ekonomiku a vo funkcii ministra hospodárstva Slovenskej republiky.

Štátny tajomník I

Ján Oravec (1964)

Vyštudoval Filozofickú fakultu Univerzity Komenského v Bratislave a Bankový manažment, riadenie aktív a pasív banky, riadenie úverových a úrokových rizík, strategické plánovanie, bankový marketing, riadenie ľudských zdrojov na Southern Methodist University v Dallase, USA. V rokoch 1987-1990 pôsobil ako výskumný pracovník Ekonomického ústavu Slovenskej republiky v Bratislave. V rokoch 1991-1993 bol manažérom v Podnikateľskom investičnom fonde v Bratislave. Od roku 1992 až do súčasnosti pôsobí v rámci ekonomického poradenstva pre Catallaxia, s.r.o. V rokoch 1992-2013 bol prezidentom Nadácie F. A. Hayeka

v Bratislave. V Devín banke pôsobil v rokoch 1993-1995 na pozícii riaditeľa Oddelenia investičných analýz. Na Ministerstve hospodárstva SR pôsobil v rokoch 1999-2002 ako generálny riaditeľ sekcie stratégie. Od roku 2003 po súčasnosť pôsobí ako prezident Združenia podnikateľov Slovenska. Od roku 2004 je členom výboru a od roku 2013 aj členom predsedníctva Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru v Bruseli. Od roku 2020 do októbra 2022 zastával funkciu štátneho tajomníka I.

Štátny tajomník II

Karol Gálek (1979)

Študoval na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a Technische Universität vo Viedni. Od roku 2004 do roku 2005 pôsobil ako hlavný radca pre Inšpektorát kúpeľov a žriedel MZV SR. V rokoch 2005 - 2008 pôsobil ako projektový manažér v spoločnosti Ventureal s.r.o., Bratislava. V roku 2008 pôsobil ako business analyst v Enel North America v USA. V rokoch 2009 až 2015 bol konateľom spoločnosti Generm s.r.o. Bratislava. Ako koordinátor projektov cezhraničnej spolupráce pôsobil v Energiepark Bruck/Leitha v Rakúsku pôsobil v rokoch 2010-2016. V rokoch 2016-2020 bol

poslancom Národnej rady Slovenskej republiky. Zároveň pôsobil ako predseda Komisie pre technologický rozvoj a inovácie v Bratislave. Od roku 2020 do októbra 2022 zastával funkciu štátneho tajomníka II. na Ministerstve hospodárstva SR.

Generálny tajomník služobného úradu

Roman Achimský (1968)

Vyštudoval Slovenskú technickú univerzitu – Stavebnú fakultu v Bratislave, odbor „Pozemné stavby“. Svoju prax začal v spoločnosti FaxCopy v Bratislave v roku 1991, v ktorej bol neskôr konateľom a členom predstavenstva a to až do roku 2004. V rokoch 2004 až 2015 pôsobil v spoločnosti OLO a. s., Bratislava v manažmente spoločnosti. Začínal ako námestník pre obstarávanie, neskôr pôsobil ako zástupca riaditeľa, až po generálneho riaditeľa spoločnosti v rokoch 2012-2015. V rokoch 2008 až 2015 zároveň pôsobil ako člen prezídia Asociácie podnikateľov v odpadovom hospodárstve. Od roku 2016 sa vrátil opäť do spoločnosti FaxCopy, kde pôsobil ako manažér vnútorných vzťahov. Od roku 2020 do

októbra 2022 zastával funkciu generálneho tajomníka služobného úradu na Ministerstve hospodárstva SR.

1.2 Organizačná štruktúra

V roku 2021 došlo v organizačnej štruktúre ministerstva k nasledovným zmenám:

S činnosťou od 15. októbra 2021 bol zrušený organizačný útvar „odbor hodnotenia rizík“ v riadiacej pôsobnosti generálneho riaditeľa Centra pre chemické látky a prípravky. K uvedenému termínu boli na ministerstve zároveň zriadené tieto organizačné útvary:

- „oddelenie kybernetickej bezpečnosti“ v priamej riadiacej pôsobnosti ministra,
- „oddelenie implementácie dopytovo orientovaných projektov IV.“ v riadiacej pôsobnosti riaditeľa odboru implementácie projektov,
- „oddelenie implementácie dopytovo orientovaných projektov V.“ v riadiacej pôsobnosti riaditeľa odboru implementácie projektov,
- „oddelenie implementácie národných projektov“ v riadiacej pôsobnosti riaditeľa odboru technickej pomoci a národných projektov.

1.3 Personálne otázky

Počet zamestnancov:	484,00
Systematizovaný stav – počet miest:	593,00
Priemerný vek zamestnanca:	41,81
Priemerná výška funkčného platu:	1 854,00 eur (s technickou pomocou 2 058 eur)
Priemerná výška funkčného platu TP:	2 583,00 eur
Priemerný osobný príplatok:	420,00 eur (s technickou pomocou 504 eur)
Priemerný osobný príplatok TP:	718,00 eur
Priemerný osobný plat:	2 656,00 eur

Tabuľka č. 1: Štruktúra zamestnancov MHSR za rok 2021

Tabuľka č. 17. Štruktúra zamestnancov WHO na zač. 2011

1. Podľa druhu pracovnoprávneho vzťahu						
	počet		%			
štátna služba	409		85			
verejný záujem	75		15			
2. Podľa pohlavia						
	počet					
ženy	313		65			
muži	171		35			
3. Podľa veku						
	spolu		z toho ž e n y		z toho m u ž i	
	počet	%	počet	%	počet	%
do 30 rokov	57	12	37	12	20	12
31 – 40 rokov	189	39	111	36	78	46
41 – 50 rokov	138	28	100	32	38	22
51 – 60 rokov	78	16	48	15	30	17
nad 61 rokov	22	5	17	5	5	3

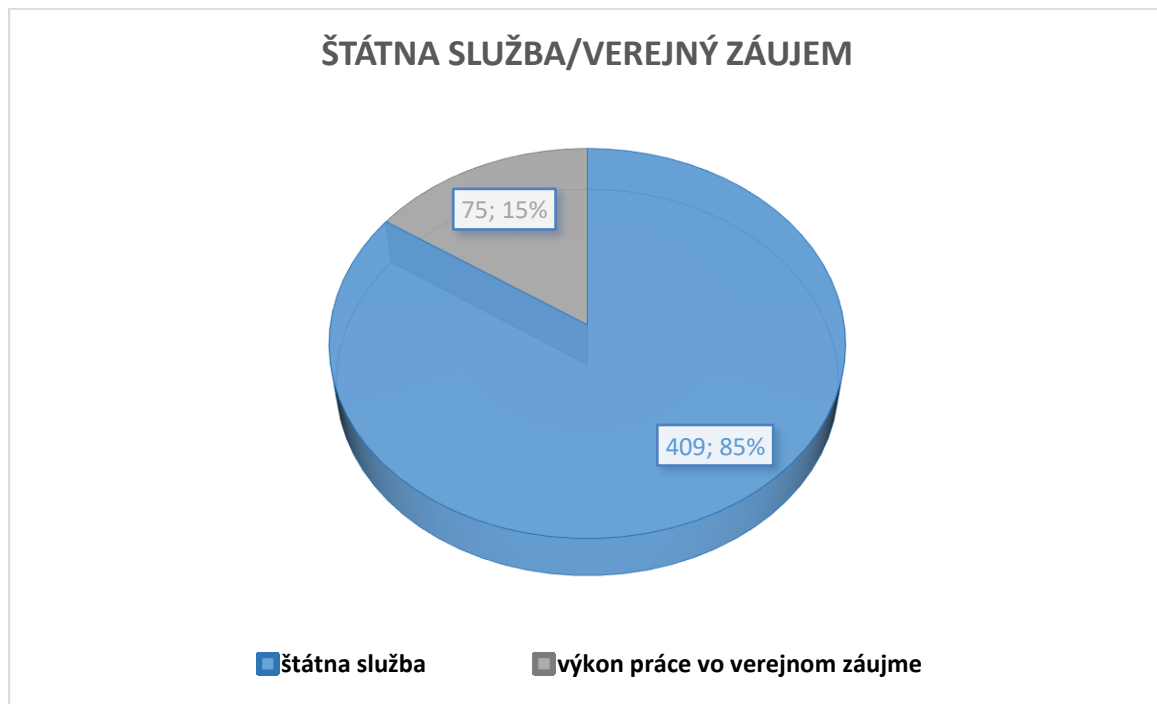
spolu	484		313		171	
priemerný vek	41,81		42,48		40,57	
4. Podľa miesta trvalého pobytu						
			počet	%		
Bratislava			278	57		
iné			206	43		
5. Podľa vzdelania						
			počet	%		
základné			1	1		
stredoškolské			55	11		
vysokoškolské 1. stupňa			5	1		
vysokoškolské 2. stupňa			394	81		
vysokoškolské 3. stupňa			29	6		
6. Podľa funkcie						
	spolu		z toho ž e n y		z toho m u ž i	
	počet	%	počet	%	počet	%
vedúci zamestnanci	73	15	40	55	33	45
referenti	411	85	273	66,42	138	33,58
7. Podľa platovej triedy						
			ŠS	% zo ŠS	VZ	% z VZ
2			0	0	10	13
3			6	1	23	32
4			0	0	11	15
5			1	0	16	21
6			2	1	2	2
7			31	8	3	4
8			352	86	3	4
9			14	3	6	8
10			0	0	0	0
11			0	0	1	1
12			3	1	0	0
Polit.			409		75	
Spolu ZMC ŠS + VZ			0	0	10	13
8. Fluktuácia zamestnancov v r. 2021						
			počet	%		
nástupy			77	16		
výstupy			64	13		

9. Fluktuácia zamestnancov v r. 2020		
	počet	%
nástupy	73	15
výstupy	99	20
10. Podľa priznaného funkčného / osobného platu		

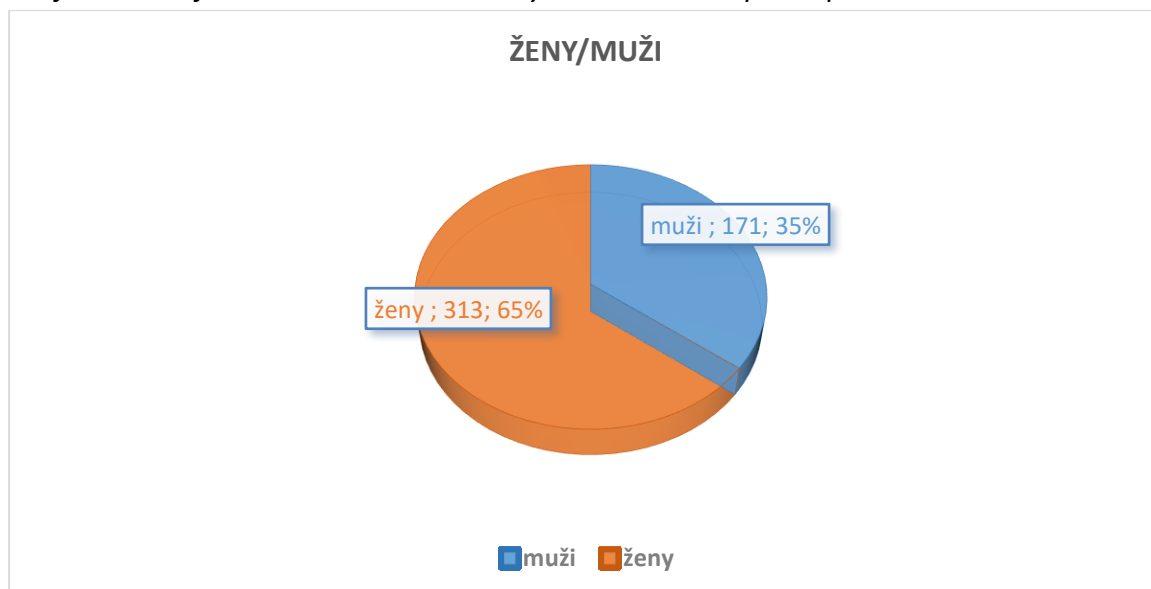
	počet	%				
osobný plat	9	1,86				
funkčný plat	475	98,14				
11. Podľa dôchodkového veku (63 rokov a viac)						
	počet	%				
dôchodcovia	10	2				
ostatní	474	98				
Vedúci zamestnanci za rok 2021						
	Spolu		ž e n y		m u ž i	
	počet	suma	počet	suma	počet	suma
priemerný funkčný plat	70	2 507,-	40	2 471,-	30	2 554,50
priemerný osobný príplatok		835,50		835,-		836,-
priemerný príplatok za riadenie		303,50		282,-		331,50

12. Výberové konania podľa zákona o štátnej službe – porovnanie rokov 2020 a 2021											
Rok	Vyhlásené VK	Z toho Neúspešné		z toho pre vedúcich		z toho pre EŠIF		z toho pre POO		Z toho Ostatné	
	Počet	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%
2020	74	30	40,5	24	32,4	10	13,5	0	0	10	13,5
2021	98	33	33,7	14	14,3	22	22,4	15	15,3	14	14,3

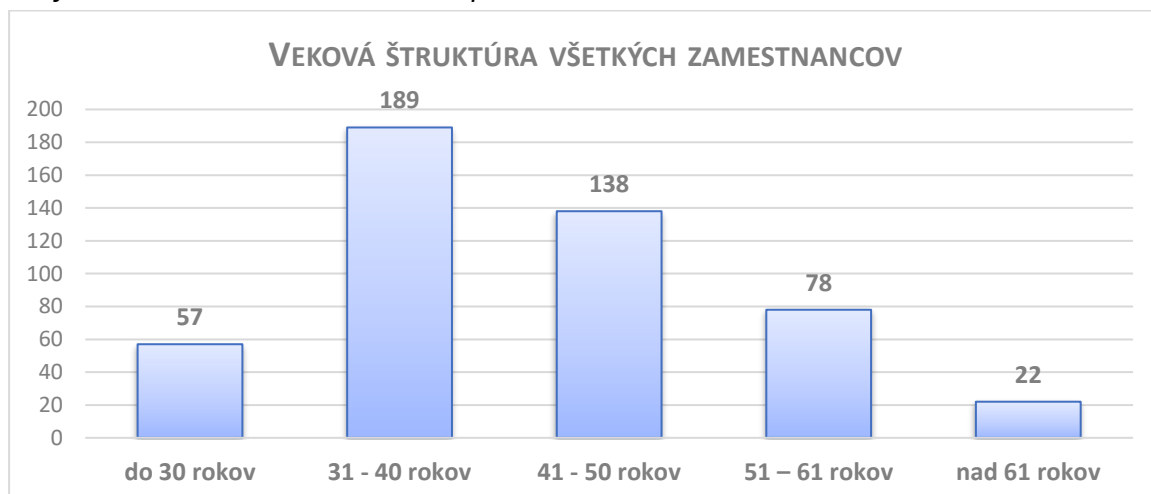
Graf č. 1 – Grafické znázornenie štruktúry zamestnancov podľa druhu pracovnoprávneho vzťahu

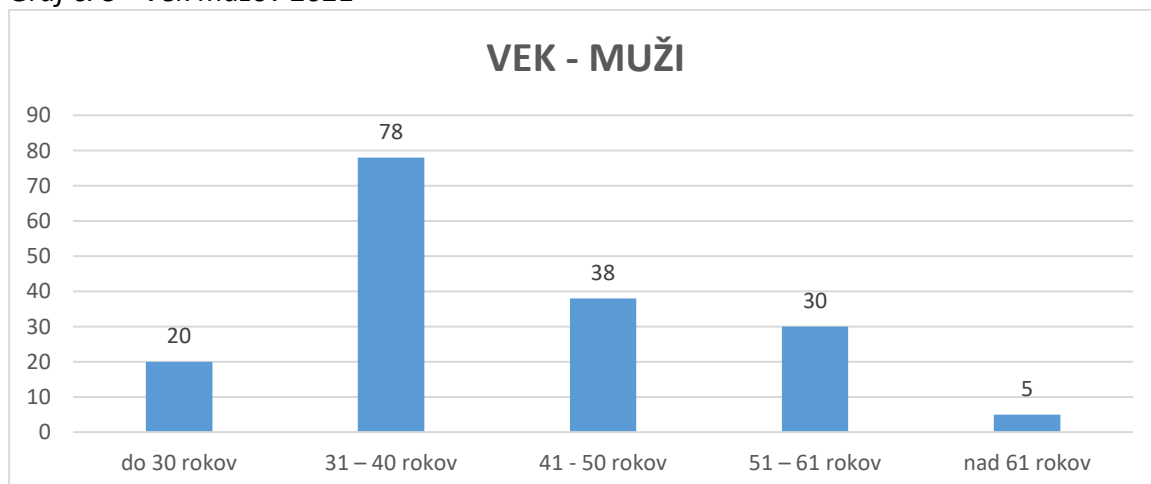
Graf č. 2 – Grafické znázornenie štruktúry zamestnancov podľa pohlavia

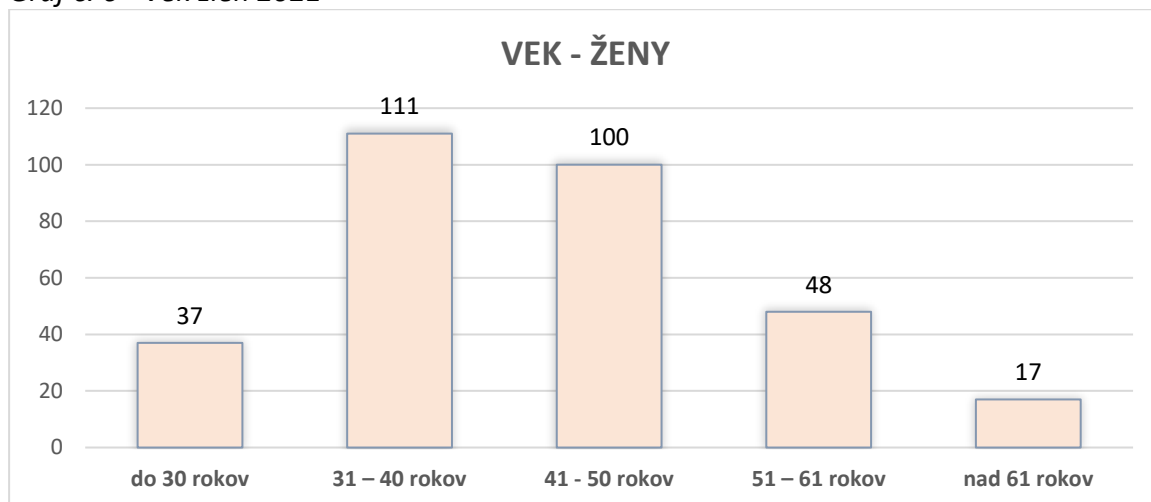
Graf č. 4 – Štruktúra zamestnancov podľa veku - všetci zamestnanci 2021

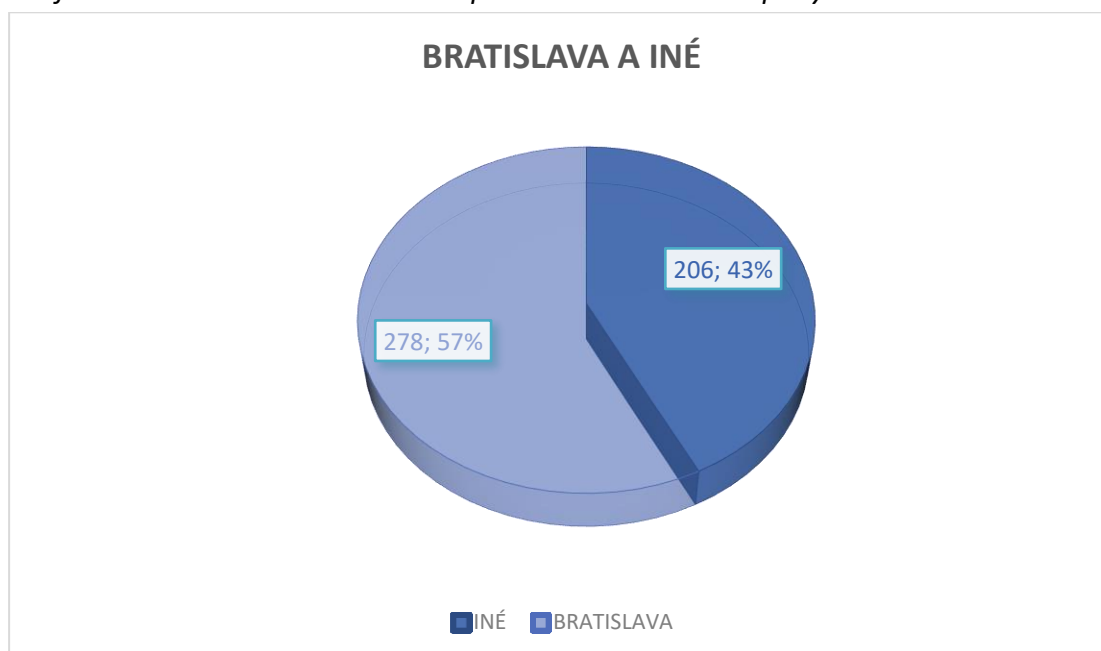
Graf č. 5 - Vek mužov 2021

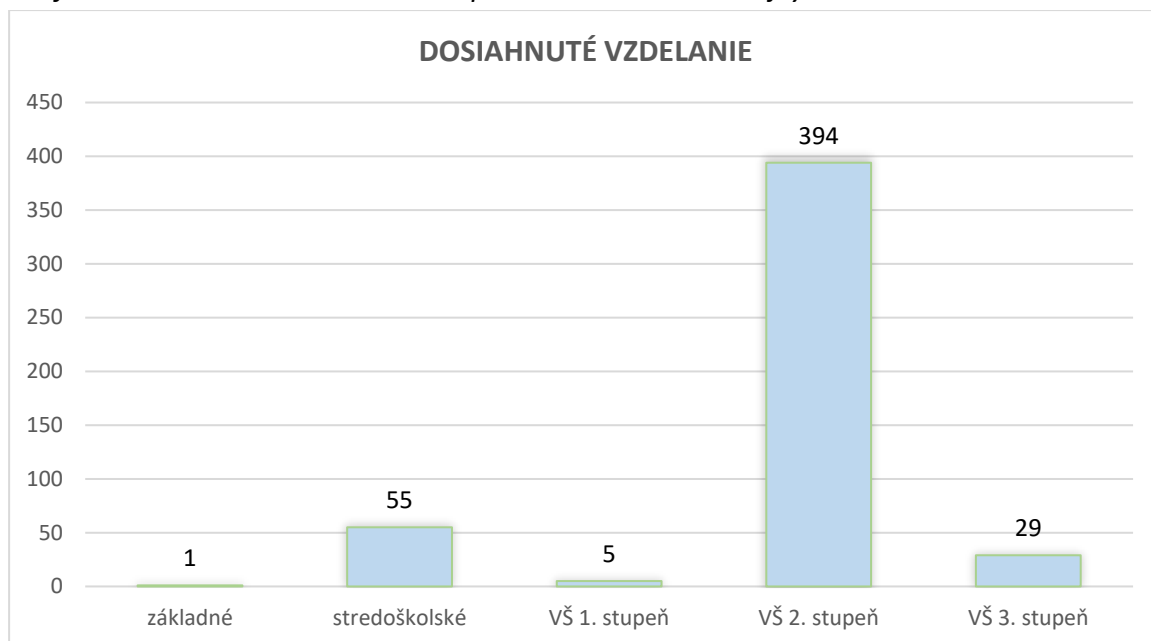
Graf č. 6 - Vek žien 2021

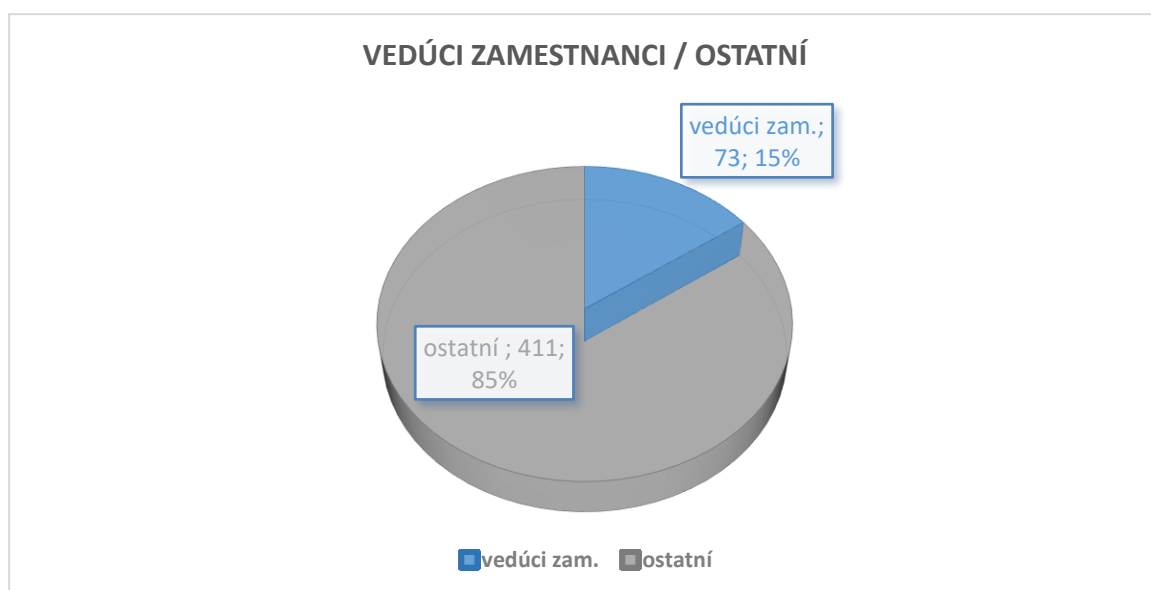
Graf č. 7 – Štruktúra zamestnancov podľa miesta trvalého pobytu

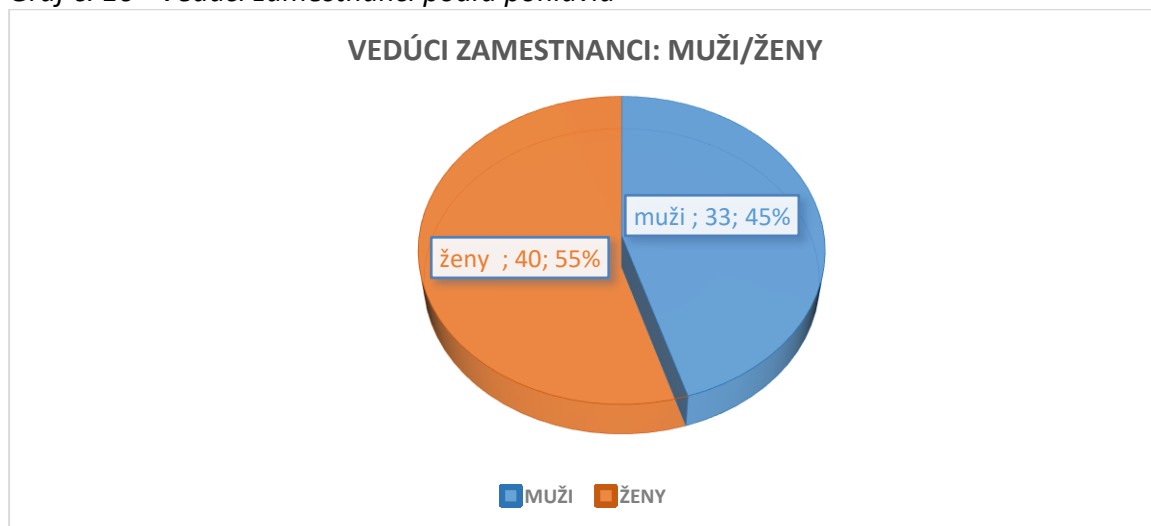
Graf č. 8 – Štruktúra zamestnancov podľa dosiahnutého najvyššieho vzdelania v roku 2021

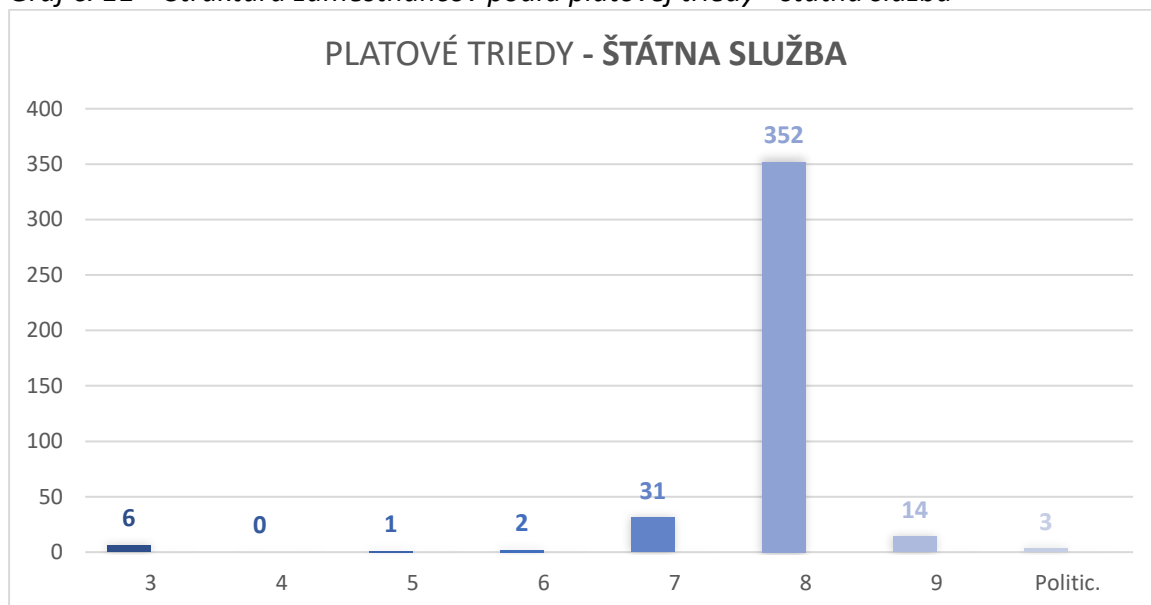
Graf č. 9 – Štruktúra zamestnancov podľa počtu vedúcich zamestnancov

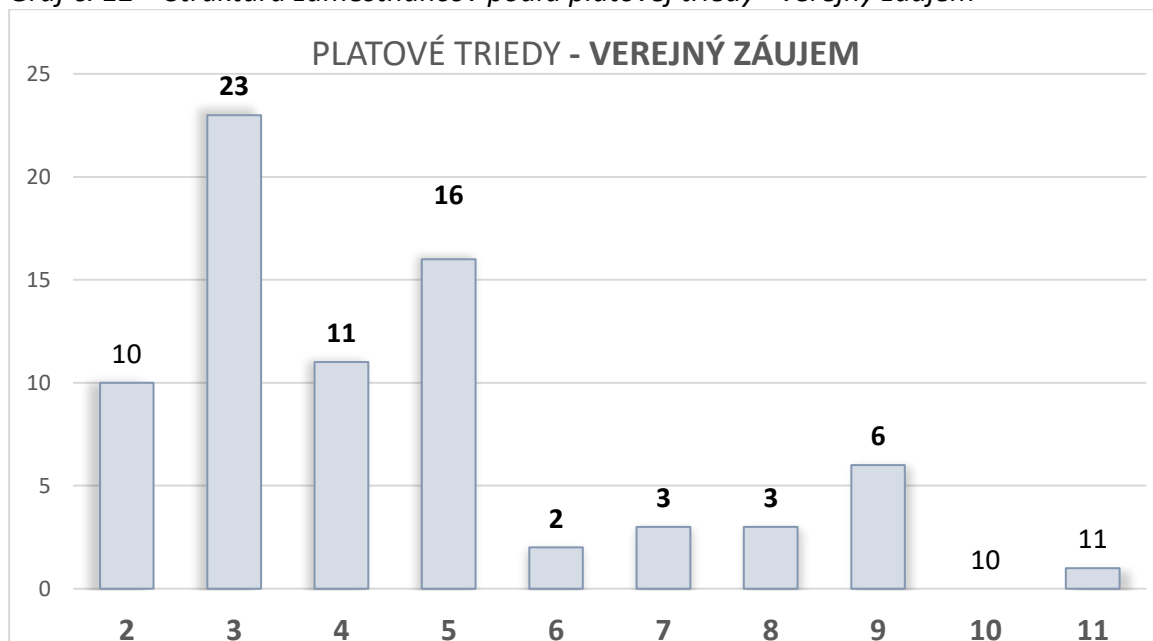
Graf č. 10 - Vedúci zamestnanci podľa pohlavia

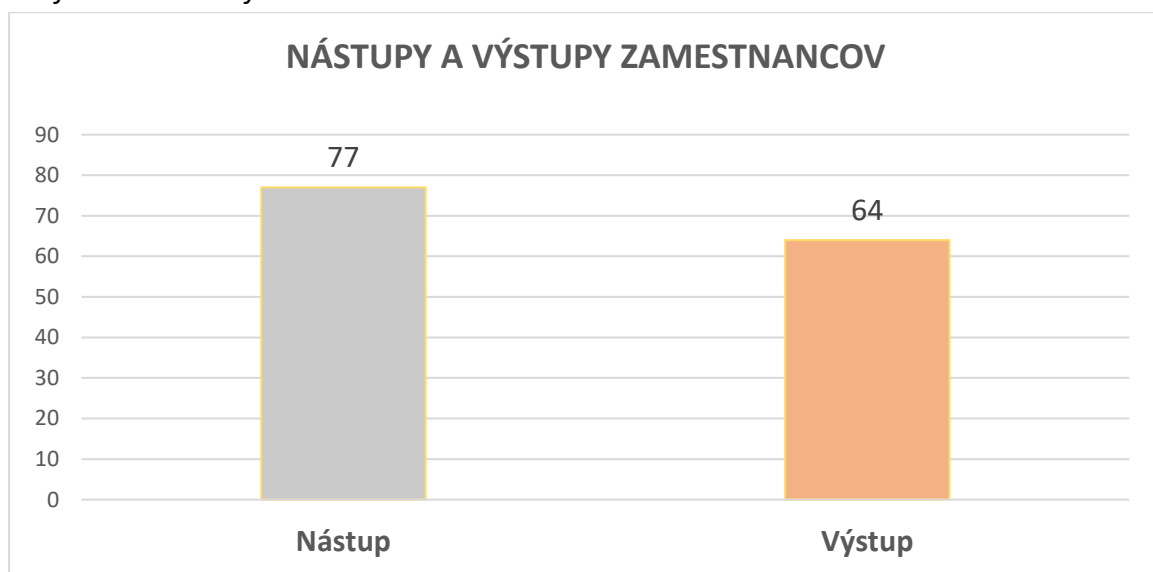
Graf č. 11 – Štruktúra zamestnancov podľa platovej triedy - štátna služba

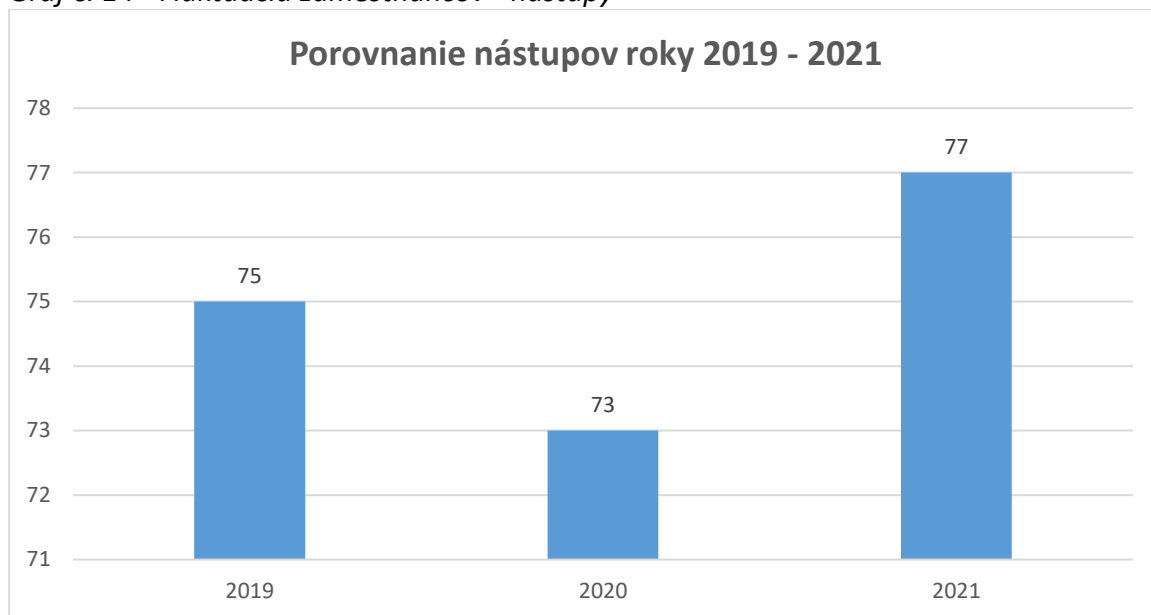
Graf č. 12 – Štruktúra zamestnancov podľa platovej triedy - verejný záujem

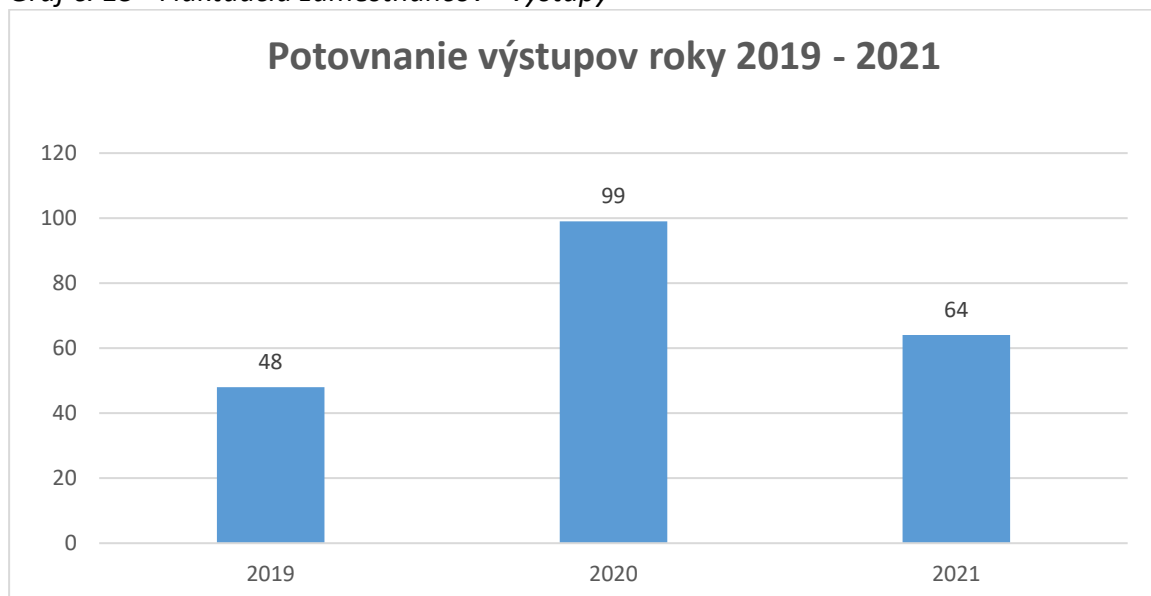
Graf č. 13 – Podľa fluktuácie zamestnancov v roku 2021

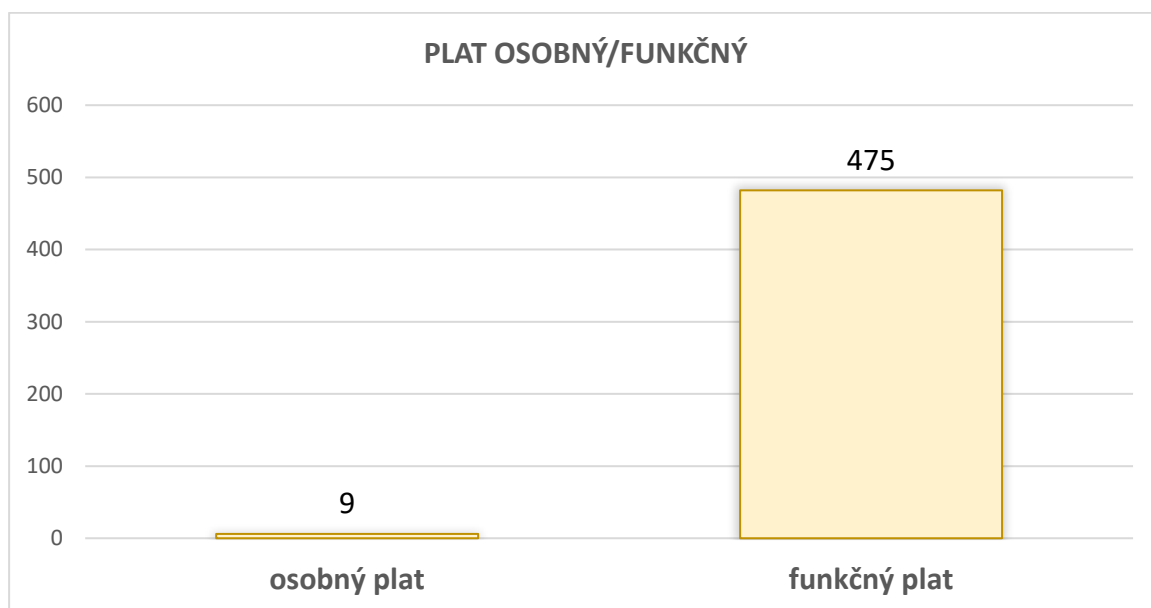
Graf č. 14 - Fluktuácia zamestnancov - nástupy

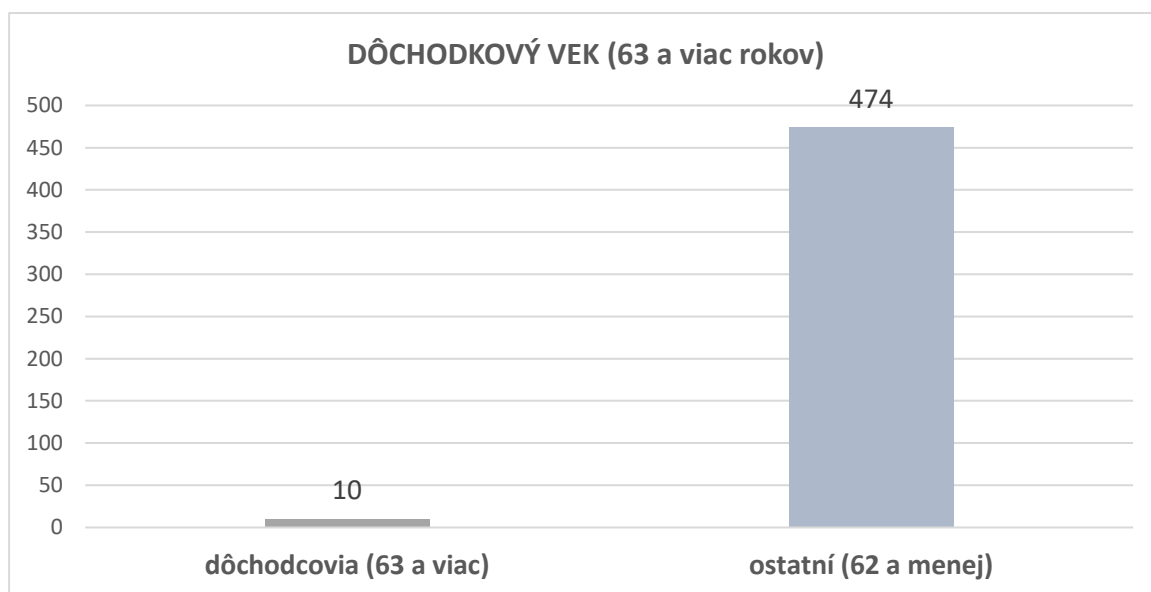
Graf č. 15 - Fluktuácia zamestnancov - výstupy

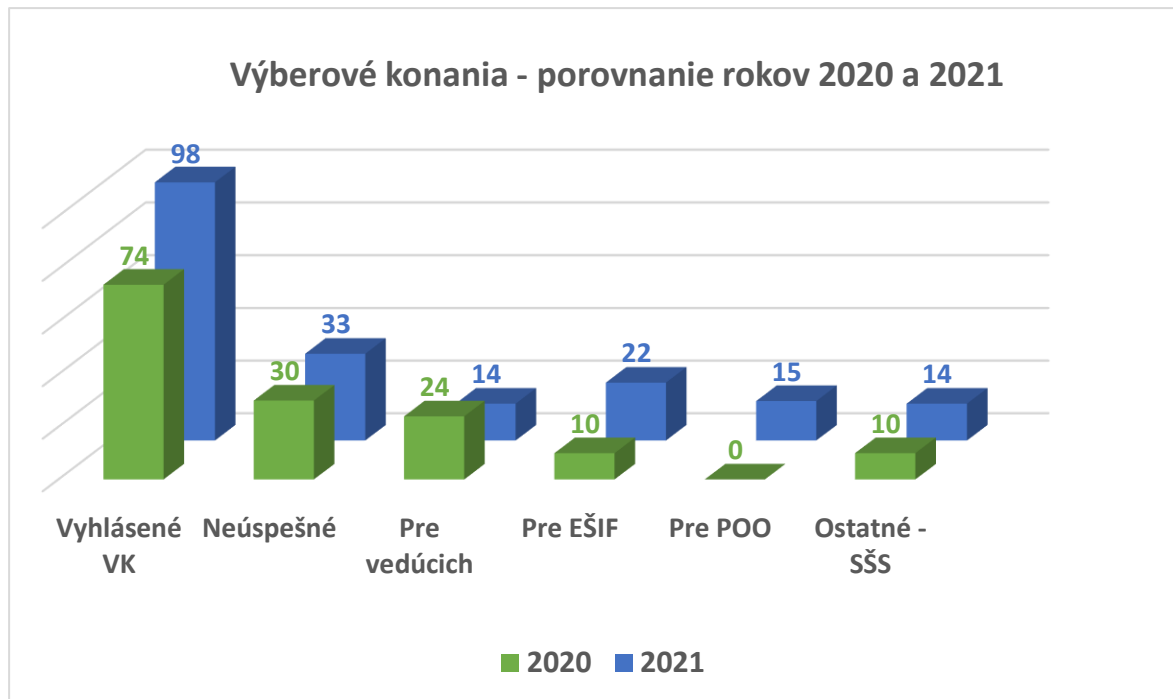
Graf č. 16 – Štruktúra zamestnancov podľa počtu priznaných osobných a funkčných platov

Graf č. 17 – Štruktúra zamestnancov podľa veku nad 63 rokov a viac voči ostatným zamestnancom

Graf č. 18 - Výberové konania podľa zákona o štátnej službe

Vzdelávanie

Vzdelávanie štátnych zamestnancov zabezpečoval osobný úrad. **Rok 2021 bol podobne ako rok 2020 poznačený pandemiou COVID-19**, ktorá opäť vo veľkej miere zasiahla do vzdelávacieho procesu našich zamestnancov. Napriek opakovaniu pandemickej situácie prebiehalo zabezpečovanie vzdelávania **v rozsiahlejšom formáte ako v roku 2020**, keďže sa podarilo v rámci **online školení** úspešne využívať širšiu paletu vzdelávacích platforiem (MS TEAMS, ZOOM, SKYPE, WEBEX, atď.). Zároveň sa v rámci vzdelávania prejavila **celková podpora mobility zamestnancov**, v rámci ktorej bolo ešte v predchádzajúcom roku 2020 vymenených v prvom štvrtroku 140 pracovných staníc za notebooky a zabezpečených 300 licencií Microsoft TEAMS pre videokonferencie, školenia a prácu v cloudovom prostredí. Pre zvýšenie bezpečnosti práce z domu boli vydané bezpečnostné certifikáty zamestnancom pracujúcich s notebookmi pre prístup do IKT prostredia MH SR z Internetu. V druhej fáze podpory mobility bolo zakúpených ďalších 190 notebookov, ako aj cloudové licencie Microsoft O365 E1 pre všetkých zamestnancov ministerstva. Každodenná prax ukázala, že zamestnanci využívali možnosť komunikovať a vzdelávať sa bezkontaktné v priestoroch aj mimo priestorov ministerstva.

Okrem uvedeného sa podarilo v roku 2021 v spolupráci s poskytovateľmi vzdelávacích aktivít zabezpečiť **väčší počet pôvodne zrušených školení v novom, náhradnom termíne**.

Kontinuálne vzdelávanie sa v prostredí ministerstva uskutočňovalo:

1. Vstupným školením
2. Adaptačným vzdelávaním
3. Kompetenčným vzdelávaním

Vstupné školenie

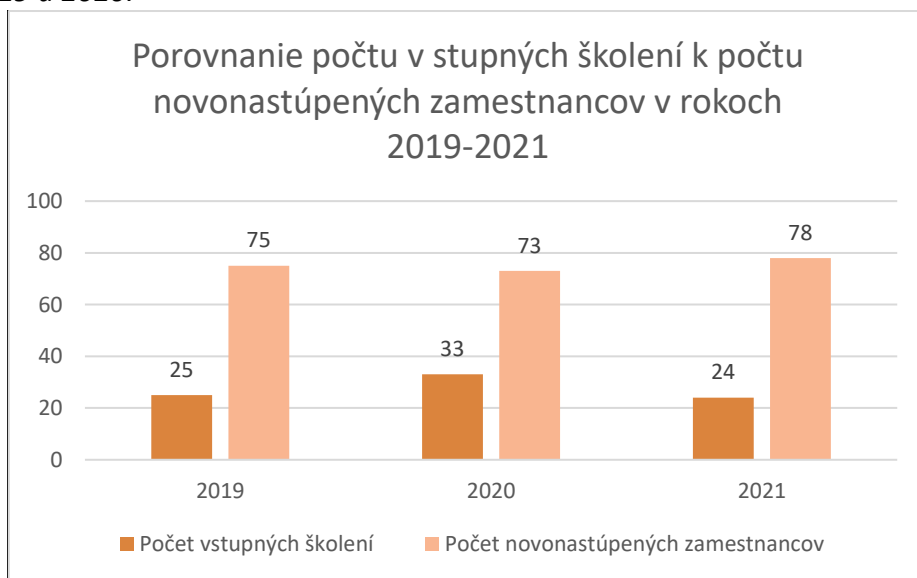
Vstupné školenie je zamerané na novoprijatých zamestnancov alebo zamestnancov, ktorí po uplynutí výraznejšieho časového odstupu nastupujú z mimoevidenčného stavu do pracovného procesu, napr. zamestnanci po uplynutí materskej a rodičovskej dovolenky, po návrate zo zastúpenia Slovenskej republiky v medzinárodnej inštitúcii, atď.

Vstupné školenie prebiehalo prezenčnou formou, ako aj formou e-learningového kurzu v prostredí edu.mhsr.sk. Na vstupnom školení boli zamestnancom poskytované informácie v gescii:

- **osobného úradu (prezenčná aj e-learningová forma):**
 - problematika zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy,
 - zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe,
 - Organizačného poriadku ministerstva,
 - Služobného/Pracovného poriadku ministerstva,
 - dochádzkového systému ANeT,
 - interného webového sídla MH SR so zameraním na informácie osobného úradu,
 - oblasť vzdelávania a knižnice;
 - kolektívne zmluvy vrátane sociálneho programu a benefitov pre zamestnancov ministerstva.
- **odboru informatiky (prezenčná a čiastočne e-learningová forma)** - problematika smernice ministerstva č. 4/2014 o používaní informačných a komunikačných technológií ministerstva,
- **oddelenia kybernetickej bezpečnosti (len prezenčná forma)** – problematika zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti.

V priebehu roka 2021 bolo realizovaných spolu **24 vstupných školení**, na ktorých bolo preškolených **78 zamestnancov**.

Graf č. 19 - Nárast počtu preškolených zamestnancov v rámci vstupných školení v porovnaní s rokmi 2019 a 2020.

Adaptačné vzdelávanie

Adaptačné vzdelávanie štátneho zamestnanca vzniká dňom vzniku štátnozamestnaneckého pomeru a končí uplynutím skúšobnej doby, pričom na štátneho zamestnanca, ktorému skúšobná doba neplynula, sa adaptačné vzdelávanie nevzťahuje.

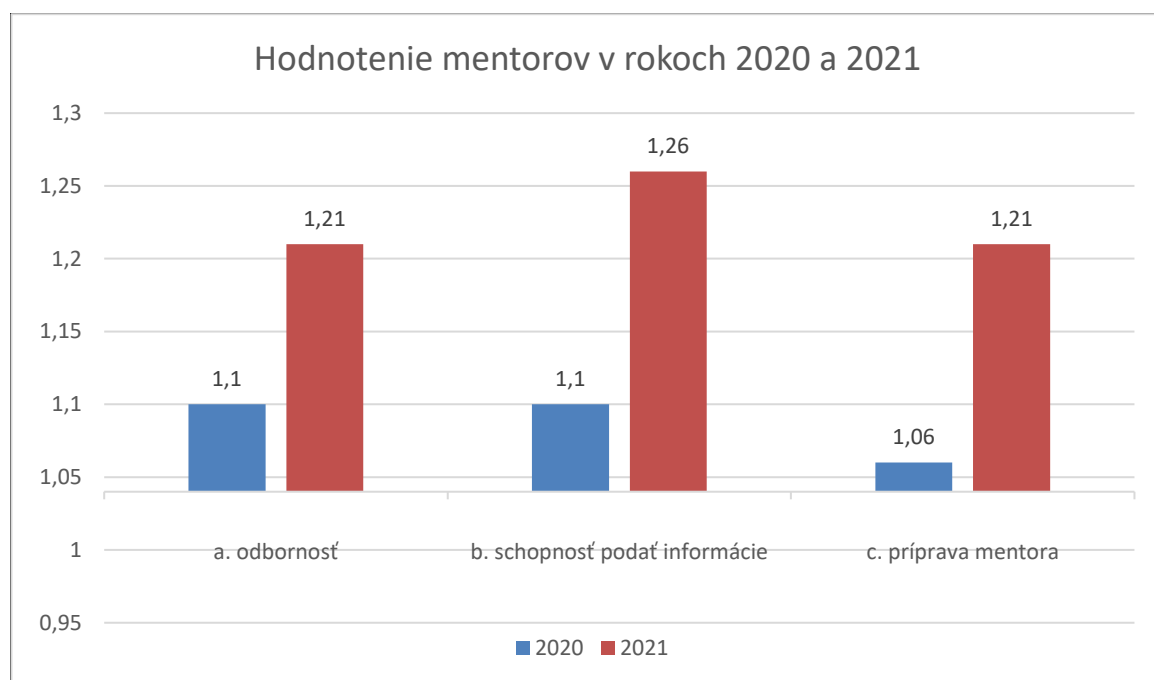
Keďže sa hromadné adaptačné vzdelávanie pre novoprijatých zamestnancov realizuje formou lektorského zboru v štvrtročných cykloch, **z dôvodu protipandemických opatrení** boli všetky plánované termíny zrušené. Školenie pre mentorovaných zamestnancov prebiehalo v e-learningovom prostredí v rámci kurzu I. časť adaptačného vzdelávania.

S cieľom uľahčiť adaptáciu nových štátnych zamestnancov a umožniť im získať odborné a praktické skúsenosti od služobne starších štátnych zamestnancov sa adaptačné vzdelávanie v zmysle zákona o štátnej službe realizovalo **pod vedením mentora** a bolo obsahovo a časovo rozdelené na **vstupné a priebežné vzdelávanie**.

Funkciu mentora vykonávalo v uvedenom období **41 zamestnancov** (z toho 2 vedúci zamestnanci) pre **57**, z celkového množstva 78 novoprijatých zamestnancov.

V roku 2021 sme realizovali **hodnotenie mentorov zo strany mentorovaných zamestnancov**.

Graf č. 20 - Výsledok hodnotenia za rok 2021 v porovnaní s rokom 2020 (Najlepšia známka je 1)

Na výsledky hodnotenia mentorov mal dôležitý vplyv aj **nárast počtu výkonov práce z domu** („home office“), v ktorom prebiehal proces adaptačného vzdelávania medzi mentorom a mentorovaným zamestnancom len dištančnou formou a v rámci ktorého dochádzalo k poklesu kvality odovzdávania dôležitých poznatkov a zručností. Z celkového počtu prijatých zamestnancov v roku 2021 **predčasne skončilo štátnozamestnanecký pomer v skúšobnej dobe 6 mentorovaných zamestnancov** a na základe tejto negatívnej skúsenosti vydal

generálny tajomník služobného úradu **stanovisko upravujúce priebeh adaptačného vzdelávania medzi mentorom a štátnym zamestnancom najmä prezenčnou formou.**

V rámci zabezpečovania adaptačného vzdelávania celková čiastka vyčlenená na **príplatok za činnosť mentora** (spolu 41 mentorov) **predstavovala sumu 17.803,- EUR**

Pre porovnanie: v roku 2020 bol vyplatený príplatok 42 mentorom vo výške 15.902,- EUR.

Kompetenčné vzdelávanie

Kompetenčné vzdelávanie sa realizovalo:

- a) Odborným vzdelávaním,
- b) Jazykovým vzdelávaním,
- c) Manažérskym vzdelávaním,
- d) Vzdelávaním zameraným na osobnostný rozvoj,
- e) Vzdelávaním v oblasti informačných technológií.

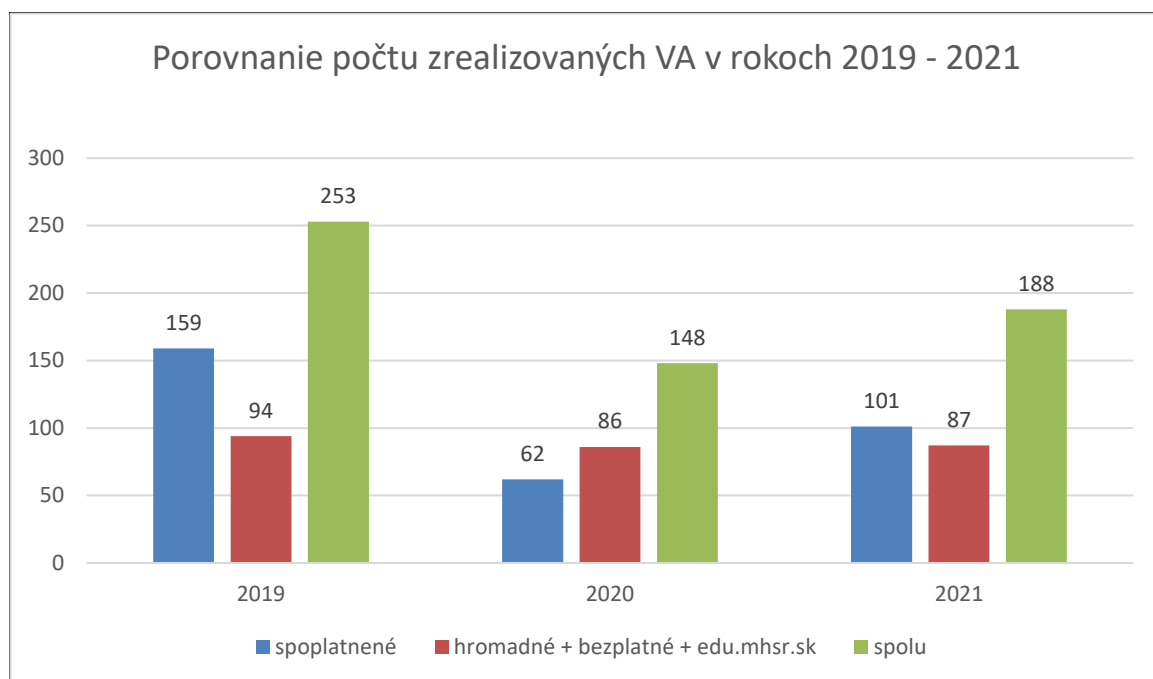
Bolo zabezpečené:

- prostredníctvom Úradu vlády SR, konkrétne:
 - Centra vzdelávania a hodnotenia ÚV SR,
 - odboru Národný úrad pre OLAF a sekcie prevencie korupcie a krízového manažmentu ÚV SR,
- prostredníctvom Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR – informačného systému Centrálneho plánu vzdelávania AK EŠIF,
- v spolupráci s
 - Finančnou správou SR (školenia **e-learningovou formou**),
 - Ministerstvom financií SR,
- prostredníctvom externých slovenských dodávateľov vzdelávacích aktivít,
- prostredníctvom externých zahraničných dodávateľov vzdelávacích aktivít.

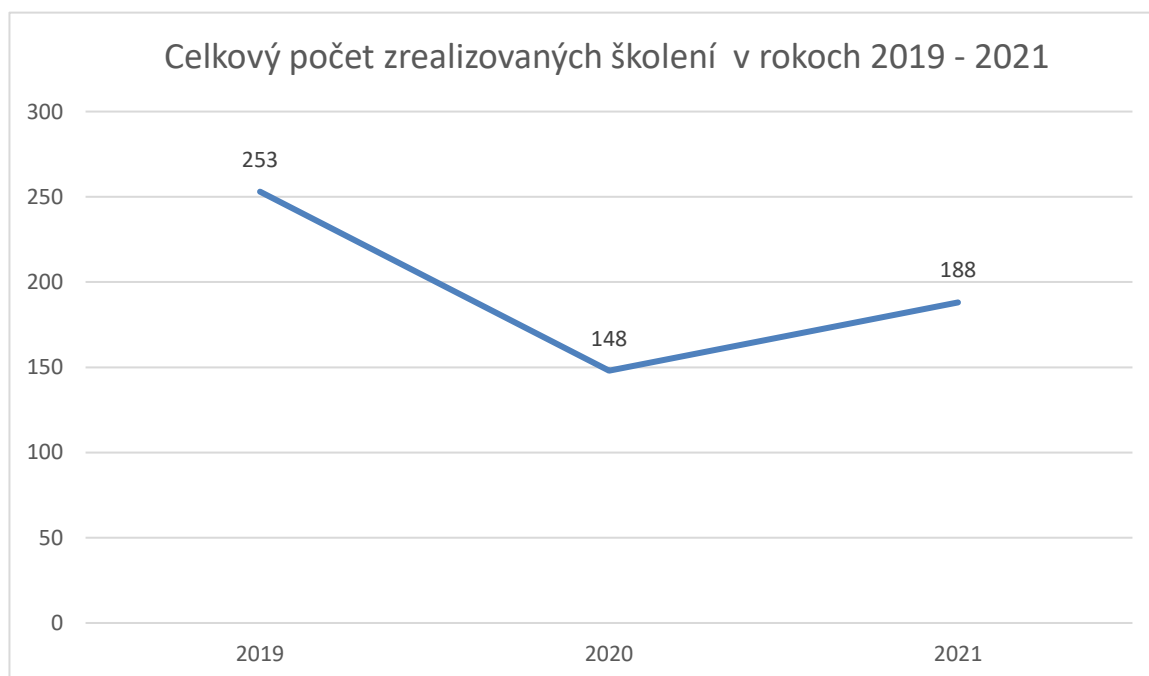
Vzdelávacie aktivity sa plánovali podľa požiadaviek odborných útvarov ministerstva.

V dôsledku prijatých opatrení vlády Slovenskej republiky proti šíreniu vírusového ochorenia Covid – 19 sa ich realizácia musela v menšom počte prípadov zrušiť a vo väčšine prípadov opakovane presúvať na náhradné neskoršie termíny. Pokračujúca pandémia spôsobila v dôsledku núdzového stavu, resp. mimoriadnej situácie **väčšinové zastúpenie online** vzdelávacích aktivít, z ktorých časť bola **pretransformovaná z pôvodne prezenčnej formy na online formu.**

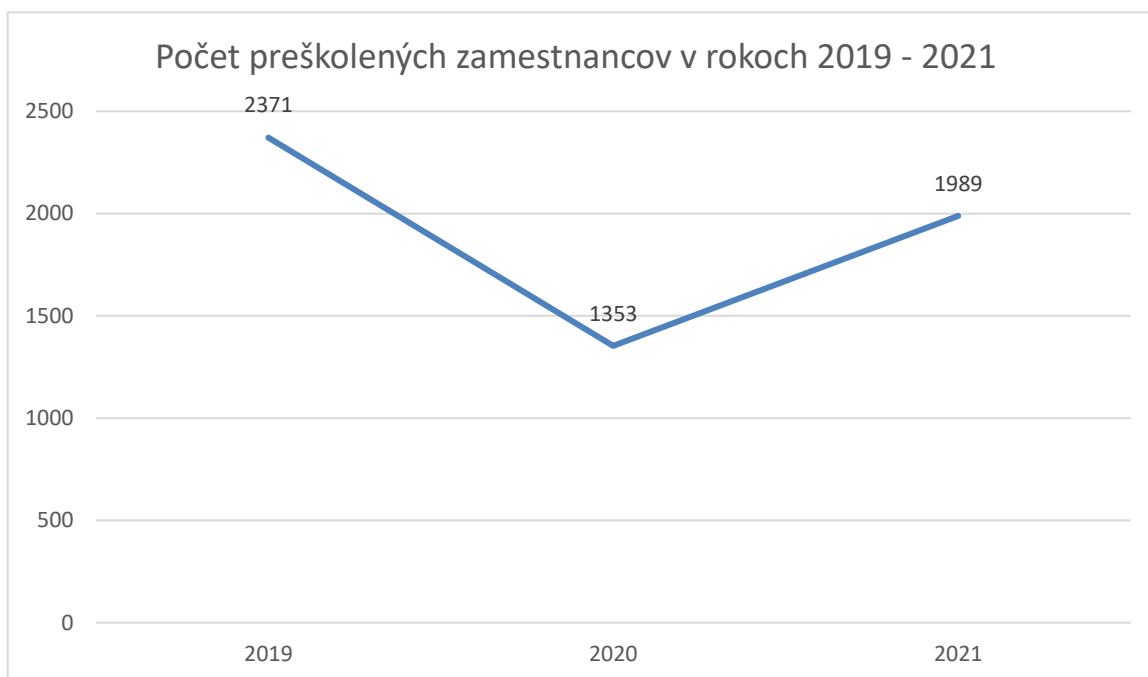
Graf č. 21 - Počty zrealizovaných vzdelávacích aktivít v rokoch 2019, 2020 a 2021.

Graf č. 22 - Celkový počet zrealizovaných školení v rokoch 2019 - 2021

Graf č. 23 - Počet preškolených zamestnancov v rokoch 2019 - 2021

Vzhľadom na prebiehajúce protipandemické opatrenia sa osobný úrad primárne sústredil na schvaľovanie **online školení**, pretože po skúsenostiach z predchádzajúceho roka museli byť mnohé schválené **prezenčné vzdelávacie aktivity zrušené, resp. odkladané na neurčito**. Pomer prezenčných a online zrealizovaných školení vyjadruje nasledovný graf.

Graf č. 24 - Pomer prezenčných a online zrealizovaných VA v roku 2021

a) Odborné vzdelávanie

Najfrekvencovanejšími vzdelávacími aktivitami, ktoré absolvovali zamestnanci ministerstva, boli školenia zamerané na problematiku:

- **podporných programov (štrukturálnych fondov EÚ),**
- **verejného obstarávania,**
- **práva a legislatívy** (zákon o finančnej kontrole a audite v štátnej správe; zákon o správnom konaní - správny poriadok),
- **účtovníctva a rozpočtu,**
- **korupcie a ochrany finančných záujmov,**
- **finančnej kontroly a auditu.**

Odborné vzdelávanie sa realizovalo hromadnou formou, skupinovú formou alebo individuálne.

Prezenčných školení organizovaných Úradom vlády SR zameraných na **ochranu finančných záujmov EU, protikorupčnú tematiku, hospodársku súťaž, finančnú kontrolu, verejné obstarávanie a pod.** sa zúčastnilo spolu **9 zamestnancov**.

Administratívne kapacity EŠIF sa pravidelne zúčastňovali školení organizovaných Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky v rámci Centrálneho plánu vzdelávania pre AK EŠIF – **spolu 101 realizovaných osoboškolení**.

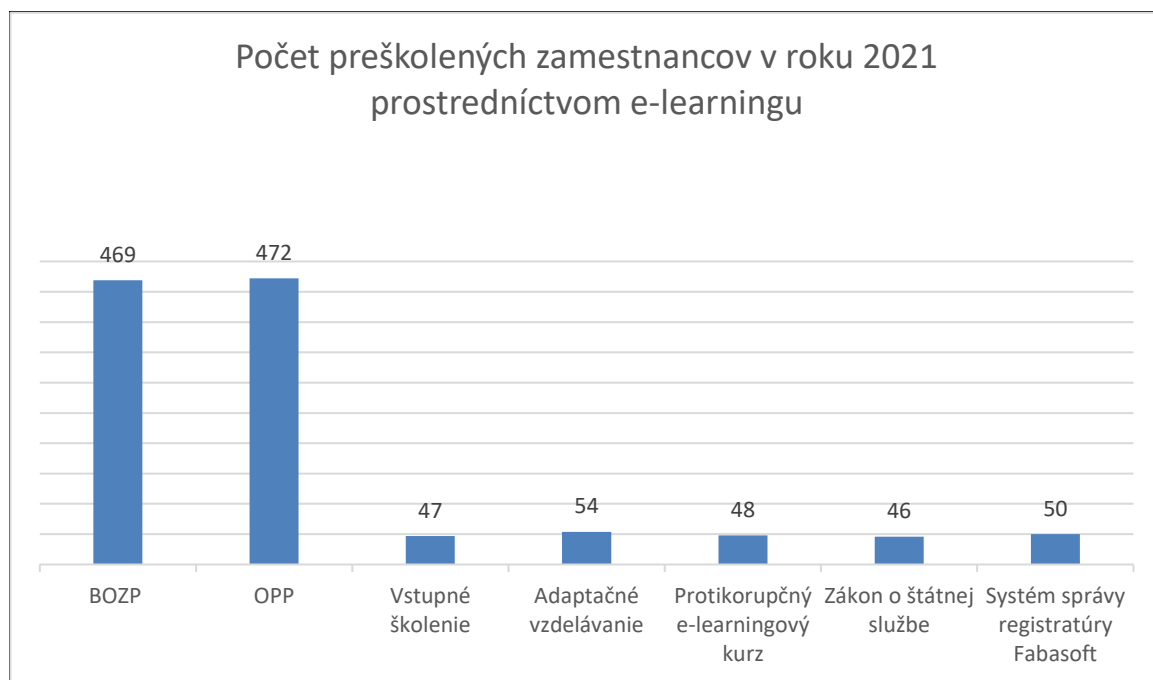
V priebehu roka sa zrealizovali nasledovné hromadné školenia:

1. prezenčné školenie **Opakované dvojročné školenie vodičov z povolania a vodičov referentov** (105 zamestnancov),
2. prezenčné školenie **Opakované dvojročné školenie Prvá pomoc** (10 zamestnancov),
3. prezenčné školenie **Školenie predsedov a členov inventarizačných komisií a menovaných v súlade v Príkazom ministra MH SR** (21 zamestnancov),
4. online školenie **k vybraným témam OUTLOOK** (33 zamestnancov),
5. online školenie **Prezentácia k žiadankám na prepravu** (13 zamestnancov),
6. online školenie **Jednotná metodika posudzovania vybraných vplyvov** (41 zamestnancov).

Okrem vyššie uvedeného prebehli aj školenia prostredníctvom e-learningového portálu edu.mhsr.sk:

1. opakované školenie **Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci** (469 zamestnancov),
2. opakované školenie **Ochrana pred požiarom** (472 zamestnancov),
3. **Vstupné školenie** (47 zamestnancov),
4. **Adaptačné vzdelávanie** (54 zamestnancov),
5. **Protikorupčný e-learningový kurz** (48 zamestnancov),
6. **Zákon o štátnej službe** (46 zamestnancov),
7. **Systém správy registratúry Fabasoft** (50 zamestnancov).

Graf č. 25 - Počet preškolených zamestnancov v roku 2021 prostredníctvom e-learningu v prostredí edu.mhsr.sk

V roku 2021 sa zamestnanci MH SR zúčastnili konferencií:

1. 15. ročník SKIIA konferencie na tému aktuality v oblasti auditu a boj proti korupcii (2 osoby),
2. Slovenské klimatické fórum 2021 (bezplatná konferencia, 2 osoby),
3. 17. konferencia Slovenskej terminologickej siete (bezplatná konferencia, 1 osoba),
4. Výročná konferencia NP Monitoring podnikateľského prostredia v súlade s uplatňovaním princípu "Think Small First" (bezplatná konferencia, 1 osoba),
5. INOFEST – festival inovácií 2021 (2 osoby),
6. AGE MANAGEMENT salón 2021 (2 osoby),
7. III. ročník EPI konferencie Kybernetická bezpečnosť 2021 (2 osoby),
8. Pracovné právo 2021 (2 osoby),
9. Top manažment 2021 (1 osoba),
10. Online konferencia Biocides Efficacy Virtual Workshop (1 osoba),
11. Vykurovanie 2021 (3 osoby),
12. Maratón verejného obstarávania (4 osoby),
13. Medzinárodný kongres ITAPA 2021 - Moderná Európa, Moderné Slovensko (3 osoby),
14. online konferencia Pracovné právo 2020/2021(1 osoba).

b) Jazykové vzdelávanie

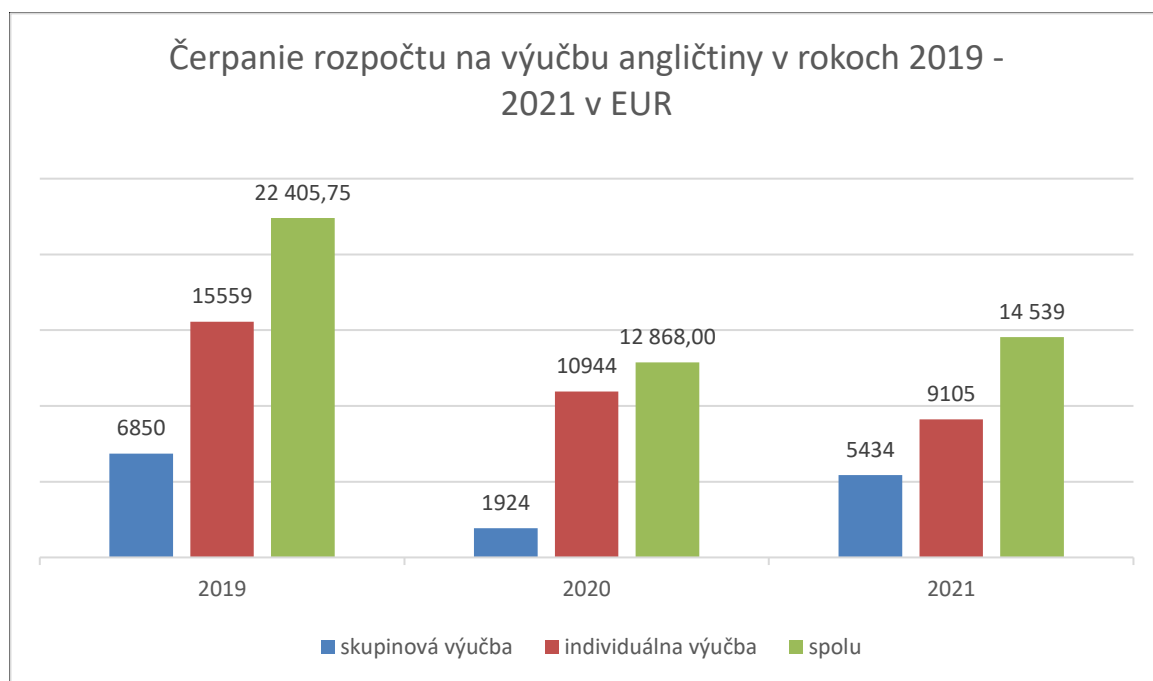
Anglický jazyk

Skupinová aj individuálna výučba prebiehala v priestoroch ministerstva na adrese Mierová 19, a Mlynské nivy 44/a. Zabezpečovala ju jazyková škola Educato, s. r. o. do 1. augusta 2021 a následne ju zabezpečovala jazyková škola EduPoint Language School, s. r. o. Skupinová výučba **prezenčnou** formou (rozsah 7 skupín, spolu 65 zamestnancov) **bola v prvom polroku 2021 pozastavená** a pokračovala **len online formou** v rámci 2 jazykových skupín.

Prezenčná forma skupinovej výučby bola obnovená v septembri 2021.

Individuálnu výučbu anglického jazyka od začiatku roka 2021 aktívne využívalo **11 vedúcich zamestnancov**. Táto výučba sa v súvislosti s prijatými protipandemickými opatreniami transformovala **výlučne na online formu** u tých vedúcich zamestnancov, ktorým táto forma vyhovovala. U ostatných vedúcich zamestnancov bola **výučba prezenčnou formou pozastavená až do konca augusta 2021**. Individuálna výučba anglického jazyka bola **v prezenčnej forme obnovená v septembri 2021** a v spojení s novým dodávateľom sa do výučby zapojilo celkovo **13 vedúcich zamestnancov**, z toho 7 zamestnanci preferovali online formu, 6 zamestnanci prezenčnú formu.

Graf č. 26 - Čerpanie prostriedkov na výučbu anglického jazyka v rokoch 2019 - 2021

Okrem samotnej jazykovej výučby sa 34 zamestnancov zúčastnilo na ďalších školeniach zameraných na písanie oficiálnych stanovísk a oficiálnych emailov v anglickom jazyku alebo na oficiálny prejav v anglickom jazyku. Boli to školenia:

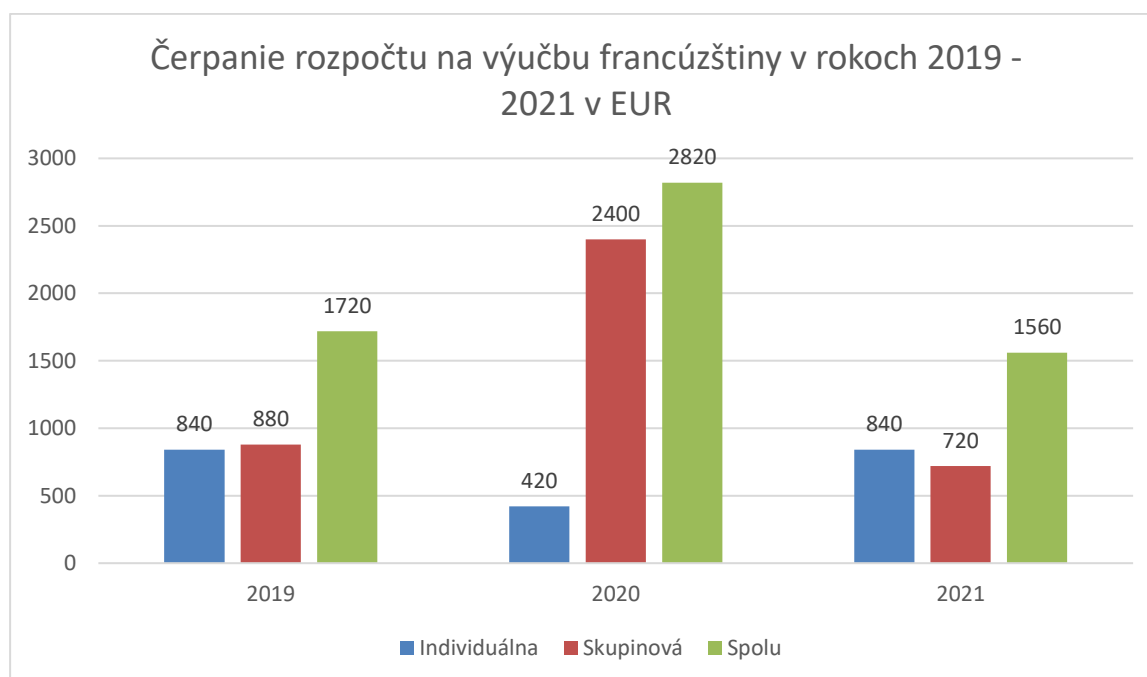
- Písanie oficiálnych stanovísk a emailov v štátnej správe (4 osoby),
- Odborné frázy rokovania a zastupovania SR na medzinárodnej úrovni (2 osoby),
- Ako viesť small talk s partnermi v EÚ v ústnej a emailovej komunikácii (11 osôb),
- Ako správne používať AJ odbornú terminológiu smerníc a nariadení EÚ (1 osoba),
- Individuálny intenzívny tréning 5 dní a 50 profesionálnych viet na preklad (3 osoby),
- Písanie oficiálnych stanovísk v anglickom jazyku - English Formal Writing for Expert Opinions (13 osôb).

Francúzsky jazyk

V spolupráci s Francúzsky inštitútom na Slovensku a Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR pokračovala skupinová a individuálna výučba francúzskeho jazyka programom „**Francúzština v diplomacii a v medzinárodných vzťahoch**“, ktorého sa zúčastnili **3 zamestnanci** v rámci **skupinovej výučby** a **1 vedúci zamestnanec** v rámci **individuálnej výučby**.

Skupinová výučba francúzskeho jazyka prebiehala v rámci 2 semestrov (spolu 100 vyučovacích hodín na 1 účastníka), individuálna výučba v rozsahu 40 hodín na 1 účastníka, pričom v priebehu roka v dôsledku pandémie COVID-19 bola skupinová aj individuálna výučba zabezpečovaná aj online formou. Výučba bola **spolufinancovaná** Medzinárodnou organizáciou pre frankofóniu (OIF) vo výške **50% účastníckeho poplatku**, tzn. ministerstvo zaplatilo za skupinovú a individuálnu výučbu konečnú sumu **1. 560,- EUR**.

Graf č. 27 - Čerpanie prostriedkov na výučbu francúzskeho jazyka v rokoch 2019 - 2021.

Okrem samotnej jazykovej výučby sa frankofónni zamestnanci ministerstva zúčastnili na bezplatných školeniach ponúkaných Medzinárodnou frankofónnou organizáciou:

- frankofónny seminár Tvorba odborných dokumentov vo francúzštine v perspektíve francúzskeho predsedníctva v Rade EÚ (31. mája - 2. júna 2021) – 1 zamestnanec,
- frankofónny seminár Čo je frankofónia? (15. júla 2021) – 1 zamestnanec,
- regionálny frankofónny technický seminár Stratégia vplyvu, techniky vyjednávania a komunikácie v rámci Francúzskeho predsedníctva v Rade EÚ (2., 10., 15., 18. a 19. novembra 2021) – 1 zamestnanec.

Ruský jazyk

Na základe predchádzajúcej spolupráce s Európskym fondom slovanskej písomnosti a kultúry v Bratislave bola naplánovaná individuálna výučba ruského jazyka v objeme 50 vyučovacích hodín pre riaditeľku odboru bilaterálnej obchodnej spolupráce, ale v dôsledku protipandemických opatrení, ako aj pracovnej vyťaženia vedúcej zamestnankyne nebola výučba realizovaná.

Slovenský jazyk

V rámci jazykového vzdelávania sa 12 zamestnancov zúčastnilo webinára „Dobrá písomná komunikácia“.

Pre potreby zamestnancov je k dispozícii **Jazykové okienko** na intranete ministerstva v záložke **Informácie osobného úradu** v časti **Vzdelávanie**, v ktorom sú k dispozícii tieto dokumenty:

- Zákon č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky,
- Súpis nevhodných slov použitých v legislatívnych textoch,
- Najčastejšie jazykové nedostatky v úradných dokumentoch,
- Zoznam odborných slovakistických jazykovedných pracovísk v SR,
- Jazyková poradňa.

c) Manažérske vzdelávanie

Osobný úrad zabezpečil prostredníctvom Centra vzdelávania a hodnotenia pri Úrade vlády SR **prezenčné manažérske vzdelávanie** pre **15 vedúcich** zamestnancov, prostredníctvom Rady pre štátnu službu Úradu vlády SR pre ďalších **17 vedúcich zamestnancov**. Okrem toho sa **6 vedúcich zamestnancov** zúčastnilo školení organizovaných externými dodávateľmi.

d) Vzdelávanie zamerané na osobnostný rozvoj

Pre jednotlivcov boli schválené kurzy zamerané na efektívny time manažment, zvládanie stresu, komunikačné zručnosti a etiketu a diplomatický protokol. Kurzov sa zúčastnilo spolu 40 zamestnancov.

e) Vzdelávanie v oblasti informačných technológií

V priebehu roka 2021 sa školení v oblasti informačných technológií zúčastnilo 122 zamestnancov. Väčšina školení bola zameraná na prácu v programe MS Excel a na Systém správy registratúry Fabasoft.

Zhodnotenie kompetenčného vzdelávania

Pri hodnotení roka 2021 je možné skonštatovať, že napriek všetkým prekážkam, ktoré spôsobili protipandemické opatrenia, vzdelávanie síce bolo čiastočne obmedzené, ale napriek tomu vo väčšine prípadov pokračovalo **rozsiahlym využívaním online formy**. Výučba online formou bola zamestnancami prijímaná s čoraz väčším porozumením vzhľadom na čoraz väčšie možnosti využívania rôznych online platforiem.

Výsledkom bolo v roku 2021 zabezpečenie **188 vzdelávacích aktivít**, pričom niektoré z nich sa uskutočnili aj vo viacerých termínoch. Preškolených bolo spolu **1989 zamestnancov**.

V rámci pokračujúcej spolupráce s Finančnou správou SR sa ministerstvo v roku 2021 sústredilo na implementáciu nových funkcionality vlastného e-learningového prostredia, konkrétne funkcií umožňujúcich registráciu účastníkov, ako aj evidenciu a vyhodnocovanie jednotlivých vzdelávacích aktivít priamo v portáli edu.mhsr.sk. Služobný úrad tak získal účinný **systém registrácie a štatistického vyhodnocovania všetkých vzdelávacích aktivít**, ktorý je priamo prepojený s vyhodnocovaním individuálnych plánov kompetenčného vzdelávania („IPKV“). Záverom roka 2021 tak vedúci zamestnanci mohli vyhodnocovať IPKV elektronicky priamo v systéme, pričom IPKV obsahovali nielen plánované, ale aj neplánované vzdelávacie aktivity, ktorých sa zamestnanci v priebehu kalendárneho roka zúčastnili.

V priebehu decembra 2021 bola aktualizovaná funkcionality elektronické vytváranie IPKV pre všetkých zamestnancov na rok 2022, ktorá bola naviazaná na nový ponukový katalóg vzdelávacích aktivít.

Súčasne prebiehalo aj programovanie a testovanie novej funkcionality – vyhodnotenie jednotlivých vzdelávacích aktivít formou **elektronického hodnotiaceho dotazníka**. Táto

možnosť bude v roku 2022 prínosom pre hodnotenie všetkých realizovaných školení v systéme edu.mhsr.sk a zároveň spôsobí podstatné zníženie administratívnej záťaže.

Zhodnotenie kvality absolvovaných vzdelávacích aktivít

Po absolvovaní každej vzdelávacej aktivity zamestnanci túto aktivitu hodnotili formou **dotazníka spokojnosti**. Otázky sa týkali kvality lektora, vhodnosti témy, organizačného a materiálno-technického zabezpečenia ako aj zhodnotenia celkovej spokojnosti. Zároveň sa zamestnanci vyjadrovali, či vzdelávanie splnilo ich očakávania a či by sa na podobné prihlásili znova. Pri online školeniach odpovedali na otázku, či by v budúcnosti uprednostnili online formu. Z analýzy odovzdaných dotazníkov vyplynulo, že **kvalita lektora** predstavuje jeden z kľúčových faktorov pri všeobecnej spokojnosti.

Podkladom pre celkové zhodnotenie vzdelávania na úrovni služobného úradu ministerstva, v zmysle zákona o štátnej službe, slúžil **Hodnotiaci dotazník pre služobný úrad**, ktorého vyplnením vedúci zamestnanci ministerstva v závere roka zhodnotili prínos vzdelávania pre príslušný organizačný útvar.

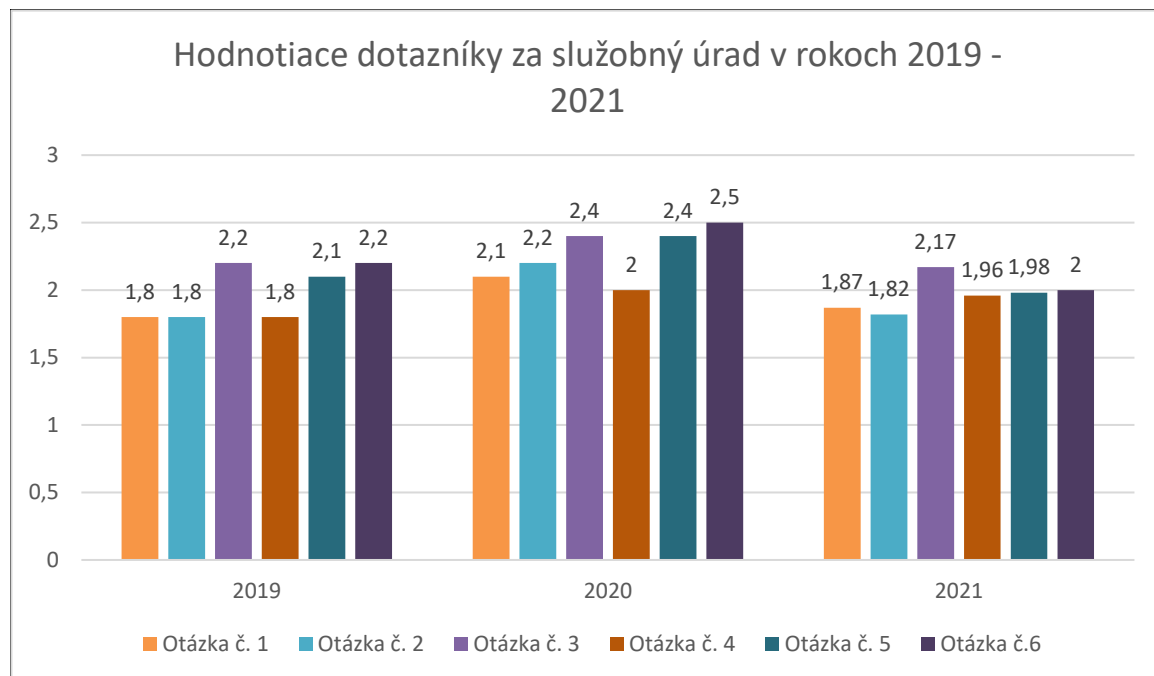
K dátumu 15. januára 2022 bolo vedúcimi útvarov odovzdaných **63 hodnotiacich dotazníkov z celkového počtu 70** (tzn. 90%). Z tohto dôvodu je celkové hodnotenie za rok 2021 čiastočne skreslené nekompletným počtom odovzdaných dotazníkov. Slovné hodnotenia prínosu vzdelávania pre daný útvar sa nachádzajú v prílohe č. 6 .

*Tabuľka č. 2 - Nasledujúce údaje **porovnávajú hodnotenia období rokov 2019, 2020 a 2021 z hodnotiacich dotazníkov vypracovaných vedúcimi zamestnancami.***

Porovnanie známok z rokov 2019 - 2021 z vyplnených hodnotiacich dotazníkov pre služobný úrad			
Kritérium I. Prínos vzdelávania k pracovnému výkonu a k činnosti organizačného útvaru. Aký bol prínos vzdelávania štátnych zamestnancov k :	Priemerná známka v roku 2019 1 = najlepšia známka	Priemerná známka v roku 2020 1 = najlepšia známka	Priemerná známka v roku 2021 1 = najlepšia známka
1. odbornému a osobnostnému rastu?	1,8	2,1	1,87
2. plneniu služobných úloh?	1,8	2,2	1,82
3. zlepšeniu organizácie práce organizačného útvaru?	2,2	2,4	2,17
Kritérium II. Prínos vzdelávania k fungovaniu pracovných tímov a ku pracovnému prostrediu. Aký bol prínos vzdelávania štátnych zamestnancov k :			
4. identifikácii vzdelávacích potrieb organizačného útvaru?	1,8	2	1,96
5. tvorbe priaznivého pracovného prostredia v organizačnom útvare?	2,1	2,4	1,98

6. stabilite pracovných tímov organizačného útvaru?	2,2	2,5	2
---	-----	-----	---

Graf č. 28 - Grafické znázornenie vyhodnotených dotazníkov v rokoch 2019 – 2021

Zvyšovanie kvalifikácie

V zmysle zákona o štátnej službe podľa § 165 služobný úrad môže štátnemu zamestnancovi na jeho žiadosť umožniť zvyšovanie kvalifikácie. V porovnaní s rokom 2019 (1 zvyšovanie kvalifikácie) a rokom 2020 (1 zvyšovanie kvalifikácie) v roku 2021 nebola schválená alebo predložená ani jedna žiadosť o schválenie zvyšovania kvalifikácie.

2 Poslanie, vízia a ciele

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej „ministerstvo“ alebo „MH SR“) sa podieľa na tvorbe jednotnej štátnej politiky Slovenskej republiky, vykonáva v rozsahu svojej pôsobnosti štátnu správu a plní ďalšie úlohy ustanovené v zákonoch a iných všeobecne záväzných právnych predpisoch.

Ministerstvo v rozsahu vymedzenej pôsobnosti zodpovedá i za úlohy obrany a vytváranie podmienok na realizáciu požiadaviek zabezpečovania príprav na obranu a ochranu. V rozsahu vymedzenej pôsobnosti zabezpečuje aj úlohy súvisiace s dojednávaním medzinárodných zmlúv, s rozvojom medzištátnych stykov a medzinárodnej spolupráce vrátane úloh, ktoré pre Slovenskú republiku vyplývajú z medzinárodných zmlúv, ako aj z jej členstva v medzinárodných organizáciách. Skúma problematiku vo veciach, ktoré sú v jeho pôsobnosti, analyzuje dosahované výsledky a robí opatrenia na riešenie aktuálnych otázok. Spracúva koncepcie rozvoja zverených oblastí a riešenia základných otázok, ktoré predkladá vláde Slovenskej republiky. Stará sa o náležitú právnu úpravu vecí patriacich do jeho pôsobnosti, pripravuje návrhy zákonov a iných všeobecných záväzných právnych predpisov, dbá o dodržiavanie zákonnosti v oblasti svojej pôsobnosti.

Podľa zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov je MH SR ústredným orgánom štátnej správy pre:

- priemysel s výnimkou spracovania dreva, biotechnológií, potravinárstva a stavebných výrobkov,
- energetiku vrátane hospodárenia s jadrovým palivom a uskladňovania rádioaktívnych odpadov a energetickú efektívnosť;
- teplárenstvo a plynárenstvo;
- dobývanie a úpravu tuhých palív, dobývanie ropy a zemného plynu, rudných surovín, nerudných surovín a rádioaktívnych surovín;
- podporu malého podnikania a stredného podnikania vrátane podpory potravinárskych produktov, ktoré nie sú zaradené do prílohy I Zmluvy o fungovaní Európskej únie a podpory spracovania dreva a biotechnológií;
- stratégiu tvorby podnikateľského prostredia a podporu podnikateľského prostredia vrátane podpory potravinárskeho podnikateľského prostredia, ktorého produkty nie sú zaradené do prílohy I Zmluvy o fungovaní Európskej únie a podnikateľského prostredia v oblasti spracovania dreva a biotechnológií;
- vnútorný obchod, zahraničný obchod vrátane obchodovania s výrobkami obranného priemyslu a tvorby zahraničnej obchodnej politiky, ochranu spotrebiteľa s výnimkou ochrany spotrebiteľa pri poskytovaní finančných služieb a koordináciu politiky vnútorného trhu Európskej únie;
- ochranu a využívanie nerastných surovín vrátane hlavného dozoru nad ochranou a využívaním ložísk nerastov;
- hlavný dozor nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci a bezpečnosťou prevádzky v banskej činnosti, činnosti vykonávanej banským spôsobom a pri používaní výbušnín;
- puncovníctvo a skúšanie drahých kovov;
- kontrolu zákazu vývoja, výroby, skladovania, použitia a obchodu s chemickými zbraňami a prekursorami potrebnými na ich výrobu;

- riadenie úloh hospodárskej mobilizácie;
- odštátnenie a privatizáciu majetku štátu a pre správu majetku štátu v podnikateľskej sfére;
- stratégiu tvorby a realizácie inovácií v oblastiach podľa písmen a) až d).

Ciele

V nadväznosti na Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na roky 2021-2024 považuje MH SR za cieľ hospodárskej politiky vytvoriť podmienky a zdefinovať aktivity pre zachovanie kontinuálneho hospodárskeho rastu, s dôrazom na zvýšenie konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky a to vytváraním priaznivého podnikateľského prostredia s vyššou ekonomickou slobodou, štíhlým a efektívnym štátom, rozhodnutiami založenými na faktoch a dátach, ako aj nízkym administratívnym zaťažením.

Vyššie spomenuté ciele sú silne ovplyvnené charakteristikou národného hospodárstva SR, ako aj súčasnou situáciou vo svete. Do veľkej miery sú činnosti a aktivity ministerstva ovplyvnené dopadmi transformácie ekonomík sveta v reakcii na štvrtú priemyselnú revolúciu, vplyv digitalizácie a automatizácie, ako aj dopady klimatickej zmeny a potrebu aktívne pristupovať k udržateľnosti a adaptácie na tieto zmeny.

Výzvou v najbližšom období bude okrem pandémie COVID-19 i adaptácia na dynamický vývoj v energetickom sektore a to najmä v nadväznosti na vojnový konflikt na Ukrajine, ktorý vyvolala Ruská federácia ako najväčší exportér energetických komodít. V roku 2021 sa zároveň MH SR snažilo adaptovať na novú situáciu po pandémii COVID-19, ako aj vytvoriť priestor a podmienky pre domáce firmy a ich postavenie voči medzinárodným firmám. Zásadným bodom bolo opätovné naštartovanie procesu konverencie ako proxy pre rast založený na zvyšovaní produktivity výrobných faktorov. Vzhľadom na vysokú exportnú závislosť ekonomiky SR ministerstvo vyvíja úsilie vytvoriť vhodné podmienky na prístup slovenských firiem na medzinárodné trhy a podporovať rokovania o dohodách o voľnom obchode EÚ s tretími krajinami. MH SR bude naďalej kladť dôraz na zvýšenie komoditnej a teritoriálnej diverzifikácie exportu v snahe podporiť zvýšenie exportnej výkonnosti slovenskej ekonomiky.

Pre zlepšenie podnikateľského prostredia sa bude MH SR zameriavať najmä na podporu domácich firiem a ich pozície voči nadnárodným firmám. Počiatočnými krokmi bude zníženie administratívnych, finančných a regulačných zaťažení pre všetkých a zásadným zjednodušením daňového a odvodového systému. Politiky rozvoja podnikateľského prostredia budú smerované na zjednodušenia začatia podnikania pre mladých a podnikanie žien a seniorov, ako aj vytvorenie prostredia pre rodinné podnikanie. Vytýčeným cieľom je zlepšiť postavenie SR v rebríčkoch porovnávajúcich kvalitu podnikateľského prostredia, nie však ako samoučelný cieľ, ale ako výsledok dôslednej práce na zlepšovaní kvality podnikateľského prostredia. Pozornosť sa pritom upriamuje na domáce firmy, ktoré zaostávajú za nadnárodnými firmami v produktivite, pridanej hodnote ale aj generovaní unikátneho know-how. Naďalej sa však bude zohľadňovať dominantné postavenie priemyslu a 3.nej výroby a dôležitou bude podpora konkurencieschopnosti slovenského priemyslu ako kľúčového národohospodárskeho odvetvia. V snahe zlepšiť prepojenie vzdelávacieho systému a podnikateľského sektora MH SR podporuje systém duálneho vzdelávania a aj rozvoj podnikateľských zručností pre 21. storočie.

Ministerstvo okamžite pracovalo na prvých krokoch k uplatneniu lepšej regulácie. Vláda schválila balík 114-tich opatrení tzv. „lex korona“ a víziou je aj v budúcom roku prijať ďalšie opatrenia s jasným cieľom zlepšenia podmienok na podnikanie. Administratívna záťaž brzdí slovenskú ekonomiku, preto bol v rámci debyrokratizácie predložený návrh za zavedenie pravidla „one in – two out“, ktoré má za cieľ systematicky znižovať náklady regulácií pre podnikateľov.

Výzvou pre slovenskú ekonomiku bude transformácia v ére digitalizácie, automatizácie, umelej inteligencie a nástup nových obchodných modelov. Zameranie na výskum, vývoj a inovácie má významný dopad na konkurencieschopnosť, ako aj prechod na klimaticky neutrálne a obehové hospodárstvo. MH SR bude usilovať o zvýšenie atraktívnosti SR ako investičnej a inovačnej destinácie.

Ministerstvo sa bude v najbližších rokoch zameriavať okrem konkurencieschopnosti nášho hospodárstva aj na celkové zlepšenie podnikateľského prostredia, uplatňovanie politiky lepšej regulácie, zvýšenie konkurencie na trhu s energiami a celkové zlepšenie oblasti energetiky. V súvislosti s povinnosťou transponovať EÚ legislatívu v oblasti vnútorného trhu s elektrinou v rámci energetického balíčka „Čistá energia pre všetkých Európanov“ (ďalej „CEP“), ktorý bol prijatý v júni 2019, MH SR ako gestor v spolupráci s Úradom pre reguláciu sieťových odvetví pripravilo do legislatívneho procesu návrh novely zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike, zákona č. 250/2012 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach, zákona č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby, zákona č. 321/2014 Z.z. o energetickej efektívnosti a zákona č. 455/1991 Z.z. o živnostenskom podnikaní. Cieľom legislatívneho balíčka CEP je zabezpečiť dosiahnutie zámerov a cieľov energetickej únie do roku 2030 a dlhodobých zámerov a cieľov energetickej únie v súlade s Parížskou dohodou o zmene klímy z roku 2015.

Podľa návrhu EK obsahuje CEP opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti, využívania obnoviteľných zdrojov energie, vnútorného trhu s elektrinou, bezpečnosti dodávok elektriny a pravidiel pre riadenie energetickej únie. EK okrem toho navrhla aj stratégiu pre prepojenú a automatizovanú mobilitu. Súčasťou CEP sú aj snahy o urýchlenie inovácií v oblasti čistej energie a na obnovu budov v Európe.

Súčasťou legislatívnych opatrení je aj koncept deregulácie cien, ktorý otvorí priestor pre vstup konkurenčných subjektov na trh, a tým by mal prispieť k rozvoju hospodárskej súťaže, z ktorej by v konečnom dôsledku mal čerpať výhody koncový odberateľ, najmä v dlhodobom horizonte znížením koncových cien energií a skvalitnením ponúkaných služieb. Vylepšený regulačný rámec by mal prispievať k prekonaniu súčasných problémov národných trhov, ktoré sa stále často vyznačujú vysokou mierou regulačných zásahov.

Ministerstvo sa bude vo svojich krokoch aj naďalej snažiť o zachovanie energetickej bezpečnosti, zvyšovanie energetickej efektívnosti a rozvoj energetickej infraštruktúry.

Vláda SR pristúpila k inovatívnemu strategickému plánovaniu a strategickému projektovému riadeniu, ktorého súčasťou bude prijatie národného strategického rámca a základných pravidiel projektového riadenia strategických projektov. MH SR bude plne súčinné pri spracovaní tejto politiky a to najmä v zmysle zabezpečenia premeny slovenskej ekonomiky na ekonomiku s vyššou pridanou hodnotou. Smerovanie krajiny bude zamerané na vývoj

podielu poľnohospodárstva, výroby, služieb a následne digitalizácie a výskumu a vývoja či inovácií v hospodárstve Slovenska.

Rámec pre dlhodobé smerovanie hospodárstva SR bol stanovený prijatou Stratégiou hospodárskej politiky SR do roku 2030, v rámci ktorej boli identifikované najvýznamnejšie oblasti z pohľadu zabezpečenia stabilného makroekonomického rastu, rozvoja optimálneho podnikateľského prostredia a zabezpečenia zvýšenia zamestnanosti všetkých občanov a zvýšenie inovačnej výkonnosti SR. Rezort hospodárstva sa už prostredníctvom vyššie zmienených aktivít usiluje o naplnenie uvedených cieľov a v aktuálnom období implementuje v koordinácii s inými rezortami opatrenia k dosiahnutiu týchto cieľov prostredníctvom 1. akčného plánu.

PVV SR na roky 2021-2024 vytvorilo základný rámec pre smerovanie krajiny v najbližších rokoch a MH SR bude plne súčinné vo svojej gescii dosiahnuť vyššie spomenuté ciele. Rezort hospodárstva sa už od prvého momentu plnohodnotne zapojil do naplňovania vízie a cieľov v oblasti zvýšenia konkurencieschopnosti a zlepšovania podnikateľského prostredia, pričom sa bude ako plnohodnotný partner zapájať aj do ďalších oblastí ako napr. budovanie čistej a inteligentnej dopravnej politiky, nízko uhlíkovej a udržateľnej ekonomiky v súlade s environmentálnymi princípmi.

3 Činnosť ministerstva

3.1 Podnikateľské prostredie

MH SR, ako ústredný orgán štátnej správy zodpovedný za stratégiu tvorby podnikateľského prostredia a podporu podnikateľského prostredia, sa priebežne podieľa na zlepšovaní podnikateľského prostredia, ako jednej z priorit vlády zadefinovanej i v programovom vyhlásení vlády SR na obdobie rokov 2020 - 2024 (ďalej PVV). Podnikateľské prostredie je komplexná a prierezová problematika. MH SR si uvedomuje, aj z pozície garanta agendy lepšej regulácie, zložitú regulačnú problematiku a preto aktívne a systematicky pristupuje k príprave legislatívy, iniciatívne komunikuje so širokým spektrom subjektov ovplyvňujúcich podnikateľské prostredie. Rovnako je partnerom pre zamestnávateľov a podnikateľov v záujme zlepšovania podnikateľského prostredia ako aj pre partnerov vo verejnej správe s cieľom implementácie nástrojov lepšej regulácie.

RIA 2020 - Stratégia lepšej regulácie

MH SR je od roku 2007 gestorom agendy lepšej regulácie, ktorá je nevyhnutným predpokladom skvalitnenia legislatívneho procesu a prijímaných regulácií. V rámci lepšej regulácie bolo zavedené posudzovanie vplyvov regulácií v rámci Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov (ďalej JM). Nosným strategickým dokumentom agendy od roku 2018 je „RIA 2020 - Stratégia lepšej regulácie“, pričom ide o strategický dokument i pre Národný projekt Zlepšovanie podnikateľského prostredia na Slovensku a hodnotenie politík v kompetencii Ministerstva hospodárstva SR (ďalej NP) z Európskeho sociálneho fondu prostredníctvom Operačného programu Efektívna verejná správa (OP EVS).

Realizáciu národného projektu negatívne ovplyvnila najmä situácia v súvislosti s pandémiou COVID-19 a s ňou súvisiaca potreba riešiť aktuálne problémy podnikateľského prostredia. Z uvedeného dôvodu, ako i z dôvodu racionalizácie a lepšej realizovateľnosti jednotlivých hlavných aktivít MH SR v roku 2021 vypracovalo návrh komplexnej zmeny národného projektu, ktorý bol schválený formou dodatku č. 2 k zmluve o NFP a zverejnený v Centrálnom registri zmlúv dňa 14. 12. 2021. Na základe uvedeného došlo k viacerým zmenám hlavných aktivít národného projektu, cez ktorý MH SR rozvíja nástroje lepšej regulácie prostredníctvom školení štátnych zamestnancov, informačných aktivít voči podnikateľskej verejnosti, vypracovávaní metodických postupov či realizácie analýz.

Plán obnovy a odolnosti SR

MH SR začalo v roku 2021 v nadväznosti na Plán obnovy a odolnosti SR, schválený uznesením vlády SR č. 221/2021 s realizáciou 4 reforiem vyplývajúcich z Komponentu č. 14 Zlepšovanie podnikateľského prostredia. Ide o nasledovné: 1. Zavedenie pravidla "1in-2out", 2. Pravidelné ex-post hodnotenie účelnosti a opodstatnenosti existujúcich regulácií, 3. Antibyrokratické balíčky a 4. Zavedenie ochrany pred neopodstatneným goldplatingom. Implementáciu týchto reforiem zabezpečuje Odbor zlepšovania podnikateľského prostredia (ďalej OZPP).

Hlavným cieľom týchto 4 reforiem je znížiť administratívne a regulačné bariéry pre podnikanie. Zavedením týchto reforiem sa zabezpečí, že úrady štátnej správy budú systematicky dodržiavať nové opatrenia lepšej regulácie na kontinuálne odstraňovanie regulačnej záťaže.

Prvá reforma - **Zavedenie pravidla "1in-2out"** – zlepšuje súčasný proces prijímania regulácií ex-ante, a to zavedením povinnosti predkladateľov nových regulácií vyčíslieť finančný vplyv regulačnej záťaže na podnikateľov a zároveň povinnosť navrhnuť dvojnásobný pokles regulačnej záťaže vo finančnom vyjadrení (1in-2out), t. j. za každé 1 € zavádzaných nákladov je predkladateľ povinný odstrániť 2 € nákladov. Pre účely JM boli princípy „1in1out“ resp. „1in2out“ nazvané „mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov“. Zavedené boli novelou JM uznesením vlády SR č. 234/2021 zo dňa 5.5.2021 a účinnosť nadobudla dňa 1.6.2021, pričom do 31. 12. 2021 bolo v platnosti prechodné obdobie, tzv. 1in-1out. Počas tohto obdobia bolo posúdených 353 legislatívnych materiálov a bolo vykonaných 32 jednotlivých konzultácií. Za účelom sledovania zavádzaných a odstránených nákladov bol každému predkladateľovi zriadený virtuálny účet, ktorý dopĺňa a kontroluje MH SR na svojom webe. Pre predkladateľov materiálov bolo dňa 22. 6. 2021 zrealizované online školenie, ktorého sa zúčastnilo viac ako 300 zástupcov jednotlivých rezortov štátnej sféry.

Druhá reforma - **Pravidelné ex-post hodnotenie účelnosti a opodstatnenosti existujúcich regulácií** - predstavuje nástroj lepšej regulácie, ktorého cieľom je posúdiť, či regulácie po určitom čase ich pôsobenia v prostredí spĺňajú svoj účel, či sú vhodné na riešenie problému, pre ktorý boli prijaté, aké sú ich skutočné vplyvy a či sa nevyskytli nezamýšľané dôsledky. Novela JM, v rámci ktorej bolo ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí zapracované ako nový bod č. 10, bola predložená do legislatívneho procesu koncom roka 2021. Vzhľadom na aktuálne problémy podnikateľského prostredia sa MH SR pri zavádzaní tejto reformy zameralo výlučne na regulácie pôsobiace v podnikateľskom prostredí, pričom môže byť inšpiráciou aj pre ďalšie oblasti posudzovania vplyvov.

Tretia reforma - **Antibyrokratické balíčky**, resp. kilečká - bola zavedená s cieľom na pravidelnej báze znižovať administratívnu záťaž podnikateľov. Celkovo bolo MH SR doručených od augusta 2020 do júna 2021 približne 2500 návrhov od verejnosti, ktoré následne odborne posúdil OZPP. Posúdenie obsahovalo najmä vyhodnotenie právnej i obsahovej relevancie podnetu a následné posúdenie, či prijatie podnetu povedie k zníženiu administratívnej záťaže, odstráneniu duplicitných povinností, zjednodušeniu podmienok podnikania, či spresneniu niektorých nejasných ustanovení. Po vyhodnotení MH SR realizovalo viacero kôl rokovaní s vecne príslušnými ústrednými orgánmi štátnej správy, výsledkom čoho bolo spracovanie návrhu zákona, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia. Tento návrh bol 28. 10. 2021 predložený do medzirezortného pripomienkového konania. Materiál obsahoval 207 návrhov opatrení na zlepšenie podnikateľského prostredia, s vyčíslenou úsporou min. 4,5 mil. eur. Po uskutočnení rozporových konaní bol aktualizovaný materiál predložený na vládu v decembri 2021. Zároveň sa kontinuálne pokračovalo so zberom podnetov a ich spracovaním do nasledujúceho balíka.

Štvrtou reformou je - **Zavedenie ochrany pred neopodstatneným goldplatingom** - cieľom tejto reformy je zabrániť neprimeranému rozširovaniu legislatívy EÚ nad rámec jej minimálnych požiadaviek pri transpozícii do národného právneho systému. Úlohou MH SR je cez túto reformu poukázať na skutočnosť, že zavádzaním vyššej regulačnej záťaže pre domácich podnikateľov predstavuje riziko zníženia ich konkurencieschopnosti vo vzťahu k subjektom pôsobiacim v iných členských krajinách, v ktorých daný goldplating neexistuje.. V roku 2021 sa začala reforma interne pripravovať, s cieľom jej účinnosti od roku 2023.

3.2. Energetika

Ministerstvo hospodárstva SR (ďalej len „MH SR“) v roku 2021 plnilo úlohy v oblasti energetiky, vrátane hospodárenia s jadrovým palivom a uskladňovania rádioaktívnych odpadov, energetickej efektívnosti, využívania obnoviteľných zdrojov energie, elektroenergetiky, teplárstva a plynárstva, vodíka, ťažby a úpravy tuhých palív, ťažby ropy a zemného plynu, ťažby rudných a nerudných surovín, vyhľadávania a prieskumu rádioaktívnych surovín a ich ťažby, ochrany a využívania nerastných surovín vrátane hlavného dozoru nad ochranou a využívaním ložísk nerastov, hlavného dozoru nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci a bezpečnosťou prevádzky v banskej činnosti, činnosti vykonávanej banským spôsobom a pri používaní výbušnín.

Baníctvo

Ministerstvo hospodárstva SR podľa § 38 zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov je ústredným orgán štátnej banskej správy pri dobývaní ložísk nerastov uhlia, ropy a zemného plynu, magnezitu, stavebného kameňa, štrkopiesku, vápencov a cementárskych surovín v podzemí i na povrchu. Rovnako je správnym orgánom príslušným v konaniach o odvolaní proti rozhodnutiam Hlavného banského úradu a pripravuje podklady, správy a stanoviská k ochrane a využívaniu nerastných surovín, súdnym a právnym sporom v súlade so zákonom č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, zákonom č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a banskej štátnej správe v znení neskorších predpisov a zákonom č. 58/2014 Z. z. o výbušninách, výbušných predmetoch a munícii v znení neskorších predpisov.

V roku 2021 Ministerstvo hospodárstva SR začalo zmeny v legislatívnej oblasti návrhom zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý je základnou kompetenčnou právnou normou orgánov štátnej banskej správy. Cieľom návrhu je aktualizácia legislatívneho predpisu upravujúceho ochranu a využívanie nerastného bohatstva Slovenskej republiky.

Ministerstvo hospodárstva SR v roku 2021 poskytlo dotácie podľa zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov na uľahčenie zatvorenia uhoľných baní neschopných konkurencie v zmysle článku 4 rozhodnutia Rady č. 2010/787/EÚ na mimoriadne výdavky na pracovníkov, ktorí prišli alebo prichádzajú o svoje zamestnanie, podpovrchové bezpečnostné práce vyplývajúce zo zatvorenia výrobných jednotiek, pokrytie nákladov súvisiacich s asanáciou ťažobných lokalít a nákladov na rekultiváciu povrchu. V súvislosti s uznesením vlády č. 336/2019 k Akčnému plánu transformácie uhoľného regiónu horná Nitra bola Európskou komisiou rozhodnutím SA.55038(2019/N) z 28.11.2019 schválená štátna pomoc na pokrytie mimoriadnych nákladov spoločnosti Hornonitrianske bane Prievidza, a. s. v súvislosti s ukončením ťažby uhlia. V zmysle uznesenia vlády SR č. 580/2018 dochádza k postupnému ukončeniu ťažby uhlia do konca roka 2023 a uzatváraní jednotlivých uhoľných výrobných jednotiek v dobývacích priestoroch Handlová a Nováky na hornej Nitre.

Rovnako Ministerstvo hospodárstva SR poskytlo dotácie na technické práce vykonávané podľa útlmového programu rudného baníctva, ktoré vychádzajú z požiadaviek na plnenie úloh z útlmového programu v odvetví rudného baníctva po dlhoročnej intenzívnej banskej činnosti. Ďalej na zabezpečenie alebo likvidáciu starých banských diel, ktoré sú opustené a ktorých pôvodný prevádzkovateľ ani ich právny nástupca neexistuje alebo nie je známy a ktoré pochádzajú z aktívnej banskej činnosti na území Slovenska, ako aj na plnenie deputátnych nárokov pre baníckych dôchodcov a vdov po baníkoch, ktorým nárok vznikol do 16. 1. 1992.

V rámci rezortu Ministerstva hospodárstva SR má postavenie národného orgánu štátnej banskej správy Slovenskej republiky Hlavný banský úrad, ktorému sú podriadené obvodné banské úrady, ktorých činnosť riadi, rozhoduje o odvolaniach proti ich rozhodnutiam a plní úlohy hlavného dozoru.

Hlavný banský úrad

Hlavný banský úrad je rozpočtová organizácia so sídlom v Banskej Štiavnici. V rámci rezortu Ministerstva hospodárstva SR má Hlavný banský úrad postavenie národného orgánu štátnej banskej správy SR. Na čele Hlavného banského úradu je predseda, ktorého vymenúva a odvoláva minister hospodárstva SR. Hlavnému banskému úradu sú podriadené obvodné banské úrady. Hlavný banský úrad zabezpečuje osobné a vecné potreby obvodných banských úradov. Plní úlohy hlavného dozoru orgánov štátnej banskej správy, riadi činnosť obvodných banských úradov a rozhoduje o odvolaniach proti ich rozhodnutiam. Môže preniesť výkon hlavného dozoru u niektorých organizácií v obvode pôsobnosti jedného obvodného banského úradu na iný obvodný banský úrad, alebo poveriť obvodného banského inšpektora jedného obvodného banského úradu plnením úloh hlavného dozoru na inom obvodnom banskom úrade.

Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady v roku 2021 vykonávali hlavný dozor nad dodržiavaním zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov, zákona č. 58/2014 Z. z. o výbušninách, výbušných predmetoch a munícii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nad predpismi vydanými na ich základe. Rovnako nad inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, pokiaľ upravujú ochranu a využívanie ložísk nerastov, bezpečnosť prevádzky, zabezpečenie chránených objektov a záujmov pred účinkami banskej činnosti, podmienky na používanie výbušnín a výbušných predmetov, podmienky na výskum, vývoj, pokusnú výrobu, výrobu, spracovanie, nadobúdanie, prepravu, skladovanie, evidenciu, skúšanie, delaboráciu, zneškodňovanie, likvidáciu a ničenie výbušnín, výbušných predmetov a munície a pomôcok na používanie výbušnín, podmienky revízie a opravy munície, vyhľadávanie nevybuchnutej munície a humanitárneho odminovania, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, bezpečnosť technických zariadení, požiaru ochranu v podzemí a pracovné podmienky, v organizáciách pri vykonávaní banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom a pri výrobe a používaní výbušnín, výbušných predmetov a munície. Okrem toho Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady plnia ďalšie úlohy vyplývajúce im z iných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady, ako orgány štátnej správy vykonávali hlavný dozor v roku 2021 v subjektoch, využívajúcich celkom 843 ložísk nerastov, z ktorých bolo

566 výhradných ložísk a 277 ložísk nevyhradených nerastov. Obvodné banské úrady, ako správcovia úhrad za dobývacie priestory, vydobyté nerasty a uskladňovanie plynov a kvapalín, pravidelne zabezpečujú odvody financií do štátneho rozpočtu, environmentálneho fondu a do rozpočtu obcí. Výška týchto úhrad stúpila oproti predchádzajúcemu roku o viac ako 0,5 mil. € na celkovú sumu cca 3,43 mil. € a vrátila sa na úroveň roku 2019.

Inšpekčná činnosť orgánov hlavného dozoru bola zameraná zväčša na dodržiavanie predpisov upravujúcich bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (ďalej len „BOZP“) a bezpečnosť prevádzky (ďalej len „BP“), ochranu a využívanie ložísk nerastov a používanie výbušnín na trhacie práce. Účelové kontroly boli vykonávané i na úseku priznaní a platenia úhrad za dobývacie priestory, vydobyté nerasty a uskladňovanie plynov a kvapalín. Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady, ako orgány štátnej správy v roku 2021 pri výkone hlavného dozoru kontrolovali spolu 280 subjektov. Najviac kontrol bolo vykonaných v subjektoch (organizáciách), ktoré možno zaradiť do kategórie stredných zamestnávateľov do 49 zamestnancov. U týchto, spravidla lomových prevádzok, boli kontroly vykonané spolu v 119 organizáciách.

V roku 2021 bolo v skontrolovaných subjektoch vykonaných celkom 590 inšpekčných výkonov. Z toho bolo 524 inšpekčných výkonov zameraných na BOZP a BP, vrátane 7 následných kontrol zameraných na kontrolu opatrení na zlepšenie stavu BOZP uložených na základe výsledku predchádzajúcich kontrol (inšpekcií) a 22 mimoriadnych previerok. V rámci trhového dohľadu bolo vykonaných celkom 66 inšpekčných výkonov. V sledovanom období bolo zistených celkom 120 porušení predpisov, nedostatkov.

Rudné bane, štátny podnik Banská Štiavnica

Rudné bane, štátny podnik, bol zriadený 1. júla 1989 zakladacou listinou Federálneho ministerstva hutníctva, strojárstva a elektrotechniky č. 25/1989 z 26. júna 1989 podľa § 18 zákona č. 88/1988 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov ako nástupnícka organizácia po bývalom národnom podniku Rudné bane a rovnako prevzal časť práv a povinností delimitovaných z likvidovanej štátnej hospodárskej organizácie Československé rudné bane.

Štátny podnik Rudné bane zabezpečuje plnenie útlmového programu v odvetví rudného baníctva na Slovensku, ktorý bol schválený uznesením vlády ČSFR č. 440/1990 a nadväzujúcimi uzneseniami vlády SR. Úlohou zabezpečiť útlmový program v odvetví rudného baníctva pre jednotlivé lokality boli poverené vtedajšie štátne podniky Rudné bane, š. p., Banská Bystrica, Železnorudné bane, š. p., Spišská Nová Ves, Uranpres, š. p., Spišská Nová Ves a Banské stavby, š. p., Prievidza. V procese rôznych organizačných zmien súvisiacich s privatizáciou a ukončením dotovanej ťažby rúd sa dňom 1. januára 1997 stal štátny podnik Rudné bane jediným subjektom vykonávajúcim povinnosti vyplývajúce z útlmového programu v rudnom baníctve. V súčasnosti sú práva a povinnosti štátneho podniku upravené zákonom č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov.

Štátny podnik Rudné bane vykonáva odstraňovanie následkov po banskej činnosti podľa schválených plánov zabezpečenia a likvidácie. V rámci útlmového programu vykonáva technické práce, ktoré spočívajú v likvidácii a zabezpečovaní banských diel a v odstraňovaní nevyužitelných účelových objektov bývalých banských závodov, údržbu odkalísk v rámci

programov technicko-bezpečnostného dohľadu, rekultiváciu pozemkov a odstraňovanie následkov na životnom prostredí po dlhodobej intenzívnej banskej a úpravárenskej činnosti podľa požiadaviek platnej legislatívy a príslušných nariadení vlády týkajúcich sa realizácie útlmového programu v rudnom baníctve. Štátny podnik taktiež spravuje majetok štátu po bývalých banských podnikoch a nakladá s ním v zmysle platných právnych predpisov a metodického pokynu Ministerstva hospodárstva SR č. 5/2003. Štátny podnik sa podieľa na realizácii sanácii environmentálnych záťaží v súlade s uznesením vlády SR č. 7/2016 z 13. januára 2016, ktoré ukladá zabezpečiť plnenie časti úloh Ministerstva hospodárstva SR vyplývajúcich zo „Štátneho programu sanácie environmentálnych záťaží (2016-2021)“.

Rudné bane, štátny podnik je prijímateľom dotácii Ministerstva hospodárstva SR na zabezpečovanie alebo likvidáciu starých banských diel a ich následkov, ktoré ohrozujú verejný záujem v zmysle zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov. Na základe § 35 ods. 4 predmetného zákona bola určená povinnosť zabezpečovať a likvidovať staré banské diela a ich následky, vrátane povinnosti vysporiadať aj prípadné škody na hmotnom majetku spôsobené pri zabezpečovaní alebo likvidácii starých banských diel pre Ministerstvo hospodárstva SR. Od 1. októbra 2007 je činnosť vykonáva prostredníctvom štátneho podniku Rudné bane, Banská Štiavnica.

V oblasti sociálneho zabezpečenia Rudné bane, štátny podnik plní úlohy vyplývajúce zo zákona č. 98/1987 Zb. o osobitnom príspevku baníkom v znení neskorších predpisov a na základe vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 244/2009 Z. z. o určení subjektu, u ktorého sa uplatňuje nárok na osobitný príspevok baníkom. Na základe pridelených dotácií z prostriedkov štátneho rozpočtu v zmysle zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov vypláca plnenie deputátnych nárokov baníckych dôchodcov, vdov po baníkoch alebo baníckych dôchodcov s nárokom na deputátne plnenie po bývalej Bani Dolina, a. s. Veľký Krtíš.

Ministerstva hospodárstva SR poskytlo štátnemu podniku Rudné bane, Banská Štiavnica v roku 2021 na predmetnú činnosť finančný príspevok na osobitný príspevok baníkom a dotácie na technické práce vykonávané podľa útlmového programu banskej činnosti, na zabezpečenie a likvidáciu starých banských diel a ich následkov a na plnenie deputátnych nárokov v uhoľnom baníctve.

Surovinová politika

Ministerstvo hospodárstva SR v roku 2021 v spolupráci s ďalšími orgánmi štátnej správy, akadémie, odbornými organizáciami a zástupcami ťažobného a spracovateľského priemyslu zadefinovalo ciele a princípy koncepcie ochrany a udržateľného využívania nerastného bohatstva Slovenskej republiky.

Predmetná koncepcia nadväzuje na potrebu spracovať a schváliť komplexnú zmenu surovinovej politiky Slovenskej republiky z roku 2004. S prihliadnutím na európske a národné iniciatívy v oblasti ťažby kritických nerastných surovín, recyklácie nerastných surovín, obehového hospodárstva, ako aj na dopyt priemyslu a nových technológií po nerastných surovinách, nové poznatky v oblasti ťažby a využívania nerastných surovín, štandardy ochrany životného prostredia a napokon na komplexnosť a šírku záberu témy surovín a nerastných surovín, Ministerstvo hospodárstva SR považuje za vhodnejšie pristúpiť k definovaniu

samostatných koncepcií surovinovej politiky, ktoré budú upravovať jednotlivé témy súvisiace s využívaním surovín v hospodárstve SR.

Koncepcia ochrany a udržateľného využívania nerastného bohatstva Slovenskej republiky má za cieľ definovať ciele a princípy ochrany a využívania nerastného bohatstva pri zohľadnení nutnosti ochrany životného prostredia, ďalších verejných záujmov, predvídateľnosti a stability podnikateľského prostredia.

Pre zvýšenie potenciálu udržateľného využívania nerastného bohatstva v SR a stabilného podnikateľského prostredia v oblasti využívania nerastného bohatstva v SR boli identifikované základné tematické okruhy:

1. *spôsob riešenia konfliktov verejných záujmov pri ochrane a využívaní nerastného bohatstva,*
2. *komplexná revízia ložísk a potenciálnych ložísk nerastných surovín,*
3. *nastavenie pravidiel pre využívanie nerastného bohatstva v závislosti od lokalít,*
4. *politika vyberania platieb za dobývanie nerastných surovín a poskytovania štátnej podpory aktivitám v oblasti ochrany a využívania nerastných surovín,*
5. *modernizácia legislatívy.*

Jadrová energetika

Zástupcovia MH SR sa zúčastnili rokovania poradného výboru Zásobovacej agentúry Euratom (ďalej len „ESA“), na ktorom sa schválili nové pravidlá fungovania ESA. Hlavným cieľom Zásobovacej agentúry Euratom je zabezpečiť bezpečnosť dodávok jadrových materiálov a jadrového paliva pre všetkých používateľov v EÚ. Uspokojuje potreby zariadení vyrábajúcich jadrovú energiu, výskumných reaktorov, výrobcov lekárskeho rádioizotopov a odvetví jadrového dodávateľského reťazca. Tieto pravidlá vstúpili do platnosti 1.7.2021 a hlavné zmeny sa týkajú určovania postupu pri vyvažovaní dopytu a ponuky rúd, zdrojových materiálov a osobitných štiepných materiálov, zlepšenie informovanosti a transparentnosti v celom reťazci (používatelia, výrobcovia a sprostredkovatelia), ktoré sa podľa nových pravidiel budú týkať aj malých množstiev.

MH SR spolu s NJF, ÚJD SR a ďalšími rezortmi participuje na príprave hodnotiacej misie ARTEMIS, ktorá je pod záštitou Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu. Misia ARTEMIS má za cieľ zhodnotiť oblasti nakladania s rádioaktívnym odpadom, alebo vyhoreným palivom, hodnotenia rádiologického dopadu na ľudské zdravie a životné prostredie, nakladanie so zvyškami vznikajúcimi pri výrobe uránu, ako aj vyradovanie a rekultivácia miest kontaminovaných rádioaktívnymi materiálmi. Uskutočnenie misie bolo naplánované na február 2023. Z dôvodu protipandemických opatrení sa uskutočnenie misie presúva na rok 2023. MH SR rovnako participuje aj na príprave misie IRRS. IRRS je partnerská hodnotiacia misia MAAE za účelom posúdenia legislatívnej, dozornej a organizačnej štruktúry dozorných orgánov (u nás ÚJD SR). Realizácia misie sa plánuje na rok 2022.

V rámci pracovnej skupiny pre atómové otázky Rady EÚ boli v roku 2020 ukončený proces prerokovania nariadenia Rady, ktorým sa stanovuje účelový program financovania vyradovania jadrových zariadení z prevádzky a nakladania s rádioaktívnym odpadom a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (Euratom) č. 1369/2013, v rámci ktorého bola schválená ďalšia finančná podpora pre vyradovanie JE V1 na roky 2021 až 2027 vo výške 55 mil. eur. Predmetné

nariadenie bolo zverejnené v ÚV EÚ dňa 25.1.2021 pod číslom 100/2021. Pozornosť sa sústreďovala tiež na vzťahy medzi EÚ a Euratom verzus Spojeného kráľovstva v období po Brexite. Prerokovaná bola Správa EK - Rade a Európskemu parlamentu o pokroku pri vykonávaní smernice Rady 2011/70 / EURATOM a súpis rádioaktívneho odpadu a vyhoreného paliva ako aj Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o vykonávaní prác v rámci programu podpory pri vyradovaní jadrových zariadení z prevádzky v Bulharsku, na Slovensku a v Litve.

MH SR sa podieľalo na vydaní štúdie „Predpokladané náklady na výrobu elektriny“. Na základe údajov z 24 krajín, vrátane SR, bolo v ostatnom deviatom vydaní analyzovaných 243 elektrární. Za SR bolo zosumarizované a zaslané informácie o 3 nových plánovaných zdrojoch (jadrové a plynové zdroje) v sledovanom období 2020-2025. Túto štúdiu pripravila Agentúra pre jadrovú energiu (NEA) a Medzinárodná energetická agentúra (IEA). IEA v spolupráci s NEA vydáva túto publikáciu každých 5 rokov.

Implementácia najvýznamnejších projektov vyradovania JE V1 naďalej napreduje v dobrom prograse. V roku 2021 pokračovalo verejné obstarávanie v najväčšom projekte vyradovania D4.7.01 „Dekontaminácia a demolácia budov JE V1 a uvedenie areálu do pôvodného stavu“. Prípadné meškanie tohto projektu môže ohroziť aj na nový termín vyradenia JE V1, plánovaný do 31.12.2027. Z dlhodobého hľadiska patrí SK medzi lídrov vo vyradovaní a v tomto smere sme vysoko oceňovaní zo strany EÚ. V rámci agendy vyradovania a nadobudnutých skúseností a ich zdieľania sa tak SK (zvlášť spoločnosť JAVYS, a.s.) môže etablovať ako významný hráč počas nadchádzajúceho procesu vyradovania jednotlivých JE po celej EÚ.

V zmysle nariadenia vlády SR č. 21/2019 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška ročného odvodu určeného na úhradu historického dlhu z dodanej elektriny koncovým odberateľom elektriny a podrobnosti o spôsobe jeho výberu pre Národný jadrový fond, jeho použítí a o spôsobe a lehotách jeho úhrady bola aj v roku 2021 poskytnutá znížená efektívna sadzba odvodu do jadrového fondu pre oprávnené podnikateľské subjekty s príslušnými SK NACE kódmi (1920, 2410 a 2442), ktoré splnili podmienky stanovené legislatívnym rámcom.

Odvetvie tepelnej energetiky

MH SR v roku 2021 vypracovalo Komplexné posúdenie vykurovania a chladenia na základe požiadaviek smernice 2012/27/EU o energetickej efektívnosti.

MH SR v roku 2021 vydávalo stanoviská k podnetom od dotknutých účastníkov trhu s teplom pre aplikáciu zákona č. 657/2004 Z. z. a prislúchajúcej sekundárnej legislatívy – vyhláška č. 240/2016 Z. z. ktorou sa ustanovuje teplota teplej úžitkovej vody na odbernom mieste, pravidlá rozpočítavania množstva tepla dodaného v teplej úžitkovej vode a rozpočítavania množstva tepla.

V priebehu roka 2021 pokračovala príprava návrhu zákona o tepelnej energetike, pričom sa hlavne zohľadňovali požiadavky smernice Európskeho parlamentu a Rady 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov, ktorá bola schválená Európskym parlamentom koncom roku 2018 a tiež podnety z aplikačnej praxe. V rámci odborných diskusií boli oslovené vybrané subjekty pre zaslanie návrhov na nevyhnutné zmeny v pripravovanom zákone o tepelnej energetike. V zmysle záverov z diskusií na najvyššej úrovni boli prijaté konečné závery pre finálnu podobu návrhu zákona o tepelnej energetike. Súbežne s návrhom

zákona prebiehala intenzívna diskusia k podnetom vyhlášky, ktorá bude riešiť problematiku rozpočítavania nákladov tepla reflektujúc aktuálne požiadavky účastníkov trhu s teplom.

Na základe ustanovení zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov sa v roku 2021 uskutočnili odborné školenia „Aktualizačná odborná príprava“ a skúšky odbornej spôsobilosti na podnikanie pre získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti v tepelnej energetike.

Odvetvie elektroenergetiky

V priebehu roka 2021 pokračoval projekt transpozície a implementácie legislatívneho balíčka EÚ „Čistá energia pre všetkých Európanov“ v oblasti vnútorného trhu s elektrinou do národnej legislatívy SR. Ide o prebratie Smernice (EÚ) 2019/944 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou do právneho poriadku SR a implementáciu Nariadenia (EÚ) 2019/943 o vnútornom trhu s elektrinou a Nariadenia (EÚ) 2019/941 o pripravenosti na riziká v sektore elektrickej energie.

Cieľom novej legislatívy EÚ v oblasti vnútorného trhu s elektrinou je rozvoj trhu zavedením nových účastníkov trhu, ktorých hlavným cieľom je integrovať decentralizovanú výrobu na báze obnoviteľných zdrojov do trhu s elektrinou, podpora konkurencie na vnútornom trhu, stanovenie nových práv pre odberateľov elektriny a tiež obmedzenie uplatňovania cenovej regulácie v oblasti dodávky elektriny vrátane novej úpravy v oblasti energeticky zraniteľných odberateľov a energetickej chudoby. Zavádza sa nový rámec EÚ v oblasti bezpečnosti dodávky elektriny a v oblasti spolupráce národných regulačných orgánov.

Rok 2021 bol posledným rokom prijatého časového harmonogramu zavádzania inteligentných meracích systémov (IMS) v rámci povinného selektívneho nasadzovania IMS v zmysle Vyhlášky MH SR č. 358/2013 Z. z., ktorou sa ustanovuje postup a podmienky v oblasti zavádzania a prevádzky IMS v elektroenergetike (z dôvodu pandémie a z nej vyplývajúceho narušenia dodávateľských reťazcov, bola na základe požiadavky prevádzkovateľov distribučných sústav odložená lehota na zavedenie IMS na koniec roka 2021). Ku dňu 31. decembra 2021 bolo v podmienkach prevádzkovateľov regionálnych distribučných sústav (PRDS) nainštalovaných už celkovo 431 433 IMS.

Na základe príslušných ustanovení zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa v roku 2021 uskutočnili odborné školenia „Aktualizačná odborná príprava“ a skúšky odbornej spôsobilosti na podnikanie pre získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti v elektroenergetike.

Kompenzácia podnikateľom

Na základe zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Ministerstvo hospodárstva SR v roku 2021 poskytlo energeticky náročným podnikom zo štátneho rozpočtu finančnú pomoc pre zníženie koncovej ceny elektriny formou kompenzácie. Cieľom kompenzácie je zníženie nákladov elektroenergeticky náročným podnikom z dôvodu vysokých platieb za cenu elektriny.

Výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie kompenzácie podnikateľom bola vyhlásená začiatkom roku 2021 s disponibilným objemom zdrojov vo výške 40 mil. eur. Komisia pre

schvaľovanie žiadostí o štátnu pomoc pre zníženie koncovej ceny elektriny energeticky náročných podnikov odsúhlasila poskytnutie kompenzácie pre 117 podnikom.

Zoznam oprávnených priemyselných odvetví, rozsah a štruktúra správy a spôsob poskytovania kompenzácie podnikateľom je upravený vyhláškou ministerstva č. 106/2019 Z. z. Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovuje zoznam oprávnených priemyselných odvetví, rozsah a štruktúra správy a spôsob poskytovania kompenzácie podnikateľom.

Modernizačný fond

Článkom 10 d revidovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii zriadený tzv. Modernizačný fond, ktorý umožní vybraným členským štátom Európskej únie využiť výnosy z obchodovania s emisnými kvótami na investície pre rozvoj nízko uhlíkových technológií, rozvoj obnoviteľných zdrojov energie, modernizáciu energetických systémov a zlepšenie energetickej účinnosti. Podpora z modernizačného fondu sa pritom neposkytuje zariadeniam na výrobu energie, ktoré využívajú tuhé fosílné palivá.

Modernizačný fond je financovaný prostredníctvom obchodovania s emisnými kvótami formou aukcie. Za prevádzku Modernizačného fondu zodpovedajú prijímajúce členské štáty, za obchodovanie s emisnými kvótami formou aukcie a hospodárenie s výnosmi zodpovedá Európska investičná banka.

Ministerstvo životného prostredia SR v spolupráci s Ministerstvom hospodárstva SR pripravilo dve schémy štátnej pomoci, ktoré boli schválené Protimonopolným úradom Slovenskej republiky.

- Schéma štátnej pomoci pre oblasť teplárstva je zacielená na zlepšenie energetickej efektívnosti, modernizáciu energetických systémov (vrátane rozvodov tepla), na centralizované zásobovanie teplom alebo chladom, do uskladňovania energie a smart riešení pre rozvody tepla, na zvýšenie podielu elektriny a tepla vyrobeného zariadeniami na vysoko účinnú kombinovanú výrobu elektriny a tepla.
- Schéma štátnej pomoci pre podporu výroby elektriny z OZE je zameraná na podporu investícií do výstavby zariadení na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie (OZE) s cieľom zvýšenia podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe v SR.

Európska investičná banka dňa 12. októbra 2021 potvrdila schému štátnej pomoci pre oblasť teplárstva a schému štátnej pomoci pre podporu výroby elektriny z OZE ako prioritné investície.

Vzhľadom na vysoký objem prostriedkov v rámci Modernizačného fondu boli začaté práce na Investičnej stratégii pre implementáciu Modernizačného fondu v Slovenskej republike. Cieľom takejto stratégie je transparentné nastavenie priorít pre využitie finančných prostriedkov z Modernizačného fondu na obdobie 2022-2030, určenie objemu finančných prostriedkov na jednotlivé oprávnené investičné oblasti a zabezpečenie synergie z ďalšími dostupnými finančnými nástrojmi EÚ.

Energetická politika – osvedčenia

V roku 2021 vydalo MH SR 11 osvedčení v súlade s prioritami energetickej politiky SR, ktorá je v energetickej oblasti základným východiskovým materiálom vrátane Stratégii hospodárskej politiky SR strategického materiálu - „Integrovaného Národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 – 2030“ (NECP) vypracovaného na základe článku 3 nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 2018/1999 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy a § 88 zákona č.

251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Schválené investičné zámery tvoria vyvážený energetický mix, ktorý sa sústreďuje na nízkouhlíkové zdroje energie z dôvodu ochrany životného prostredia. Príjem do štátneho rozpočtu z vydaných osvedčení za rok 2021 bol 15 000 €.

Regulácia

Slovensko, ako aj ostatné krajiny v rámci EÚ a mnohé iné regióny sveta, začali v druhej polovici roku 2021 čeliť prudkému nárastu cien energií. Tento rast cien elektriny a plynu bol spôsobený najmä celkovým nárastom celosvetového dopytu po energii, a najmä po plyne, ktorý súvisel s oživením hospodárstva. Hoci aj v minulosti dochádzalo ku kolísaniu cien energie, EÚ sa dostávala z krízy spôsobenej pandémiou COVID-19. Európske domácnosti a podniky tak začali čeliť vyhlídkam vyšších účtov za energiu v čase, keď mnohé z nich boli ešte oslabené stratou príjmov spôsobených pandémiou. Nárast cien energie začal negatívne vplývať na naše hospodárstvo a občanov. Na Slovensku sa rozbehla diskusia o možných riešeniach zložitej situácie na trhu s energiami.

Regulované ceny pre domácnosti a malé podniky pomáhali brzdiť negatívny dopad na tieto skupiny odberateľov. Podpora Slovenska pre umožnenie cenovej regulácie v rámci rokovaní o novom dizajne trhu sa v tejto situácii ukázala ako správne riešenie.

S cieľom znížiť náklady pre odberateľov elektriny Ministerstvo hospodárstva SR predložilo novelu zákona č. 309/2009 Z.z. o obnoviteľných zdrojoch energie a vysokoúčinnnej kombinovanej výroby, ktorým sa zaviedla tzv. prolongácia podpory pre vybrané typy obnoviteľných zdrojov energie (OZE) o 5 rokov. Povinnosť sa týkala predovšetkým výrobcov elektriny zo slnečnej energie (fotovoltaika) so stanovenou výkupnou cenou nad 380 €/MWh. Uvedené opatrenie malo vplyv na zníženie tarify za prevádzkovanie systému (TPS).

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, ako orgán zodpovedný za určenie cien regulovaných zložiek energií, v novelizovanej cenovej vyhláške pre elektroenergetiku prezentoval úpravu tarify za prevádzkovanie systému, ktorá môže byť diferencovaná na viaceré hodnoty, a ktoré sa uplatňujú pre koncových odberateľov elektriny podľa množstva koncovej spotreby elektriny v odbernom mieste. Uvedené opatrenie má výrazne pozitívny vplyv na energeticky náročné podniky. Pásmová TPS predstavuje systémové riešenie s rovnakými pravidlami pri platbách TPS pre všetkých podnikateľov. Pre zníženie nákladov na tarifu TPS Ministerstvo hospodárstva SR v súčinnosti s Ministerstvom financií SR koncom roku 2021 rozhodlo o poskytnutí štátnej dotácie do systému TPS vo výške 40 miliónov eur na rok 2022 na podporu zníženia TPS pre priemyselných odberateľov elektriny.

Odvetvie plynárenstva

V roku 2021 ministerstvo vykonávalo štátnu správu v zmysle ustanovení zákona o energetike. Vydalo príslušné rozhodnutia týkajúce sa štandardu bezpečnosti dodávok pre jednotlivých dodávateľov plynu.

Na základe príslušných ustanovení zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa v roku 2021 uskutočnili odborné školenia „Aktualizačná odborná príprava“ a skúšky odbornej spôsobilosti na podnikanie pre získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti v odvetví plynárenstva.

Energetika v rámci EÚ

V roku 2021 stále dominovali politickej diskusii na úrovni EÚ v oblasti energetiky témy novej klimatickej ambície EÚ na rok 2030, s ktorou je spojená otázka revízie cieľov EÚ pre skleníkové plyny, energetickú efektívnosť a obnoviteľné zdroje energie (OZE) na rok 2030 a riešenia dopadov a obnovy po pandémie COVID 19.

Komisia v roku 2021 schválila návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a mení nariadenie (EÚ) 2018/1999 (európsky klimatický predpis), ktorý priniesol nový ambicióznejší cieľ pre zníženie skleníkových plynov v roku 2030 vo výške 55 % (v porovnaní s rokom 1990).

Európska komisia publikovala 14. júla 2021 balík legislatívnych návrhov pod názvom „Fit for 55“ ako súčasť Európskej zelenej dohody, ktorého cieľom je posilniť pozíciu EÚ ako globálneho lídra v oblasti klímy. Cieľom balíka je modernizovať platnú legislatívu v súlade s cieľom EÚ v oblasti klímy do roku 2030 a zaviesť nové opatrenia na pomoc pri dosiahnutí transformačných zmien, ktoré sú potrebné v hospodárstve, spoločnosti a priemysle na dosiahnutie klimatickej neutrality do roku 2050 a v rámci tohto cieľa na zníženie čistých emisií do roku 2030 najmenej o 55 %.

Na politickej úrovni a na úrovni pracovných skupín bol začatý proces posudzovania návrhov balíka Fit for 55 členskými štátmi. Experti MH SR sa počas roka 2021, s ohľadom na protipandemické opatrenia, zúčastňovali na práci pracovných skupín a príslušných výborov Rady a EK najmä prostredníctvom videokonferencií.

Na národnej úrovni pokračovala príprava transpozície legislatívnych aktov EÚ z balíka opatrení EÚ „Čistá energia pre všetkých Európanov“.

MH SR priebežne spolupracovalo s MŽP SR na posudzovaní návrhov novej klimatickej legislatívy (Európsky klimatický predpis) formou poskytovania stanovísk k energetickým aspektom. V decembri 2021 bol predložený do MPK návrh novely zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov o podpore OZE, ktorý obsahoval transpozičné ustanovenia európskej smernice prijatej v decembri 2018.

Aktuálne priority slovenskej energetiky boli zakomponované aj do strategických dokumentov pre implementáciu EŠIF v programovom období 2021-2027, t. j. do Partnerskej dohody SR a do Programu Slovensko, v oblasti podpory opatrení energetickej efektívnosti a využívania OZE. V roku 2021 bolo pripravené komplexné posúdenie potenciálu vykurovania a chladenia v Slovenskej republike, ktoré obsahuje analýzu výroby tepla a stanovenie potenciálu a nákladovej efektívnosti pre vybrané technológie individuálnej a centralizovanej výroby tepla na Slovensku.

V priebehu roka 2021 bola realizovaná informačná a komunikačná kampaň k novým energetickým štítkom pre spotrebiče a svetelné zdroje v súlade s legislatívou ekodizajnu a energetického označovania.

Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 356 zo dňa 23. júna 2021 vláda vzala na vedomie Národnú vodíkovú stratégiu „Pripravení na budúcnosť“ a uložila podpredsedovi vlády a ministrovi hospodárstva v spolupráci s podpredsedom vlády a ministrom financií, podpredsedníčkou vlády a ministerkou investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie, ministrom dopravy a výstavby, ministrom školstva, vedy, výskumu a športu a s ministrom

životného prostredia vypracovať a predložiť na rokovanie vlády Akčný plán realizácie Národnej vodíkovej stratégie „Pripravení na budúcnosť“.

Slovensko sa na svetovej výstave EXPO v Dubaji prezentovalo ako krajina inovatívnych technológií a hlavnou témou slovenskej expozície umiestnenej v tematickej zóne Mobilita bol „Pohyb budúcnosti: Vodík, Letectvo a Vesmír.“ Návštevníci si v slovenskom pavilóne mohli pozrieť exponáty ako vodíkový autobus, vesmírny landrover a niektoré z lietadiel vyrábaných na Slovensku. Slovenský pavilón na Expo Dubaj zažil svetovú premiéru vodíkoveho auta MH2, ktoré vzniklo v spolupráci Strojníckej fakulty Technickej univerzity v Košiciach a spoločnosti Matador Group.

Energetická infraštruktúra

V oblasti elektroenergetiky v roku 2021 pokračovali stavebné práce na dvoch elektrizačných prepojeniach medzi Slovenskom s Maďarskom. Ďalším významným projektom spoločného záujmu v sektore elektroenergetiky, ktorý bol implementovaný počas roku 2021, je smart-grid projekt ACON. Vo februári 2019 získal projekt ACON grant z finančného nástroja CEF-Energetika vo výške 91 mil. eur. Zároveň bol v roku 2019 na 4. zoznam PCI zaradený slovensko-maďarský projekt smart grid InGrid Danube, ktorý bol podporený v rámci nástroja CEF sumou 102 mil. EUR. V novembri 2021 bol potvrdený jeho štatút PCI na 5. zozname EÚ PCI. Projekt je v súčasnosti vo fáze vydávania stavebných povolení zo strany dotknutých úradov. Ukončenie realizácie prvej fázy projektu sa očakáva v priebehu roku 2025.

Slovenská prepravná sieť je prepojená s prepravnými sieťami všetkých susedných štátov – Rakúskom, Českom, Maďarskom, Ukrajinou. Spoločnosti eustream a GAZ-SYSTEM 3. augusta 2021 uskutočnili na poľsko-slovenskej hranici tzv. „zlatý zvar“ na prepojení plynovodu Poľsko – Slovensko. Prvý raz v histórii sa tak priamo prepojili plynárenské prepravné siete oboch krajín. Nový plynovod spájajúci prepravné systémy Poľska a Slovenska bude tvoriť dôležitú časť európskeho prioritného koridoru severojužných plynárenských prepojení.

Slovensko tak bude mať prostredníctvom svojej prepravnej siete diverzifikované prepravné trasy, ktorými je možné plyn doviesť okrem Ukrajiny aj cez Českú republiku, Rakúsko, Maďarsko a Poľsko.

Energetická efektívnosť

MH SR publikovalo zoznamy poskytovateľov podpornej a garantovanej energetickej služby, kde k 31. decembru 2021 bolo zapísaných 67 poskytovateľov garantovanej energetickej služby, 37 odborne spôsobilých osôb na poskytovanie garantovanej energetickej služby a 135 poskytovateľov podpornej energetickej služby.

V roku 2021 boli vyhodnotené ciele energetickej efektívnosti za rok 2020. Slovenská republika v roku 2020 splnila Národný indikatívny cieľ energetickej efektívnosti pre rok 2020 v primárnej energetickej spotrebe SR na 107,9%, národný indikatívny cieľ energetickej efektívnosti pre rok 2020 v konečnej energetickej spotrebe SR na 100,18%, záväzný cieľ úspor energie podľa čl. 5 pre verejné budovy na 145,99%, a cieľ úspor energie podľa čl. 7 smernice EE na 111,63 %.

V roku 2021 sa začali rokovania k návrhu smernice o energetickej efektívnosti v rámci balíčka Fit for 55.

Energetika v medzinárodných vzťahoch

Medzinárodná energetická agentúra (IEA)

MH SR sa počas roka 2021 aktívne zapájalo do procesov určovania strednodobých a dlhodobých strategických priorít IEA ako gestor spolupráce a koordinátor aktivít SR v tejto agentúre, najmä z hľadiska globálnej energetickej bezpečnosti, vonkajších vzťahov a vzájomného prepojenia medzi sektorom energetiky a politikou zmeny klímy. Práca a fungovanie IEA boli počas roka 2021 významne ovplyvnené pandémiou ochorenia COVID-19. Všetky zasadnutia stálych a pracovných skupín spolu so zasadnutiami Riadiacej rady boli vykonávané formou virtuálnych webinárov prostredníctvom rôznych platforiem. Celosvetová pandémia ovplyvnila aj zaužívanú kontinuitu rokovaní Riadiacej rady IEA, ktorej zasadnutia sa každoročne konajú kvartálne. V roku 2021 sa konali tri namiesto štyroch zasadnutí – v júni, v októbri a v decembri.

Udržiavanie núdzových zásob ropy a ropných produktov

SR od svojho vstupu do IEA v roku 2007 priebežne plní svoje záväzky zakotvené v Dohode o Medzinárodnom energetickom programe. Udržiavanie núdzových zásob ropy a ropných produktov na úrovni 90 dní čistého dovozu uplynulého roku je základnou povinnosťou členských krajín IEA. V roku 2021 SR túto povinnosť plnila nepretržite. Núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov udržiava Agentúra pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov (EOSA). Aktuálne sú núdzové zásoby ropy a ropných produktov na úrovni 98 dní. Celkové núdzové zásoby predstavujú 792 618 ton (66 % sa udržiava vo forme ropy, 34 % vo forme ropných výrobkov podľa jednotlivých kategórií) z toho je ropa udržiavaná v objeme 561 568 ton; ropné produkty v objeme 94 236 ton benzínu; 125 794 ton nafty; 11 020 ton leteckého petroleja. (V zmysle § 6 ods. 4 zákona č. 218/2013 o núdzových zásobách ropy a ropných výrobkov a o riešení stavu ropnej núdze a o zmene a doplnení niektorých zákonov SŠHR SR určuje podiel ropy v núdzových zásobách, pričom ropa musí tvoriť najmenej 50 % núdzových zásob. Aktuálne je vo forme ropy 66 %.)

Globálne angažovanie sa IEA

Rok 2021 bol z hľadiska vývoja v asociácii, v asociačnom procese, v prístupovom procese a v strategickom partnerstve s Indiou úspešný. Významným míľnikom vo vývoji Strategického partnerstva s Indiou bolo podpísanie „Rámca“ medzi indickou vládou „Gol“ a ČŠ IEA v zastúpení VR IEA F. Birola dňa 27. januára 2021. V rámci prístupového procesu sa v apríli 2021 začali prístupové rokovania medzi IEA a Izraelom. Záujem o prístupový proces formálne prejavila aj Kolumbia, zatiaľ čo Čile sa v r. 2021 kvôli vnútropolitickej situácii prioritne nevenovala IEA. Dňa 21. mája 2021 Litva, po vyplnení všetkých požiadaviek na vstup do IEA, formálne požiadala IEA o pristúpenie k Dohode o Medzinárodnom energetickom programe.

Technologické programy spolupráce

V roku 2021 Slovensko pokračovalo v aktivitách technologického programu spolupráce „Solar Heating and Cooling“ (SHC TCP), v rámci úlohy č. 61 („Integrated Solutions for Daylighting and Electric Lighting“), ktorá bola ukončená. SR sa od r. 2021 podieľa aj na úlohách č. 65 (Solar Cooling for the Sunbelt Region) a č. 66 (Solar Energy Buildings), pričom z dôvodu krátkosti trvania task-ov konkrétne výsledky práce zatiaľ nie sú k dispozícii.

SR, zastúpená spoločnosťou Solargis s.r.o., sa v júni 2020 stala členom technologického programu spolupráce „Photovoltaic Power Systems Programme“ (PVPS TCP), kde sa aj počas roka 2021 podieľala na úlohe č. 16 („Solar Resource for High Penetration and Large Scale Applications“). Ukončenie predmetnej úlohy je naplánované na 30. júna 2023.

Energetické spoločenstvo

Energetické spoločenstvo (ďalej len „EnC“) predstavuje medzinárodnú organizáciu, ktorej hlavným cieľom je vytvoriť integrovaný pan-európsky energetický trh medzi EÚ a zmluvnými krajinami EnC (Albánsko, Bosna a Hercegovina, Kosovo, Macedónsko, Gruzínsko, Moldavsko, Čierna Hora, Srbsko a Ukrajina) a rozšíriť princípy európskeho vnútorného trhu s energiami do týchto krajín. Slovenská republika má v rámci tejto organizácie status účastníka („Participant“) čo umožňuje SR zúčastňovať sa na všetkých rokovaníach EnC.

Počas roka 2021 pokračovali rokovania zamerané na revíziu Zmluvy o EnC, ktorej cieľom je zaviesť prvky reciprocity a vytvorenia rovnakých podmienok medzi EÚ a jej jednotlivými členskými krajinami, a zmluvnými stranami EnC. Ani v roku 2021 strany nedospeli k dohode o finálnej podobe textu revízie. Významnou udalosťou bolo menovanie nového riaditeľa Sekretariátu EnC. Dňa 1. decembra 2021 pôvodného riaditeľa J. Kopača nahradil p. A. Lorkowski. V roku 2021 bolo predsedajúcou krajinou EnC Srbsko.

Energetická charta

Zmluva o Energetickej charte (ďalej len „Zmluva“) je jedinou medzinárodnou právne záväznou zmluvou zameranou na zabezpečenie základného právneho rámca pre ochranu zahraničných investícií v energetike. Medzi hlavné činnosti ECH v r. 2021 patril proces modernizácie Zmluvy o ECH, implementácia výsledkov/odporúčaní Medzinárodného verejného auditu z r. 2019 a výber kandidátov na post generálneho tajomníka organizácie.

Koncom r. 2021 sa formou VTC uskutočnilo 32. výročné zasadnutie Konferencie k Energetickej charte („KONF ECT“). Významným momentom predmetného stretnutia bola voľba nového generálneho tajomníka ECT. KONF ECT formou konsenzu schválila EÚ kandidáta G. Lentza za post nového GT ECT od 1.1.2022.

Medzinárodná agentúra pre energiu z obnoviteľných zdrojov (IRENA)

IRENA je medzivládna organizácia, ktorá podporuje členské krajiny v ich prechode na trvalo udržateľnú energetickú budúcnosť prostredníctvom rozsiahleho zavádzania obnoviteľných zdrojov energie a udržateľného využívania všetkých foriem obnoviteľnej energie.

V r. 2021 sa virtuálnou formou uskutočnilo 11. zasadnutie Zhromaždenia IRENA. Jeho ústrednou témou bol „Energetický prechod pre udržateľnú obnovu po pandémie ochorenia COVID“. Počas plenárneho zasadnutia ministrov boli okrem témy národného energetického plánovania a jeho implementácie prediskutované aj otázky financovania OZE, uhlíkovej neutrality a energetiky v zdravotníctve.

3.3. Zahraničný obchod a obchodná politika

Odbor bilaterálnej obchodnej spolupráce pokračoval aj v roku 2021 v príprave bilaterálnych zmlúv, zameraných na posilňovanie ekonomickej spolupráce. MH SR podpisuje so svojimi partnermi medzivládne zmluvy a dohody o hospodárskej spolupráci, medzirezortné zmluvy a dohody o hospodárskej spolupráci, ako aj memorandá o porozumení.

Otázka Memoranda o porozumení medzi Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstvom obchodu a priemyslu Ománskeho sultanátu o založení Spoločného hospodárskeho výboru zaslaná ománskej strane ešte v roku 2018 zostala naďalej otvorená. Napriek opakovaným urgenciám ZÚ SR v Káhire ománska strana sa k zneniu textu doteraz nevyjadřila.

V roku 2021 bola v Baku podpísaná Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Azerbajdžanskej republiky o hospodárskej spolupráci.

Taktiež v roku 2021 bola v Jerevane podpísaná Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Arménskej republiky o hospodárskej spolupráci.

Zasadnutia medzivládnych, medzirezortných a zmiešaných komisií

V dňoch 9. – 10. novembra 2021 sa v Bratislave uskutočnilo 10. zasadnutie Zmiešanej komisie pre hospodársku spoluprácu medzi Slovenskou republikou a Srbskou republikou (ďalej len „komisia“).

Predsedom slovenskej časti komisie bol podpredseda vlády a minister hospodárstva SR Richard Sulík a predsedníčkou srbskej časti ministerka hospodárstva Srbskej republiky Andjelka Atanasković.

Slovensko a Srbsko majú nadštandardne blízke vzťahy. Srbsko je najväčším partnerom Slovenskej republiky z krajín Západného Balkánu z hľadiska ekonomickej spolupráce a najmä investičných aktivít slovenských firiem.

Zasadnutia komisie sa okrem zástupcov Ministerstva hospodárstva SR zúčastnili aj predstavitelia Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, Ministerstva životného prostredia SR a inštitúcií v jeho kompetencii, Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a organizácií v jeho kompetencii, Ministerstva dopravy a výstavby SR, SARIO, Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry (SIEA), Národnej banky Slovenska, ako aj zástupcovia slovenských firiem, ktorí realizujú svoje podnikateľské zámery v Srbskej republike. Počas zasadnutia komisie sa uskutočnilo bilaterálne rokovanie ministrov hospodárstva SR a Srbskej republiky a stretnutie ministerky hospodárstva Srbskej republiky s vybranými slovenskými investormi, ktorí majú záujem realizovať podnikateľské a investičné zámery v Srbskej republike alebo potvrdili ďalšie rozširovanie svojich existujúcich investícií.

Na záver plenárneho zasadnutia bol podpísaný záverečný protokol.

Rozhovory pracovných skupín boli zamerané na spoluprácu v oblasti: energetiky, poľnohospodárstva, životného prostredia, dopravy, financií a rozvojovej pomoci, investícií a všeobecnej ekonomickej spolupráce. Súčasťou komisie bolo aj slovensko-srbské podnikateľské fórum, ktoré za slovenskú stranu pripravila Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO) a za srbskú stranu Obchodná komora Srbska.

Po prezentačnej časti pokračovalo podnikateľské fórum B2B rokovaniami. Počas tejto časti podujatia sa medzi 10 srbskými a 15 slovenskými účastníkmi uskutočnilo 46 vopred naplánovaných B2B a B2G rokovaní, počas ktorých partneri pri rokovacích stoloch hľadali vzájomné prieniky pre obchodnú spoluprácu.

V dňoch 11. – 12. novembra 2021 sa v Bratislave uskutočnilo 21. zasadnutie Medzivládnej komisie pre hospodársku a vedecko-technickú spoluprácu medzi Slovenskou republikou a Ruskou federáciou. Predsedom slovenskej časti komisie bol podpredseda vlády a minister hospodárstva SR Richard Sulík a predsedom ruskej časti minister vedy a vysokého školstva RF

Valerij Nikolaevič Faľkov. Zasadnutie komisie sa uskutočnilo vo forme rokovaní v piatich pracovných skupinách a plenárneho zasadnutia. Pracovné skupiny boli tematicky zamerané na spoluprácu v oblasti: energetiky a jadrovej energetiky, priemyslu, vojensko-technickej spolupráce, vzdelávania, vedy a techniky a normalizácie a metrológie a posudzovania zhody.

Termíny plánovaných zasadnutí medzivládnych, medzirezortných a zmiešaných komisií bolo potrebné z dôvodu neočakávaných udalostí presunúť na neurčito.

Veľtrhy a výstavy v zahraničí

S cieľom podporiť export slovenských spoločností odbor zahraničného obchodu (OZO) SARIO aktívne participoval na jednom zahraničnom veľtrhu formou online stánku a jednom veľtrhu fyzicky. Úspešne sa podarila organizácia každoročne organizovaného veľtrhu NINGBO v Číne, v rámci ktorého slovenské spoločnosti mali možnosť sa prezentovať na platforme vytvorenej organizátormi priamo v Číne a na Medzinárodnom strojárskom veľtrhu (MSV) v Brne.

CEEC INVESTMENT AND INTERNATIONAL CONSUMER GOOD FAIR ONLINE (Ningbo EXPO) 8. - 13. jún 2021

SARIO sa už tradične zúčastnilo podujatia Ningbo EXPO, opätovne on-line. Konzultantka OZO sa zúčastnila on-line otváracieho ceremoniálu a pripravila nábor spoločností, spoločne s GK SR v Šanghaji. Niektorí zástupcovia, ktorí reprezentujú spoločnosti v Číne sa zúčastnili podujatia aj prezenčnou formou v národnom stánku. On-line formy podujatia sa zúčastnilo 35 reprezentantov slovenských spoločností najmä z potravinárskeho sektora.

Medzinárodný strojársky veľtrh Brno, Česká republika, 8. - 12. 11. 2021

Slovensko sa počas 62. ročníka Medzinárodného strojárkeho veľtrhu v Brne prezentovalo atraktívnou národnou expozíciou pod značkou GOOD IDEA SLOVAKIA na výstavnej ploche s rozlohou 250 m². Hlavná téma veľtrhu bola Priemysel 4.0 a digitálna továreň.

SARIO v spolupráci s Ministerstvom hospodárstva SR zabezpečilo účasť pre 24 slovenských inovatívnych a úspešných spoločností.

Prvú časť národnej expozície predstavoval slovenský národný stánok vyhradený pre 18 slovenských malých a stredných podnikov, realizovaný prostredníctvom národného projektu Podpora internacionalizácie MSP, ktorý je spolufinancovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Integrovaná Infraštruktúra. Druhá časť národnej expozície bola určená pre 6 slovenských spoločností, pričom bola financovaná zo zdrojov štátneho rozpočtu SR.

V národnej expozícii boli zástupcovia spoločností z rôznych sektorov - strojársky priemysel, automatizácia a robotika, riešenia pre priemysel 4.0, výskum a vývoj, elektrotechnický priemysel, informačno-komunikačné technológie aj služby.

Každá zo slovenských spoločností, ktoré sa predstavili v rámci spoločnej národnej expozície svojimi produktmi a riešeniami drží krok so zahraničnými konkurentmi a je úspešná v danej oblasti.

Aktivity realizované v rámci Národného projektu „Podpora internacionalizácie MSP“ sú uvedené nižšie v časti venujúcej sa Národnému projektu SARIO.

Národný projekt agentúry SARIO „Podpora internacionalizácie MSP“

Základné informácie o Národnom projekte

Dňa 8. septembra 2017 uzatvorilo Ministerstvo hospodárstva SR, ako sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom pre Operačný program Integrovaná infraštruktúra, zmluvu so SARIO o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, určeného na realizáciu národného projektu „Podpora internacionalizácie MSP“ v SR na roky 2017 až 2023. Prostredníctvom národného projektu môžu slovenské malé a stredné spoločnosti získať podporu na svoju činnosť vo forme nepriamych finančných dotácií zo zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu SR.

O podporu sa môžu uchádzať slovenské malé a stredné podniky s výnimkou podnikov so sídlom v Bratislavskom kraji. Partnerom SARIO pri realizácii projektu je Slovak Business Agency (SBA). Hlavným cieľom projektu je posilnenie internacionalizačných kapacít MSP vrátane prezentácie podnikateľského potenciálu a poskytnutie bezplatných prezentačných, kooperačných a poradenských služieb MSP za účelom zvýšenia ich miery zapojenia do medzinárodnej spolupráce.

Podpora pre MSP je realizovaná prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

- podpora účasti v národných stánkoch na zahraničných veľtrhoch a výstavách,
- zvyšovanie efektívnosti pri realizácii obchodných činností prostredníctvom účasti na podnikateľských misiách v SR a zahraničí,
- zvyšovanie miery kooperácie so zahraničnými partnermi, ktorá vedie k posilneniu postavenia, udržateľnosti a konkurencieschopnosti MSP, prostredníctvom účasti na sourcingových a kooperačných podujatiach, riešenie sourcingových dopytov,
- zvyšovanie odborných kapacít MSP prostredníctvom účasti na seminároch a webinároch Exportnej akadémie,
- sprehľadnenie situácie v dodávateľských reťazcoch do jednotlivých odvetví priemyslu a služieb v SR prostredníctvom vytvorenia komplexného interaktívneho systému.

Implementácia Národného projektu v roku 2021

Prínos SARIO z pohľadu prepájania slovenských podnikateľov so zahraničnými spoločnosťami bol aj v roku 2021 posilnený v segmente malých a stredných podnikov sídlacích mimo Bratislavského kraja prostredníctvom Národného projektu (NP) v rámci operačného programu Integrovaná infraštruktúra.

Prezentácia SR v zahraničí, účasť na veľtrhoch a výstavách

Najvýznamnejšou súčasťou aktivít Národného projektu je podpora účasti slovenských malých a stredných podnikov na zahraničných veľtrhoch a výstavách. Za rok 2021 SARIO zorganizovalo 12 národných stánkov na medzinárodných výstavách v zahraničí, v teritóriách ako Spojené arabské emiráty, Ruská federácia, Nemecko, Kazachstan, Česká republika, Švédsko. Možnosť prezentovať svoju výrobnú činnosť v rámci spoločnej expozície vo vizuáli značky GOOD IDEA SLOVAKIA malo viac ako 93 slovenských spoločností z rôznych sektorov hospodárstva, ako napríklad strojársky, elektrotechnický, stavebný a potravinársky priemysel. Spoločnosti absolvovali celkovo viac ako 3 200 bilaterálnych stretnutí s potenciálnymi obchodnými partnermi. Mnohým slovenským spoločnostiam sa vďaka tejto podpore podarilo uzatvoriť úspešné obchodné kontrakty, nadviazať spoluprácu s partnermi a rozšíriť svoju sieť odberateľov na nových exportných trhoch.

Tabuľka č. 3 – Národné stánky na veľtrhoch a výstavách za rok 2021

	Názov veľtrhu	Dátum konania	Miesto konania	Počet vystavovateľov	Veľkosť výstavnej plochy	Zameranie
1	IDEX	21. - 25.2.2021	Abú Zabí, SAE	6	68 m2	obrný priemysel
2	ELEKTRO Moskva	7. - 10.06.2021	Moskva, Rusko	8	80 m2	elektrotechnický priemysel
3	ITM Poznaň	31.8. - 3.9.2021	Poznaň, Poľsko	5	50 m2	subkontrakčný veľtrh
4	MIDEST	6. - 9.9.2021	Lyon, Francúzsko	8	81 m2	subkontrakčný veľtrh
5	KazBuild	7. - 9.9.2021	Almaty, Kazachstan	6	60 m2	stavebný priemysel
6	World Food Moscow	21. - 24.9.2021	Moskva, Rusko	12	120 m2	potravínarský priemysel
7	Fachpack	28. - 30.9.2021	Norimberg, Nemecko	5	60 m2	veľtrh obalových materiálov, technológií a procesov
8	Anuga	9. - 13.10.2021	Kolín nad Rýnom, Nemecko	7	69 m2	potravínarský priemysel
9	GITEX	17. - 21. 10. 2021	Dubaj, SAE	7	70 m2	technologický veľtrh
10	MSV Brno	8. - 12.11.2021	Brno, ČR	18	180 m2	
11	ELMIA	9. - 12.11.2021	Jönköping, Švédsko	6	60,8 m2	subkontrakčný veľtrh
12	MEDICA	15. - 18.11.2021	Düsseldorf, Nemecko	5	50 m2	farmaceutický priemysel, zdravotnícka technika

Podnikateľské misie na Slovensku a v zahraničí

V rámci roka 2021 sa v gescii národného projektu uskutočnili 3 podnikateľské misie v zahraničí a 1 podnikateľská misie prostredníctvom online platformy. Podnikateľské misie priniesli príležitosť pre 31 slovenských spoločností nadviazať osobný kontakt a rozvinúť spoluprácu s podnikateľmi zo zahraničia v rôznych oblastiach hospodárstva. Účastníci podnikateľských misií mali možnosť absolvovať viac ako 200 bilaterálnych rokovaní so zahraničnými partnermi. Podnikateľské misie sa realizovali v Spojených arabských emirátoch a v Španielsku.

Cieľom podnikateľských misií bolo uviesť slovenské spoločnosti na zahraničný trh, predstaviť príležitosti pre obchod a investície v danej krajine a nadviazať užšiu spoluprácu so zahraničnými partnermi.

Tabuľka č. 3 – Podnikateľské misie – za rok 2021

	Názov podujatia	Dátum konania	Miesto konania	Počet MSP	Zameranie
1	Slovensko - portugalské obchodné fórum	24.03.2021	online	5	rôzne priemyselné odvetvia
2	Podnikateľská misia na konferenciu Cybertech 2021	3.-8.4.2021	Dubaj, SAE	13	IKT, kybernetická bezpečnosť
3	Podnikateľská misia na výstavu Arab Health	19.-25.6.2021	Dubaj, SAE	7	zdravotníctvo
4	Podnikateľská misia na kongres Smart Cities Expo World Congress	15.— 19. 11. 2021	Barcelona, Španielsko	6	IT, inteligentné mestá

Webináre exportnej akadémie

Organizácia podujatí v rámci Exportnej akadémie bola aj v roku 2021 ovplyvnená situáciou v súvislosti s COVID-19. V tomto období pokračovala Exportná akadémia len vo forme webinárov. V rámci Exportnej akadémie bolo v roku 2021 zorganizovaných 19 webinárov, ktorých sa spolu zúčastnilo 427 malých a stredných podnikov. Išlo o organizáciu webinárov na rôzne témy z oblasti colnej, daňovej, oblasti priameho marketingu a e-commerce, ako aj webináre zamerané na vybrané teritória Číny, Rakúska, Ruska, Maďarska a Rumunska. Najväčší záujem zo strany MSP bolo o témy z oblasti daní, najmä DPH, ale aj o témy z oblasti colných predpisov a pod. Pridanou hodnotou zorganizovaných webinárov boli predovšetkým lektori s množstvom praktických skúseností, ktorí vedeli promptne reagovať na otázky zúčastnených a pomôcť im tak lepšie sa zorientovať v danej problematike.

Tabuľka č. 4 - Webináre Exportnej akadémie – za rok 2021

Názov webinára/seminára	Dátum konania	Počet spoločností
Právne a daňové otázky podnikania v Rakúsku	26.1. a 28.1.2021	9
SEO pre pokročilých	3. a 4. 2.2021	30
Novela zákona o DPH od 1.12.2021 - oprava základu dane pri neuhradení pohľadávky	16.2.2021	31
Ochrana súkromia a kybernetická bezpečnosť ako predpoklad konkurencieschopnosti v medzinárodnom meradle	16.3. a 17.3.2021	15

BREXIT a CLO - aktuálna situácia z pohľadu colných povinností	30.3.2021	12
Zmeny v oblasti DPH pre e-shopy od 1.7.2021	13. a 14.4.2021	32
Digitálny leadership	27.4.2021	17
Rusko - export/import tovaru a služieb	11. a 12.5.2021	26
LinkedIn a Sales Navigator	1. a 3.6. 2021	17
Právne aspekty projektového riadenia v oblasti IT a licencovanie softvéru	8. a 9.6.2021	15
Obchodovanie s Čínou	22. a 23.6.2021	11
Novinky v oblasti dane z príjmov pre MSP	20. a 21.7.2021	26
Ako nastaviť kontroľing v malej a strednej firme	18.8.2021	27
Expanzia e-shopu do Maďarska a Rumunska	14. a 16.9.2021	19
Spotrebné dane pri exporte a importe	28. a 29.9.2021	10
INCOTERMS	13.10 2021	35
Superodpočet nákladov na výskum a vývoj	26. 10 2021	22
Reťazové a trojstranné obchody z pohľadu DPH	9. a 10. 11. 2021	34
Zmeny v daňovej legislatíve od 1.1.2022	7. 12. 2021	39

Rozvoj dodávateľských reťazcov a sourcing

V roku 2021 bolo v záujme zvyšovania miery zapájania malých a stredných podnikov (MSP) etablovaných na území Slovenskej republiky do nadnárodných/zahraničných dodávateľských sietí zrealizovaných viac ako 370 stretnutí so zástupcami prevádzok spoločností so sídlom mimo Bratislavského kraja. Z dôvodu pretrvávajúcej pandémie covid-19 boli viaceré stretnutia realizované v online forme, viaceré stretnutia so zástupcami daných spoločností však boli najmä v jarných a letných mesiacoch realizované aj priamo v prevádzkach daných spoločností. Účelom online stretnutí a priamych výjazdov do MSP bolo lepšie porozumieť výrobe, výrobným/technologickým možnostiam, resp. poskytovaným službám daných firiem a získať informácie o voľných kapacitách, prípadne aj záujme diverzifikovať výrobu v súlade s aktuálnymi požiadavkami trhu a preveriť záujem a pripravenosť zapojenia MSP do dodávateľských sietí, najmä nadnárodných koncernov.

SARIO sa v roku 2021 v rámci Národného projektu „Podpora internacionalizácie malých a stredných podnikov“ venovalo 30 sourcingovým dopytom nadnárodných spoločností z krajín: Maďarsko, Španielsko, Dánsko, India, Macedónsko, Slovensko, Švajčiarsko, Francúzsko, Nemecko, Fínsko, Česká republika a Nórsko. V súvislosti s týmito sourcingovými dopytmi, prevažne z oblasti strojárkeho priemyslu, elektrotechnického priemyslu a služieb, poslala viac ako 400 oslovovacích emailov slovenským malým a stredným podnikom so sídlom mimo Bratislavského kraja. Vo viac ako 60 prípadoch MSP pozitívne zareagovali na kooperačné ponuky a požiadali SARIO o predstavenie ich výrobného profilu zahraničnému klientovi za

účelom zahájenia rokovaní o potenciálnej spolupráci. Vo viacerých prípadoch už došlo ku vzájomnej komunikácii medzi slovenskou spoločnosťou a zadávateľom sourcingového dopytu, za účelom doladenia detailov vzájomnej nožnej spolupráce.

V mnohých prípadoch však z dôvodu pretrvávajúcej pandémie covid-19 vzájomná komunikácia medzi potenciálnymi kooperačnými partnermi prebiehala najmä v online priestore. Po zlepšení pandemickej situácie sa očakávajú osobné návštevy prevádzok jednotlivých slovenských MSP spoločností zahraničnými klientmi, ktoré pomôžu slovenským firmám doladiť detaily nožnej vzájomnej spolupráce a „presvedčiť“ zástupcov zahraničných koncernov o zapojení slovenských MSP do ich dodávateľských reťazcov.

Príklady potenciálnej spolupráce, ktorá je výsledkom realizovaného sourcingu v roku 2021:

- Zástupca slovenskej spoločnosti pôsobiacej v oblasti potravinárskeho priemyslu informoval o nadviazaní spolupráce s indickou spoločnosťou ohľadom exportu svojej produkcie do teritória India;
- Nórsky klient informoval o nadviazaní spolupráce so slovenskými spoločnosťami ohľadom nožnej spolupráce pri výrobe podmorských kamier;
- Český klient informoval o nadviazaní spolupráce so slovenskou MSP spoločnosťou v oblasti výroby produktov z nerezu;
- Španielsky klient potvrdil, že slovenská spoločnosť získala zákazku na realizáciu výroby elektrických vysokozdvížných vozíkov;
- Švajčiarsky klient informoval o nakontaktovaní sa na zástupcov 2 slovenských spoločností ohľadom nožnej spolupráce v oblasti subkontraktačných dodávok rôznych produktových skupín;
- Fínsky klient informoval o nadviazaní kontaktu so zástupcami 4 slovenských spoločností ohľadom nožnej spolupráce v oblasti dodávok priemyselných hliníkových brán.

Vo viacerých prípadoch došlo ku zosieťovaniu zahraničných klientov so slovenskými MSP, ktoré však neboli konkurencieschopné v rámci širšej medzinárodnej súťaže, čo však nevylučuje možnú spoluprácu oboch strán v budúcnosti.

V ďalších prípadoch je sourcing v štádiu posudzovania zhody medzi dopytom a ponukou, viaceré projekty sa však budú zrejme realizovať až po zlepšení pandemickej situácie.

Bilaterálna obchodná spolupráca s vybranými krajinami

BRAZÍLIA

Možnosti obchodnej spolupráce s Brazíliou, odporúčania 3. 2. 2021

Odbor zahraničného obchodu zorganizoval sektorovo zameraný webinár na teritórium Brazília. Medzi hlavnými speakrami boli zástupcovia veľvyslanectiev. Taktiež sa predstavil investičný referent inštitúcie APEX-Brasil. Všetci účastníci priblížili krajinu a obchodné prostredie ako aj možnosti a prekážky pre slovenské exportné spoločnosti. Na záver podujatia zástupkyňa spoločnosti Coffee rozprávala o úspešnej kooperácii s Brazíliou, ako sa dostali na tento trh, čo všetko sa od nich vyžadovalo a ako si aktuálne vedú. Webinára sa zúčastnilo **40 slovenských spoločností**.

RUSKO

On-line B2B s Krasnodarským krajom 23. 4. 2021

V piatok 23. 4. 2021 sa na konalo on-line B2B matchmakingové podujatie s partnerom v Krasnodarskom kraji - Obchodnou a priemyselnou komorou Krasnodarského kraja (TPP Kubaň). Podujatie otvoril pán Egor Vladimirovich Robskij, ktorý na úvod povedal pár slov ohľadne nadväzovania slovensko-ruských obchodných vzťahov. Zo slovenskej strany sa online B2B fóra zúčastnili 4 firmy, z nasledovných sektorov: sklársky priemysel, stavebníctvo, distribúcia nápojov, strojárstvo. Z ruskej strany sa podujatia zúčastnili tiež 4 spoločnosti (náprotivky slov. firmám) a celkovo došlo k **4** presne cieleným **B2B** rokovaniam medzi **8 zúčastnenými spoločnosťami**. Obidve strany vyjadrili záujem pokračovať v nastavenom trende, udržiavať kontakty a zamerať sa na rozvoj podobných networkingových aktivít. Primárnym záujmom SARIO je zvýšiť exportný potenciál etablovaných slovenských spoločností.

Podnikateľská misia Jekaterinburg 5. - 8. 7. 2021

Odbor zahraničného obchodu SARIO v spolupráci so ZÚ Moskva zorganizovalo v dňoch 5. - 8. 7. 2021 podnikateľskú misiu do Jekaterinburgu pri príležitosti výstavy INNOPROM. Súčasťou podnikateľskej misie bolo 6. 7. 2021 biznis fórum, na ktorom došlo k 22 B2B stretnutiam medzi ruskými a slovenskými firmami.

Po biznis fóre sa slovenská delegácia v zložení 5 slovenských podnikateľských subjektov presunula na návštevu závodov SVEL a RCLT, kde mali dodatočné rokovania. Návštevu závodov zabezpečovala Obchodná a priemyselná komora Ural TPP. Dňa 7. 7. navštívili slovenské firmy samotnú výstavu INNOPROM. Niektoré zo slovenských firiem mali zabezpečené dodatočné rokovania na stánku Ruského exportného centra. Celkovo došlo k nadviazaniu 40 kontaktov. Slovenskí podnikatelia sa stretli aj s obchodným zástupcom Ruskej federácie na Slovensku, pánom S. Stuparom. Za úspech misie sa dá považovať dohoda medzi slovenskou spoločnosťou DETVA Industries, s.r.o. a jej ruským partnerom ADST Servis, či rokovanie o dohode medzi TSÚ Piešťany, š.p. a Insprom, OOO. ohľadne certifikácie ruských výrobkov na trhoch EÚ.

UKRAJINA

Obchodné príležitosti na Ukrajine s online konzultáciami 4. 5. 2021

V utorok dňa 4. 5. 2021 sa konal webinár s názvom „Obchodné príležitosti na Ukrajine“ spojený s on-line konzultáciami.

Po úvodnom privítaní účastníkov otvoril webinár pán Andrej Koleda, zástupca riaditeľa odboru zahraničného obchodu a následne J.E. pán Marek Šafin, mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec SR na Ukrajine. Po úvodných slovách prišli na rad odborné príspevky zo strany pani Soni Krajčovej, 1. tajomníčky a ekonomickej diplomatky pôsobiacej na Veľvyslanectve SR v Kyjeve, ktorá priblížila makroekonomické aspekty Ukrajiny a tiež výsledky zahraničného obchodu medzi našimi dvomi krajinami. Následne vystúpil pán Ján Makara so svojou prezentáciou zameranou na právne otázky podnikania na Ukrajine. Predstavil možnosti zakladania spoločností, pozemkovú reformu, otázky zamestnávania Ukrajincov na Slovensku, a mnohé ďalšie právne náležitosti. Posledný príspevok bol od pána Ľudovíta Černáka, CEO zo spoločnosti SITNO PHARMA, s.r.o., ktorý dlhodobo obchoduje na Ukrajine, pozná miestne pomery a priblížil účastníkom webinára praktické náležitosti ohľadne obchodovania s Ukrajinou.

Aviaforum 21. 9. 2021

SARIO zorganizovalo dňa 21.9.2021 v spolupráci s Ministerstvom zahraničných vecí európskych záležitostí Slovenskej republiky, Veľvyslanectvom Slovenskej republiky v Kyjeve, Honorárnym konzulátom Slovenskej republiky v Charkove v priestoroch Kongresovej sály Ministerstva zahraničných vecí európskych záležitostí Slovenskej republiky AVIAFÓRUM 2021. Cieľom podujatia bolo prepojiť ukrajinské i slovenské spoločnosti, podnikateľské subjekty a entity najmä zo sektorov leteckého priemyslu, kozmického výskumu, strojárstva či obranného sektoru. Celkovo sa podujatia zúčastnilo 40 spoločností z toho 19 z ukrajinskej a 21 zo slovenskej strany. Počas podujatia bolo zrealizovaných 93 B2B rokovaní.

KAZACHSTAN

Podnikateľská misia do Kazachstanu (Kaz.) a Nižného Novgorodu (Rf.) 10. - 12. 10. 2021

Súčasťou podnikateľskej delegácie bolo 11 spoločností, prevažne z leteckého priemyslu, ale zastúpené bolo aj strojárstvo, potravinárstvo, IKT, sklárstvo či dopravná a železničná doprava. V delegácii okrem spoločností participovala aj SIEA, IT asociácia Slovenska či Vysoká škola ekonomie a manažmentu verejnej správy v BA.

Pracovný program sa začal 11. októbra 2021 v konferenčných priestoroch hotela Rixos Astana, kde prebiehali pripravené B2B stretnutia pre vybrané spoločnosti v spolupráci s miestnym sprostredkovateľom B2B Kazachstan.

Následne sa celá delegácia vrátane ministerskej časti presunula na Ministerstvo zahraničných vecí Kazašskej republiky, kde sa konalo zasadnutie okrúhleho stola za otvorenia ministrom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, I. Korčekom, a štátnym tajomníkom ministerstva zahraničných vecí Kazašskej republiky, E. A. Alimbaevom.

Na podujatí, ktorého sa zúčastnilo 50 predstaviteľov oboch strán, odznali prezentácie obchodných a investičných možností oboch krajín a po skončení prebehol krátky B2G networking.

V poobedňajšej časti programu pokračovali B2B stretnutia sprostredkované cez miestneho partnera, ale aj 27 B2G stretnutí s predstaviteľmi kazašských ministerstiev a štátnych podnikov, najmä z oblasti letectva, obrany, infraštruktúry a vzdelania. Čo sa B2B stretnutí so súkromným sektorom týka, tak v priebehu dňa sa uskutočnilo plánovaných 25 pracovných stretnutí s kazašskými obchodnými partnermi pôsobiacimi v potravinárskom, sklárskom či farmaceutickom priemysle.

Niektorí podnikatelia využili vyhradený poobedňajší čas aj na individuálne prijatia v priestoroch finančnej burzy AIFC alebo v závode ťažkého strojárstva. Vďaka Veľvyslanectvu SR v Nur-Sultane mali podnikatelia možnosť neformálneho networkingu, jednak s ministerskou časťou delegácie, ale predovšetkým s pozvanými kazašskými predstaviteľmi počas večernej recepcie v priestoroch hotela.

V doobedňajších hodinách 12. októbra 2021 sa celá delegácia letecky presunula z Nur-Sultanu do Nižného Novgorodu, RF, kde sa konalo v Parku slávy slávnostné odhalenie pamätníka pri príležitosti 100. výročia narodenia Alexandra Dubčeka. Po spoločnom obede sa podnikateľská časť delegácie presunula do konferenčných priestorov Korporatívnej univerzity Vlády Nižnonovgorodskej oblasti, kde prebehlo biznis fórum pri účasti 25 ruských predstaviteľov z miestnej administrácie, akademických kruhov a z oblastí strojárstva, IKT, dopravy, logistiky či agrosektora. Okrem toho využili krátky čas v Nižnom Novgorode aj niektorí účastníci delegácie na individuálne stretnutia s miestnymi partnermi, či už z oblasti potravinárskej distribúcie alebo ťažkého strojárstva. Pred odletom do Bratislavy na konci dňa sme evidovali približne 20 uskutočnených B2B stretnutí v Nižnom Novgorode.

GRUZÍNSKO, AZERBAJDŽAN

Podnikateľská misia do Gruzínska a Azerbajdžanu 17. – 19. 10. 2021

V dňoch 17. - 19. októbra 2021 sa uskutočnila **Podnikateľská misia do Gruzínska a Azerbajdžanu** sprevádzajúca ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí, pána Ivana Korčoka. Podujatie sa realizovalo v spolupráci s Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, Veľvyslanectvom Slovenskej republiky v Tbilisi a v Baku, Obchodnou a priemyselnou komorou Gruzínska či azerbajdžanskou entitou AZ PROMO. Podnikateľskej misie sa zúčastnilo celkovo 14 slovenských spoločností zo sektorov strojárstva, IT, veľkoobchodu, telekomunikačných technológií, elektrotechniky, energetiky či potravinárstva.

V rámci prvého dňa oficiálneho programu sa uskutočnilo v meste Tbilisi počas biznis fóra **21 B2B/B2G rokovaní** medzi slovenskými a gruzínskymi podnikateľskými entitami. Podnikateľské fórum bolo realizované Obchodnou a priemyselnou komorou Gruzínska.

Po oficiálnej časti nasledovala v rámci kultúrnej vložky prehliadka závodu Sarajishvili, ktorý pôsobí v sektore výroby potravinárskych produktov. Po prehliadke závodu sa oficiálna aj podnikateľská delegácia presunula vládny špeciálom do mesta Baku.

Počas oficiálneho programu druhého dňa nasledovalo biznis fórum v budove azerbajdžanskej štátnej entity AZ PROMO, kde sa realizovalo **41 B2B/B2G rokovaní**. Z azerbajdžanskej strany sa fóra zúčastnili zástupcovia významných štátnych koncernov.

Kumulatívne počas podnikateľskej misie došlo k 62 B2B/B2G rokovaniam. Primárnym záujmom SARIO je zvýšiť exportný potenciál etablovaných slovenských spoločností a realizovať *matchmakingové* podujatia, ktoré prepájajú jednotlivých podnikateľov nielen naprieč sektormi, ale aj krajinami.

INDONÉZIA

Prekážky pri obchodovaní medzi Slovenskom a Indonéziou 9. 6. 2021

Veľvyslanectvo Indonézie na Slovensku zorganizovalo aj v spolupráci so SARIO webinár, „Prekážky pri obchodovaní medzi Slovenskom a Indonéziou“. Podujatie bolo určené pre indonézske a slovenské spoločnosti, ktoré majú záujem obchodovať s danými krajinami. Podujatia sa zúčastnilo **254 spoločností** z viacerých krajín.

Počas webinára boli prezentované prekážky, s ktorými sa možno stretnúť pri obchodovaní medzi Slovenskom a Indonéziou, ako vyhľadať obchodného partnera či perspektívne sektory spolupráce.

TAIWAN

V dňoch 5. - 10. 12. 2021 sa uskutočnila podnikateľská misia na Taiwan. Zúčastnilo sa jej celkovo **43 zástupcov, z toho 18 spoločností** (22 zástupcov privátneho sektora a obchodných združení v oblasti vývoja softvéru, biotechnológií, výskumu a vývoja, dát a priemyslu), **MH SR** (na úrovni ŠTAT, troch GR a zástupcu SARIO), **MZVEZ SR** (GR SHRS), **MŠVVaŠ SR, SAV** (podpredseda), **SBA, SIEA, STU** a primátor mesta Dubnica nad Váhom. Zo zdravotných a iných dôvodov sa misie na poslednú chvíľu nezúčastnilo päť zástupcov, vrátane predsedu SAV, rektora TUKE a riaditeľa Smart Cities Klub.

Oficiálna časť podnikateľskej misie na Taiwan bola vedená GR SHRS, MZVEZ SR, L. Kišš, podnikateľská misia ŠTAT, MH SR, Karolom Galekom. Cieľom misie bolo nielen posilnenie bilaterálnych ekonomických vzťahov, ale ich kvalitatívne smerovanie na rozvoj **spolupráce v oblasti high-tech a na rozšírenie aktivít o nové oblasti, ako sú polovodiče, e-mobilita, inteligentné mestá, vesmírny priemysel, technológie blockchainu, a to tak na priemyselnej, výrobnej, ako aj vedecko-technickej a akademickej úrovni. Podnikatelia uskutočnili viac ako 120 stretnutí B2B s konkrétnymi výsledkami** (v niektorých prípadoch už počas misie podpísanými kontraktami) zameranými na prehĺbenie ekonomickej spolupráce. Taiwanská strana viackrát potvrdila a zdôraznila seriózný prístup k reálnym výsledkom v konkrétnych projektoch. Napríklad, svoje know-how v oblasti polovodičov (v priemyselnej a paralelne akademickej úrovni) otvára okrem Nemecka, Indie len pre Slovensko, Česko a Litvu. Najvýznamnejšími výsledkami misie je zriadenie Pracovnej skupiny pre polovodiče na úrovni generálnych riaditeľov ministerstiev hospodárstva do konca 2021 a otvorenie tzv. Akadémie polovodičov pre Slovensko v dvoch úrovniach – akademickej a expertnej.

CHORVÁTSKO

Konzultačný deň Chorvátsko 4. 3. 2021

SARIO zrealizovala ďalší zo série teritoriálne zameraných webinárov. Tento krát bol účastníkom priblížený trh najmladšej členskej krajiny Európskej únie – Chorvátska. Na prípravu aktivity spolupracovala agentúra so Zastupiteľským úradom SR v Záhrebe a Chorvátskou hospodárskou komorou. Podujatia sa zúčastnilo **21 spoločností** a spolu absolvovali **13 konzultácií**.

NEMECKO

Slovensko-nemecká hospodárska spolupráca je dlhodobou kľúčovou oblasťou zahraničnoobchodných záujmov Slovenskej republiky.

Bilaterálne vzťahy sú na vysokej úrovni, s absenciou otvorených otázok medzi obidvomi krajinami, pričom Slovensko má veľký záujem hospodárske vzťahy s Nemeckom aj naďalej prehĺbovať.

Dôležitosť spolupráce s Nemeckou spolkovou republikou je historicky podložená. Od 1998 je najvýznamnejším obchodným partnerom Slovenskej republiky vo vývoze, ako aj v dovoze tovarov a služieb a jedným z kľúčových investorov v našej krajine. Na Slovensku pôsobí približne 500 nemeckých spoločností s ročným obrátom 22 mld. eur a približne 120-tisíc zamestnancami. Nemecká spolková republika je navyše aj európskym centrom pre výrobu batériových článkov a polovodičov a tým pádom predstavuje atraktívneho obchodného partnera.

Ministerstvo hospodárstva SR má veľký záujem zlepšovať podnikateľské prostredie na Slovensku. Našou prioritou je okrem iného znižovanie administratívnej záťaže a menšia regulácia a podpora inovácií, čo zatriaktívni podmienky pre podnikanie aj pre nemeckých investorov. Podporujeme prílev priamych zahraničných investícií s vyššou pridanou hodnotou v existujúcej priemyselnej infraštruktúre, vytváranie predpokladov pre rozvoj ďalších odvetví slovenského hospodárstva, ako sú energetika, informačné a komunikačné technológie a rozvoj spolupráce medzi slovenskými a nemeckými hospodárskymi subjektmi v oblasti výskumu, vývoja a priemyselných inovácií.

Zahraničná politika Slovenskej republiky vo vzťahu k Nemeckej spolkovej republike, osobitne jej ekonomická dimenzia, vychádza z potreby úzkych vzťahov a spolupráce nielen na spolkovej, ale aj na krajinskej úrovni.

Kľúčové miesta majú z tohto hľadiska najmä ekonomicky najrozvinutejšie spolkové krajiny, ku ktorým patrí najmä Bavorsko, Bádensko-Württembersko, Severné Porýnie-Vestfálsko, Dolné Sasko a Sasko.

Na roky 2019-2021 bol podpísaný Akčný plán, ktorý identifikoval prioritné tematické oblasti spolupráce medzi Slovenskom a Nemeckou spolkovou republikou.

So spolkovou krajinou Bavorsko sa od roku 1991 rozvíja úspešný model inštitucionalizovanej spolupráce formou tzv. Slovensko-bavorskej komisie (v gescii MZVEZ SR), združujúcej zainteresované rezorty oboch krajín.

Obchodné príležitosti na nemeckom trhu 18. 3. 2021

Konzultanti OZO SARIO v spolupráci s Veľvyslanectvom Slovenskej republiky v Berlíne, Generálnym konzulátom SR v Mníchove a Nemecko-slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou (AHK Slowakei) zorganizovali webinár s názvom **Obchodné príležitosti na nemeckom trhu**.

Tohto podujatia sa zúčastnilo **77 spoločností** najmä zo sektorov ako sú strojárka výroba, potravinárstvo, IT či logistika. Spoločnosti mali možnosť absolvovali aj **individuálne konzultácie** s jednotlivými rečníkmi webinára, ktorých sa konalo spolu **32**. Webinár mal za cieľ poskytnúť relevantné informácie ohľadom exportných príležitostí a možností ktoré sa otvárajú na tomto trhu a nasmerovať slovenské podnikateľské subjekty tým správnym smerom v prípade prvotného záujmu o trh, ale aj zvýšiť potenciál spoločností, ktoré sú už na trhu etablované.

PORTUGALSKO

Slovensko-portugalské obchodné fórum 24. 3. 2021

Odbor zahraničného obchodu v spolupráci s odborom Národného projektu zorganizovali pod záštitou portugalskej asociácie Nersant, ktorá má za účelom rozvoj podnikania, Slovensko-portugalské obchodné fórum. Podujatie sprostredkovalo zaujímavé a vysoko relevantné informácie ohľadom možností obchodnej spolupráce medzi oboma krajinami pre **54 spoločností**.

Na podujatí sa predstavili zástupcovia veľvyslanectiev oboch krajín, zástupca Slovensko-portugalskej obchodnej komory, spolu so zástupcami asociácie Nersant, ktorí po skončení podujatia pripravili pre slovenské spoločnosti **20 on-line konzultácií**.

BELGICKO

Obchodujeme s Belgickom a konzultácie 7. 4. 2021

Odbor zahraničného obchodu SARIO v spolupráci s Veľvyslanectvom SR v Bruseli, zorganizovali ďalší zo série teritoriálne zameraných webinárov. Tento krát sa webinár venoval Belgicku, jeho obchodnej kultúre a zvykom, možnostiam ktoré sa otvárajú pre slovenské spoločnosti, exportným príležitostiam a hlavne odborným tipom a radám priamo z praxe.

Webinár bol otvorený zástupkyňou riaditeľa OZO, Natáliou Barinkovou a za jej príhovorom nasledovali 3 prezentácie. Prvá sa venovala predstaveniu možností, ktoré poskytuje naše Veľvyslanectvo v Bruseli a bola prezentovaná Zástupcom veľvyslanca a ekonomickým diplomatom Andrejom Michalcom. Jeho časť webinára sa venovala doterajším skúsenostiam

s dopytmi ako aj zhodnoteniu odbytových možností slovenských spoločností v Belgicku, možnostiam prezentácie na veľtrhoch a aktuálnym informáciám z krajiny naviazaným na pandémiu COVID-19. Druhý vstup mala v rukách pani Daniela Sekáčová, zástupkyňa flámskej spoločnosti Artillat, ktorá referovala o svojich pracovných skúsenostiach v Belgicku, úskaliach ale aj úspechoch v spolupráci s flámskymi podnikateľmi, odporučila najlepšie možné spôsoby ako osloviť belgického obchodného partnera a načrtla aj ich mentalitu a praktické obchodné zvyklosti. Tretia prezentácia voľne nadviazala na zvyklosti a prešla k právnym otázkam a pri obchodovaní s belgickými partnermi. Pán Peter Cúth, Partner a advokát flámskej advokátskej kancelárie Cottyn na Slovensku, podrobne rozobral náležitosti obchodných vzťahov a upozornil aj na úskalia, ktorým by sa slovenské spoločnosti v týchto právnych vzťahoch mali vyhnúť, prípadne ako ich riešiť, ak už nastanú.

Po bloku prezentácii nasledovala sekcia otázok a odpovedí, kde rečníci odpovedali na vopred zadané otázky účastníkov. Otázok bolo 17 a zväčša sa zameriavali na odporúčania ako preraziť na trhu v konkrétnom sektore, či vidia potenciál pre danú spoločnosť v krajine a aké sú rady z praxe čo sa týka komunikácie a oslovenia potenciálneho partnera. Na webinár sa prihlásilo **44 spoločností a z toho 15** prejavilo záujem o **individuálne konzultácie**.

ŠVÉDSKO

Možnosti podnikania vo Švédsku 16. 4. 2021

SARIO v spolupráci so Zastupiteľským úradom SR v Štokholme zorganizovali webinár zameraný na predstavenie možností obchodovania a spolupráce na švédskom trhu. Webinár prebiehal v piatok 16. apríla 2021 a zúčastnilo sa ho **34 účastníkov** zo sektorov inovácií, zelených technológií, ale aj stavebníctva a strojárstva.

Pozvanie na webinár prijal zástupca Business Sweden Anders Bohman, projektový manažér ekosystému pre smart priemysel. Prezentáciou Business Sweden informoval A. Bohman účastníkov o perspektívach spolupráce v smart a cleantech odvetviach, pričom boli taktiež uvedené platformy pre spoluprácu v sektore automobilu v rámci regiónu Škandinávie. Nemenej zaujímavá bola prezentácia zástupcu spoločnosti S-BAU SK s.r.o. Antona Sumeráka, ktorý už vyše desať rokov pôsobí na švédskom trhu v sektore stavebníctva, ako subdodávateľ do rozsiahlych infraštruktúrnych projektov.

Sériu prezentácií dotvorila ekonomická diplomatka ZÚ SR v Štokholme Lenka Biernat o makroekonomické zhodnotenie ekonomiky a uvedenie zásad biznis kultúry v krajine spolu s perspektívnymi oblasťami pre spoluprácu so slovenskými spoločnosťami.

MAĎARSKO

Obchodujeme s Maďarskom 22. 4. 2021

SARIO v spolupráci s Veľvyslanectvom SR v Budapešti a nadnárodnou spoločnosťou FreyaCorporation, zaoberajúcou sa expanziou na maďarský trh, zorganizovali dňa 22. apríla 2021 webinár „Obchodujeme s Maďarskom“. Panelistami boli ekonomická diplomatka z Veľvyslanectva SR v Budapešti Adriana Galbavá a výkonný riaditeľ Freya Corporation Branislav Pribojský.

V rámci webinára si slovenskí podnikatelia vypočuli prezentácie na relevantné témy - ako sa úspešne presadiť v Maďarsku, podmienky podnikania v Maďarsku, byrokratické prekážky, aké úrady navštíviť, ako otvoriť pobočku, aké kroky treba urobiť pri expanzii do Maďarska, daňové aspekty podnikania v Maďarsku, aké sú podmienky pri vysielaní zamestnancov zo Slovenska do Maďarska, ktorým odvetviám priemyslu sa darí v Maďarsku, ktoré odvetvia priemyslu by

boli zaujímavé pre slovenských podnikateľov v Maďarsku, čím by sa Slováci mohli presadiť v Maďarsku resp. kde je diera na trhu, špecifiká maďarského obchodného partnera, akí sú Maďari v obchodnej komunikácii, ako spolupracovať s maďarským partnerom alebo aj príležitosti pre Slovákov, ktoré otvoril COVID-19 v Maďarsku. Webinára sa zúčastnilo **34 slovenských podnikateľských subjektov**

VEĽKÁ BRITÁNIA

Brexit – Obchodovanie a spolupráca 26. 5. 2021

SARIO v spolupráci s partnermi pripravila pre podnikateľskú verejnosť workshop na tému obchodovania so Spojeným kráľovstvom po opustení Európskej únie, ktorý bol súčasťou programu Slovenskej kooperačnej burzy 2021 ONLINE.

Na podujatie sa pripojilo celkovo **40 účastníkov** z rôznych sektorov. Prvá časť podujatia bola venovaná krátkym prezentáciám jednotlivých panelistov. Priniesla informácie o súčasnom stave a doterajších skúsenostiach v súvislosti s obchodovaním so Spojeným kráľovstvom po odchode z Európskej únie. Panelisti zároveň sprostredkovali informácie o službách, v ktorých vedú podnikateľským subjektom poskytnúť podporu a pomoc. V druhej časti panelisti odpovedali na otázky účastníkov z oblasti colnej a právnej problematiky, z oblasti víz a zamestnávania vysielaných zamestnancov, prípadne zakladania si pobočiek v Spojenom kráľovstve.

NÓRSKO

Možnosti podnikania v Nórsku a B2B 2. 6. 2021

SARIO v spolupráci s Veľvyslanectvom SR v Osle pripravili webinár zameraný na podnikateľské prostredie a príležitosti v Nórsku. Počas webinára vystúpil zástupca agentúry Innovation Norway a zástupcovia obchodných komôr v meste Oslo a Bergen.

Súčasťou webinára bola aj možnosť absolvovať B2B konzultácie s ekonomickou diplomatkou ZÚ SR Oslo p. Alexandrou Dubas a honorárnym konzulom SR so sídlom v Bergene p. Torbjørnom Haalandom.

Nórsko, ktoré nie je členským štátom Európskej únie uplatňuje pravidlá jednotného trhu v rámci Dohody o Európskom hospodárskom priestore (Dohoda o EHP). Členstvom v EHP sa krajina výrazne sprístupňuje v kontexte zahraničného obchodu členským krajinám EÚ. Zároveň prostredníctvom EHP/Nórskych fondov prispieva do rozvoja bilaterálnej spolupráce so Slovenskom aj v oblasti inovácií a obchodu.

ÍRSKO

Slovak Republic Ireland Tech Pitch 3. 6. 2021

SARIO participovalo na príprave podujatia Slovak Republic Ireland Tech Pitch. Podujatie bolo organizované ZÚ Dublin aj v spolupráci s honorárnou konzulkou SR v Galway pani Lorraine Higgins, ktorá zabezpečila relevantné spoločnosti na írskej strane. Na podujatí dostali možnosť prezentovať sa slovenské a írské Start Up a Scale Up spoločnosti pred obchodnými a investičnými partnermi a organizáciami. Sektorovo sa podujatie zameralo na spoločnosti z oblasti Clean Tech, Fin Tech a Digital. Podujatia sa zúčastnilo 7 subjektov zo Slovenska. V druhej časti prebehli B2B rokovania.

Slovak Republic Ireland Health Pitch 23.11.2021

V nadväznosti na írsko- slovenské podujatie realizované v júni so zameraním na Clean tech, Fin Tech a Digital, participovala agentúra v štvrtom kvartáli na príprave podobného podujatia.

Tento krát bolo podujatie orientované na spoločnosti z oblasti medicíny, farmácie a príbuzné odvetvia. Podujatie bolo realizované on-line formou a prezentáciu svojej spoločnosti využilo 9 slovenských a 7 írskych spoločností. Podujatia sa takisto zúčastnilo viac ako 150 pasívnych účastníkov z oboch krajín, ktorí sa zaujímali o nové produkty a riešenia z daných sektorov.

ČESKO

Inovatívne verejné služby - Príležitosti ich exportu do ČR 7. 6. 2021

SARIO v spolupráci s Veľvyslanectvom SR v Prahe a českým národným spolkom pre inovácie CZECH.UP zorganizovali pre slovenské spoločnosti, coworkingy ako aj štátnu a verejnú správu webinár pod názvom: „Inovatívne verejné služby - príležitosti ich exportu do ČR“ dňa 7. júna 2021. Zároveň bola v rámci registrácie ponúknutá možnosť výberu individuálnych on-line konzultácií s ekonomickou diplomatkou Veľvyslanectva SR v Prahe pani Dagmar Urbanovou a výkonným riaditeľom a podpredsedom predstavenstva CZECH.UP pánom Pavlom Nácovským. Na webinári zúčastnilo **14 spoločností** a individuálnych konzultácií **7 spoločností**.

Tieto spoločnosti položili v rámci konzultácií konkrétne otázky panelistom, prezentovali stručne svoje aktivity, vymenili si kontakty a dohodli si ďalšie kroky vzájomnej spolupráce.

Program webinára bol rozdelený na 2 panely: Prvý panel sa venoval téme „Aktuálna situácia v ČR / strednej Európe v oblasti rozvoja inováčnej ekonomiky a spolupráce (smart služby a digitalizácia); vytváranie podmienok pre uplatnenie slovenských inováčných subjektov v ČR/strednej Európe“. V druhom paneli hovorili rečníci o možnostiach zapojenia slovenských subjektov (firiem, coworkingov, samospráv) do spolupráce prostredníctvom národného spolku pre inovácie CZECH.UP a zároveň boli identifikované potreby miest a obcí v ČR na dodávku inovatívnych verejných služieb .

HOLANDSKO

Obchodujeme s Holandskom a konzultácie 10. 6. 2021

Dňa 10. 6. 2021 SARIO v spolupráci s Veľvyslanectvom SR v Haagu zorganizovala teritoriálne zameraný webinár „Obchodujeme s Holandskom“. Webinár otvorila Zástupkyňa riaditeľa Odboru zahraničného obchodu N. Barinková, ktorá poďakovala spíkrom a zhodnotila Holandsko ako perspektívnu a veľmi zaujímavú krajinu pre slovenské spoločnosti. Svojou prezentáciou pokračovala Honorárna konzulka D. Kasová s aktuálnymi trendmi v Holandskej ekonomike, nasledujúc zástupcom Holandskej obchodnej komory, J.P.Amse, ktorý predstavil služby, ktoré spoločnostiam ponúkajú a poradil ako postupovať pri vstupe na trh. Posledný vstup bol venovaný finančným otázkam a prezentoval ho V. Kysucký, profesor, spoločník firmy AXS Capital Markets a zakladateľ platformy Cyan Reef. Podujatie sa zaoberalo holandským trhom, jeho špecifikami ale aj podobnosťami s tým slovenským v rámci rôznych pohľadov jednotlivých spíkrov. Dozvedeli sme sa aktuálne smerovanie Holandska, v akých sektoroch sa bude krajina najviac angažovať a aké príležitosti sa otvárajú pre slovenské spoločnosti. Prihlásených bolo **26 spoločností**, z veľmi diverzifikovaného spektra sektorov najviac však rezonovalo potravinárstvo. V poobedných hodinách sa uskutočnilo **6 konzultácií** s pani Kasovou a pánom Kysuckým, kde mali jednotlivé spoločnosti čas pýtať sa otázky konkrétne zaujímavé pre ich spoločnosť.

ŠVAJČIARSKO

Webinár: Doing business in Switzerland: Swis market know how 7. 10. 2021

SARIO v spolupráci s Veľvyslanectvom Slovenskej republiky v Berne (Švajčiarsku) a švajčiarskou biznis entitou PRODIGO Sàrl zorganizovala dňa 7.10. 2021 o 10:00 tematický webinár s bezplatnými on-line konzultáciami pod názvom **DOING BUSINESS IN SWITZERLAND: SWISS MARKET KNOW-HOW**. Po úvodných slovách zo strany Natálie Barinkovej, zástupkyňi riaditeľa odboru zahraničného obchodu SARIO a zo strany J.E. pána Alexandra Micovčina, mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Slovenskej republiky pre Švajčiarsko a Lichtenštajnsko nasledovali odborné vstupy od pani Lindy Kapustovej Helbichovej, ekonomickej diplomatky a prvej tajomníčky Veľvyslanectva Slovenskej republiky v Berne a pána Michela Patteeta, zástupcu švajčiarskej entity PRODIGO Sàrl.

Webináru sa **zúčastnilo celkovo 29 účastníkov**, išlo o slovenské spoločnosti predovšetkým zo sektora IKT, marketingu, consultingu, výroby potravín či strojárstva. V druhej polovici dňa boli on-line k stretnutia s entitou PRODIGO Sàrl či s ekonomicou diplomatkou, pani Kapustovou Helbichovou. Celkovo sa **uskutočnilo 7 bezplatných on-line konzultácií**, išlo predovšetkým o spoločnosti, ktoré chceli získať praktické a rady informácie ohľadne vstupu na švajčiarsky trh.

SPOJENÉ ARABSKÉ EMIRÁTY

EXPO DUBAJ

SARIO sa v priebehu roka intenzívne venovalo príprave účasti na medzinárodnej výstave EXPO DUBAJ. V dôsledku pandémie COVID – 19 došlo k približne ročnému posunu a nový termín bol stanovený na obdobie 6 mesiacov od 1. 10. 2021 do 31. 3. 2022.

Odbor zahraničného obchodu SARIO sa zameral hlavne na aktivity, ktorými chce napomôcť prezentácií obchodného prostredia Slovenska, podpore biznis prostredia, podpore využívania kooperačných platforiem a prepájaniu slovenských spoločností so zahraničnými partnermi.

Za týmto účelom prebiehali počas tretieho kvartálu intenzívne stretnutia a rokovania so zástupcami jednotlivých ministerstiev a inštitúcií, ktoré mali v priebehu trvania EXPO Dubaj naplánovanú účasť na podujatí aj prostredníctvom podnikateľskej misie. V kalendárnom roku 2021 Odbor zahraničného obchodu zrealizoval tri podnikateľské misie na EXPO Dubaj s témami „Climate & Biodiversity“, „Urban & Rural“ a „Knowledge & Learning“ a jedno podnikateľské fórum „Slovak Aviation Industry Day“.

PM: EXPO Dubai 2020 "Climate and Biodiversity", Dubaj (Spojené Arabské Emiráty) 2. - 6. 10. 2021

Dňoch 02. - 06. 10. 2021 SARIO pripravilo počas návštevy ministra životného prostredia Jána Budaja na EXPO Dubaji program pre slovenské spoločnosti, ktoré ministra sprevádzali v tematickom týždni „Climate & Biodiversity“.

Spoločnosti Sensoneo, Bioelektra, Archee, InnoBat, ElisTech, E-Vision, Safta Photonics a Panara, ktoré zastupovali sektory ako odpadové hospodárstvo, energetika, elektromobilita mali možnosť nadviazať obchodné kontakty s lokálnymi partnermi, ktoré sme pripravili na základe konkrétnych požiadaviek zo strany slovenských spoločností. Počas tejto podnikateľskej misie mali tak spoločnosti možnosť stretnúť sa aj s významnými štátnymi spoločnosťami ako aj investičnými fondmi pôsobiace v danom regióne (celkovo 32 B2B stretnutí). Pridanou hodnotou bol taktiež networking s vytipovanými spoločnosťami z iných pavilónov, napríklad Slovinskom, Srbskom a Čile. Niektoré zo spoločností využili návštevu EXPO taktiež na stretnutia už s existujúcimi partnermi, ďalšie túto cestu prijali ako príležitosť

na oslovenie potenciálnych partnerov z celého sveta. Počas náročného programu dostali spoločnosti možnosť navštíviť Dubai Sustainable City, kde mali možnosť prezentovať svoje inovatívne riešenia pre lokálneho developera, ktorý plánuje výstavbu podobných projektov v okolitých arabských štátoch.

CEO daných spoločností sa na záver vyjadrili veľmi kladne k možnosti zúčastniť sa EXPO Dubai a pripravených B2B stretnutí. Spoločnosti budú pokračovať v komunikácii s partnermi. Viaceré z nich navštívia EXPO Dubai opäť.

PM: Expo Dubai 2020 "Urban and Rural", Dubaj (Spojené Arabské Emiráty) 31. 10. – 4. 11. 2021

SARIO usporiadala začiatkom novembra ďalšiu z cyklu podnikateľských misii na medzinárodnú výstavu EXPO Dubaj. Pod záštitou Ministerstva hospodárstva SR sa konala misia v rámci tematického týždňa *Urban & Rural Development Week* zameraná na prezentáciu slovenských spoločností s inovatívnym potenciálom pôsobiacich v sektore energetiky a *smart cities* technológií.

V rámci business delegácie sa zúčastnilo trinásť slovenských spoločností, ktorým agentúra zabezpečila B2B stretnutia (spolu 26) na mieru sprostredkované miestnym partnerom, z ktorých už počas misie vyplynuli konkrétne dohody o obchodnej spolupráci.

Agentúra pripravila v rámci oficiálneho programu dve networkingové podujatia s ďalšími B2B príležitosťami a to Slovenské business fórum a Business cocktail. Počas týchto aktivít mali zúčastnené spoločnosti možnosť nadviazať komunikáciu a kontakty s podnikateľmi business delegácií z ďalších dvadsiatich krajín.

Okrem toho sa mohli predstavitelia spoločností zúčastniť aj množstva workshopov a panelových diskusií pod záštitou MH SR a GLOBSEC-u na tému energetiky a postcovid života v mestách.

Súčasťou programu podnikateľskej misie bola návšteva zelenej obytnej zóny v Dubaji, známa ako *Dubai Sustainable City*. Riaditeľ udržateľnosti projektu oboznámil účastníkov o zámere projektu a implementovaných zelených riešeniach. Následne absolvoval rokovania za okrúhlym stolom, počas ktorých mali slovenské spoločnosti možnosť prezentovať svoje riešenia a ich uplatnenie pre Dubai Sustainable City.

Rovnako bola účastníkom misie poskytnutá príležitosť zúčastniť sa moderovanej prehliadky projektu *Virgin Hyperloop*, ako možnosti novej ultrarýchlej prepravy tovarov a osôb a účasť na ostatných business podujatiach v pavilónoch partnerských krajín.

Slovak Aviation Industry Day, 18. 11. 2021

Dňa 18. 11. 2021 zorganizovalo SARIO na Slovenskom pavilóne počas svetovej výstavy EXPO 2020 DUBAJ v Spojených arabských emirátoch tematicky zamerané podujatie s názvom „Deň slovenského leteckého priemyslu“. Akcia bola rozdelená do niekoľkých častí, v rámci ktorých sa prezentovali úspešné slovenské projekty a spoločnosti pôsobiace v leteckom priemysle, ktoré sa podelili o svoje skúsenosti.

„Deň slovenského leteckého priemyslu“ otvoril zástupca riaditeľa odboru investičných projektov agentúry Miroslav Beseda. Po úvodných slovách nasledovala prezentácia investičného a podnikateľského prostredia na Slovensku zo strany Martina Hlaváčka, konzultanta odboru investičných projektov SARIO. Prezentácia sa zameriavala na slovenský letecký priemysel vo všeobecnosti a predstavenie jednotlivých firiem z tohto odvetvia, ktoré boli prítomné na podujatí.

V ďalšej časti podujatia nasledovali jednotlivé prezentácie od predstaviteľov spoločností NG AVIATION, TOMARK AERO a JOKERTRIKE. Riaditeľka spoločnosti NG AVIATION Simona Franková predstavila inovatívne riešenia, ktoré sú využívané pri navigácii civilných lietadiel a identifikujú bariéry na leteckých dráhach v reálnom čase.

PM: Expo Dubai 2020 "Knowledge and Learning", Dubaj (Spojené Arabské Emiráty) 15. – 20. 12.2021

SARIO zorganizovalo v spolupráci s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR v dňoch 15.-20. decembra 2021 ďalšiu úspešnú podnikateľskú misiu venovanú tematickému týždňu Knowledge & Learning na EXPO DUBAI 2020. Pre všetkých 14 spoločností v rámci podnikateľskej misie bolo pripravených niekoľko desiatok B2B stretnutí, networkingové eventy a B2G stretnutia. Spoločnosti mali možnosť zorganizovať si aj vlastné workshopy či iné aktivity na slovenskom pavilóne. Okrem iného bolo počas daného týždňa zorganizované v priestoroch Slovenského pavilónu najväčšie multilaterálne fórum zamerané na oblasť vzdelávania na EXPO 2020, za účasti speakrov zo 7 krajín.

**NÁRODNÝ ORGÁN PRE PROGRAM SPOLUPRÁCE INTERREG EUROPE 2014 – 2020
A INTERREG EUROPE 2021 – 2027**

V roku 2021 Ministerstvo hospodárstva SR plnilo úlohy, vyplývajúce z postavenia Národného orgánu pre program spolupráce Interreg Europe 2014 – 2020¹ a Interreg Europe 2021-2027². Zástupcovia ministerstva sa počas roku zúčastnili na troch zasadnutiach monitorovacieho výboru programu, ktoré sa vzhľadom na pretrvávajúcu pandemickú situáciu ochorenia COVID-19 konali online formou. V rámci týchto zasadnutí monitorovací výbor schválil programové opatrenia s cieľom uľahčiť implementáciu projektov zasiahnutých obmedzeniami spôsobenými šírením ochorenia COVID-19. Počas celého roka bolo zabezpečené monitorovanie schválených projektov a aktivít platformy pre štúdium politík, ako aj monitorovanie implementácie programu po finančnej stránke.

V roku 2021 boli ukončené aktivity k prijatiu nového programu Interreg Europe 2021 – 2027. Program pre nadchádzajúce 7-ročné programové obdobie bol schválený prostredníctvom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2021/1059 z 24. júna 2021 o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Európska územná spolupráca (Interreg) podporovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a vonkajších finančných nástrojov. Nový program si za cieľ dal zlepšiť vykonávanie politík regionálneho rozvoja vo všetkých 27 krajinách EÚ,

¹ Program medziregionálnej spolupráce, ktorého cieľom je prostredníctvom výmeny skúseností a osvedčených postupov medzi regiónmi a vzdelávania sa v oblasti tvorby politík a stratégií, zlepšiť implementáciu politík a programov regionálneho rozvoja, predovšetkým programov spadajúcich pod cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti (cieľ 1) a Európska územná spolupráca (cieľ 2) v štyroch prioritných oblastiach: „Výskum, technologický vývoj a inovácie“, „Konkurencieschopnosť MSP“, „Nízkouhlíkové hospodárstvo“ a „Životné prostredie a efektívne využívanie zdrojov“. Programová oblasť zahŕňa 28 členských štátov EÚ, Nórske kráľovstvo a Švajčiarsku konfederáciu a programovú organizačnú štruktúru tvorí riadiaci orgán a spoločný sekretariát v Lille (FR), certifikačný orgán v Gante (BE), orgán auditu v Paríži (FR) so skupinou audítorov a nadnárodný monitorovací výbor. Oficiálne bol program spolupráce Interreg Europe schválený EK dňa 11. 6. 2015 s celkovým rozpočtom vo výške 359,326 mil. eur vyčlenených z EFRR.

² Prostredníctvom programu bude poskytovaná pomoc z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v programovom období 2021 – 2027 v rámci špecifického cieľa Interreg - lepšia správa spolupráce.. Z tematického hľadiska ponúkne program priestor pre spoluprácu partnerov vo všetkých cieľoch politiky a špecifických cieľoch politiky súdržnosti, pričom podpora sa bude prioritne koncentrovať na tematické oblasti cieľa politiky 1 (inteligentnejšia Európa) a cieľa politiky 2 (ekologickejšia Európa). Mimo tematickej spolupráce bude program podporovať aj spoluprácu v otázkach, ktoré priamo súvisia s implementáciou nástrojov politík. Stanovený cieľ bude program naplňovať prostredníctvom dvoch opatrení, tzn. a) projektov medziregionálnej spolupráce a b) platformy pre štúdium politík. Program je programom medziregionálnej spolupráce v rámci cieľa Európska územná spolupráca (Interreg) a bude poskytovať služby 27 členským krajinám EÚ, Nórskej konfederácii a Švajčiarskej konfederácii. Riadiacim orgánom programu je Haut-de-France Region, Lille, (FR), v právnej zodpovednosti ktorého bude zriadený spoločný sekretariát. Účtovnú funkciu bude vykonávať Province of East Flanders, (BE). Overovania zo strany riadiaceho orgánu nebude vykonávať riadiaci orgán/spoločný sekretariát, ale každý partnerský štát určí orgán alebo osobu zodpovednú za overovanie v jeho krajine. V programovom období 2021 – 2027 je na program vyčlenených 379,482 mil. eur z EFRR.

Švajčiarsku a Nórsku. Program prostredníctvom „soft“ projektov umožní realizovať činnosti zamerané na posilnenie inštitucionálnej kapacity a výmenu osvedčených postupov medzi subjektmi zapojenými do vykonávania regionálnej politiky vo všetkých oblastiach zodpovedajúcich tematickému zameraniu politiky súdržnosti.

Monitorovací výbor ako inštitucionálny orgán nového programu sa v priebehu roka 2021 stretol v rámci šiestich zasadnutí (päť vo forme on-line a v decembri 2021 opäť formou osobného stretnutia v slovinskom Blede), kde boli prerokované aj príslušné dokumenty pre prípravu prvej verejnej výzvy na predkladanie projektov v roku 2022.

Národný orgán v súlade s Plánom práce vlády SR na rok 2021 predložil na rokovanie vlády SR materiál „Návrh programu spolupráce Interreg Europe 2021 – 2027“ ako strategický dokument nadnárodného charakteru. Dokumentom bola definovaná stratégia, cieľ, typy podporovaných opatrení, ukazovatele výstupov a výsledkov, finančný plán, komunikačná stratégia a vykonávacie ustanovenia nového programu. Predmetný materiál bol schválený vládou uznesením pod číslom 673/2021 zo dňa 24.11.2021 a predstavuje výsledok nadnárodných negocií a verejných konzultácií uskutočnených v priebehu obdobia december 2019 až jún 2021.

V priebehu roka 2021 MH SR mimo účasti na nadnárodných aktivitách realizovalo aj činnosti spojené s implementáciou programov na národnej úrovni, tzn. výkon finančnej kontroly výdavkov slovenských projektových partnerov zapojených do implementácie programu spolupráce Interreg Europe 2014-2021, konzultácie pre slovenských partnerov a propagáciu nového programu Interreg Europe 2021-2027.

NÁRODNÉ KONTAKTNÉ MIESTO PRE PROGRAM SPOLUPRÁCE INTERACT III 2014 – 2020 a INTERACT IV 2021 – 2027

Ministerstvo hospodárstva SR v súlade s uznesením vlády SR č. 604 zo 16. októbra 2013 vykonáva v podmienkach SR funkciu Národného kontaktného bodu pre program spolupráce Interact III³ a v súlade s uznesením vlády SR č. 329/2020 funkciu Národného kontaktného bodu pre program Interact IV 2021 – 2027⁴, pričom prostredníctvom svojho člena v monitorovacom výbore sa podieľa na implementáciách obidvoch programov.

V roku 2021 sa konali dve zasadnutia monitorovacieho výboru programu Interact III a tri zasadnutia pre program Interact IV 2021-2027, pričom pre pretrvávajúcu pandemickú situáciu opätovne prebehli online formou. Predmetom zasadnutí bolo schvaľovanie aktualizovaného ročného pracovného plánu programu na rok 2021, príprava monitorovacieho systému pre programové obdobie 2021 – 2027, monitorovanie realizácie naplánovaných aktivít programu a monitorovanie implementácie programu po finančnej stránke.

V súbehu so zasadnutiami monitorovacieho výboru boli zorganizované online zasadnutia programovacieho výboru. V rámci nich bol pripravený a prediskutovaný návrh programového dokumentu nového programu Interact IV 2021 – 2027.

Návrh programu bol vypracovaný riadiacim orgánom v úzkej spolupráci so všetkými relevantnými národnými orgánmi a inštitúciami a schválený nadnárodným programovacím

³ Program medziregionálnej spolupráce, ktorého cieľom je posilnenie inštitucionálnych kapacít, predovšetkým orgánov programov Európskej územnej spolupráce a zvýšenie účinnosti a efektívnosti verejnej správy prostredníctvom poskytovania a šírenia služieb pre 28 členských krajín EÚ, Nórske kráľovstvo a Švajčiarsku konfederáciu. Riadiacim orgánom programu je Bratislavský samosprávny kraj. Program bol schválený EK dňa 13. 8. 2015 s celkovým rozpočtom 39, 392 mil. eur vyčlenených z EFRR.

⁴ Program Interact IV 2021 – 2027 je programom medziregionálnej spolupráce v rámci cieľa Európska územná spolupráca (Interreg) a bude poskytovať služby 27 členským krajinám EÚ, Nórskej kráľovstvu a Švajčiarskej konfederácii. V programovom období 2021 – 2027 je na predloženie návrhu programu Interact IV vyčlenených celkovo 45 mil. eur z EFRR. Cieľom je zvýšenie účinnosti politiky súdržnosti v rámci Únie najmä v programoch Interregu, ale aj mimo nich. Zvýšenie účinnosti sa dosiahne budovaním kapacít, transferu osvedčených postupov, poskytovaním usmernení a odborných znalostí, podporou využívania inovatívnych prístupov, podporou EZÚS a zviditeľňovaním programov Interreg. Riadiacim orgánom programu je opäť Bratislavský samosprávny kraj.

výborom ako výsledok negociácií a verejných konzultácií uskutočnených v roku 2020 formou on-line prieskumu a on-line podujatia.

Ministerstvo v súlade s uznesenia vlády SR č. 329/2020 vykonáva v podmienkach SR funkciu národného kontaktného bodu pre program Interact IV 2021 – 2027, a to sprostredkovaním a šírením informácií medzi programovými orgánmi a národnými inštitúciami na území SR. V rámci prípravy nového programu vytvorilo partnerstvo s relevantnými zainteresovanými subjektmi na národnej úrovni. Súčasne MH SR zriadilo na svojej webovej stránke sekciu venovanú novému programu, kde boli zverejňované všetky aktuálne informácie a dokumenty.

Ministerstvo v súlade s Plánom práce vlády SR na rok 2021 predložilo v decembri 2021 na rokovanie vlády SR materiál „Návrh programu spolupráce Interact IV 2021 – 2027“.

Po schválení predmetného programu Európskou komisiou a zriadení monitorovacieho výboru programu bude MH SR zastupovať SR v monitorovacom výbore.

Mimo účasti MH SR na nadnárodných aktivitách sa zástupcovia MH SR zúčastňovali aj na stretnutiach slovenských orgánov zodpovedných za ostatné programy Interreg s cieľom koordinácie vzájomných postupov a programových dokumentov.

Charakteristika podriadených organizácií MH SR

Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO) je príspevkovou organizáciou MH SR, financovanou zo zdrojov štátneho rozpočtu. Z pohľadu investícií môžeme rok 2021 hodnotiť úspešne tak z hľadiska celkového objemu investičných nákladov,

ako aj s ohľadom na cieľ získať investície s vyššou pridanou hodnotou a rozvíjať regióny s vysokou nezamestnanosťou.

V roku 2021 uzatvorila agentúra **29 investičných projektov**, ktorých realizácia mala potenciál vytvoriť takmer **3 250 nových priamych pracovných miest** a sumárna výška investícií by mala dosiahnuť okolo **464 mil. eur**. V 15 prípadoch boli investičné projekty realizované ako expanzia už etablovaných spoločností, 14 investori sa rozhodli založiť na Slovensku nové prevádzky.

Úspešne uzatvorené investície za rok 2021 pochádzajú z Nemecka, Veľkej Británie, Talianska, USA, Švajčiarska, Francúzska, Rakúska, Japonska, Belgicka, Číny, Taiwanu, Južnej Kórey, Lichtenštajnska, Nórska a Turecka. Tradične majú významné zastúpenie aj úspešné investičné projekty slovenských spoločností.

V segmente výroby majú medzi ukončenými projektami najväčšie zastúpenie nasledovné sektory: automobilový priemysel (vrátane subsektora elektromobility), elektrotechnický priemysel, strojársky priemysel, metalurgia a povrchová úprava.

Zo všetkých úspešných investičných projektov v roku 2021 má až 16 z nich (55 %) výrazný potenciál pre vytváranie vyššej pridanej hodnoty, nakoľko ide o projekty technologického centra, projekty priemyselnej výroby, ktorých realizácia zahŕňa aj výskumno-vývojové aktivity, projekty IKT centier, OEM projekty so sofistikovanou výrobou a projekt centra podnikových služieb.

Ukončené investície majú výrazný exportný potenciál, keďže značná časť produkcie a služieb je určená na vývoz, resp. sú poskytované najmä mimo územia SR. Uvedené reflektuje cieľ zvyšovania prílevu investícií s exportným potenciálom.

Za jednu z top investícií roka 2021 možno označiť investíciu v strojárskom priemysle, a to nemeckú spoločnosť Vaillant, ktorá na Slovensku pôsobí pod značkou Protherm (Skalica) a Vaillant (Trenčianske Stankovce). Spoločne tieto dva závody dnes zamestnávajú viac ako 1 300 ľudí. V druhom kvartáli tohto roka sa spoločnosť definitívne rozhodla rozšíriť svoje pôsobenie na Slovensku o tretí závod, ktorý bude postavený v Senici. Pre skupinu ide o strategický závod, ktorý by mal byť nielen výstavnou skriňou výroby a vývoja tepelných čerpadiel, ale mal by byť aj klimaticky neutrálny. Významný je aj fakt, že pôjde o výrobu finálneho produktu – od spracovania vstupného materiálu, cez povrchovú úpravu až po finálnu montáž. Predpokladané investičné náklady na vybudovanie tejto prevádzky sú 120 miliónov eur. Realizáciou tohto projektu vznikne až do 1 000 nových pracovných miest vrátane niekoľkých desiatok vysokokvalifikovaných pozícií vo výskume a vývoji.

Ďalej možno spomenúť investíciu spoločnosti Nestlé, ktorej závod Carpathia v Prievidzi má dlhoročnú tradíciu a jeho vznik sa datuje na začiatok dvadsiateho storočia. Dnes je tento závod, už ako Nestlé Slovensko, súčasťou najväčšej potravinárskej korporácie na svete – švajčiarskeho Nestlé. V súčasnosti závod v Prievidzi zamestnáva približne 700 ľudí a patrí k najväčším potravinárskym firmám na Slovensku. Cieľom investičného projektu je popri automatizácii aj zavádzanie nových robotických liniek v závode Carpathia v Prievidzi. Týmto závod zvýši svoje produkčné kapacity o 50 % ročne a celkovo vytvorí 39 nových pracovných miest. Zväčša ide o pracovné pozície s vyššou pridanou hodnotou súvisiace s prácou na technologicky vyspelých strojoch a automatizovaných linkách. Projekt má aj významný environmentálny prvok – recyklácia plastových materiálov a zníženie výroby plastov vo výrobe. Podľa vyjadrení manažmentu Nestlé, realizáciou tejto investície nadobúda závod v Prievidzi strategický význam v rámci celej skupiny Nestlé.

Príkladom ukončeného projektu technologického centra je investícia nemeckej spoločnosti Schaeffler pôsobiacej automobilovom priemysle. Spoločnosť na Slovensku pôsobí od roku 1991 a aktuálne vo svojich dvoch závodoch, v Skalici a Kysuckom Novom Meste, zamestnáva približne 8 500 zamestnancov. Vysoká pridaná hodnota produktov vyrobených na Slovensku je podčiarknutá aj výskumno-vývojovými aktivitami. Práve na túto oblasť sa bude zameriavať realizácia investičného projektu expanzie technologického centra v Kysuckom Novom Meste. Investícia vo výške 18 miliónov vytvorí viac ako 200 vysokokvalifikovaných pracovných miest. Výskum a vývoj bude zameraný na dynamicky sa rozvíjajúci sektor elektromobility a to najmä na hybridné moduly, hybridizované prevodovky a iné mechatronické komponenty.

V roku 2021 vygenerovala a zaregistrovala agentúra 89 nových investičných projektov. V súboji o získanie týchto investícií Slovensko súperí predovšetkým s krajinami regiónu strednej a východnej Európy. Pri projektoch náročných na pracovnú silu čoraz viac konkurujú krajiny východného aj západného Balkánu, Pobaltia či krajiny východnej Európy.

Počas roka 2021 sa konzultanti Odboru investičných projektov SARIO zúčastnili na 43 zahraničných podujatiach, z toho 13 fyzicky a zvyšných 30 online a 38 tuzemských podujatiach, z toho 9 fyzicky a zvyšných 29 v online forme.

Za jedno z top investičných podujatí v zahraničí možno označiť podnikateľskú misiu na Taiwan v decembri 2021, vedenú štátnym tajomníkom MH SR Karolom Galekom, ktorá nasledovala po úspešnej taiwanskej podnikateľskej misii na Slovensko (október 2021). Misie sa zúčastnilo takmer 50 zástupcov z 18 firiem, akademického sektora a štátnych inštitúcií, vrátane OIP

SARIO. Súčasťou programu boli dve investičné prezentácie (v Taipei a Kaohsiungu) a séria 120 B2B rokovaní firiem. Za najvýznamnejšie výsledky misie možno považovať zriadenie pracovnej skupiny pre polovodiče na úrovni generálnych riaditeľov ministerstiev hospodárstva a otvorenie tzv. Akadémie polovodičov pre Slovensko v dvoch úrovniach – akademickej a expertnej. Bolo podpísaných viacero Memoránd o porozumení (MoU) vrátane MoU medzi SARIO a Taiwanskou vesmírnou kanceláriou NSPO.

Medzi významné online podujatia, na ktorých participoval zástupca odboru, bol Cloud Summit on China-Europe Economic, Trade and Investment Cooperation, konajúci sa dňa 24. septembra 2021. V rámci podujatia, organizovanom Čínskou agentúrou na podporu investícií (CIPA Europe), Ministerstvom obchodu ČĽR a provinciou Fujian, sa predstavil riaditeľ OIP SARIO v rámci otváracieho ceremoniálu venovanom platforme China-Europe Cross-border Industry Investment Promotion and Cooperation Platform (CEIPP).

Táto platforma, zameraná na prehĺbenie a zefektívnenie komunikácie medzi zástupcami štátov strednej a východnej Európy a Číny, konkrétne zástupcov vládnych agentúr, obchodných komôr, priemyselných asociácií a zástupcov firiem, si sľubuje mať za následok zintenzívnenie obojstranného obchodu a spolupráce v oblasti investícií. Online summitu sa zúčastnilo viac ako 30 vystupujúcich a zaznamenal sledovanosť až 1,16 mil. divákov.

Tabuľka č. 5 – Prehľad ukončených projektov

Stav ku koncu roka	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet úspešne ukončených projektov	23 ukončených projektov	29 ukončených projektov	33 ukončených projektov	26 ukončených projektov	39 ukončených projektov	15 ukončených projektov	29 ukončených projektov
Potenciál ukončených projektov	cca 1,74 mld. eur investície cca 7 400 nových priamych miest	cca 930 mil. eur investície cca 7 500 nových priamych miest	cca 492 mil. eur investície cca 9 000 nových priamych miest	cca 319 mil. eur investície cca 4 180 nových priamych miest	cca 286 mil. eur investície cca 4 006 nových priamych miest	cca 697 mil. eur investície cca 2 893 nových priamych miest	cca 464 mil. eur investície cca 3 244 nových priamych miest

Odbor zahraničného obchodu SARIO, s cieľom podporiť export slovenských spoločností zorganizoval počas roku **31 podujatí**. Z dôvodu celosvetovej pandémie COVID-19, sa niektoré podujatia presunuli do on-line priestoru, avšak aj napriek nepriaznivej situácii bolo zorganizovaných **8 podnikateľských misií**, 6 misií smerovalo do zahraničia a 2 sme prijali na domácej pôde SARIO aktívne participovalo na 2 zahraničných veľtrhoch z toho jedna formou on-line stánku s možnosťou prezentácie agentúry ako aj zviditeľnenia sa slovenských spoločností so záujmom o export. Na podujatiach sa spolu zúčastnilo **1 411 účastníkov**, 828 slovenských a 583 zahraničných spoločností.

Zorganizované podujatia podporili exportérov a záujmy slovenských podnikateľov na 3 kontinentoch - Európa, Ázia, Amerika, pričom medzi najžiadanejšie krajiny patrili:

- v Ázii – Rusko, Čína, Kazachstan, Gruzínsko

- v Amerike – USA, Brazília
- v Európe – Nemecko, Portugalsko, Spojené kráľovstvo, Belgicko, Maďarsko, Ukrajina
- na Blízkom východe – Spojené arabské emiráty.

Formu multilaterálnej spolupráce majú predovšetkým kooperačné podujatia **SARIO z projektu SARIO Business Link**. Cieľom týchto prestížnych medzinárodných biznis podujatí je poskytnúť účastníkom unikátnu platformu na rokovania s relevantnými obchodnými partnermi, na prezentáciu ponúk spolupráce, voľných výrobných kapacít, požiadaviek na vytvorenie spoločných podnikov a možnosť zapojenia sa do dodávateľskej siete etablovaných firiem. Sú jedinečnou platformou, v rámci ktorej sa stretáva priemyselná obec, zástupcovia štátnej a verejnej správy, vedy, výskumu, akademickej obce, priemyselných zväzov a obchodných komôr.

V roku 2021 oslávila Slovenská kooperačná burza **15-ročné jubileum**. Rešpektujúc aktuálne platné nariadenia a obmedzenia spojené s pandemiou COVID-19 sa obidve podujatia organizované v tomto roku konali v **ONLINE** formáte.

25. a 26. mája sa pod záštitou Ministerstva hospodárstva SR, konala „**Slovenská kooperačná burza ONLINE 2021**“, prestížne medzinárodné biznis podujatie, ktorého cieľom je poskytnúť účastníkom unikátnu platformu na rokovania s relevantnými obchodnými partnermi, networking, zdieľanie informácií, výmenu skúseností, prepájanie teórií s praxou a prezentáciu zaujímavých slovenských projektov.

Jarná SKB je štandardne hlavným odborným programom Medzinárodného strojárkeho veľtrhu Nitra, pri jej príprave spolupracujeme s výstaviskom Agrokomlex a Zväzom strojárkeho priemyslu SR. Vzhľadom na pandemické opatrenia sa výstavisko AGK rozhodlo zorganizovať namiesto plánovaného MSV Nitra prvý ročník online podujatia TechNitra 2021 (27. a 28. mája). V záujme zachovať kontinuitu spolupráce sme sa rozhodli zosúladiť termíny oboch podujatí a vzájomne sa podporiť pri ich propagácii a online vysielaní.

Na podujatie sa registrovalo 117 spoločností z rekordných 37 krajín sveta (vrátane Slovenska). Týchto **59 slovenských a 58 zahraničných spoločností** (vrátane 26 ekonomických diplomatov) v jeden deň a na jednom mieste ponúklo svoje technológie, nástroje, riešenia, výrobky a služby, predstavilo svoje inovatívne nápady a získalo nových obchodných partnerov v rámci **221 naplánovaných online bilaterálnych rokovaní**.

Slovenská kooperačná burza 2021 ONLINE sa konala pod záštitou Ministerstva hospodárstva SR. Naše pozvanie otvoriť 15. ročník podujatia prijal vicepremiér a minister hospodárstva SR Richard Sulík, štátny tajomník ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR Dušan Velič, štátna tajomníčka Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Ingrid Brocková, zástupca generálneho partnera podujatia - riaditeľ divízie riešení pre firemných klientov ČSOB Koloman Buzgó, riaditeľ Národného výstaviska AGROKOMPLEX Róbert Kanás a účastníkom sa prihovril aj generálny riaditeľ SARIO Robert Šimončíč.

V záujme zvýšenia odbornej úrovne a atraktívnosti sme na úvod podujatia už štandardne zaradili moderované ONLINE panelové diskusie na vysoko-aktuálne priemyselné témy s odborníkmi zo slovenských aj zahraničných firiem, inštitúcií a so zástupcami štátu.

Rok 2021 sa niesol v téme Moderný priemysel - ako pokrok v zavádzaní inteligentných technológií a nová ekonomická fáza ovplyvňujú transformáciu regiónu.

Do prvého panelu „**Nová podoba vzťahu mesto/región – priemysel**“ prijali pozvanie a s moderátorom, priemyselným analytikom Martinom Jesným, diskutovali o vplyve investícií priemyselných firiem a ich dodávateľov na región, ako aj o ich interakcii s mestom a regiónom naši vzácni hostia: Richard Sulík, vicepremiér a minister hospodárstva SR, Russell Leslie, výkonný riaditeľ Jaguar Land Rover Slovakia a prevádzkový riaditeľ závodu Jaguar Land Rover v Nitre, Marek Hattas, primátor Nitry, Dominika Forgáčová, riaditeľka odboru strategických investícií a nadnárodných programov Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR. Do diskusie sa zapojili aj zahraniční hostia - Vladimir Popov, riaditeľ MinebeaMitsumi Development Center Košice a Mike Hawes, výkonný riaditeľ, Society of Motor Manufacturers and Traders. Zaujímavé rozprávanie doplnili Rastislav Vysocký, advokát a prokurista Prosman & Pavlovič a Martin Bugár, riaditeľ rozvoja spoločnosti PARAPETROL.

Druhý panel „**Trend lokalizácie dodávateľských reťazcov**“, pod taktovkou Miroslava Besedu z Odboru investičných projektov SARIO, predstavil nový balík služieb SARIO, ktorý v sebe spája expertízu a skúsenosti tohto odboru pre prichádzajúcich ale aj etablovaných investorov.

Našími hosťami boli a o svojich skúsenostiach s lokálnou sieťou dodávateľov výrobkov, služieb a inovatívnych technologických riešení hovorili, konateľ spoločnosti Mubea Automotive Slovakia, Miroslav Mikula a vedúci oddelenia obstarávania dielov Kia Slovakia Michal Lábaj.

Nemenej zaujímavá panelová diskusia „**Spolupráca univerzít s priemyslom ako zdroj inovácií**“, pod vedením Alexandry Gačevičovej o odboru regionálnych projektov agentúry SARIO sa zamerala na benefity spolupráce univerzít s priemyslom, zdieľanie pozitívnych príkladov tejto spolupráce, ako aj na služby SARIO, ktoré firmy a univerzity môžu využiť, aby našli vhodného partnera a naštartovali úspešnú spoluprácu.

Univerzity a firmy sú hlavnými inovačnými aktérmi a ich kooperácia je kľúčová pre zvyšovanie inovatívnosti a celkovej konkurencieschopnosti ekonomiky.

O svojich skúsenostiach hovorili Dušan Velič, štátny tajomník Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Ján Kráľ, prodekan Strojárskej fakulty Technickej univerzity v Košiciach a Ivan Lindovský, spoluzakladateľ spoločnosti AgeVolt. V rámci diskusie sme privítali zahraničného hosťa z European Commission, Joint Research Centre, pani Marinu Ranga. Zaujímavé rozprávanie doplnil Martin Gondár zo spoločnosti SmarTech Solutions.

V rámci podujatia Slovenská kooperačná burza 2021 ONLINE sme v spolupráci s partnermi podujatia pripravili pre podnikateľskú verejnosť **workshop** na tému obchodovania so Spojeným kráľovstvom po opustení Európskej únie, pod názvom „**Brexit – obchodovanie a spolupráca**“

Hostia - Bettina Molnárová z Veľvyslanectva Spojeného kráľovstva v Prahe, Rastisla Vysocký, Peter Rokaš a Roman Šajgalík z advokátskej kancelárie Prosman & Pavlovič, Michal Horváth z VV v Spojenom kráľovstve, Peter Kovács z Finančnej správy SR a s Ondrej Obediar zo spoločnosti Panacea Protective Equipment Ltd, v krátkych prezentáciách priniesli informácie o súčasnom stave a doterajších skúsenostiach v súvislosti s obchodovaním so Spojeným kráľovstvom po odchode z Európskej únie. Zároveň sprostredkovali informácie o službách, v ktorých vedia podnikateľským subjektom poskytnúť podporu a pomoc. Na podujatie sa pripojilo celkovo **40 účastníkov** (slovenských spoločností) z rôznych sektorov.

Agentúra počas podujatia predstavila a prezentovala záujemcom komplexnú ponuku služieb SARIO, a to prostredníctvom online bilaterálnych rokovaní jednotlivých odborov SARIO, vrátane Národného projektu, pričom jednotlivé odbory SARIO boli registrované v registračnom systéme samostatne, a boli pre účastníkov dostupné na vopred plánované

stretnutia. Tento formát, pod názvom „**SARIO – partner v regiónoch**“ je osvedčený a medzi účastníkmi obľúbený formát, v ktorom budeme pokračovať aj pri ďalších ročníkoch podujatí SARIO Business Link.

21. a 22. októbra organizovalo SARIO, pod záštitou Ministerstva hospodárstva SR, **jesennú „Slovenskú kooperačnú burzu“**, na ktorú sa registrovalo **181 spoločností (najviac v histórii online verzie SKB) z 34 krajín sveta** (vrátane Slovenska). **99 slovenských a 82 zahraničných spoločností** (vrátane 17 ekonomických diplomatov) v jeden deň a na jednom mieste ponúкло svoje technológie, nástroje, riešenia, výrobky a služby, predstavilo svoje inovatívne nápady a získalo nových obchodných partnerov v rámci **303 naplánovaných online bilaterálnych rokovaní**.

Podujatie otvoril vicepremiér a minister hospodárstva SR Richard Sulík, štátna tajomníčka Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Ingrid Brocková, zástupca generálneho partnera podujatia – Vrchný riaditeľ a člen predstavenstva ČSOB Branislav Straka a účastníkom sa prihovoral aj generálny riaditeľ SARIO Robert Šimončíč.

Témou SKB pre rok 2021 bol „**Moderný priemysel**“. Počas jesennej kooperačnej burzy sme sa zamerali na pokrok v zavádzaní inteligentných technológií a na to, ako nová ekonomická fáza ovplyvňuje transformáciu regiónu.

V panelovej diskusii „**Inteligentné technológie v podnikových procesoch – cesta k inovačnej pružnosti**“ sme hovorili o tom, aká je dôležitá schopnosť firiem využívať dáta na to, aby svojim zákazníkom ponúkli riešenia šité na mieru a o potrebe výrazne vyššej miery zapojenia inovácií do firemných procesov, ak chcú byť priemyselné a technologické podniky konkurencieschopné a úspešné. S moderátorom, priemyselným analytikom Martinom Jesným, svoje skúsenosti o tom, ako správne zacieliť inovačné úsilie a vyhnúť sa chybám a zdržaniam zdieľali okrem podpredsedu vlády a ministra hospodárstva Richarda Sulíka i odborníci z nadnárodných firiem a špičkoví vedci: Branislav Straka, Vrchný riaditeľ a člen predstavenstva ČSOB, Tomáš Brngál, spoluzakladateľ & CEO spoločností Virtual Medicine a Virtual Everything, Helena Kandárová z Ústavu experimentálnej farmakológie a toxikológie CEM SAV a Miroslav Mrzula, Vedúci výskumu a vývoja spoločnosti Slovnaft.

Druhý panel „**Technologické a digitálne inovácie v online komunikácii so zákazníkmi**“ vytvoril priestor na diskusiu o súčasných trendoch v oblasti autonómnych, kognitívnych či konverzačných technológií na báze umelej inteligencie (napr. rôzne verzie (chat)botov, pokročilé vyhľadávacie mechanizmy či iné technologické inovácie), ktorých úlohou je zlepšiť a zjednodušiť celkový zážitok klienta. S moderátorom Marekom Kopanickým, konzultantom a tím lídrom pre inovačné služby SARIO, predstavili svoje úspešne aplikované slovenské projekty a riešenia, prostredníctvom ktorých je možné cielene zlepšovať a zefektívňovať interakciu medzi poskytovateľom služieb a existujúcimi či potenciálnymi klientmi, Milan Oselský so spoločnosti IPsoft, Michal Barla CPO a spoluzakladateľ Luigi's Box a Michal Kompan z Kempelen Institute of Intelligent Technologies.

Vodík sa stal atraktívnou témou nielen pre slovenský priemysel, ale aj pre vedecký výskum. Téma „vodík“ a nedávno schválenej Národnej vodíkovej stratégie sme sa venovali v tretej panelovej diskusii „**Inteligentné riešenia vo výskume a vývoji vodíkových technológií**“.

S moderátorom, priemyselným analytikom Martinom Jesným predstavili základnú filozofiu Národnej vodíkovej stratégie a konkrétne projekty v oblasti vodíkových technológií Peter

Hegedus z Národnej vodíkovej asociácie Slovenska, Peter Heyder Key account manager spoločnosti Viessmann, Tomáš Gugh CIO Matador Group a Tomáš Brestovič prodekan Strojníckej fakulty TUKE.

Po prvý krát v histórii ONLINE Slovenskej kooperačnej burzy sme do odborného programu zaradili „**Predstavenie inovatívnych firiem, univerzít a vedeckých pracovísk**“. Konkrétne inovatívne riešenia spoločností Virtual Medicine a Virtual Everything a TUKE, na ktorom bolo zriadené inovačné centrum pre návrh a výrobu trvalých respirátorov a iných ochranných pomôcok pre boj s koronavírusom.

Po prvýkrát v histórii ONLINE SKB sme do programu online bilaterálnych rokovaní zaradili i **sourcing**. Okrem štandardných rokovaní sme tak účastníkom podujatia ponúkli príležitosť zapojiť sa do dodávateľského reťazca zahraničných firiem ADDITEQ s.r.o. (Česká republika), PROCUREMENT PARTNER AG (Švajčiarsko) BMH TECHNOLOGY (Fínsko), INKO21 (Španielsko) a PRODIGO (Švajčiarsko).

V rámci podujatia Slovenská kooperačná burza 2021 ONLINE sme pre podnikateľskú verejnosť pripravili **workshop zameraný na aktivity Odboru zahraničného obchodu a Národného projektu SARIO**. Bol určený slovenským podnikateľským subjektom so záujmom o export svojich tovarov a služieb.

Konal sa 22. októbra a účastníci sa mali možnosť dozvedieť čo je podnikateľská misia, ako sa na ňu pripraviť, čo možno od nej očakávať a aký má prínos. Workshopu sa **zúčastnilo 21 registrovaných spoločností**.

Tabuľka č. 6 -Zhrnutie SBL 2021 v číslach:

	Ročník	Počet firiem	Slovenské firmy	Zahraničné firmy	B2B	Zastúpenie krajín
SKB ONLINE 2021 Workshop „Brexit – obchodovanie a spolupráca“	15.	117	59 40	58	221	37
SKB ONLINE workshop zameraný na aktivity Odboru zahraničného obchodu a Národného projektu SARIO	15.	181	99 21	82	303	34

15. ročná história Slovenskej kooperačnej burzy

Slovenskú kooperačnú burzu organizuje SARIO od roku 2007. Za toto obdobie sa stala stabilnou relevantnou platformou pre slovenské aj medzinárodné publikum. Efektívne pokrýva aktuálne témy priemyslu a priamo poskytuje priestor pre získanie nových obchodných kontaktov a kontraktov.

Počas 15 rokov, v období 2007 – 2021 (vrátane), sme zorganizovali 26 podujatí (SKB), ktorých sa zúčastnilo 3416 subjektov, realizovalo sa 9660 vopred naplánovaných rokovaní. Počas týchto podujatí sme zorganizovali 34 panelových diskusií na aktuálne témy priemyslu so zástupcami významných slovenských a zahraničných spoločností, zástupcami štátnej správy a vedeckej obce. Prebehlo 24 workshopov a seminárov a 12 sourcingov na mieru.

3.4 Priemysel

Ministerstvo hospodárstva SR plní úlohy v oblasti priemyselnej výroby v rozsahu kompetenčného zákona predkladaním návrhov a opatrení na podporu rozvoja a konkurencieschopnosti priemyselnej výroby a v spolupráci s ústrednými orgánmi štátnej správy a ostatnými orgánmi štátnej správy pripravuje celoštátne, regionálne koncepcie a stratégie v podmienkach rezortu. MH SR zároveň harmonizuje právne predpisy SR s legislatívou na úrovni EÚ, a zastupuje SR pri tvorbe politík na úrovni EÚ za oblasť priemyselnej výroby a jej konkurenčnej schopnosti. Špecifické postavenie má výkon politiky MH SR v oblasti udržateľnej mobility.

Slovenská ekonomika je významne proexportne zameraná s dominujúcim priemyselným sektorom, ktorý je materiálovo a energeticky náročný. Predpokladom pre ďalší rast nášho priemyslu je napĺňanie cieľov vyplývajúcich z Európskeho zeleného dohovoru, ktorým sa SR ako jedna z členských krajín EÚ zaviazala do roku 2050 vybudovať z EÚ prvý klimaticky neutrálny kontinent s moderným a konkurencieschopným hospodárstvom efektívne využívajúcim zdroje. Aktivity pre priemyselnú politiku SR boli v roku 2021 v značnej miere ovplyvnené prijatím iniciatívnym balíkom „Fit for 55“ z júla 2021.

Na pozadí zelenej a digitálnej transformácie a oživenia priemyselných odvetví po pandémii COVID-19 bolo kľúčové v roku 2021 zabezpečiť vytváranie podmienok pre budovanie konkurencieschopných ekosystémov a zachytiť trendy rozvoja čistej mobility a obehového hospodárstva.

Čistá mobilita

Významné odvetvia postupne prechádzali oživením svojho segmentu, avšak aj v roku 2021 pociťovali dopady. MH SR nevyhnutne reagovalo najmä na potrebu oživenia a perspektívu budúceho rozvoja nášho automobilového priemyslu a na neho nadväzujúcich sektorov, ktorý dlhodobo patrí medzi kľúčové odvetvia priemyslu SR. Automobilový segment v roku 2021 stále pociťoval dopady narušenia dodávateľských reťazcov, nedostatku surovín a vytváraním tlaku na ich zelenú a digitálnu transformáciu.

V roku 2021 MH SR pokračovalo v aktivitách na podporu trhu s nízkoemisnými vozidlami a rozvoj potrebnej infraštruktúry pre elektromobilitu, priebežne zacielilo politiky na podporu budovania batériového ekosystému a ukotvenie politiky udržateľnej mobility v Pláne obnovy a odolnosti SR.

Súčasne MH SR v rámci agendy alternatívnych palív naďalej spolupracovalo so Slovenskou alianciou pre batérie (SBaA), platforma zastrešujúca výskum, výrobu a recykláciu, ktorá spája verejný a súkromný sektor, inovátorov, akademickú obec a finančné inštitúcie. SBaA tiež predpokladá úzku spoluprácu s Európskou batériovou alianciou. Cieľom aj v roku 2021 bolo napomôcť vytvorenie konkurencieschopného a udržateľného batériového ekosystému na Slovensku.

Dotácie na podporu budovania verejne prístupných elektrických nabíjacích staníc

V rámci podpory alternatívnych pohonov a fungovania Slovenskej platformy pre E-mobilitu bola v roku 2021 vyhodnotená výzva na podporu verejne prístupných elektrických nabíjacích

staníc z roku 2020 (č. výzvy 11378/2020-4210-52028 zo dňa 28. júla 2020). Z celkovo 214 predložených žiadostí bolo schválených 75 žiadostí, čo predstavuje dotáciu v celkovej výške 647 710,36 Eur. Medzi úspešnými žiadateľmi bolo 52 obcí a nimi zriadených organizácií a 23 právnických osôb - podnikateľských subjektov. Vďaka podpore bude vybudovaných 198 AC nabíjajúcich bodov s výkonom 11+ kW a 43 DC nabíjajúcich bodov s výkonom do 25 kW.

Dotácie na nákup batériových elektrických a plug-in hybridných elektrických vozidiel

V rámci podpory alternatívnych pohonov a fungovania Slovenskej platformy pre E-mobilitu boli v roku 2021 finančné prostriedky čerpané na základe zmlúv o poskytnutí dotácie medzi MH SR a úspešnými žiadateľmi o dotáciu (FO - podnikatelia, FO - nepodnikatelia, PO - podnikateľské subjekty, obec, VÚC a nimi zriadené organizácie) v rámci výzvy na nákup batériových elektrických a plug-in hybridných elektrických vozidiel z roku 2019 (výzva č. 2314/2019-4210-64696 zo dňa 18.11.2019). K 31. 12. 2021 MH SR eviduje 895 prijatých žiadostí, z ktorých je 613 schválených, 8 neschválených a 274 storno žiadostí. K tomuto dátumu uvoľnilo MH SR finančné prostriedky 556 žiadateľom, ktorý splnili všetky podmienky pre refundáciu dotácie v celkovej výške 4 956 000 Eur. Nevyčerpané finančné prostriedky v roku 2021 z výzvy na nákup batériových elektrických a plug-in hybridných elektrických vozidiel z roku 2019 vo výške 1 044 000 Eur boli presunuté na čerpanie dotácie do roku 2022 z dôvodu, že nákup batériových elektrických a plug-in hybridných elektrických vozidiel je možný do 12 mesiacov od nadobudnutia účinnosti zmluvy o poskytnutí dotácie a ide o refundáciu nákladov po kúpe vozidla.

POO_Komponent 3_Udržateľná mobilita

V rámci vládou schváleného Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky sa MH SR stalo v roku 2021 vykonávateľom časti Komponentu 3: Udržateľná doprava a to konkrétne Reformy 4: Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v doprave a Investície 4: Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony vo výške 51,6 mil. Eur.

V rámci reformy sa počíta s prípravou a schválením Balíka nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy, vrátane potrebných legislatívnych zmien, ktoré umožnia prijať opatrenia na systémový rozvoj elektromobility, ďalej vypracovanie/úpravu a schválenie schém štátnej pomoci na podporu budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony, ako aj vyhlásenie viackolových výziev na podporu budovania nabíjajúcich staníc pre elektromobility a plniacich staníc na vodík.

Obehové hospodárstvo

Výzvu pre rozvoj priemyselných odvetví prináša aj prechod na obehové hospodárstvo. MH SR pribežne zabezpečovalo aj v roku 2021 počas rokovaní príslušných formácií Rady EÚ podporu všetkých aktivít v súlade s Akčným plánom pre obehové hospodárstvo EÚ - Za čistejšiu a konkurencieschopnejšiu Európu. MH SR plne podporovalo ciele v rozvoji obehového hospodárstva, ktoré vníma ako príležitosť pre priemysel, na druhej strane zdôrazňovalo zohľadňovanie špecifik štruktúry nášho priemyslu, najmä z pohľadu energetickej a materiálnej náročnosti. Z pozície SR je významné aby tieto politiky boli férové a dosiahnuteľné. Budúci rozvoj v tejto oblasti bude tvoriť politika udržateľných produktov, ktorá bude predstavená v roku 2022, a vytvorí základný rámec pre zvyšovanie požiadaviek na ekodizajn výrobkov a rozmach obehového hospodárstva. Z tohto dôvodu MH SR už v tomto období zameriavalo svoje aktivity do vytvárania mechanizmov podpory priemyselných

subjektov pri ich transformácií a prechode na požiadavky ekodizajnu, napr. prípravou budúcich rámcov európskych štrukturálnych fondov.

Projekty IPCEI

MH SR prostredníctvom projektov IPCEI (Important Projects of Common European Interest) pokračovalo v roku 2021 v zapojení do EuBatIn (Autumn IPCEI), IPCEI v oblasti vodíka (IPCEI on H2) a IPCEI v oblasti mikroelektroniky (IPCEI Microelectronics II).

EuBatIn je zameraný na kompletný ekosystém batérií na území Európskej únie. 4 projekty boli notifikované Európskou komisiou – InoBat Auto j. s. a., InoBat Energy j. s. a., ZTS Výskum a Vývoj a. s. a ENERGO-AQUA a. s.. MH SR a Sekcia podporných programov pripravila výzvy na financovanie EuBatIn projektov, ktoré boli zverejnené v treťom kvartáli 2021. Začiatok realizácie jednotlivých projektov je naplánovaný na druhý polrok 2022.

Slovensko sa zapojilo aj do IPCEI v oblasti vodíka, ktorých administráciu zastrešuje SIEA. Národný výberový proces bol ukončený 31.01.2021. Z prihlásených 32 projektov bolo vybraných 15 v národnom procese. Kvôli celkovému počtu projektov v rámci celej EÚ, IPCEI H2 bol rozdelený do niekoľkých vln. V roku 2021 prebehla prednotifikácia IPCEI H2 – Technology a IPCEI H2 – Industry, ktorých notifikácia by mala prebehnúť v budúcom roku, rovnako ako prednotifikácia IPCEI H2 Regional Hubs and Their Links a IPCEI H2 Mobility nad Transport.

26.02.2021 bola vyhlásená výzva pre projekty IPCEI Mikroelektronika II a zároveň spustený národný výberový proces. Pre záujemcov a potenciálnych žiadateľov bol zorganizovaný online workshop 16.03.2021. Následne 23.03.2021 bol ukončené prihlasovanie projektov a 1. apríla bol zverejnený zoznam úspešných žiadateľov. Od júna 2021 sa pripravuje organizácia match makingových podujatí pre úspešných národných žiadateľov, aby sa rozšíril spill-over efekt IPCEI projektov a zabezpečila spolupráca medzi krajinami. Prednotifikácia a notifikácia projektov IPCEI ME/CT je naplánovaná na rok 2022.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

MH SR vystupuje ako jeden z rezortných orgánov podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, keď v zmysle prílohy č. 8 predmetného zákona je uvedený zoznam navrhovaných činností podliehajúcich posudzovaniu vplyvu na životné prostredie a rezortná príslušnosť podľa prislúchajúcej hospodárskej oblasti. Za účelom výkonu štátnej správy, zohľadniac kritériá udržateľnosti, inkluzívnosti, zamestnanosti a ekologickej stránky predložených zámerov vydalo MH SR celkom 74 stanovísk k novým zámerom a k zmenám už posúdených činností patriacich je jeho rezortnej pôsobnosti.

Vyhodnotenie hlásení prevádzkovateľov o uvádzaní určených látok na trh

MH SR je jedným z orgánov štátnej správy, ktorý v rámci svojej pôsobnosti kontroluje dodržiavanie zákona č. 331/2005 Z. z. o orgánoch štátnej správy vo veciach drogových prekurzorov v znení neskorších predpisov a ktorý v súlade s vyhláškou MH SR č. 380/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje rozsah, forma a termín podávania hlásení prevádzkovateľov o medzinárodnom obchode s určenými látkami a o uvádzaní určených látok kategórie 1 až 4 na trh, eviduje a vyhodnocuje hlásenia prevádzkovateľov a používateľov o uvádzaní určených látok na trh. V roku 2021 bol počet prijatých hlásení o uvádzaní určených látok na trh cca 2000. MH SR zároveň v súlade s osobitnými predpismi vydáva, dočasne pozastavuje a zrušuje povolenia na dovoz a vývoz určených látok a vydáva predvývozné oznámenia. V roku 2021

vydalo MH SR 5 dovozné povolenia pre určené látky kat. 1 a 8 vývozné povolenie pre určené látky kat. 1. Údaje zo spracovaných ročných hlásení prevádzkovateľov a používateľov, ako aj údaje o ich dovozoch a vývozoč sú súčasťou ročnej správy o drogových prekurzoroch - FORM D, ktoré Slovenská republika poskytuje Európskej komisii a následne aj Medzinárodnému úradu pre kontrolu omamných látok (INCB) v súlade s Dohovorom Organizácie Spojených národov vo Viedni.

Keďže problematika drogových prekurzorov má multidisciplinárny charakter, vyžaduje si pri zabezpečovaní úloh spoluprácu aj s ostatnými orgánmi štátnej správy v súlade so zákonom č. 331/2005 Z. z., a to so Štátnym ústavom pre kontrolu liečiv, Národnou protidrogovou jednotkou Národnej kriminálnej agentúry, Kriminálnym úradom finančnej správy, ako aj s Ministerstvom zdravotníctva SR. S cieľom skvalitnenia a zefektívnenia riešenia problémov ochrany pred drogami na celoeurópskej úrovni, MH SR aktívne spolupracuje s príslušnými kompetentnými orgánmi členských krajín EÚ poverenými pre oblasť drogových prekurzorov.

Prekurzory výbušnín

MH SR v roku 2021 pokračovala v príprave materiálu „Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 262/2014 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy vo veciach prekurzorov výbušnín a o zmene a doplnení niektorých zákonov“. Cieľom materiálu je implementácia Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1148 z 20. júna 2019 o uvádzaní prekurzorov výbušnín na trh a ich používaní, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1907/2006 a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 98/2013. Navrhovaná právna úprava rieši problémy aplikačnej praxe pri nejednotnom postupe uvádzania obmedzených prekurzoroch výbušnín na trh zavedením v zmysle čl. 5 ods. 1 Nariadenia (EÚ) 2019/1148 jednoznačného režimu zákazu v SR pre širokú verejnosť, ďalej určuje rozsah kompetencií jednotlivých orgánov štátnej správy v oblasti regulovaných prekurzorov výbušnín a zavádza nástroje na vynucovanie povinností.

Návrh zákona zároveň rieši presun kompetencií Ministerstva hospodárstva SR (MH SR) a Slovenskej obchodnej inšpekcie, ktoré sa presúvajú na Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady. Úlohu koordinačného orgánu, ktorú doteraz plnilo Ministerstvo hospodárstva SR prevezme Hlavný banský úrad a oblasť dozoru bude zastrešovať sčasti Hlavný banský úrad a sčasti obvodné banské úrady.

„Návrh novely zákona č. zákon č. 262/2014 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy vo veciach prekurzorov výbušnín a o zmene a doplnení niektorých zákonov“ bol dňa 8.12.2021 schválený uznesením vlády SR č. 717/2021 a následne bude v roku 2022 predložený na schválenie NR SR.

V tomto bode sa rušia kompetencie Návrh zákona bol v roku 2021 predložený do

Rozhodnutia v oblasti puncovníctva

MH SR ako príslušný odvolací orgán podľa § 6 písm. b) zákona č. 94/2013 Z. z. o puncovníctve a skúšaní drahých kovov (puncový zákon) a o zmene niektorých zákonov v konaniach o odvolaní fyzických a právnických osôb proti rozhodnutiam Puncového úradu Slovenskej republiky, vydaných na základe ustanovenia § 7 písm. l) puncového zákona a podľa § 46 a 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov, nevydalo žiadne rozhodnutia o odvolaní v správnom konaní.

3.5 Investície

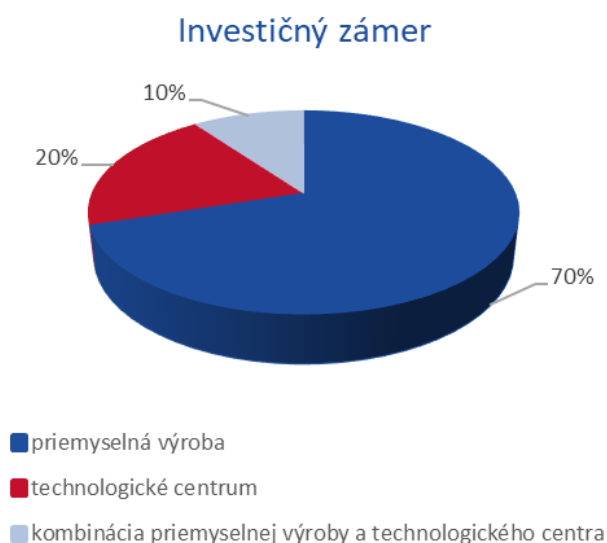
V roku 2021 bolo investičnou pomocou podporených 10 investičných zámerov s oprávnenými investičnými nákladmi vo výške viac ako 402,03 mil. eur a oprávnenými mzdovými nákladmi

vo výške 14,18 mil. eur. Podporené investície vytvoria 1 370 nových pracovných miest. Na podporu investičných zámerov bola v roku 2021 schválená investičná pomoc vo výške 50,33 mil. eur.

Tabuľka č. 7 - Zoznam schválených projektov:

Názov príjemcu	Umiestnenie prevádzky	Oprávnené náklady investičné (v mil. eur)	Oprávnené náklady mzdové (v mil. eur)	Plánované vytvorené nové pracovné miesta	Investičná pomoc spolu (v mil. eur)
HYDAC Electronic, s.r.o.	Tvrdošín	8,38	0	68	2,00
Nestlé Slovensko s.r.o.	Prievidza	7,23	0	39	1,20
Schüle Slovakia, s.r.o.	Levoča	12,50	6,02	130	3,90
LEYARD EUROPE s.r.o.	Prešov	10,26	0	49	1,23
MSK Cabins s.r.o.	Sabinov	3,77	0	20	0,58
Schaeffler Kysuce, spol. s r.o.	Kysucké Nové Mesto	15,36	0	55	5,38
VAILLANT GROUP Heat Pump Production s.r.o.	Senica	120,00	0	841	18,00
Handtmann Kechnec, s. r. o.	Kechnec	80,00	7,39	158	4,50
MTS, spol. s r.o.	Banská Bystrica	0,20	0,77	10	0,27
Magna PT s.r.o.	Kechnec	144,32	0	0	13,28
SPOLU		402,03	14,18	1 370	50,33

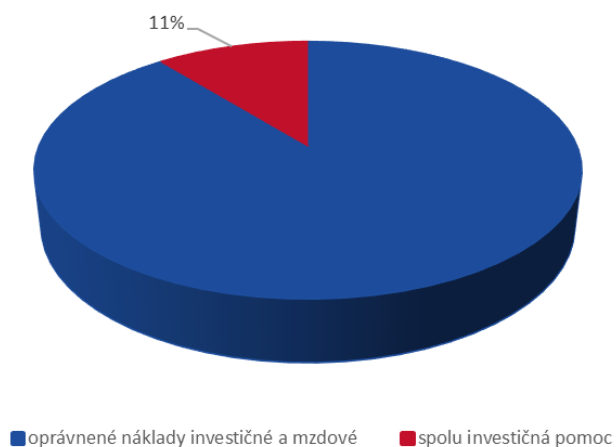
Graf. č. 29 - Porovnanie podporených investičných zámerov a poskytnutej investičnej pomoci

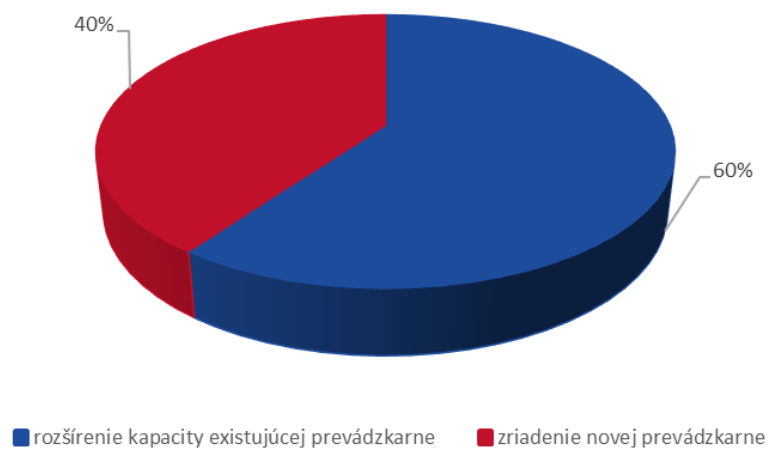
Forma investičnej pomoci

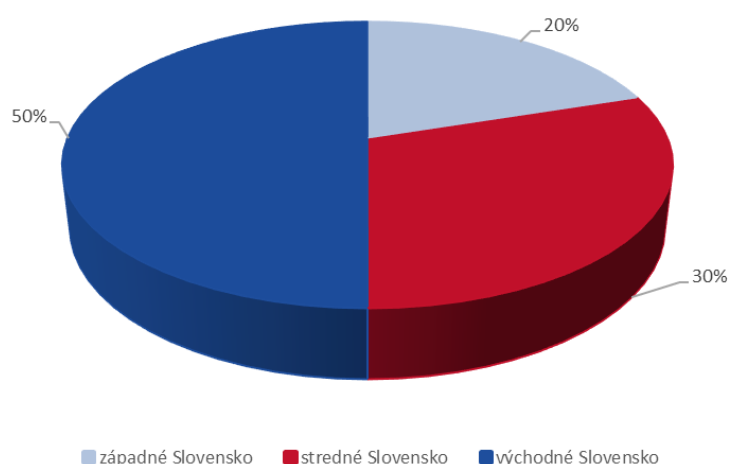
Podiel investičnej pomoci na oprávnených nákladoch (investičných + mzdových)

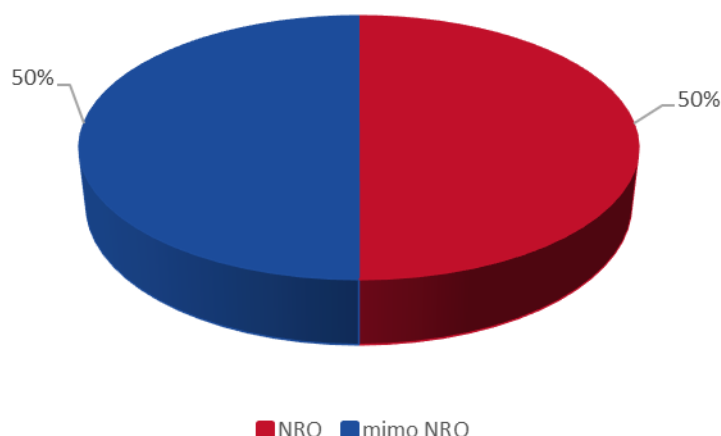
Počiatočná investícia zameraná na

Geografické rozdelenie

NRO - najmenej rozvinuté okresy

Oddelenie kontroly investičnej pomoci

Kontrolná činnosť v oblasti investičnej pomoci od decembra 2018 spadá do kompetencie oddelenia kontroly investičnej pomoci. V roku 2021 sa oddelenie kontroly investičnej pomoci zaoberalo kontrolou plnenia podmienok poskytnutia investičnej pomoci, ako aj kontrolou dodržiavania zákonných povinností zo strany investorov, ktorých investičné zámery sa nachádzajú vo fáze realizácie, alebo udržania investície. Počet investičných zámerov, pri ktorých investori boli v roku 2021 povinní aktuálne plniť povinnosti a dodržiavať podmienky rozhodnutí o poskytnutí investičnej pomoci, dosiahol úroveň 101 zámerov. Celkový objem investičnej pomoci, ktorou boli podporené tieto zámery, predstavuje sumu viac ako 648 mil. eur.

V roku 2021 boli vykonávané administratívne finančné kontroly, ktorých hlavným cieľom je preverenie skutočností uvedených v podaných ročných správach o priebehu realizácie investičných zámerov podporených investičnou pomocou vo forme dotácie na obstaraný

dlhodobý hmotný a dlhodobý nehmotný majetok. Investorom bola v roku 2021, na základe ročných správ o priebehu realizácie investičného zámeru, poskytnutá dotácia z prostriedkov štátneho rozpočtu v celkovej výške presahujúcej 33 mil. eur. Z tejto sumy bola najvyššia tranža dotácie v sume približne 23,6 mil. eur poskytnutá spoločnosti Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. Pri výkone administratívnych finančných kontrol ukončených v roku 2021 neboli zistené žiadne závažné porušenia povinností alebo podmienok, za ktorých bola prijímateľom poskytnutá investičná pomoc.

Do náplne oddelenia patrí taktiež výkon finančných kontrol na mieste v súlade so schváleným Plánom finančných kontrol. V roku 2021 boli ukončené 3 finančné kontroly na mieste vykonané u prijímateľov investičnej pomoci, pričom všetky boli ukončené s nálezom, ktorého následkom bolo vrátenie investičnej pomoci čerpanej v rozpore s právnymi predpismi upravujúcimi poskytovanie investičnej pomoci alebo zrušenie rozhodnutia. Súčasne bol v roku 2021 zahájený operatívny (ad hoc) výkon finančných kontrol na mieste u troch prijímateľov. V roku 2021 oddelenie kontroly investičnej pomoci, okrem výkonu samotných finančných kontrol, zabezpečovalo aj komunikáciu s investormi realizujúcimi podporené investície, a to najmä vo veci posudzovania oznámených, ako aj zistených zmien a odchýlok v realizácii investícií oproti plánu v schválenom investičnom zámere. Ďalšou aktivitou oddelenia v roku 2021 bola metodická činnosť pri riešení situácií potenciálne ovplyvňujúcich plnenie povinností a podmienok investičnej pomoci, ktoré nastali u prijímateľov v rámci obdobia realizácie, ako aj v období udržania investície a zachovania podnikateľskej činnosti v podporených regiónoch, a ktoré boli v prevažnej miere dôsledkami pandémie ochorenia COVID 19.

Do kompetencie oddelenia kontroly investičnej pomoci patrí aj kontrola dotácií poskytovaných ministerstvom na budovanie priemyselných parkov s priebežne vykonávanými administratívnymi finančnými kontrolami a plánovaným výkonom finančných kontrol na mieste.

Preverovanie zahraničných investícií

V roku 2021 pokračovala spolupráca medzi členskými štátmi EÚ a Európskou komisiou podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/452 z 19.3.2019, ktorým sa ustanovuje rámec na preverovanie priamych zahraničných investícií do Únie v platnom znení. Cieľom predmetnej spolupráce je ochrana bezpečnosti a verejného poriadku, pričom sa naďalej realizuje predovšetkým prostredníctvom výmeny informácií o relevantných priamych zahraničných investíciách prichádzajúcich do EÚ z tretích krajín a prostredníctvom podávania pripomienok členských štátov EÚ/stanovísk Európskej komisie k priamym zahraničným investíciám, ktoré môžu ohroziť/narušiť bezpečnosť a/alebo verejný poriadok iného členského štátu EÚ, eventuálne viacerých členských štátov EÚ, alebo projekty a programy v záujme EÚ s vplyvom na bezpečnosť alebo verejný poriadok.

Spolupráca naďalej prebiehala prostredníctvom národných kontaktných miest a kontaktného miesta Európskej komisie. Na Slovensku je kontaktné miesto pre vykonávanie nariadenia (EÚ) 2019/452 v platnom znení umiestnené na odbore investícií MH SR.

V roku 2021 sa spolupráca týkala viac ako 400 priamych zahraničných investícií v EÚ. Kontaktné miesto však plnilo aj ďalšie úlohy vyplývajúce z nariadenia (EÚ) 2019/452 v platnom znení, napr. vypracovalo a predložilo Európskej komisii výročnú správu podľa čl. 5 ods. 1

nariadenia a zúčastňovalo sa zasadnutí Expertnej skupiny na preverovanie priamych zahraničných investícií do EÚ podľa čl. 12 nariadenia. V rámci zasadnutí expertnej skupiny sa zdieľajú informácie, názory a tzv. príklady dobrej praxe z oblasti zahraničných investícií, ktoré kontaktné miesto využilo pri príprave komplexnej právnej úpravy preverovania zahraničných investícií z dôvodu ochrany bezpečnosti a verejného poriadku.

Kontaktné miesto v roku 2021 pokračovalo v príprave predmetnej právnej úpravy. V legislatívnom procese venovalo značný priestor konzultáciám s ostatnými rezortmi a inými relevantnými subjektmi zapojenými do prípravy danej legislatívy vrátane konzultácií a rozporových konaní nadväzujúcich na medzirezortné pripomienkové konanie (prebehlo v júni 2021). Cieľom bolo nastavenie komplexného mechanizmu preverovania, ktorý bude predstavovať účinný nástroj ochrany pred bezpečnostnými rizikami spojenými so zahraničnými investíciami bez negatívneho vplyvu jeho implementácie na prílev zahraničných investícií. Pripravovaná legislatíva by mala nadobudnúť účinnosť 1. marca 2023. Dôsledné uplatňovanie predmetnej legislatívy prispeje nie len k ochrane bezpečnosti a verejného poriadku Slovenskej republiky, ale aj k zvýšeniu bezpečnosti a verejného poriadku v EÚ ako celku.

Dotácie na rozvoj priemyselnej výroby a služieb (regionálny rozvoj)

Za účelom rozvoja infraštruktúry priemyselných parkov vo verejnom vlastníctve vyhlásilo MH SR v roku 2021 „Výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na podporu rozvoja priemyselnej výroby a služieb“. Poskytovaním dotácií na dobudovanie infraštruktúry a rekonštrukciu existujúcich priemyselných parkov vo vlastníctve samospráv ministerstvo vytvára podmienky na rozvoj príslušného regiónu, ako aj podmienky na vytváranie nových pracovných miest, vďaka zvýšeniu atraktívnosti pre potenciálnych investorov.

Výzva s alokáciou 7 000 000,- eur bola vyhlásená na obdobie od 01. 07. 2021 do 31. 08. 2021. Dotácia bola schválená len jednej obci v celkovej výške 1 423 932,24 eur. Príčinou bola nízka pripravenosť projektov samospráv, ktorými by sa mohli uchádzať o poskytnutie dotácie. Ministerstvo následne vyhlásilo „Výzvu II na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na podporu rozvoja priemyselnej výroby a služieb“ s alokáciou 7 230 101,99 eur. Druhá výzva bola vyhlásená na obdobie od 01. 11. 2021 do 31. 01. 2022 s vyhodnotením v roku 2022.

V nadväznosti na nízku schopnosť obcí predložiť pripravené projekty ministerstvo začalo prípravu návrhu na zmenu zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov s cieľom poskytnúť samosprávam väčšiu flexibilitu pri príprave projektov. Po ukončení legislatívneho procesu sa očakáva výrazné zvýšenie schopnosti samospráv uchádzať sa o poskytnutie dotácie na rozvoj infraštruktúry priemyselných parkov a tým aj zvyšovanie atraktivity Slovenskej republiky pre investorov.

3.6 Inovácie

Malé a stredné podnikanie a inovácie

Ministerstvo aj v roku 2021 pokračovalo v poskytovaní podpory malým a stredným podnikom či už priamo, prostredníctvom dotácií najmä na kompenzáciu ekonomickej straty vyvolanej

šírením ochorenia COVID-19 a realizáciu inovačných aktivít alebo nepriamou formou prostredníctvom poskytovania poradenských a mentoringových služieb prostredníctvom Slovak Business Agency (ďalej len "SBA").

Program na podporu startupov

MH SR v spolupráci s SBA realizuje podporný program a schému zameranú na podporu startupov, ktoré sú určené pre malých a stredných podnikateľov a záujemcov o podnikanie. Zámerom programu a schémy je zlepšiť podmienky pre startupy a tým zvýšiť šancu na presadenie sa inovatívnych a konkurencieschopných nápadov na trhu. Vďaka pomoci poskytnutej v rámci tohto programu sú začínajúci podnikatelia schopní ekonomicky vhodnejšie nastaviť svoje podnikateľské zámery a znížiť tak riziko ich možného zlyhania. Schéma a program sú zložené z dvoch, resp. troch komponentov. Každý z komponentov je zameraný na konkrétnu fázu rastu podnikateľského subjektu alebo záujemcu o podnikanie a ponúka priestor na získanie mentorov, lektorov, expertov na poradenstvo pre tieto subjekty. V roku 2021 vyčlenilo MH SR na realizáciu tohto programu 550 000 Eur. Realizátorom programu je SBA. Výsledky realizácie programu sú z tohto dôvodu uvedené v časti 4. Charakteristika podriadených organizácií MH SR týkajúcej sa aktivít SBA.

Podpora úspešnej podnikateľskej praxe a výchova k podnikaniu

Cieľom Podpory úspešnej podnikateľskej praxe a výchova k podnikaniu je posilnenie záujmu verejnosti o podnikanie prostredníctvom rozvoja podnikateľských zručností, propagácie úspešných podnikateľov a podnikateliek. V rámci podpory sa každoročne zabezpečuje napr. organizácia podujatia Podnikateľka Slovenska – ocenenie úspešných slovenských podnikateliek, ako aj spoluorganizovanie, podpora účasti na ďalších podujatiach zameraných na prezentáciu podnikania s poukázaním na úspešnú podnikateľskú prax. V roku 2021 vyčlenilo MH SR na realizáciu uvedených aktivít 280 000 Eur.

Monitoring a výskum MSP

Prostredníctvom uvedeného prvku sa financuje vypracovanie materiálov, správ, štúdií a analýz, ktoré tvoria základnú bázu údajov pre tvorbu materiálov o stave podnikateľského prostredia a realizovaných podporných programov pre MSP, pre potreby MH SR, vlády SR a štruktúr Európskej komisie. Na tento prvok bola v roku 2021 rozpočtovaná suma 320 000 eur. V rámci uvedenej podpory boli v roku 2021 zrealizované nasledovné štúdie: Komplexný audit povinností MSP v oblasti BOZP, Analýza poplatkového zaťaženia MSP, Analýza kvality regulačného rámca a legislatívneho procesu v súvislosti s MSP, Návrhy opatrení v oblasti živnostenského podnikania.

Podpora internetovej ekonomiky

Aktivity realizované v rámci podpory internetovej ekonomiky boli v roku 2021 podporené sumou 20 000 Eur. Ide o účinný nástroj na vyškolenie a informovanie širokej verejnosti v oblasti používania online nástrojov. V tejto súvislosti bolo realizované napr. podujatie Bezpečnosť IT vo firme, ktorého hlavným cieľom bolo zvýšiť bezpečnostné povedomie u širokej verejnosti v otázke zaistenia informačnej a kybernetickej bezpečnosti

Schéma na podporu podnikateľského vzdelávania

Zámerom Schémy na podporu podnikateľského vzdelávania je vybudovať komplexnú a ucelenú podporu podnikateľského vzdelávania naprieč všetkými stupňami vzdelávania, a podporiť tak rozvoj individuálneho potenciálu u jednotlivcov, najmä budovaním mäkkých

zručností, a to s cieľom zlepšovania podnikateľského prostredia. Novej generácii by tak nemali chýbať podnikateľské zručnosti a podnikateľské myslenie, aby tak mohla reflektovať aj na technologické inovácie, byť konkurencieschopnejšia a uplatniteľná v rýchlo meniacom sa podnikateľskom prostredí. MH SR v roku 2021 na realizáciu pilotnej schémy vyčlenilo prostriedky vo výške 100 000 Eur. Realizátorom programu je SBA. Výsledky jej realizácie sú uvedené v časti 4. Charakteristika podriadených organizácií MH SR.

Schéma na podporu rodinného podnikania

Realizácia schémy má prispieť k zlepšeniu podmienok na podnikanie rodinných podnikov na Slovensku prostredníctvom poskytovania poradenstva a podporných služieb zameraných na podporu a rozvíjanie podnikateľských zámerov, zručností, udržateľnosti podniku a zabezpečenie bezproblémového procesu generačnej výmeny, resp. transferu vlastníctva. Schéma sa preto zameriava na posilnenie konkurencieschopnosti a rastu rodinných podnikov pôsobiach v regionálnom, národnom alebo medzinárodnom priestore. Vďaka podpore poskytnutej v rámci schémy budú rodinné podniky schopné ekonomicky vhodnejšie nastaviť svoje podnikateľské zámery, čím bude znížené riziko ich zlyhania počas, alebo v dôsledku generačnej výmeny, prípadne transferu vlastníctva. V roku 2021 vyčlenilo MH SR na realizáciu tohto programu 500 000 Eur. Realizátorom programu je SBA. Výsledky realizácie programu sú z tohto dôvodu uvedené v časti 4. Charakteristika podriadených organizácií MH SR týkajúcej sa aktivít SBA.

Dotácie na kompenzáciu výpadku tržieb spôsobeného vypuknutím ochorenia COVID-19

Vo februári 2021 vyhlásilo Ministerstvo hospodárstva SR „Výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na kompenzáciu tržieb pre segment osobitnej pravidelnej dopravy a príležitostnej dopravy – II. kolo“. Cieľom výzvy bolo poskytnúť dotáciu na kompenzáciu ekonomickej straty prevádzkovateľov osobitnej pravidelnej dopravy a príležitostnej dopravy vyvolanej šírením ochorenia COVID-19 vo forme kompenzácie poklesu tržieb, o ktoré prišiel podnik v období, v ktorom mal významne sťažené podmienky vykonávať svoju podnikateľskú činnosť. Prostredníctvom tejto výzvy bolo podporených 379 žiadateľov v celkovej výške 7 986 326,11 Eur.

Podpora medzinárodnej spolupráce v oblasti priemyselného výskumu a vývoja

V roku 2021 bol úspešne ukončený dvojročný projekt s názvom „Výskum prototypu „systému inteligentnej predikcie a detekcie stavu potrubí“, ktorý s finančnou podporou MH SR realizovala spoločnosť STELLA Group s.r.o. s izraelským partnerom Agamit. Cieľom projektu bol výskum a vývoj nového unikátneho prototypu zariadenia, ktoré umožňuje predikciu a detekcie porúch plastových potrubí od výroby cez dopravu až po ich uloženie. Táto nová metóda merania, nové meracie zariadenie, ako aj nový spôsob vyhodnocovania nameraných dát významne zlepšuje existujúce spôsoby monitoringu, čo prispieva k zabráneniu únikov kvapalín z potrubia a tým nielen k šetreniu finančných nákladov, ale aj k ochrane životného prostredia. Súčasťou výskumu bol vývoj častí komplexného monitorovacieho systému, ktorý zahŕňa aj konštrukciu prototypu a jeho overenie v laboratórnych a poloprevádzkových podmienkach.

Inovatívny čin roka

MH SR od roku 2007 každoročne organizuje súťaž „Inovatívny čin roka“, ako vhodný nástroj podpory inovácií v praxi formou oceňovania inovatívnych spoločností Cenou ministra hospodárstva Slovenskej republiky. Do súťaže má možnosť zapojiť sa každá právnická osoba

so sídlom na území Slovenskej republiky a každá fyzická osoba s bydliskom na území Slovenskej republiky so svojím produktom, technológiou alebo službou, ktorých inovačný proces bol dokončený v roku predchádzajúcom roku vyhlásenia súťaže.

Súťaž má tri kategórie:

1. Výrobná inovácia
2. Technologická inovácia
3. Inovácia služby (netechnologický proces)

V roku 2021 bola do súťaže zaradená aj mimoriadna kategória „Inovácia, ktorá prispela k riešeniu COVID situácie“.

V každej kategórii sú udeľované tri ceny, pričom za prvé miesto získava víťaz peňažnú čiastku 7 000 EUR, za druhé miesto 5 000 EUR a za tretie miesto 3 000 EUR. V mimoriadnej kategórii sa udeľovala cena iba víťazovi.

Do 14. ročníka súťaže Inovatívny čin roka nám v roku 2021 bolo zaslaných 35 súťažných návrhov s inováciami za rok 2020.

Výstava Mladý tvorca

Ide o najväčšiu výstavu stredoškolského odborného vzdelávania na Slovensku, na ktorej predstavujú školy nielen svoju činnosť, ale aj širokú škálu učebných a študijných odborov, ktoré vyučujú. Cieľom výstavy je podporiť a propagovať stredoškolské odborné vzdelávanie, vyzdvihnúť perspektívu duálneho systému vzdelávania reflektujúceho na vznik nových typov profesií pri zavádzaní robotizácie a digitálnych technológií do praxe. 28. ročník bol z dôvodu pandemických opatrení pretransformovaný do online prezentačného prostredia počas Global Entrepreneurship Week v dňoch 9. 11. - 11. 11. 2021. Program obsahoval moderovanie 30 videí SOŠ formou komentárov, v ktorých bola podľa učebných a študijných odborov odkomunikovaná mapa študenta až po analýzu dát s prognózami na trhu práce. Interaktívne moderovaná panelová diskusia pre riaditeľov škôl zameraná na nové trendy a nové typy profesií, ktoré vznikajú aj vplyvom digitálnej transformácie versus súčasné vzdelávanie a reakcie zástupcov verejného a súkromného sektora na odborné vzdelávanie vs. podnikateľské vzdelávanie. Žiakom ZŠ a študentom SŠ bol venovaný posledný deň ukážkami tvorivého učenia, inováciám v učení, úspešnými príbehmi mladých podnikateľov a ukážkami ľudových umeleckých remesiel.

Inovačný fond

Inovačný fond je neinvestičný fond, ktorého zriaďovateľom je Ministerstvo hospodárstva SR. Účelom fondu je podporovať trvalý rozvoj duchovných hodnôt v oblasti vedy, výskumu a vývoja a tým urýchliť inovačný rozvoj v SR. Osobitnú pozornosť fond venuje podpore rozvojových a koncepčných štúdií, stanovujúcich hlavné oblasti využitia výsledkov vedeckých, výskumných a vývojových riešení. Ďalej prispieva k prístupu k domácim a zahraničným vedeckým, technickým, ekonomickým a finančným informáciám, podporuje ochranu domáceho duševného vlastníctva a know-how slovenských subjektov a rozvoj podporných nástrojov technickej politiky.

Inovačný fond pracuje na princípe obrátkového (návratného) financovania projektov výskumu, vývoja a inovácií. Hospodári s finančnými prostriedkami vo výške 2 550 000 EUR. Od svojho vzniku podporil realizáciu 40 projektov vývoja a inovácií prevažne z oblasti strojárkeho, elektrotechnického, chemického priemyslu.

S cieľom zatraktívniť a zvýšiť záujem o poskytnutie návratnej finančnej výpomoci (NFV) zo zdrojov fondu, v roku 2019 Správna rada fondu pristúpila k inovácii fungovania fondu.

Najdôležitejšími zmenami sú napríklad zníženie úroku za poskytnutú NFV z 2 % na 1 %; možnosť, aby príjemca mohol byť nielen riešiteľom projektu, ale si riešenie projektu a aj jeho zavedenie do praxe mohol objednať riešiteľa, ktorý má na riešenie projektu odborné kapacity. NFV môže byť poskytnutá mikropodnikom a malým podnikom. Pri rozpočtovaných nákladoch projektu 5 000 až 30 000 Eur do výšky 100 % oprávnených nákladov, maximálna dĺžka projektu je 1 rok a doba splatnosti je maximálne 2 roky od dátumu jej poskytnutia. Pri rozpočtovaných nákladoch projektu od 30 000 až 300 000 Eur do výšky 70 %, riešenie projektu je maximálne 2 roky a doba splatnosti NFV je maximálne 4 roky od dátumu jej poskytnutia. Ďalším prínosom zmeny je znížená administratívna záťaž žiadateľa. V roku 2021 fond nevyhlásil žiadnu výzvu na predkladanie projektov.

Rodinné podnikanie

Ministerstvo hospodárstva SR ako orgán zodpovedný za zlepšovanie podnikateľského prostredia, priemysel, služby a podporu malého podnikania a stredného podnikania identifikovalo v spolupráci s partnermi kľúčové oblasti, v ktorých pociťujú subjekty s charakterom rodinného podniku bariéry pri svojom fungovaní a pri hlavnej výzve, ktorej v súčasnosti čelia – generačnej výmene.

Pre potreby identifikovania kľúčových oblastí MH SR iniciovalo zriadenie pracovnej skupiny „*Pracovná skupina pre rozvoj rodinných podnikov na Slovensku*.“ Pracovná skupina bola reprezentovaná zástupcami ministerstiev, Národnej rady SR a podnikateľských organizácií. Rokovania pracovnej skupiny boli zamerané na diskusiu o podobe znenia definície rodinného podniku a na zber dát. Výstupom pracovnej skupiny bol materiál „*Akčný plán pre rozvoj rodinných podnikov na Slovensku*“ (ďalej len „*akčný plán*“). Akčný plán obsahuje 10 opatrení. Každé opatrenie obsahuje identifikáciu súčasného stavu a s tým súvisiacu potrebu prijatia daného opatrenia, určuje spôsob plnenia, vymedzuje stanovený cieľ, resp. prínos opatrenia, identifikuje zodpovedný subjekt a stanovuje termín na plnenie. Opatrenia je možné rozdeliť do troch kategórií – definícia rodinného podniku, okamžité opatrenia pre rozvoj rodinného podnikania (opatrenia č. 1 – 5) a opatrenia pre rozvoj rodinného podnikania prijaté v dlhšom časovom horizonte (opatrenia č. 6 – 10). Akčný plán bol v októbri 2021 predmetom medzirezortného pripomienkového konania. Napriek skutočnosti, že sa akčný plán nepodarilo schváliť na úrovni vlády SR (z dôvodu pretrvávajúcich zásadných rozporov a pripomienok zo strany MF SR a MPSVaR SR), časť navrhovaných opatrení sa priebežne, najmä zo strany MH SR, plní.

3.7 Európske hospodárske vzťahy

Jednotný európsky trh

Plnenie úloh v oblasti vnútorného trhu nadväzovalo najmä na politiky a iniciatívy Európskej komisie, Rady EÚ a Európskeho parlamentu, pričom SR zohrávala aktívnu úlohu v tomto procese. SR ako malá a otvorená ekonomika dlhodobo podporuje prehlbovanie jednotného trhu tovarov a služieb, zlepšovanie podmienok podnikania cezhranične či rozvoj digitálneho trhu a prepojenie digitálnych sietí v členských štátoch, vrátane verejnej správy.

Na základe oznámenia EK č. COM(2020) 94 vznikla v roku 2020 zo zástupcov členských štátov a EK pracovná skupina pre presadzovanie jednotného trhu (**Single Market Enforcement Task-Force – SMET**), ktorá posudzuje stav dodržiavania pravidiel jednotného trhu, rieši

najnaliehavejšie prekážky a neopodstatnene pridané povinnosti nad rámec požiadaviek EÚ (tzv. goldplating). Predstaviť SR v skupine aj jej zástupca sú pracovníci odboru vnútorného trhu a trhového dohľadu MH SR. MH SR sa do práce skupiny aktívne zapájalo aj v roku 2021. Skupina SMET sa v roku 2021 zaoberala viacerými projektmi (poľnohospodársko-potravinársky sektor, vysielanie pracovníkov, certifikáciu a vzájomné uznávanie v stavebníctve, cezhraničné obmedzenia v oblasti regulovaných povolání a zníženie požiadaviek na dokumenty v súvislosti s uznávaním odborných kvalifikácií), pri ktorých bola možnosť dosiahnuť zjednodušenie regulácie v prospech podnikov. Projekty si vyžadujú úzku spoluprácu koordinátora (MH SR) s príslušnými orgánmi, v ktorých pôsobnosti sú dané oblasti regulácie. Túto spoluprácu možno za rok 2021 hodnotiť ako otvorenú a funkčnú. V prípade SR bol v porovnaní s niektorými inými členskými štátmi identifikovaný nižší počet regulácií, ktoré by bolo potrebné odstrániť, analyzovala sa však opodstatnenosť platnej regulácie v daných oblastiach. Spolupráca SMET v neukončených aj nových projektoch bude pokračovať aj v roku 2022.

Koncom roka 2020 zverejnila Komisia dva legislatívne návrhy na aktualizáciu pravidiel pre **digitálne služby v EÚ**: *návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o jednotnom trhu s digitálnymi službami (nariadenie o digitálnych službách/DSA) a o zmene smernice 2000/31/EC a návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o súťažeschopných a spravodlivých trhoch digitálneho sektora (nariadenie o digitálnych trhoch/DMA).*

Návrh nariadenia o digitálnych službách (DSA) je legislatívnou iniciatívou na reguláciu online digitálnych platforiem vrátane online trhovísk, platforiem sociálnych médií, vyhľadávačov, platforiem videohier a iných služieb informačnej spoločnosti a poskytovateľov internetových služieb so zámerom vytvoriť bezpečnejší digitálny priestor, v ktorom budú chránené práva používateľov v online priestore rovnako ako v offline svete. Počas roka 2021 bol návrh nariadenia o digitálnych službách predmetom rokovaní pracovnej skupiny Rady EÚ, ktorá v novembri 2021 dosiahla spoločnú pozíciu (všeobecné smerovanie), ktorú bude v roku 2022 obhajovať v politických vyjednávaniach (trialógoch) s Európskym parlamentom o finálnej podobe nariadenia.

Návrh nariadenia o digitálnych trhoch (DMA) navrhla Komisia s cieľom regulovať správanie a nekalé praktiky najväčších poskytovateľov (tzv. „gatekeepers“/„strážcov prístupu“) určitých digitálnych služieb (tzv. základných platformových služieb), ktoré obmedzujú súťaživosť trhov. Povinnosti uvedené v návrhu budú prispievať k podpore inovácií, rastu a konkurencieschopnosti na európskom jednotnom digitálnom trhu (napr. obmedzením používania osobných údajov v rámci produktov alebo služieb strážcov či reguláciou spôsobu zdieľania údajov s podnikmi a spotrebiteľmi v rámci služieb strážcu). Po prerokovaní textu nariadenia o digitálnych trhoch na expertnej úrovni sa spoločný konsenzus (všeobecné smerovanie Rady EÚ) dosiahol v novembri 2021. V roku 2022 sa bude pokračovať v rokovaní s Európskym parlamentom.

MH SR sa ako koordinátor pre informačný systém vnútorného trhu (IMI) v SR podieľalo v roku 2021 na fungovaní a rozširovaní systému v SR. Medzi hlavné činnosti patrili správa iných orgánov – aktualizácia údajov, registrácia nových orgánov a používateľov, poradenstvo zapojeným orgánom, ale aj priame vybavovanie zaslaných žiadostí, najmä v oblasti služieb. V roku 2021 sa MH SR v spolupráci s Národným inšpektorátom práce a Ministerstvom dopravy

a výstavby SR podieľalo na príprave rozšírenia systému o moduly v oblasti dopravy (vysielanie šoférov v medzinárodnej preprave), ktoré sa začnú používať od februára 2022.

MH SR sa bude aj v ďalšom období zameriavať na zlepšovanie podmienok na vnútornom trhu EÚ v rámci všetkých štyroch slobôd – voľný pohyb tovaru, služieb, osôb a kapitálu, najmä aktívnou participáciou v pracovných skupinách Európskej komisie a Rady EÚ.

3.8 Ochrana spotrebiteľa a trhový dohľad

Stručná charakteristika činnosti MH SR v oblasti ochrany spotrebiteľa a trhového dohľadu

MH SR je v zmysle § 6 písm. g) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov **ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť ochrany spotrebiteľa s výnimkou ochrany spotrebiteľa pri poskytovaní finančných služieb**. MH SR sa usiluje o zabezpečovanie náležitej úrovne ochrany spotrebiteľa v SR prostredníctvom tvorby príslušnej legislatívy, podieľaním sa na príprave právnych predpisov v oblasti ochrany spotrebiteľa na úrovni EÚ, spoluprácou s právnickými osobami založenými alebo zriadenými na ochranu spotrebiteľa, uskutočňovaním spotrebiteľského vzdelávania, aktívnou účasťou na zasadnutiach pracovných skupín Európskej komisie a ďalšími aktivitami v oblasti ochrany spotrebiteľa.

Jedným z organizačných útvarov MH SR je Európske spotrebiteľské centrum v Slovenskej republike (ďalej len „ESC“), ktoré je členom siete Európskych spotrebiteľských centier (ECC-Net). Medzi hlavné úlohy ESC patrí sprostredkovanie mimosúdneho riešenia cezhraničných sporov medzi spotrebiteľmi a obchodníkmi v rámci EÚ, Islandu, Nórska a Veľkej Británie a poskytovanie informácií spotrebiteľom o národnej legislatíve a o legislatíve EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa.

V oblasti trhového dohľadu plní MH SR legislatívne, koordinačné a komunikačné úlohy vo vzťahu k spotrebiteľským nepotravinárskym výrobkom a výrobkom na profesionálne použitie. Uvedené zahŕňa činnosti jednotného úradu pre spoluprácu v zmysle *nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1020 z 20. júna 2019 o dohľade nad trhom a súlade výrobkov a o zmene smernice 2004/42/ES a nariadení (ES) č. 765/2008 a (EÚ) č. 305/2011 (ďalej len „nariadenie (EÚ) 2019/1020“)* a výkon pôsobnosti ústredného orgánu štátnej správy v oblasti všeobecnej bezpečnosti spotrebiteľských výrobkov.

Najvýznamnejšie aktivity za rok 2021

Legislatívna činnosť

MH SR pokračovalo v roku 2021 v legislatívnej činnosti k *návrhu nového zákona o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov*, ktorým sa sleduje cieľ zjednotiť základné právne predpisy v oblasti ochrany spotrebiteľa, transponovať nové európske smernice v oblasti ochrany spotrebiteľa, odstrániť duplicity, aplikačné problémy a vnútorné rozpory jednotlivých ustanovení spotrebiteľskej právnej úpravy a súčasne spotrebiteľskú legislatívu modernizovať. Vzhľadom na osobitosti témy bezpečnosti spotrebiteľských výrobkov, ktoré sú vyňaté z pôsobnosti návrhu nového zákona o ochrane spotrebiteľa, sa pokračovalo tiež v príprave samostatného *návrhu zákona o všeobecnej bezpečnosti výrobkov*

a o zmene a doplnení niektorých zákonov. K obom materiálom sa v roku 2022 uskutočnilo vnútrorezortné a predbežné pripomienkové konanie a boli pripravené na predloženie do medzirezortného pripomienkového konania.

V roku 2021 začalo MH SR aj legislatívny proces k novelizácii vyhlášky MH SR č. 225/2013 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 78/2012 Z. z. o bezpečnosti hračiek a o zmene a doplnení zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 140/2013 Z. z., s cieľom doplniť informačné povinnosti k 61 novým alergénym vonným látkam vyskytujúcim sa v hračkách a zákazy pre 3 nové alergénne vonné látky v hračkách v zmysle harmonizujúcich smerníc Komisie. Sprísnením požiadaviek na alergénne vonné látky v hračkách sa dosiahne vyššia miera ochrany spotrebiteľov (detí).

Legislatívna činnosť MH SR spočívala tiež v príprave pripomienok a stanovísk k návrhom právnych predpisov predložených do medzirezortného pripomienkového konania inými rezortmi a v posúdení týchto materiálov z hľadiska ich vplyvu na úroveň ochrany spotrebiteľov v SR alebo na legislatívne presahy na nariadenie (EÚ) 2019/1020 v oblasti trhového dohľadu.

V priebehu roka 2021 Európska komisia predstavila návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 a zrušuje smernica Rady 87/357/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES, ktorým sa majú aktualizovať pravidlá v súčasnosti stanovené v smernici o všeobecnej bezpečnosti výrobkov (GPSD), s cieľom zabezpečiť záchranú sieť pre všetky nepotravinové spotrebiteľské výrobky a zaistiť v rámci režimu lepši súlad medzi harmonizovanými a neharmonizovanými výrobkami. Zástupcovia MH SR sa v rámci pracovnej skupiny Rady EÚ pre ochranu spotrebiteľa a informovanosti aktívne spolupodieľali na tvorbe predmetného nariadenia.

Spolupráca s právnickými osobami založenými alebo zriadenými na ochranu spotrebiteľa

MH SR každoročne podporuje právnické osoby založené alebo zriadené na ochranu spotrebiteľa **dotáciou** pridelenou podľa zákona č. 71/2013 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. Výška prerozdelennej dotácie v roku 2021 predstavovala **90 000,00 eur**. Spotrebiteľské združenia sa mohli uchádzať o dotáciu na realizáciu projektov na

- tému č. 1 – poskytovanie poradenstva spotrebiteľom a mimosúdne riešenie spotrebiteľských sporov a
- tému č. 2 – ochrana spotrebiteľa v online priestore a zelený spotrebiteľ.

Tabuľka č. 8 – Prehľad podpory spotrebiteľských združení

Podpora spotrebiteľských združení	2020	2021
Suma schválenej dotácie	90 000 EUR	90 000 EUR
Poradenstvo a mimosúdne riešenie spotrebiteľských sporov (téma č. 1)	75 000 EUR	70 000 EUR
Ochrana spotrebiteľa v špecifickej oblasti (téma č. 2)	15 000 EUR	20 000 EUR

Odbor ochrany spotrebiteľa zaevidoval celkovo trinásť žiadostí o poskytnutie dotácie od ôsmich žiadateľov. Dotácia bola Komisiou na vyhodnocovanie žiadostí o poskytnutie dotácie na rok 2021 na podporu ochrany spotrebiteľa pridelená štyrom subjektom na celkovo štyri projekty. Z dotácie boli podporené tri projekty na tému č. 1 a jeden projekt na tému č. 2. **Prijímateľmi dotácie v roku 2021** boli: Spoločnosť ochrany spotrebiteľov (S.O.S.) Poprad (téma č. 1), OMBUDSPOT, združenie na ochranu práv spotrebiteľov (téma č. 1), Spotrebiteľské Centrum (téma č. 1) a Asociácia spotrebiteľských subjektov Slovenska (téma č. 2). Zástupcovia odboru ochrany spotrebiteľa v priebehu realizácie projektov kontrolovali čerpanie pridelených prostriedkov, a to administratívnou finančnou kontrolou (2 kontroly pre každý projekt) a finančnou kontrolou na mieste na všetkých kontaktných miestach.

Alternatívne riešenie spotrebiteľských sporov (ARS)

Úlohou MH SR je koordinovať **systém alternatívneho riešenia spotrebiteľských sporov** (ďalej len „ARS“) vytvorený *zákonom č. 391/2015 Z. z. o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov* (ďalej len „zákon č. 391/2015 Z. z.“) a zabezpečovať jeho riadne fungovanie. Cieľom zákona č. 391/2015 Z. z. je vytvorenie možnosti pre spotrebiteľov riešiť svoj spor s predávajúcim rýchlo, efektívne a menej formálne.

MH SR vedie zoznam subjektov ARS, plní funkciu notifikačného orgánu ARS voči Európskej komisii a uskutočňuje dohľad nad fungovaním celého systému ARS. MH SR v roku 2021 na základe žiadosti o zápis zapísalo do zoznamu subjektov ARS jeden nový subjekt – Združenie na ochranu práv občana - AVES. MH SR v roku 2021 realizovalo vzdelávanie pre poverené fyzické osoby subjektov ARS formou on-line školenia na tému Judikatúra v oblasti ochrany spotrebiteľa a jej využitie v aplikačnej praxi. Školenie zastrešil sudca Krajského súdu v Trenčíne. MH SR v roku 2021 organizovalo aj pracovné stretnutie so subjektmi ARS, ktorého predmetom bola diskusia o pripravovanom *návhrhu zákona o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov* v časti ARS a vzájomná výmena informácií vyplývajúcich z činnosti ARS.

MH SR v rámci propagácie tohto mimosúdneho spôsobu riešenia spotrebiteľských sporov pripravilo aj v roku 2021 kampaň formou bannerovej reklamy, ktorá bola realizovaná prostredníctvom Google reklamy. Po kliknutí na daný banner bol spotrebiteľ presmerovaný na stránku MH SR, kde boli dostupné informácie o tomto mimosúdnom riešení spotrebiteľských sporov a tiež zoznam subjektov ARS. Kampaň sa realizovala v novembri a decembri v období zliav poskytovaných obchodníkmi v súvislosti s tzv. „Black Friday“. Kampaň dosiahla cez 1 mil. zobrazení a cez 9,8 tisíc kliknutí. Miera prekliku (click-rate; pomer počtu kliknutí k počtu zobrazení banneru) dosiahla úroveň 0,96 %.

Národná a medzinárodná spolupráca

MH SR sa v roku 2021 zúčastnilo neformálnych stretnutí ministrov EÚ zodpovedných za ochranu spotrebiteľa. Pod záštitou portugalského predsedníctva v Rade EÚ sa takéto stretnutie uskutočnilo v marci on-line formou. Na stretnutí boli témou okrem iného aj zelená a digitálna transformácia, ktoré zároveň predstavujú dve z piatich prioritných oblastí, ktoré zahŕňa *Nový program pre spotrebiteľov*. V septembri sa pod záštitou slovinského predsedníctva v Rade EÚ konalo neformálne stretnutie ministrov EÚ v Slovinsku a na stretnutí sa diskusia odvíjala od kľúčovej témy zabezpečenia a presadzovania ochrany spotrebiteľov v digitálnom veku a v cestovnom ruchu.

Zástupcovia MH SR sa v roku 2021 zúčastňovali aj na zasadnutiach pracovných skupín na úrovni EÚ. Išlo najmä o Consumer Policy Network, Consumer Financial Programme Committee, pracovnú skupinu Working Party on Consumer Protection and Information, pracovnú skupinu Expert Group on the Transposition of the Digital Contract Directives a pracovnú skupinu Expert Group on Consumer Law.

MH SR ďalej participovalo na zasadnutiach Consumer Protection Cooperation Network a Consumer Protection Cooperation Committee, ktoré sa týkali spolupráce pri nariadení v oblasti vynucovania pravidiel na ochranu spotrebiteľa (*nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 2017/2394 z 12. decembra 2017 o spolupráci medzi národnými orgánmi zodpovednými za presadzovanie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa a o zrušení nariadenia č. 2006/2004*). V zmysle tohto nariadenia plní MH SR za SR úlohu jednotného kontaktného úradu pre spoluprácu s ostatnými členskými štátmi a Komisiou. MH SR orgánom dohľadu poskytovalo technickú pomoc, pridelovalo hlásenia iných členských štátov a Komisie doručené cez spoločný informačný systém príslušným vnútroštátnym orgánom a zabezpečovalo plynulý tok ďalších informácií týkajúcich sa dohľadu v oblasti ochrany spotrebiteľa smerom do SR a zo SR.

Zástupcovia MH SR sa okrem vyššie uvedeného pravidelne zúčastňovali na zasadnutiach expertných skupín Európskej komisie v oblasti bezpečnosti výrobkov, ako sú Consumer Safety Network či Expert Group on Toys Safety. MH SR sa ako zástupca SR zúčastňovalo na zasadnutiach pracovnej skupiny na úrovni EÚ – Sieť Únie pre súlad výrobkov (European Product Compliance Network) v zmysle nariadenia (EÚ) 2019/1020 a participovalo na príprave vykonávacích aktov v rámci výboru podľa tohto nariadenia – Committee on market surveillance and compliance of products.

Ďalšie aktivity MH SR v oblasti ochrany spotrebiteľa

MH SR v rámci plnenia svojich úloh informovalo spotrebiteľov o ich právach a povinnostiach, pravidelne vybavovalo **podnety spotrebiteľov**, ako aj ďalších zainteresovaných subjektov na úseku ochrany spotrebiteľa. Pri vybavovaní podnetov začiatkom roka 2021 rezonovali ešte aj podnety súvisiace s pandémiou ochorenia COVID-19 a prijatými opatreniami na zmiernenie vplyvov pandémie. Išlo o podnety predovšetkým z oblasti cestovného ruchu a poskytovania cestovných služieb a poskytovania rôznych foriem pobytov.

MH SR taktiež poskytovalo **usmernenia Slovenskej obchodnej inšpekcie** (ďalej len „SOI“) pre riadne plnenie jej úloh, začiatkom roka 2021 najmä k špecifickým situáciám vyvolaným pandémiou ochorenia COVID-19, následne aj v iných oblastiach pri zložitých právnych problémoch alebo zmene právnej úpravy. V roku 2021 nebolo zo strany MH SR preskúmané žiadne rozhodnutie SOI v rámci mimoriadnych opravných prostriedkov podľa Správneho poriadku.

Činnosť Európskeho spotrebiteľského centra v Slovenskej republike

Činnosť ESC v roku 2021 bola v značnej miere ovplyvnená pokračovaním pandémie ochorenia COVID-19. Vo väčšine prípadov spotrebiteľa v roku 2021 kontaktovali ESC s problémami, ktoré vznikli pri **nakupovaní cez internet (93 %)**. Často išlo o prípady nevrátenia platby pri odstúpení od zmluvy v rámci 14-dňovej lehoty. Ďalej sa prípady spotrebiteľov týkali nedoručeného

tovaru alebo im predávajúci doručil niečo iné, ako si objednali. V roku 2021 sa ukázalo, že spotrebiteľia sa často dostanú do problémov cez reklamné ponuky, ktoré sa im zobrazia na sociálnych sieťach. Bez overenia predajcu a hľadania recenzií si objednávajú tovar z nákupných galérií alebo zadajú svoje platobné údaje do lákavých internetových pascí. Pri nákupných galériách sa prípady týkali najmä toho, že tieto platformy nemali záujem riešiť reklamácie nespokojných spotrebiteľov a odkazovali spotrebiteľov na predávajúcich, ktorí majú sídlo väčšinou v Číne. S predplatnými pascami sa ESC stretáva už niekoľko rokov. Lákajú spotrebiteľov na mimoriadne výhodné využívanie nejakej internetovej služby zaplatením veľmi malej sumy. Pri registrácii sa iba malým písmom objaví informácia, že pri platbe si spotrebiteľia objednávajú aj predplatné iných služieb. Pri niektorých internetových pasciach sa táto informácia neobjaví vôbec. Stáva sa tiež, že si službu nevedomky predplatia na dlhšiu dobu, ako je uvedené v zhrnutí objednávky.

ESC v roku 2021 riešilo početné prípady spotrebiteľov s leteckými spoločnosťami, ktoré sa týkali zrušenia či veľkého meškania letu. Vyskytlo sa aj niekoľko prípadov zamietnutia nástupu na palubu, hoci spotrebiteľia splnili podmienky vstupu do jednotlivých krajín a predložili platné digitálne COVID certifikáty. Oproti roku 2020 však bolo v tejto kategórii menej prípadov, čo bolo zrejme dôsledkom pokračujúcej pandémie, prísnejších cestovných opatrení, ako aj zvýšenej opatrnosti a menšiemu počtu cestujúcich v leteckej doprave.

Spotrebiteľia, ktorí si zakúpili letenky cez rôzne sprostredkovateľské portály a nie priamo od leteckých spoločností, mali problém dostať sa späť k peniazom. Na jednej strane dopravcovia odmietali vyplatiť platby za zrušené lety sprostredkovateľom a trvali na tom, že ich zaplatia priamo cestujúcim. Tento postup odôvodňovali tým, že sprostredkovatelia si ponechajú platby a ďalej ich nevyplatia, čo sa neraz potvrdilo. Na druhej strane bolo bežné, že aj leteckí dopravcovia zadržovali cestujúcim platby, a to najmä v prípadoch, keď ich o vrátenie sami nepožiadali.

ESC pomáhalo aj spotrebiteľom, ktorí sa snažili získať späť svoje peniaze za zrušené pobyty. Problémy robili najmä chýbajúce jednotné pravidlá týkajúce sa možnosti zrušenia rezervácie ubytovania. Karanténne opatrenia priniesli v sektore ubytovacích služieb rôzne situácie. V niektorých prípadoch slovenskí spotrebiteľia požadovali vrátenie platby za ubytovanie, nakoľko u nás pandemická situácia umožňovala cestovanie, avšak hotel v zahraničí bol zatvorený. Ubytovatelia v zahraničí im však ponúkali iba poukazy na ubytovanie v inom termíne. V iných prípadoch spotrebiteľia mali rezervované ubytovanie v zahraničí, ktoré bolo v prevádzke, no v termíne pobytu spotrebiteľ nemohol vycestovať, napríklad kvôli zákazu cestovania mimo okresu.

Priamo cez IT platformu ECC-Net bolo na ESC zaslaných a zodpovedaných **1 560 žiadostí o informácie** a ďalšie poradenstvo v oblasti spotrebiteľských práv bolo poskytované telefonicky. 26 individuálnych žiadostí o poradenstvo bolo zaslaných a zodpovedaných cez správy na profiloch ESC na sociálnych sieťach Facebook a Instagram. V rámci spolupráce s partnerskými centrami siete ECC-Net, ESC riešilo **440 zdieľaných cezhraničných sťažností**, z ktorých 251 smerovalo voči obchodníkom so sídlom v zahraničí. V 189 prípadoch ESC pomáhalo zahraničným spotrebiteľom, ktorí mali problém so slovenským predávajúcim či poskytovateľom služieb. Prípady slovenských spotrebiteľov smerovali najmä voči obchodníkom so sídlom v Nemecku, Poľsku, Maďarsku a Slovinsku. Najviac prípadov však ESC

každoročne rieši s partnerským centrom v Českej republike. V 67 % ukončených prípadov došlo k úspešnému vyriešeniu sporu v prospech spotrebiteľov. So slovenskými obchodníkmi najviac problémov prostredníctvom ESC riešili spotrebiteľia z Maďarska a Česka, nasledovali nemeckí spotrebiteľia a tiež spotrebiteľia z Rumunska a Bulharska. Zmierlivé riešenie sporu sa podarilo dosiahnuť v 66 % ukončených prípadov.

ESC venovalo rovnako pozornosť prevencii **šírením informácií**, najmä prostredníctvom svojich profilov na sociálnej sieti Facebook a Instagram, svojej webstránky www.europskyspotrebiteľ.sk a organizáciou vzdelávacích seminárov, ktoré sa z dôvodu pandemickej situácie uskutočnili v roku 2021 iba online formou.

V júli 2021 ESC zorganizovalo podujatie na dunajskej hrádzi v Petržalke. Išlo o akciu pre širokú spotrebiteľskú verejnosť s názvom „Spotrebiteľ na hrádzi“. ESC pre účastníkov pripravilo viaceré zábavné aktivity, ako aj spotrebiteľský kvíz, v ktorom si účastníci mohli preveriť svoje vedomosti z ochrany spotrebiteľa.

V auguste 2021 sa ESC zúčastnilo na podujatiach s názvom „ROADSHOW“ organizovaných Ministerstvom zahraničných vecí SR v rámci Konferencie o budúcnosti Európy. V rámci týchto podujatí v 5 mestách na Slovensku ESC propagovalo výhody členstva v EÚ, pokiaľ ide o práva spotrebiteľov, a tiež služby siete európskych spotrebiteľských centier ECC-Net.

V decembri 2021 ESC zorganizovalo pre spotrebiteľské združenia, subjekty ARS a ďalšie subjekty zainteresované v ochrane spotrebiteľa online podujatie s názvom „Virtuálny deň spolupráce s ESC“. Cieľom podujatia bolo hľadanie možností riešenia nových spotrebiteľských problémov, ktoré súviseli s pandémiou ochorenia COVID-19, ako aj možnosti vzájomnej spolupráce a prezentácie práv spotrebiteľov s cieľom lepšieho šírenia informácií medzi širokú spotrebiteľskú verejnosť.

V roku 2021 ESC obstaralo ako spoločný propagačný materiál so subjektmi ARS 1000 ks špirálových blokov formátu A5 s informáciami o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov, ktoré distribuovalo širokej spotrebiteľskej verejnosti v rámci podujatí pre verejnosť, ako aj subjektom ARS zapísaným v roku 2021 v zozname vedenom MH SR.

ESC tiež aktualizovalo a obstaralo 21 000 minidiárov s informáciami o právach spotrebiteľov, ktoré boli distribuované najmä spotrebiteľským združeniam a regionálnym organizáciám Jednoty dôchodcov Slovenska s cieľom ďalšej distribúcie medzi spotrebiteľov.

ESC obstaralo v roku 2021 aj dva druhy propagačných materiálov – multifunkčné šatky a bezdrôtové reproduktory. Propagačné materiály boli distribuované účastníkom na verejných podujatiach, na ktorých sa ESC zúčastnilo alebo organizovalo. Taktiež boli použité ako výhry v súťažiach na profiloch ESC na sociálnych sieťach Facebooku a Instagram. V roku 2021 ESC zorganizovalo 10 súťaží s cieľom prilákať väčšie publikum na svoje profily. Otázky v súťažiach sa týkali práv spotrebiteľov alebo aktuálneho obdobia v roku (napr.: Vianoce).

ESC sa taktiež venovalo **spolupráci s médiami** pri tvorbe reportáží a článkov so spotrebiteľskou tematikou, prípadne priamym poskytovaním rozhovorov či vyjadrení. ESC v roku 2021 publikovalo 17 článkov na svojom webovom sídle a v 11 prípadoch spolupracovalo s médiami na príprave televíznych, rozhlasových či printových reportáží.

Tabuľka č. 9 – Prehľad výstupov za Európske spotrebiteľské centrum

Európske spotrebiteľské centrum v SR	2020	2021
Počet informácií poskytnutých spotrebiteľom týkajúcich sa národnej legislatívy a legislatívy EÚ	1927	1560
Počet prijatých prípadov	603	440
<i>slovenský spotrebiteľ c/a zahraničný obchodník</i>	427	251
<i>zahraničný spotrebiteľ c/a slovenský obchodník</i>	176	189
Počet zorganizovaných vzdelávacích seminárov/prednášok	8	21
<i>pre stredné školy</i>	7	19
<i>pre pedagogických zamestnancov základných a stredných škôl</i>	0	1
<i>pre vysoké školy</i>	1	1
Počet publikovaných článkov na webstránke europskyspotrebiteľ.sk	22	17

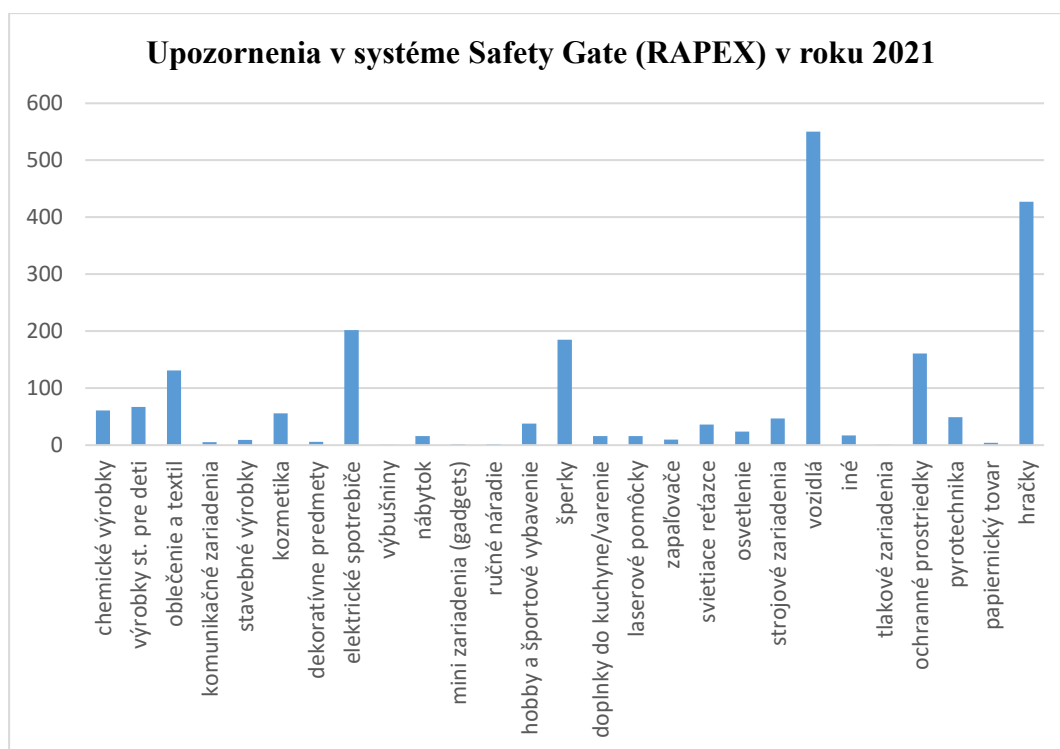
Zdroj: ESC

Bezpečnosť spotrebiteľských výrobkov

V rámci agendy bezpečnosti výrobkov vykonávalo MH SR aj v roku 2021 funkciu notifikačného orgánu a národného kontaktného bodu pre systém **Safety Gate (RAPEX)** - systém rýchlej výmeny informácií medzi členskými štátmi EÚ, štátmi, ktoré sú zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore a Európskou komisiou, o opatreniach a postupoch týkajúcich sa výrobkov, ktoré predstavujú závažné a bezprostredné riziko pre bezpečnosť a ochranu zdravia spotrebiteľov. V rámci tejto funkcie MH SR okrem iného organizovalo a riadilo prácu vnútroštátnej siete RAPEX, poskytovalo pomoc orgánom dohľadu pri používaní systému RAPEX, kontrolovalo a validovalo hlásenia pred ich odoslaním EK a tiež zabezpečovalo prenos informácií medzi slovenskými orgánmi dohľadu na jednej strane a štátmi zapojenými do systému RAPEX a EK na strane druhej. MH SR pri výkone uvedených činností spolupracovalo najmä so SOI, Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky a Národným inšpektorátom práce.

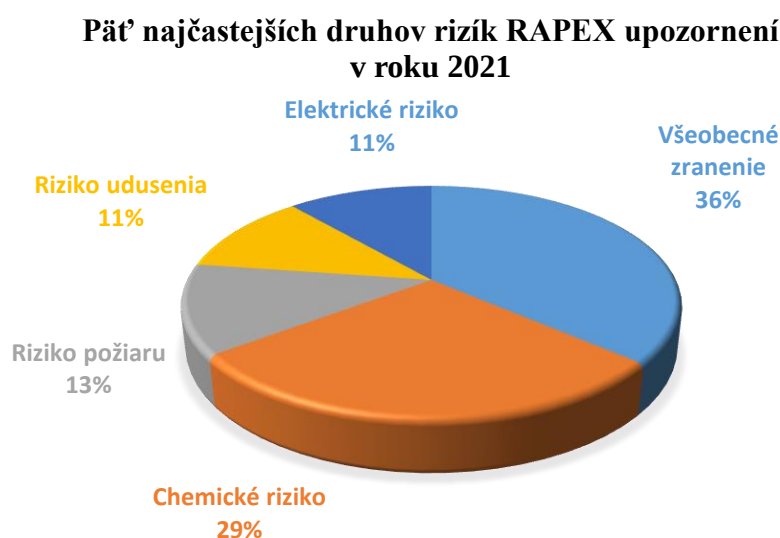
Do systému RAPEX bolo za rok 2021 nahlásených 2142 nebezpečných výrobkov, čo sa rovná priemernej ročnej úrovni upozornení v priebehu posledných piatich rokov. Spomedzi všetkých výrobkov mala kategória „motorové vozidlá“ prvýkrát najvyšší počet upozornení v systéme RAPEX; nasledovala ju kategória výrobkov „hračky“, a tretou najčastejšie notifikovanou kategóriou výrobkov boli „elektrické spotrebiče a zariadenia“. Za zmienku stojí skutočnosť, že významnú časť upozornení v roku 2021 tvorili výrobky v rámci kategórie „ochranné prostriedky“ z dôvodu, že orgány dohľadu nad trhom kládli naďalej veľkú pozornosť na výrobky súvisiace s pandemiou COVID-19 (ochranné masky, respirátory, ochranné obleky a dezinfekčné gély).

Graf č. 30 - Upozornenia v systéme Safety Gate (RAPES) v roku 2021

Zdroj: RAPEX

Graf č. 31 - Päť najčastejších druhov rizík RAPEX upozornení v roku 2021

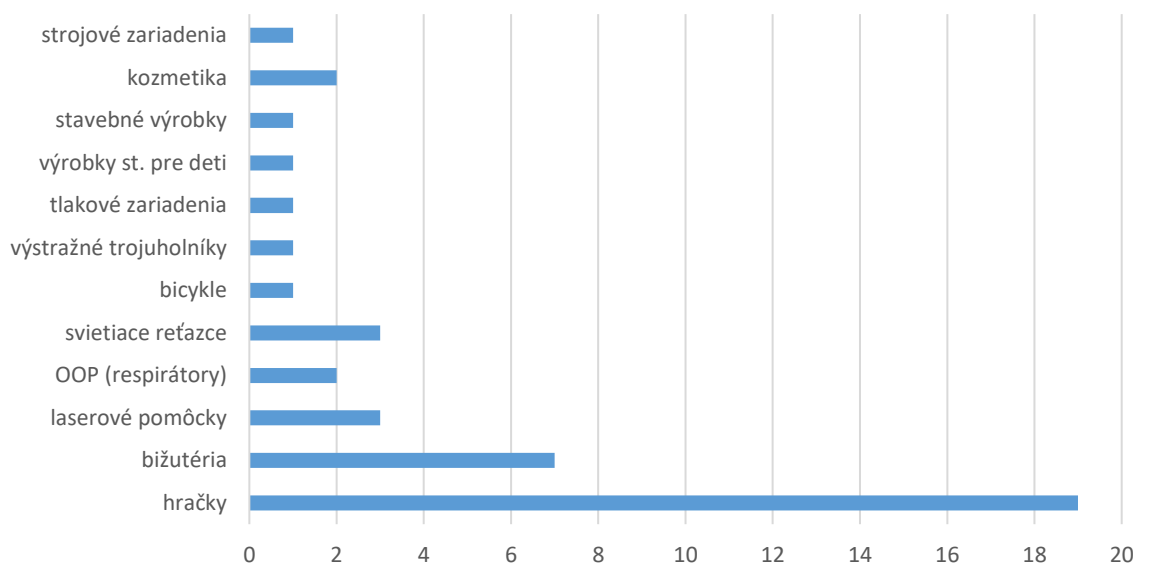

Zdroj: RAPEX

V roku 2021 notifikovala Slovenský republika do systému RAPEX **42 oznámení o nebezpečnom výrobku**. Z celkového počtu odoslaných oznámení bolo 39 prípadov identifikovaných na základe výkonu kontrol SOI, 2 prípady prostredníctvom činnosti Úradu verejného zdravotníctva SR a jeden prípad na základe šetrenia inšpektorátov práce SR.

Graf č. 32 - Kategórie výrobkov notifikovaných SR do systému RAPEX v roku 2021

Kategórie výrobkov notifikovaných SR do systému RAPEX v roku 2021

Zdroj: RAPEX

3.10 Výkon akcionárskych práv

Odbor akcionárskych práv Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „MH SR“) zabezpečuje úlohy na úseku výkonu akcionárskych práv v akciových spoločnostiach s majetkovou účasťou štátu a v spoločnostiach s ručením obmedzeným.

Najdôležitejším nástrojom výkonu práv a povinností akcionára, zabezpečovaných odborom akcionárskych práv MH SR, je účasť a hlasovanie na valných zhromaždeniach spoločností prostredníctvom svojich zástupcov. Štát vykonáva svoje akcionárske práva aj prostredníctvom svojich zástupcov v predstavenstvách a v dozorných radách spoločností.

Pri svojich rozhodnutiach sa riadi zákonom č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, stanovami spoločností, akcionárskymi zmluvami a zakladateľskými listinami.

Podľa platnej legislatívy je jedným zo základných práv akcionára právo na podiel na zisku spoločnosti (dividendu). Dividendová politika predstavuje určenie princípov, na základe ktorých bude obchodná spoločnosť rozdeľovať zisk resp. jeho časť vo forme dividend. Podkladom pre formulovanie dividendovej politiky by mali byť podnikateľské a obchodné plány spoločností, priebežne aktualizované a schvaľované orgánmi spoločností.

Jedným z cieľov MH SR ako vykonávateľa akcionárskych práv je, aby spoločnosti dosiahli čo najlepší hospodársky výsledok a aby vyplátili čo najvyššie dividendy pri zohľadnení potrieb efektívneho rozvoja spoločností a ich podnikateľských zámerov.

Spoločnosti v roku 2021 vyplátili dividendy ako príjem verejnej správy v celkovej výške 447 444 693,75 eur, čo je oproti roku 2020 o 27 236 346,18 eur viac. V roku 2020 boli vyplatené dividendy vo výške 420 208 347,57 eur.

V akciových spoločnostiach, spoločnostiach so 100 % majetkovou účasťou štátu zabezpečuje jediný akcionár Slovenská republika, v mene ktorej koná MH SR, svoje práva a povinnosti prostredníctvom rozhodnutí jediného akcionára a pri spoločnostiach s ručením obmedzeným prostredníctvom rozhodnutí jediného spoločníka.

V akciových spoločnostiach, kde štát má majetkovú účasť menej ako 100 % vykonáva svoje práva a povinnosti prostredníctvom valných zhromaždení.

Odbor akcionárskych práv zabezpečoval v roku 2021 výkon práv a povinností akcionára v nasledovných spoločnostiach:

spoločnosť:

TRANSPETROL, a. s., Bratislava
 Jadrová a vyradovacia spoločnosť, a. s., Bratislava
 Slovenský plynárenský priemysel, a. s., Bratislava
 MH Manažment, a. s., Bratislava
 Západoslovenská energetika, a. s., Bratislava
 Stredoslovenská energetika Holding, a. s., Žilina
 Východoslovenská energetika Holding a. s., Košice
 Slovenské elektrárne, a. s., Bratislava

majetková účasť štátu:

100 %
 100 %
 100 %
 100 %
 51 %
 51 %
 51 %
 34 %

a v spoločnostiach s ručením obmedzeným, v ktorých je Ministerstvo hospodárstva SR jediným spoločníkom:

MH Invest, s. r. o., Bratislava
 MH Invest II, s. r. o., Bratislava
 InvEast SK, s. r. o., Bratislava

Tabuľka č. 10 - Počet valných zhromaždení, rozhodnutí jediného akcionára a rozhodnutí jediného spoločníka vydaných v roku 2021 (a porovnanie oproti roku 2020):

rok	počet VZ	Počet RJA	Počet RJS	Spolu
2020	27	60	19	106
2021	21	47	15	83

V roku 2021 akcionár MH SR rozhodoval najmä o schválení účtovných závierok za rok 2020, výročných správ za rok 2020, rozdelení zisku za rok 2020, a o podnikateľských plánoch na rok 2021, zmene stanov spoločností, zvýšení základného imania spoločností a personálnych zmenách v orgánoch spoločností.

Nad rámec uvedeného akcionár MH SR rozhodoval aj o nasledujúcich významných záležitostiach:

InvEask SK, s. r. o. - zrušenie spoločnosti bez likvidácie

V roku 2021 bolo rozhodnutím jediného spoločníka schválené zrušenie spoločnosti InvEast SK, s. r. o. bez likvidácie a jej zlúčenie so spoločnosťou MH Invest II, s. r. o., kde spoločnosť InvEast SK, s. r. o. bola zanikajúcou spoločnosťou a MH Invest II, s. r. o. nástupníckou spoločnosťou.

3.10 Charakteristika podriadených organizácií MH SR

Múzeum obchodu Bratislava

Jednou z organizácií zriadených MH SR je aj Múzeum obchodu Bratislava (ďalej len „MOB“). Jeho poslaním je najmä tvorba, ochrana, odborné spracovanie a prezentácia zbierkového fondu dokumentujúceho vývoj obchodu a pohostinstva na území Slovenska. Zbernou oblasťou je územie Slovenska a nadväzne oblasti a územia štátnych útvarov, ktorých bolo územie Slovenska v minulosti súčasťou. Zbierkový fond spravuje múzeum ako súčasť kultúrneho dedičstva národa a štátu. Svojím pôsobením sa MOB orientuje na celú populáciu s dôrazom na mládež na akomkoľvek stupni vzdelávania. Celkovo predstavuje zbierkový fond MOB 94 785 kusov zbierkových predmetov.

MOB v rámci venovania trvalej pozornosti vytváraníu podmienok pre riadne zabezpečenie akvizičnej činnosti získalo v roku 2021 kúpou a darom 24 320 kusov zbierkových predmetov, ktoré kvalitatívne zhodnocujú stav zbierkového fondu múzea s dôrazom na jeho profiláciu. Boli to najmä vzácna zbierka etikiet z alkoholických a nealkoholických nápojov, unikátna kolekcia smaltovaných a plechových reklamných tabúľ, plechové a kartónové obaly, predajné automaty na čokolády, žuvačky a prezervatívy, sklenené reklamné ochranné „zvony“, registračná pokladňa a iné.

Výstavné aktivity MOB v roku 2021 boli stále výrazne ovplyvnené zložitou pandemickou situáciou a začiatkom rozsiahlej realizácie odvlhčenia historického objektu MOB, kvôli ktorým bolo múzeum v Podunajských Biskupiciach pre verejnosť uzavreté. Múzeum a jeho stále expozície v centre Bratislavy a v zahraničí v Českom Krumlove, ako aj dočasné výstavné akcie fungovali v normálnom režime iba ojedinele. V roku 2021 múzeum napriek reštriktívnym protipandemickým opatreniam a rekonštrukcii zaznamenalo 41 012 návštevníkov.

V sledovanom období sa v oblasti prezentácie zbierkových predmetov MOB zameralo a realizovalo či sa podieľalo v spolupráci so zahraničnými a domácimi múzeami na viacerých výstavných projektoch. Najdôležitejšia je prezentácia MOB v meste v Českom Krumlove, kde sa múzeum expozíciou „C.K.Kupecký krám – Múzeum obchodu“ ako jediné a prvé zo slovenských múzeí prezentuje formou stálej výstavy v zahraničí. Podobný model stálej expozície funguje aj v historickom centre Bratislavy pod názvom „Obchod v múzeu – Prešporský koloniál“. Múzeum pokračovalo v realizácii putovnej výstavy realizovanej pri príležitosti 100. výročia Československa pod názvom „Čokoláda a cukrovinky v zbierkach Múzea obchodu Bratislava“, ktorá navštívila Múzeum v Letoviciach, Múzeum v Jevíčku a Horehronské múzeum v Brezne. Bola zrealizovaná spoločná výstava v Trenčianskom múzeu na Trenčianskom hrade na tému „História trenčianskych likérov“ v spolupráci s likérkou „Old Herold“. Bola nadviazaná spolupráca s Národným múzeom v Prahe v oblasti reklamy z obdobia socializmu. V rámci novej edície MOB „Historická reklama“ bol vydaný ďalší zväzok venovaný interiérovému plagátu.

Zároveň sa pokračovalo v revitalizácii historickej záhrady múzea osadením historických svietidiel, lavičiek a smetných košov, k atraktivite prispelo aj osadenie herných prvkov pre deti, čo malo vplyv aj na rozšírenie okruhu zákazníkov Hostinca „Múzejného pivoaru“.

Múzeum pokračovalo aj v zhoršených podmienkach pandémie v realizácii unikátneho medzinárodného kultúrneho projektu „Rock v múzeu“. V roku 2021 vystúpilo v múzeu na 9

koncertoch 11 hudobných skupín a umelcov zo 7 krajín – 2 z USA, 3 z Anglicka, 2 z Talianska a zo Slovenska, a po jednej z Francúzska a Holandska.

Slovenská obchodná inšpekcia (SOI)

SOI ako orgán štátnej správy priamo podriadený MH SR vykonáva štátnu kontrolu vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa s celoslovenskou pôsobnosťou a vo svojej kontrolnej a rozhodovacej činnosti je nezávislá. Úlohou SOI je kontrola vnútorného trhu, pri ktorej zisťuje, či sú výrobky a služby pri ich predaji a poskytovaní v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, a vykonáva štátny dozor a kontrolu nad podnikaním v energetike.

SOI kontroluje a vykonáva dozor nad dodržiavaním povinností vyplývajúcich zo **490 právnych predpisov**. Ak na trhu SR neexistuje špeciálny dozorný orgán, v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, SOI automaticky preberá zodpovednosť za výkon kontroly podľa tohto zákona. SOI v rámci svojej kontrolnej činnosti zisťuje najmä, či sa nepotravinové výrobky predávajú a služby poskytujú bezpečné, v zhode s technickými požiadavkami, v správnej kvalite, množstve, miere, hmotnosti pri dodržaní cenových predpisov, či sú dodržané všeobecné podmienky predaja, označovanie výrobkov cenami, dodržiavanie ostatných podmienok na vykonávanie veľkoobchodnej, distribučnej, maloobchodnej činnosti pri poskytovaní služieb (najmä práv cestujúcich v leteckej doprave, služieb cestovného ruchu, časovo vymedzeného užívania ubytovacích zariadení, poskytovanie dlhodobých rekreačných služieb, ubytovacích služieb a služieb informačnej spoločnosti). Okrem uvedeného, kontrola vnútorného trhu zahŕňa aj ochranu niektorých rozhlasových programových služieb a televíznych programových služieb a služieb informačnej spoločnosti, dodržiavanie povinností vzťahujúcich sa na energeticky významný výrobok, dodržiavanie povinností pri uvádzaní názvov textilných vlákien a pri označovaní vláknového zloženia textilných výrobkov etiketou a iným označením podľa osobitného predpisu. Zároveň SOI kontroluje dodržiavanie povinností pri uvádzaní a sprístupňovaní typu vozidla na trh, ako aj systému, komponentu alebo samostatnej technickej jednotky, a tiež označovanie pneumatík vzhľadom na palivovú úspornosť a iné základné parametre. SOI zohráva nezastupiteľnú úlohu na trhu pri výkone dozoru na trhu s chemickými látkami (chemické látky, chemické zmesi, detergenty a biocídne výrobky).

Popri výkone pôsobnosti orgánu kontroly vnútorného trhu je SOI jedným z **orgánov alternatívneho riešenia spotrebiteľských sporov** (ďalej len „ARS“). Úlohou SOI v rámci výkonu tejto kompetencie je ako nezávislý a nestranný subjekt sprostredkovať riešenie sporu medzi predávajúcim a spotrebiteľom s cieľom dosiahnuť uzavretie dohody medzi stranami sporu. SOI ako tzv. reziduálny subjekt ARS rieši všetky druhy sporov, pri ktorých nie je určená pôsobnosť iných orgánov ARS, s výnimkou sporov vyplývajúcich zo zmlúv o poskytovaní finančných služieb.

Činnosť SOI v roku 2021

Hlavnými strategickými cieľmi činnosti SOI v roku 2021 bolo:

- využívať podania spotrebiteľov pri výkone proaktívnej a reaktívnej kontroly,
- efektívne využívať colné hlásenia na zabránenie “infikovania” jednotného trhu EÚ nebezpečnými, alebo nezhodnými výrobkami, prípadne výrobkami s falošným alebo zavádzajúcim označením CE, či výrobkami značenými v rozpore s harmonizačnými právnymi predpismi EÚ, a to ešte pred ich uvedením a rozptýlením na trhu EÚ,

- administratívne spolupracovať s orgánmi trhového dozoru členských štátov EÚ pri zistení výrobkov s preukázateľne závažným rizikom,
- zintenzívnenie dozoru v energetickej oblasti a automobilovom priemysle,
- zabezpečovať vzdelávanie štátnych zamestnancov zamerané na prehlbovanie a zvyšovanie kvalifikácie,
- informovať spotrebiteľskú verejnosť o zisteniach na trhu SR publikovaním v elektronických a tlačových médiách, na domovskej internetovej stránke,
- získať informácie od spotrebiteľov o úrazoch či inej ujme pri používaní výrobkov v rámci rekreačných, športových a voľnočasových aktivít (systém ECHO),
- hospodárne a efektívne nakladanie s pridelenými prostriedkami.

Rok 2021 bol poznačený pretrvávajúcou pandémiou spojenou s ochorením COVID-19, čo sa prejavilo v pokračujúcom zvýšenom náraste podaní spotrebiteľov súvisiacich s online nákupmi.

Spotrebiteľia sa na SOI obracali aj v súvislosti s uplatňovaním novely zákona o zájazdoch, ktorá upravila možnosť cestovnej kancelárie poskytnúť náhradný zájazd, možnosť niektorých skupín cestujúcich náhradný zájazd odmietnuť a tiež následné usporiadanie vzťahov medzi cestovnou kanceláriou a cestujúcim. SOI evidovala v uvedenom období aj zvýšený počet podaní, týkajúcich sa práv cestujúcich v leteckej a autobusovej doprave. Podania sa týkali predovšetkým zrušenia letu/cesty a nevrátenia ceny letenky alebo ceny cestovného lístka. Nakoľko nebolo možné plnohodnotne vykonávať kontroly bezpečnosti a zhody výrobkov s predpísanými požiadavkami na vnútornom trhu SR z dôvodu pandemickej situácie, SOI v súlade s ustanovením § 20 ods. 14 zákona o ochrane spotrebiteľa vypracovala Sektorový program pre rok 2021 zameraný na kontrolu výrobkov vstupujúcich na jednotný trh EÚ.

V roku 2021 bolo **inšpektorátmi SOI prijatých 9 145 podnetov**, oznámení a žiadostí o radu. Prešetrených bolo 1 706 podnetov, z ktorých bolo 617 opodstatnených. V 1 089 prípadoch predmet podania nebol na základe vykonanej kontroly SOI potvrdený.

Tabuľka č. 11 - Prehľad o evidencii a spôsobe riešenia podnetov, oznámení a žiadostí o radu:

Inšpektorát pre kraj	Prijaté celkom	z toho		Prešetrené celkom	z toho		V riešení	Postúpené iným orgánom	Poskytnutá rada
		adresné	anonymné		opodstatnené	neopodstatnené			
Bratislavský	3584	3572	12	252	5	247	1022	558	1752
Trnavský	726	668	58	164	79	85	106	164	256
Trenčiansky	726	706	20	140	19	121	369	104	97
Nitriansky	780	761	19	246	108	138	21	232	293
Žilinský	841	763	78	185	83	102	58	165	433
Banskobystrický	703	688	15	138	43	95	81	100	58
Prešovský	785	747	38	305	141	164	65	158	126
Košický	1000	850	150	276	139	137	111	117	502
Spolu (2021)	9145	8755	390	1706	617	1089	1833	1598	3517
Spolu (2020)	9540	9128	412	1731	761	970	2071	1547	4021
Index 2021/2020	96%	96%	95%	99%	81%	112%	89%	103%	87%

Zdroj: Výročná správa SOI za rok 2021

Ústredný inšpektorát SOI so sídlom v Bratislave prijal v sledovanom období **3204 písomných dopytov** vo veci ochrany spotrebiteľa. Okrem písomných podnetov boli prijaté aj telefonické dopyty spotrebiteľov a podnikateľských subjektov. Vo všeobecnosti je možné konštatovať, že

písomné aj telefonické podnety zahŕňali oblasti reklamačného procesu, práva na odstúpenie od zmluvy, možnosti vrátenia peňazí pri predaji prostredníctvom internetu, nesúhlasu s odborným posúdením, meškania letu, nedostatočnej kvality výrobkov a podobne.

Spolupráca SOI a medzinárodná spolupráca SOI v roku 2021

V roku 2021 SOI **na národnej úrovni** najčastejšie spolupracovala s colnými úradmi, ale tiež s Policajným zborom SR. Kontinuálne prebiehala aj kooperácia medzi Štátnou veterinárnou a potravinovou správou SR, Úradom verejného zdravotníctva SR či Úradom pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb.

V roku 2021 pokračovala SOI v **medzinárodných aktivitách**:

1. SOI sa zapojila do spoločnej európskej akcie **SWEEP 2021** („EU Sweep“ je skríning webových stránok s cieľom odhaliť porušenia právnych predpisov v jednotlivých oblastiach ochrany ekonomických záujmov spotrebiteľa, a to koordinovanými kontrolami zo strany participujúcich členských štátov, na základe stanovených kontrolných zoznamov a v presne určenom čase) na tému „Online spotrebiteľské recenzie“, v rámci ktorej bolo prekontrolovaných 6 internetových stránok.
2. SOI sa pravidelne zapája aj do medzinárodných projektov, tzv. **Joint Actions – JA**. SOI bola v roku 2021 súčasťou **CASP Corona 2020** (koordinovaný odber a skúšanie výrobkov na ochranu proti ochoreniu COVID-19, a to respirátorov, čistiacich a dezinfekčných prostriedkov na ruky a jednorazových rukavíc), a **JAHARP2020 Triplet** (v rámci balíkov produktov pod kategóriami plynové varné dosky a variče a plynové ohrievače priestoru).
3. SOI sa za účelom efektívneho výkonu trhového dohľadu nad slovenským trhom priebežne zúčastňovala zasadnutí **expertných skupín Komisie, tzv. ADCO** (Administrative Cooperation) pracovných skupín pre oblasť elektrovýrobkov, hračiek, stavebných výrobkov, rekreačných plavidiel, rádiových zariadení a elektromagnetickej kompatibility.
4. SOI je zapojená do tzv. **systému CPC** (Consumer Protection Co-operation Network), ktorý zabezpečuje spoluprácu orgánov dohľadu v oblasti ochrany ekonomických záujmov spotrebiteľov, ak sú ohrozené kolektívne záujmy spotrebiteľa. Členské štáty si v rámci systému CPC vymieňajú žiadosti o informácie, žiadosti o opatrenia, koordinujú spoločné postupy a pod.
5. SOI pokračovala v cezhraničnej spolupráci pri dohľade nad trhom s výrobkami, a to najmä prostredníctvom výmeny informácií prostredníctvom informačných systémov **RAPEX** a **ICSMS**. SOI počas celého roka 2021 na trhu SR systematicky kontrolovala výskyt nebezpečných výrobkov notifikovaných v systéme RAPEX partnerskými orgánmi trhového dozoru členských štátov. Z dôvodu pandemickej situácie sa SOI zamerala najmä na kontrolu internetových prevádzok. Išlo spolu o 2073 oznámení nebezpečných druhov výrobkov, čo voči roku 2020 predstavuje nárast o 12,2 %. V roku 2021 oznámila SOI do systému Safety Gate Rapex 39 nebezpečných výrobkov.

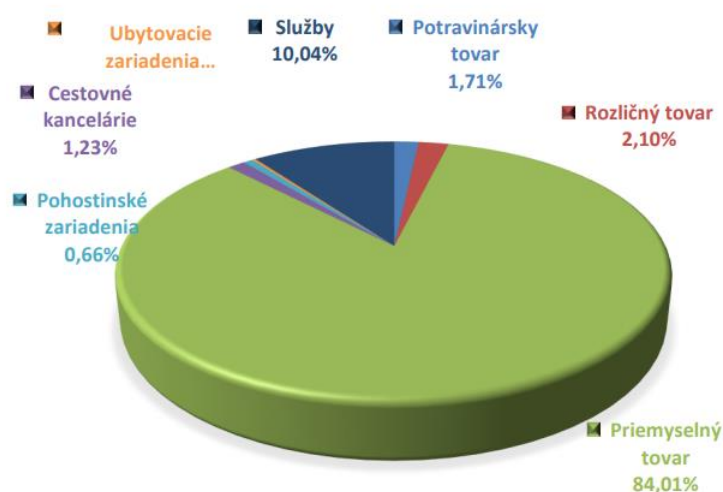
Kontroly SOI v roku 2021

SOI v priebehu roka 2021 vykonala viacero kontrolných akcií zameraných na **ekonomické záujmy spotrebiteľov** alebo **kontroly výrobkov na vnútornom trhu SR**, najmä prostredníctvom:

1. kontroly poctivosti predaja vykonaním kontrolných nákupov, vrátane úhrad za poskytované služby,
2. kontroly zákazu využívania nekalých obchodných praktík a nerovnakého zaobchádzania so spotrebiteľom,
3. výkonu dozoru nad plnením povinností leteckých dopravcov,
4. výkonu dozoru na trhu s chemickými látkami,
5. kontroly filtračných tvárových polmasiek - respirátorov,
6. kontroly bezpečnosti hračiek,
7. kontroly technických vlastností bezdrôtových reproduktorov a
8. kontroly technických vlastností svetelných reťazcov.

V priebehu roka 2021 vykonali inšpektori SOI celkovo **10 668 kontrol** v prevádzkových jednotkách zameraných na predaj výrobkov a poskytovanie služieb spotrebiteľom na vnútornom trhu. Nedostatky boli zistené v **2240 prevádzkových jednotkách**. Hodnota pozastaveného tovaru predstavovala hodnotu **1,29 mil. EUR**, čo predstavuje nárast oproti roku 2020 takmer o 500 tis. EUR.

Graf č. 33 - Vykonané kontroly SOI v roku 2021 podľa sortimentu

Zdroj: Výročná správa SOI za rok 2021

Sektorový program SOI 2021

SOI v roku 2021 zamerala svoju kontrolnú činnosť na **kontrolu výrobkov vstupujúcich na jednotný trh Európskej únie** z dôvodu pretrvávajúcej epidemiologickej situácie v súvislosti so šírením ochorenia COVID-19. Hlavným cieľom bolo preveriť dodržiavanie povinností hospodárskych subjektov vyplývajúcich z príslušných platných právnych predpisov pri uvádzaní jednotlivých druhov sortimentných skupín výrobkov na jednotný trh EÚ. Výber sortimentných skupín výrobkov bol podmienený okrem epidemiologickej situácie aj notifikáciami zo systému Safety Gate RAPEX a podnetmi od spotrebiteľov. V rámci stanoveného cieľa SOI úzko spolupracovala s Finančnou správou SR.

Na základe stanovených kritérií sa kontrolná činnosť SOI v roku 2021 zamerala na tieto sortimentné skupiny: hračky, ľahké elektrické vozidlá, prefabrikované výrobky z minerálnej vlny na tepelnú izoláciu budov, svetelné reťazce, bižutéria, respirátory. Na uvedené skupiny

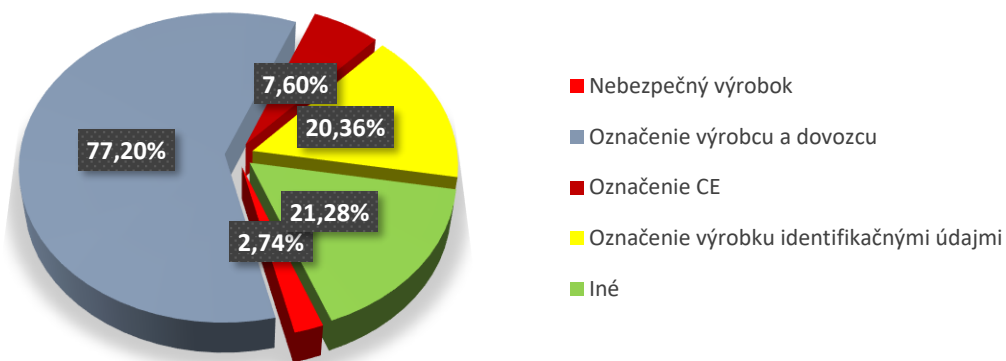
výrobkov boli v spolupráci s Finančným riaditeľstvom SR nastavené tzv. **rizikové profily**, ktoré umožňovali ich efektívnu kontrolu pri ich vstupe na trh Únie.

Okrem vyššie uvedených sortimentných skupín výrobkov boli predmetom kontroly aj výrobky, na základe kontrolných zoznamov vytvorených Európskou komisiou, a to: adaptéry, cement, detské ceruzky, miešačky betónu, mixéry na potraviny, obuv, plynové grily, plynové variče, prenosné svietidlá, rekreačné plavidlá, tlakové hrnce.

Colné orgány v priebehu roka 2021 zaslali na inšpektoráty SOI **celkovo 504 hlásení**, na základe ktorých SOI vykonala 440 kontrol a vydala 444 záväzných stanovísk (kontroly neboli vykonané v prípadoch, kedy boli predmetom hlásenia výrobky, ktoré nepatria do kompetencie SOI, rovnako aj v prípadoch, kedy bolo možné vydať záväzné stanovisko aj bez vykonania fyzickej kontroly výrobkov).

V priebehu roka 2021 SOI prekontrolovala celkovo **1 868 druhov výrobkov** vstupujúcich na trh Európskej únie **v celkovej hodnote 6 328 049,15 €**. Z toho 1 405 druhov v celkovej hodnote 5 237 730,23 € bolo v súlade s predpísanými požiadavkami a boli prepustené do voľného obehu. Pri **463 druhoch v celkovej hodnote 1 090 318,92 €** však **SOI zistila nesúlad** s platnými predpismi a zakázala ich vstup na trh Európskej únie, pričom **9 druhov** vykazovalo také nedostatky, ktoré mohli mať za následok ohrozenie bezpečnosti a zdravia spotrebiteľov, t. j. boli **nebezpečnými výrobkami**.

Graf č. 34 - Najčastejšie zisťované nedostatky v roku 2021 pri kontrole výrobkov na základe rizikových profilov

Zdroj: Výročná správa SOI za rok 2021

Odber vzoriek výrobkov

Vzorky boli odoberané najmä na základe prijatých podnetov (podozrenia na nebezpečnosť) alebo v rámci kontrolných akcií, kedy inšpektori SOI na základe vlastných poznatkov a skúseností usúdili, že výrobky môžu vykazovať také nedostatky, ktoré by mohli mať za následok ohrozenie bezpečnosti spotrebiteľa.

Testovanie vzoriek prebiehalo v akreditovaných laboratóriách nielen na území SR, ale aj v zahraničí. SOI v roku 2021 odobrala **celkom 91 druhov výrobkov (vzoriek)** na posúdenie ich bezpečnosti a zhody s predpísanými požiadavkami, pričom 77 druhov bolo odobraných z priamej ponuky pre spotrebiteľa a 14 druhov pri kontrole výrobkov pri ich vstupe na jednotný

trh Európskej únie. Najviac bolo odobratých elektrovýrobkov a hračiek. Skúšanie bolo ukončené u 95 vzoriek (do vyhodnotených vzoriek sú zahrnuté aj vzorky, ktoré boli odobraté v roku 2020, ale vyhodnotené v roku 2021). Skúšanú **nevyhovelo 57 druhov** a podiel nevyhovujúcich druhov z celkom odskúšaných je 60 %. Na základe výsledkov skúšok možno konštatovať, že **39 druhov** z celkového počtu nevyhovujúcich vzoriek je **nebezpečných**. To znamená, že 41 % z celkového počtu odskúšaných vzoriek v roku 2021, resp. 68 % z nevyhovujúcich vzoriek predstavuje pre spotrebiteľa riziko ohrozenia zdravia.

Oblasť energetickej inšpekcie

Činnosť SOI v oblasti energetickej inšpekcie bola v roku 2021 zameraná hlavne na kontrolnú činnosť v týchto oblastiach:

- energetika,
- obnoviteľné zdroje energie,
- tepelná energetika,
- vykurovacie a klimatizačné systémy,
- energetická efektívnosť,
- energetické štiťkovanie energeticky významných výrobkov.

Na základe plánu činnosti bolo v roku 2021 začatých a vykonaných **113 kontrol**, pričom 82 bolo ukončených záznamom, teda bez zistených nedostatkov, a **27 kontrol** bolo ukončených protokolom, čo znamená, že **porušenie platnej legislatívy** bolo zistené pri 23,9 % prípadov z celkového počtu kontrol.

SOI v roku 2021 uskutočnila celoslovenskú kontrolnú akciu zameranú na kontrolu dodržiavania povinnosti obchodníkov týkajúcich sa energetického štiťkovania energeticky významných výrobkov, plnenie požiadaviek na zobrazovanie a poskytovanie nových energetických štiťkov a informačných listov v prípade predaja na diaľku cez internet v zmysle príslušných delegovaných nariadení Komisie (EÚ) (ďalej len „DNK“). Pri tejto celoslovenskej akcii bolo prekontrolovaných celkovo 3534 modelov energeticky významných výrobkov (umývačky riadu, chladiace spotrebiče, práčky a práčky so sušičkou, elektronické displeje). Výsledkom kontrol bolo, že pri 1453 modeloch nebol energetický štiťok zobrazovaný v zmysle príslušného DNK a pri 2253 modeloch sa informačný list neposkytoval v zmysle príslušného DNK.

Postihová činnosť SOI za rok 2021

V roku 2021 SOI v správnom konaní vydala v prvostupňovom konaní **1 150 rozhodnutí** o uložení pokuty. Celková výška uložených peňažných pokút predstavuje **hodnotu 1 080 748 eur**. **Priemerná výška** uloženej peňažnej sankcie za inšpektorát SOI bola **940 eur**. V oblasti marenia výkonu kontroly zo strany podnikateľských subjektov bolo uložených o 130 pokút viac ako v roku 2020, t. j. 232 pokút v hodnote 213 271 eur.

Tabuľka č. 12 - Vybrané ukazovatele činnosti SOI za rok 2021 v porovnaní s rokom 2020

Podnety, oznámenia a žiadosti o radu	2021	2020
Prijaté	9145	9 540

Prešetrené (k 31.12.2021)	1706	1 731
– opodstatnené	617	761
– neopodstatnené	1089	970
Postúpené (z dôvodu príslušnosti)	1598	1 547
Odpísané bez ďalšieho šetrenia / poskytnutá rada	3517	4 021
Kontroly v prevádzkach zamerané na predaj výrobkov a poskytovanie služieb	10 668	10 287
– zistené nedostatky	2240	1 983
Počet nebezpečných výrobkov	39	66
Rozhodnutia o uložení pokuty (1. stupňové konanie)	1150	816
Celková výška pokút	1 080 748 €	668 271 €
– fyzickým osobám	193	217
vo výške	97 670 €	93 434 €
– právnickým osobám	725	497
vo výške	769 807 €	490 621 €
Za marenie výkonu kontroly	232	102
vo výške	213 271 €	104 216 €
Napadnuté prvostupňové rozhodnutia	164	175
Žaloby na preskúmanie zákonnosti postupu SOI	6	14
Podnety na preskúmanie postupu správneho org. v mimo odvolacom konaní	5	10
– zrušené pôvodné rozhodnutie/vyhovené účastníkovi konania	1	2
– nevyhovené účastníkovi konania	1	1
– neukončené	3	7
Návrhy na odobratie živnostenského oprávnenia	0	4

Zdroj: Výročná správa SOI za rok 2021

Alternatívne riešenie sporov

V roku 2021 bolo SOI ako orgánu alternatívneho riešenia sporov doručených **234 návrhov na začatie alternatívneho riešenia sporov**. Z celkového počtu doručených návrhov bolo:

- ukončených 155 prípadov,
- odmietnutých 37 prípadov (najviac prípadov v súvislosti s neopodstatneným návrhom a s nepríslušnosťou subjektu ARS),
- odložených 72 prípadov (v 45 prípadoch spotrebiteľ vyhlásil, že sa rozhodol ukončiť svoju účasť na ARS, a to napr. z dôvodu vrátenia kúpnej ceny, výmeny novej časti výrobku po začatí ARS alebo v 27 prípadoch na základe skutočností zistených počas ARS nebolo zrejmé, že predávajúci porušil práva spotrebiteľa podľa predpisov na ochranu práv spotrebiteľa),
- dohoda bola uzavretá v 20 prípadoch,
- odôvodnené stanovisko bolo vydané v 10 prípadoch,
- v 16 prípadoch vzali spotrebiteľia svoje návrhy na ARS späť,
- neukončených 79 prípadov.

Z ukončených prípadov bolo **v prospech spotrebiteľa** vybavených **celkom 25,4 %**.

Podrobnejšie informácie o činnosti SOI v roku 2021 zachytáva Výročná správa SOI za rok 2021 dostupná na webovom sídle SOI (<https://www.soi.sk/sk/Kontrolna-cinnost/Vyrocne-spravy.soi>).

3.11 Chemické látky a prípravky

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky plní prostredníctvom odboru chemických látok v rámci sekcie Centrum pre chemické látky a prípravky (CCHLP) aj úlohy príslušného orgánu členského štátu EÚ pre oblasť uvádzania chemických látok na trh v zmysle európskych nariadení č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH), č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí (CLP) a nariadenia o detergentoch č. 648/2004/ES. V národnej legislatíve sa v uvedenej oblasti uplatňuje zákon č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon). Hlavným cieľom uvedených právnych noriem je ochrana zdravia a životného prostredia pri zachovaní voľného pohybu látok na vnútornom trhu EÚ a zlepšovanie konkurencieschopnosti a inovácií.

3.12 Priemyselné chemikálie

Na implementáciu nariadení REACH, CLP a nariadenia o detergentoch sú zriadené viaceré výbory a pracovné alebo expertné skupiny ECHA (Európskej chemickej agentúry) a Európskej komisie (EK) a v neposlednom rade riadiaca rada ECHA. Ich agendu tvoria z majoritnej časti témy spojené s uplatňovaním procesov vyplývajúcich z nariadení REACH a CLP v jednotlivých na seba nadväzujúcich fázach, čo vyžaduje zachovanie kontinuity práce v uvedených výboroch, resp. v pracovných a expertných skupinách.

Hlavným zmyslom európskych právnych predpisov o chemických látkach je manažment regulovania rizík látok vyvolávajúcich obavy; preto sa REACH procesy sústreďujú na integrovanú regulačnú stratégiu, vrátane procesu harmonizovanej klasifikácie a označovania podľa nariadenia CLP. V rámci stratégie sú navrhované prepojenia aj na regulačné opatrenia v pôsobnosti iných špecifických legislatívnych oblastí napr. oblasť ochrany zdravia pri práci, odpadov apod. Vyžaduje si to komunikáciu a spoluprácu s príslušnými orgánmi a zainteresovanými stranami aj pre tieto oblasti.

Pre plnenie úloh príslušného orgánu členského štátu EÚ pre REACH a CLP z hľadiska regulačných procesov, ale tiež z pohľadu našej povinnosti komunikácie, poskytovania relevantných informácií a podpory zástupcom priemyslu, zainteresovaným stranám ako aj príslušným orgánom štátnej správy, je nevyhnutné zapájať sa do práce a sledovať dianie v regulačných procesoch na jednotlivých úrovniach a participovať v zriadených výboroch, skupinách a riadiacej rade ECHA. Vzhľadom na pokračujúcu pandemickú situáciu s COVID 19 v roku 2021 sa stretnutia naďalej uskutočňovali v on-line priestore.

Riadiaca rada ECHA zohráva dozornú úlohu a nesie všeobecnú zodpovednosť za rozpočet a plánovanie, menovanie výkonného riaditeľa, členov a predsedu odvolacej rady, členov výborov ECHA a účtovníka, prijímanie interných predpisov a postupov ECHA a za podávanie

správ o činnosti ECHA inštitúciám EÚ. V roku 2021 zástupca odboru chemických látok pokračoval tretí rok v práci člena riadiacej rady ECHA v rámci štvorročného funkčného obdobia. Pokračoval aj v práci člena podskupiny pre financie, audit a riziká (SG FAR). Člen riadiacej rady sa v roku 2021 zúčastnil troch plánovaných plenárnych zasadnutí riadiacej rady, jedného mimoriadneho plenárneho stretnutia riadiacej rady, dvoch stretnutí SG FAR a šiestich informačných stretnutí zameraných na činnosť odvolacej rady ECHA, žiadosti o autorizáciu, firemné riadenie rizík, možnosti vnútorného auditu ECHA, integrovanú regulačnú stratégiu a informačné systémy ECHA. Zapojili sme sa do konzultácie riadiacej rady ECHA zameranej na preskúmanie stratégie ECHA 2019-2023 v súvislosti s novými úlohami vyplývajúcimi zo stratégie udržateľnosti chemikálií v EÚ.

Výbor REACH (REACH Committee) zriadený podľa čl. 133 REACH je komitologický a regulačný výbor zložený zo zástupcov členských štátov, ktorý pomáha Komisii vo vzťahu k európskym nariadeniam REACH, CLP, č. 649/2012 (export a import nebezpečných chemikálií), a č. 2019/1021 (perzistentné organické polutanty - POPs). SR zastupuje vo výbore REACH pracovník odboru chemických látok (vzhľadom na limitované kapacity bez podpornej delegácie).

V súvislosti s nariadeniami REACH a CLP medzi hlavné činnosti výboru patrí posudzovanie legislatívnych návrhov na zmenu a doplnenie požiadaviek nariadenia REACH, na testovacie metódy pre účely REACH a ich aktualizáciu, na zriadenie a postupy odvolacej rady ECHA, na poplatky súvisiace s REACH a CLP, na zahrnutie látok do prílohy XIV REACH (autorizačný zoznam). Výbor sa zaoberá aj návrhom rozhodnutí EK k žiadostiam o autorizáciu podľa REACH vrátane ich preskúmania, návrhmi rozhodnutí EK na zmenu a doplnenie prílohy XVII (obmedzenia) a tiež návrhmi rozhodnutí k hodnoteniu dokumentácie, hodnoteniu látky a návrhmi na identifikáciu látok vzbudzujúcich veľké obavy v prípade, ak výbor členských štátov ECHA nedosiahne jednomyseľnú zhodu.

Pokračujúca pandemická situácia v súvislosti s COVID 19 si vyžiadala flexibilný prístup a pripravenosť členov výboru REACH prezentovať predbežné stanoviská k jednotlivým bodom agendy priamo na on-line stretnutiach, hlasovanie prebiehalo formou písomnej procedúry po stretnutí vrátane možnosti zaslania stanoviska k návrhom.

V písomnom hlasovaní Komisie zástupca SR vo výbore REACH zaslal stanovisko pre dva návrhy nariadenia EK na doplnenie príloh VII až XI nariadenia REACH, dva návrhy na doplnenie prílohy XIV REACH (autorizačný zoznam), tri návrhy na doplnenie prílohy XVII (obmedzenia – C9-C14 PFCAs, DMF a všeobecné obmedzenie pre CMR látky pre spotrebiteľské použitia) a dvadsaťšesť návrhov rozhodnutia EK k udeleniu autorizácie podľa nariadenia REACH.

Okrem zastúpenia v riadiacej rade a výbore REACH zástupcovia odboru chemických látok CCHLP pôsobili aktívne vo výbore členských štátov ECHA (MSC) a v nasledovných pracovných alebo expertných skupinách: expertná skupina Komisie, ECHA a príslušných orgánov členských štátov pre implementáciu REACH a CLP (tzv. CARACAL) a CARACAL pre delegované akty, pracovná skupina Komisie pre detergenty (DWG). Pokračovali sme v práci tiež v expertných skupinách zriadených v pôsobnosti ECHA a to pre perzistentné, bioakumulatívne a toxické látky (PBT EG), endokrinné rozvracače (ED EG), pre nanomateriály (NMEG), pre expozície podľa REACH (REEG), expertnej skupine pre platformu manažmentu rizík a hodnotenie

(RiME+) a v riadiacej skupine pre sieť národných asistenčných pracovísk pre REACH a CLP (HelpNet).

Poskytovali sme stanoviská a podklady pre pracovné skupiny pre životné prostredie a pre konkurencieschopnosť v rámci Rady EÚ súvisiace s agendou uvádzania chemikálií na trh, klasifikácie, označovania a balenia látok a zmesí.

V priebehu roka pokračovali na úrovni štátnych tajomníkov MH SR a MŽP SR komunikácie o transpozícii povinnosti vyplývajúcej z čl. 9 bod 1. písm. i) novelizovanej Smernice o odpadoch do národnej legislatívy. Pre dodávateľov výrobkov s obsahom látok vzbudzujúcich veľmi veľké obavy (t. j. SVHC látky) povinnosť znamená poskytovanie informácií do tzv. SCIP databázy ECHA. Poskytnuté informácie majú umožniť prevádzkovateľom zariadení na spracovanie odpadov účinné spracovanie a recykláciu výrobkov obsahujúcich SVHC látky a zároveň majú prispievať k napĺňaniu cieľov obehového hospodárstva. Pri komunikácii sme od začiatku zastávali názor, že za najvhodnejšiu možnosť považujeme transpozíciu tejto povinnosti do zákona o odpadoch. Transpozícia bola vykonaná v zákone č. 372/2021 Z. z. z 30. septembra 2021, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch s účinnosťou od 1. novembra 2021.

Zúčastnili sme sa rozporového konania s MŽP SR k zmene garanta zákona č. 346/2013 Z. z. o obmedzení používania určitých nebezpečných látok v elektrických a elektronických zariadeniach. V súlade s kompetenciami CCHLP MH SR ako príslušného orgánu SR pre oblasť uvádzania chemických látok na trh v zmysle nariadenia REACH sme vyjadrili nesúhlas so zmenou garanta z MŽP SR na MH SR, keďže uvedená sektorovo špecifická legislatíva presahuje naše kompetencie. V zmysle našich kompetencií sme sa zapojili do vnútrorezortného pripomienkového konania k materiálu „Vyhodnotenie problémových oblastí v dozornej činnosti Slovenskej obchodnej inšpekcie a návrhy na ich odstraňovanie“. Poskytli sme pripomienky k predbežnému stanovisku k „Oznámeniu Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a Sociálnemu výboru a Výboru regiónov Cesta k zdravej planéte pre všetkých Akčný plán EÚ: „Dosahovanie nulového znečisťovania ovzdušia, vody a pôdy“ (Zero pollution action plan).

Na základe požiadaviek stáleho zastupiteľstva SR pri EÚ sme na rokovania Výboru stálych zástupcov (tzv. Coreper) poskytovali stanoviská k návrhom týkajúcim sa REACH.

Zástupca odboru chemických látok CCHLP je vymenovaný ako kontaktný bod pre REACH pre expertnú skupinu *REACH Task Force* zriadenú v rámci Európskej obrannej agentúry (EDA), ktorej členmi sú zástupcovia ministerstiev obrany jednotlivých členských štátov. Stretnutí skupiny sa nezúčastňujeme, avšak o jej činnosti sme pravidelne informovaní prostredníctvom komunikácie so sekretariátom skupiny. V nadväznosti na požiadavky vyplývajúce z aktivít expertnej skupiny sme pokračovali v komunikácii so zástupcami agentúry EDA ako aj so zástupcami Ministerstva obrany SR predovšetkým ohľadne pripravovaného obmedzenia látok na báze PFAS používaných v hasiacich penách. Zapojili sme sa do prieskumu organizovaného Komisiou, ktorý sa týkal spôsobov posilnenia ochrany v Európe pred nezákonným používaním chemických látok.

Pre pokračujúce diskusie k stratégii „Chemikálie – stratégia udržateľnosti, Na ceste k životnému prostrediu bez toxických látok“ (ďalej len „stratégia“) sme poskytovali vyjadrenia pre pracovnú skupinu pre životné prostredie Rady EÚ. V marci prijala Rada EÚ závery k stratégii; deklaruje v nich úsilie o dosiahnutie netoxického životného prostredia do roku

2030, v ktorom sa chemikálie majú vyrábať a používať spôsobom maximalizujúcim ich prínos pre spoločnosť a zároveň zamedzujúcim nebezpečenstvo pre planétu. V našom vyjadrení sme uviedli, že stratégiu považujeme za veľmi ambiciózne nastavenie politického rámca pre oblasť regulácie chemikálií používaných nielen ako priemyselné chemikálie, ale aj ako pesticídy, biocídy, kozmetiku a liečivá. EÚ má už v súčasnosti jeden z najkomplexnejších a najúčinnějších ochranných regulačných rámcov pre chemikálie, pričom nariadenia REACH a CLP predstavujú jeho základné kamene.

Komisia v rámci implementácie opatrení vyplývajúcich zo stratégie zahájila na rôznych úrovniach diskusie k revízii nariadení REACH, CLP ako aj nariadenia o detergentoch. V rámci konzultácií predbežného posúdenia dopadov sme vyjadrili podporu cielenej revízií nariadení, ktoré budú smerovať k zjednodušeniu a posilneniu právneho rámca pre reguláciu chemikálií. Poukázali sme na potrebu vziať do úvahy dopady na odvetvia priemyslu (vrátane MSP) a na ich globálnu konkurencieschopnosť, keďže nové návrhy regulácií chemikálií v EÚ môžu znamenať ďalšie zaťaženie priemyslu.

V rámci realizácie opatrenia pre zjednodušenie, konsolidáciu a zlepšenie koordinácie právneho rámca hodnotenia chemickej bezpečnosti v rámci viacerých špecifických legislatív bola Komisiou zriadená *ad hoc* expertná skupina „Jedna látka – Jedno hodnotenie“, v ktorej máme koordinačnú úlohu medzi Komisiou a ostatnými relevantnými inštitúciami SR. Diskusie k revízii nariadení REACH a CLP pokračovali v jednotlivých expertných skupinách - PBT EG, ED EG, RiME+, REEG apod. a v rámci expertnej skupiny CARACAL.

Najpodstatnejšie navrhované zmeny týkajúce sa revízie nariadenia CLP:
Zavedenie nových triedy nebezpečnosti:

- pre ED pre ľudské zdravie a pre životné prostredie
- pre PBT / vPvB na základe kritérií prílohy XIII nariadenia REACH
- pre PMT / vPvM

Posúdenie nových kritérií pre klasifikáciu:

- posúdenie pridanej hodnoty údajov toxicity suchozemských organizmov za účelom využitia pre klasifikačné kritériá pre životné prostredie
- posúdenie potreby osobitných kritérií pre imunotoxicitu a neurotoxicitu

Ďalšie plánované zmeny:

- posúdenie potreby limitovania výnimiek z označovania pre niektoré výrobky (napr. kozmetika)
- objasnenie zodpovednosti v prípadoch on-line predaja a pravidiel o reklame
- objasnenie povinnosti pravidelne aktualizovať oznámenia v zozname CL
- zahrnutie povinnosti distribútorov oznamovať toxikologickým centráм ich zmesi klasifikované ako nebezpečné z hľadiska fyzikálnych alebo zdravotných rizík a povinnosti tzv. „duty holderov“ oznamovať chemické látky
- objasnenie spôsobu uplatňovania princípov extrapolácie pri klasifikácii (tzv. bridging principles)

V našich vyjadreniach sme uviedli, že nové návrhy regulácií vo vzťahu k zavedeniu nových tried nebezpečnosti v nariadení CLP budú predstavovať ďalšie zaťaženie priemyslu v situácii, keď na

úrovni Globálneho harmonizovaného systému OSN (UN GHS) nové triedy ešte nie sú zavedené. Ustanovenie nových tried nebezpečnosti môže predstavovať konflikt s niektorými dohodami o voľnom pohybe tovaru a môže vytvoriť prekážky v celosvetovom obchode s chemikáliami.

Ocenili by sme legislatívne objasnenie článku o reklame, definovanie pojmu on-line predaja ako aj stanovenie legislatívnych požiadaviek pre uvedenie čapovaných chemikálií na trh (tzv. refill sales).

Najpodstatnejšie navrhované zmeny týkajúce sa revízie nariadenia REACH:

Zmeny súvisiace s registráciou:

- registrácia polymérov, ktoré vzbudzujú obavy
- viac informácií o použitíach a expozíciách
- viac informácií o kritických vlastnostiach nebezpečnosti (karcinogenita, ED a pod.)

Zmeny súvisiace s registráciou a komunikáciou:

- požiadavka vykonávať hodnotenie chemickej bezpečnosti pre látky 1 – 10/rok
- zavedenie hodnotiaceho faktora pre zmesi
- revidovať požiadavky pre komunikáciu v dodávateľskom reťazci

Zmeny súvisiace s autorizáciou:

- rozšíriť definovanie látok SVHC pre ED, PMT/vPvM (čl. 57 f) s referenciou na CLP klasifikáciu
- reformovanie procesu autorizácie a obmedzení

Zastávame názor, že cielená revízia nariadenia REACH by nemala zvýšiť záťaž pre orgány ani pre priemysel. Za jej nevyhnutnú súčasť považujeme reformu procesov autorizácie a obmedzení zameranú na zjednodušenie a zvýšenie efektívnosti procesov, pričom na základe doterajších skúseností považujeme proces obmedzení za vhodnejší spôsob regulácie látok. V procese ich tvorby by sme uvítali, aby sa väčšia pozornosť venovala zdôvodneniu ich opodstatnenosti, primeranosti a reálnej vymožitelnosti. Sme názoru, že implementácia konceptu nevyhnutných použití (tzv. essential use) je kľúčová pre správne fungovanie reštrikčného a autorizačného procesu.

Vyústením predchádzajúcej spolupráce s kolegami z príslušného orgánu pre REACH a CLP z Rakúska v procese manuálneho skríningu na skupine tzv. fotoiniciátorov bolo predložené návrhu na harmonizovanú klasifikáciu látky Omirad 379 (EC 438-340-0) rakúskymi kolegami. Zapojili sme sa do prebiehajúcej verejnej konzultácie a zaslali sme komentár k návrhu klasifikácie pre vývojovú a reprodukčnú toxicitu.

V súčasnom trende, ktorý v pred-regulačných aktivitách ECHA nastavila (t. j. pracovať na preskúvaní skupín látok), pre budúcnosť nevidíme potenciál zapájať sa do nich vzhľadom na väčší rozsah a náročnosť expertnej práce, zvýšené požiadavky na jej koordináciu a komunikáciu. Rakúski kolegovia a tiež ďalšie príslušné orgány menších členských štátov obmedzujú aktivity v tejto oblasti práve z uvedených dôvodov.

Podstatná časť práce odboru chemických látok súvisela s narastajúcimi požiadavkami na príslušné orgány členských štátov vo vzťahu k činnostiam spojeným s manažmentom regulačných opatrení (predovšetkým obmedzeniami a autorizáciami v zmysle REACH), či už

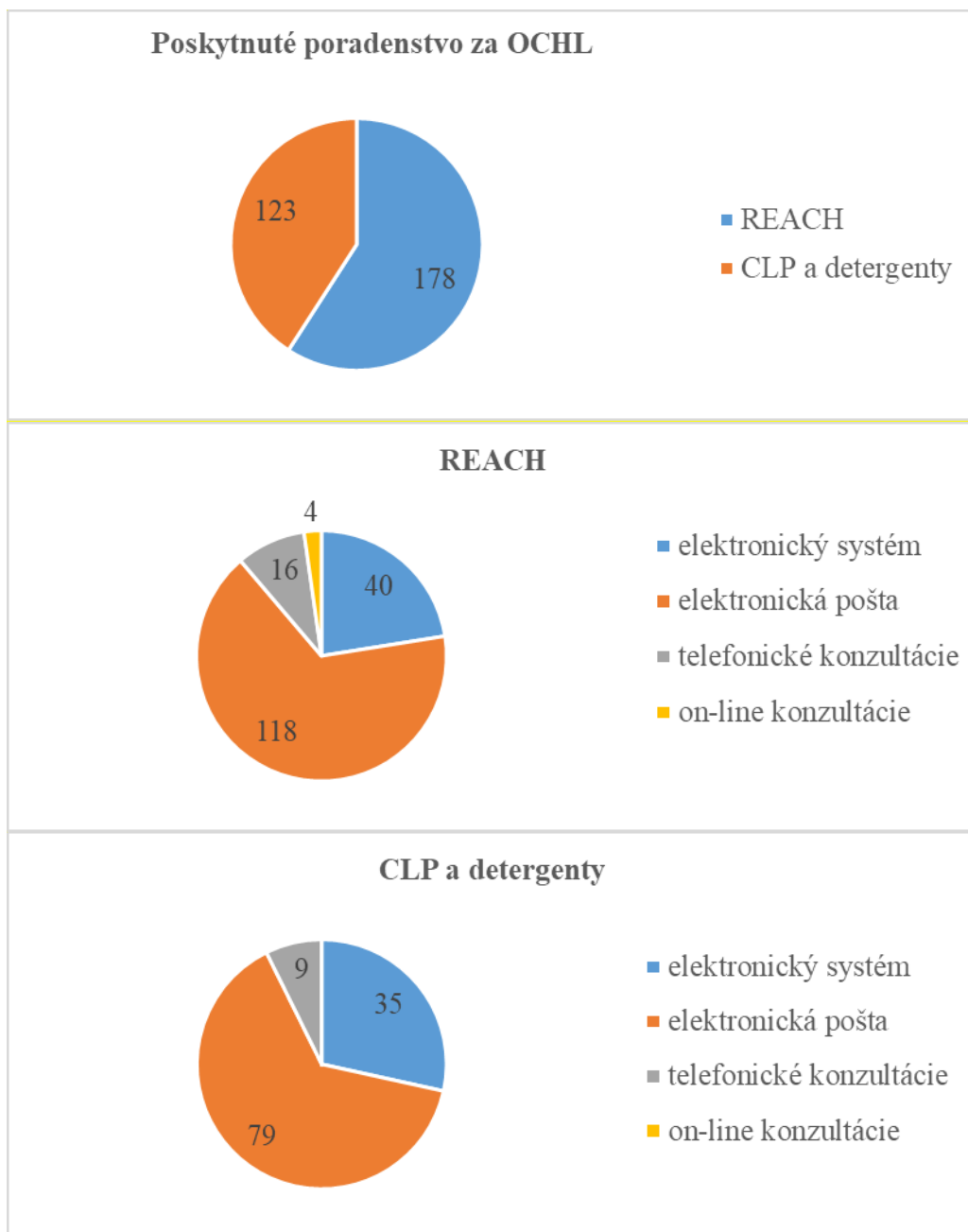
v ich prípravnom štádiu alebo v štádiu legislatívneho procesu. S pripravovanými regulačnými opatreniami súvisí narastajúci záujem priemyslu a zainteresovaných strán o komunikáciu a diskusiu s príslušnými orgánmi, keďže jednotlivé opatrenia častokrát spôsobujú až neprimerané dopady na priemysel, neprispievajú k zachovaniu právnej istoty a sú pomerne komplikované. Potvrdzujú to aj skúsenosti s pripravovaným obmedzením používania olova v strelive a rybárskom náčiní, ktorého návrh ECHA predložila v januári 2021. Informovali sme relevantných zástupcov z radov priemyslu, štátnych inštitúcií ako aj ďalšie zainteresované subjekty o konaní verejnej konzultácie ku predmetnému návrhu, do ktorej sme sa tiež aktívne zapojili. V našom stanovisku sme okrem iného vyjadrili značnú pochybnosť o opodstatnenosti návrhu realizácie tak komplexného obmedzenia pre špecifické použitia prostredníctvom nariadenia REACH; sme názoru, že nie sú komplexne zhodnotené riziká vyplývajúce z používania olova v strelive a rybárskom náčiní, ktoré by odôvodňovali zavedenie navrhovanej reštrikcie. V prípade, ak by sa opodstatnenosť návrhu potvrdila, nepovažujeme REACH za vhodnú legislatívu pre realizáciu regulačného opatrenia.

Priebežne sme komunikovali so zástupcami priemyslu a zainteresovanými stranami a informovali ich o aktuálnom stave v súvislosti s pripravovanými rozhodnutiami o udelení autorizácií, o návrhoch na obmedzenia, napr. pokiaľ ide o obmedzenie pre *N,N*-dimetylformamid, obmedzenie pre mikroplasty zámerne pridané do výrobkov akéhokoľvek druhu pre spotrebiteľské a profesionálne použitia ako aj o ďalších pripravovaných návrhoch obmedzení.

Pre prebiehajúce procesy jednotlivých regulačných opatrení sme v rámci zvyšovania povedomia pokračovali v poskytovaní aktuálnych informácií zástupcom priemyslu (predovšetkým priemyselným zväzom a združeniam) týkajúcich sa prebiehajúcich verejných konzultácií a výziev na predloženie informácií organizovaných agentúrou ECHA. Informácie poskytnuté v konzultáciách môžu v konečnom dôsledku prispieť k príprave kvalitnejších návrhov regulačných opatrení. Od zástupcov priemyslu sme dostali pozitívne ohlasy na tieto iniciatívy.

Odbor chemických látok CCHLP naďalej poskytoval poradenstvo fyzickým a právnickým osobám, ktorým vyplývajú povinnosti z ustanovení nariadení REACH, CLP, nariadenia o detergentoch ako aj z chemického zákona a nariadenia vlády o aerosólových rozprašovačoch. V požiadavkách najčastejšie rezonovali otázky súvisiace so všeobecnými povinnosťami pre uvádzanie chemických látok a zmesí na trh SR v zmysle nariadení REACH, CLP a nariadenia o detergentoch, povinnosti súvisiace s komunikáciou bezpečného používania chemikálií v rámci dodávateľského reťazca, otázky príslušných opatrení manažmentu rizík pre jednotlivé chemické látky resp. zmesi a povinností vyplývajúcich z ustanovení Prílohy VIII CLP. V grafoch nižšie je uvedená štatistika poskytovaného poradenstva za rok 2021.

Graf č.35 - Počet požiadaviek na poradenstvo podľa jednotlivých oblastí v kompetencií odboru chemických látok

Odbor chemických látok CCHLP sa zúčastnil on-line stretnutí a konzultácií so zástupcami orgánov:

- on-line stretnutie so zástupcami ÚVZ SR k novelizácii zákona o verejnom zdravotníctve v kontexte požiadaviek vyplývajúcich z obmedzenia pre diizokyanáty
- on-line stretnutie so zástupcom stáleho zastúpenia SR pri EÚ k problematike pripravovaného obmedzenia olova v strelive a rybárskom náčiní

So zástupcami priemyslu:

- on-line stretnutie so zástupcami U.S. Steel Košice k problematike aktualizácie registračnej dokumentácie
- on-line stretnutie so zástupcami Dusla a.s. k problematike navrhovaných registračných požiadaviek pre polyméry a ďalších povinností vyplývajúcich z nariadenia REACH.

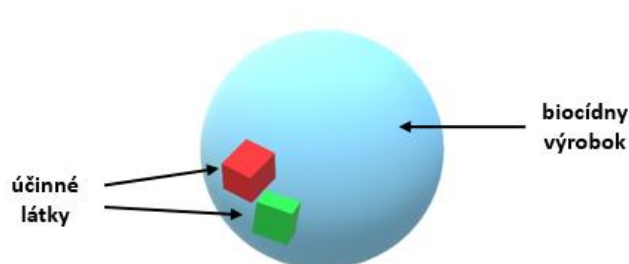
Okrem poradenstva poskytovaného prostredníctvom systému asistenčného pracoviska, telefonicky, e-mailovou komunikáciou, príp. on-line konzultáciami sa pracovníci odboru chemických látok CCHLP aktívne zúčastnili:

- medzinárodnej on-line konferencie ZCHFP SR na tému „The EU's new Chemicals Strategy for Sustainability – CSS“ s príspevkom *Chemicals Strategy for Sustainability from the perspective of the Competent Authority for REACH and CLP*
- on-line seminára ZCHFP SR „Chemická legislatíva – aktuálne povinnosti 2021“ s príspevkami *Pripravovaná revízia nariadenia CLP a Proces reštrikcií podľa nariadenia REACH*.

3.13 Biocídy

Biocídne výrobky sú potrebné na ochranu proti organizmom, ktoré sú škodlivé pre zdravie ľudí alebo zvierat, a na ochranu proti organizmom, ktoré zapríčiňujú poškodenie prírodných alebo vyrobených materiálov. Vzhľadom na svoje vnútorné vlastnosti a s nimi súvisiaci spôsob použitia môžu biocídne výrobky predstavovať riziko pre ľudí, zvieratá a životné prostredie. Z tohto dôvodu sa uplatňujú regulačné zásady, ktorých úlohou je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí a zvierat, ako aj životného prostredia, pričom osobitná pozornosť je zameraná na zraniteľné skupiny, akými sú tehotné ženy a deti. Právna regulácia biocídnych výrobkov a uplatňovanie zásad hodnotenia na princípoch prírodných vied zabezpečuje to, aby biocídne výrobky na trhu boli účinné proti škodlivým činiteľom v rozsahu deklarovanom na ich označení.

Obr. č. 1 - Biocídny výrobok, účinné látky a typy biocídnych výrobkov

typ	Dezinfekčné prostriedky	typ	Ochrana proti škodcom
01	Osobná hygiena človeka	14	Rodenticídy
02	Dezinfekčné prostriedky a algicídy	15	Avicídy
03	Veterinárna hygiena	16	Moluskocídy, vermicídy
04	Oblasť potravín a krmív	17	Piscicídy
05	Pitná voda	18	Insekticídy, akaricídy
	Konzervačné prostriedky	19	Repelenty a atraktanty
06	na skladované výrobky	20	Ochrana proti iným stavovcom
07	na povlaky		Iné biocídne výrobky
08	na drevo	21	Výrobky proti hnilobe
09	na vlákna, kožu, gumu a polyméry	22	Na balzamovanie a preparovanie

10	na stavebné materiály	
11	na chladiace a spracovateľské systémy	
12	proti tvorbe slizu	
13	na kvapaliny na opracúvanie a rezanie	

Právna regulácia biocídov je unifikovaná na úrovni EÚ, aby sa dosiahlo zlepšenie voľného pohybu biocídnych výrobkov v EÚ. Legislatíva EÚ pre oblasť biocídov vychádza zo zásady predbežnej opatrnosti, aby sa zaistilo, že výroba účinných látok a biocídnych výrobkov a ich sprístupňovanie na trhu nevyvolá škodlivé účinky na zdravie ľudí alebo zvierat alebo neprijateľné účinky na životné prostredie. Na úrovni EÚ sú stanovené pravidlá schvaľovania účinných látok a sprístupňovania biocídnych výrobkov na trhu a ich používania, vrátane pravidiel vzájomného uznávania autorizácií, aby sa v čo najväčšej miere odstránili prekážky obchodu s biocídnymi výrobkami.

MH SR je príslušným orgánom zodpovedným za uplatňovanie nariadenia EÚ č. 528/2012 (BPR) v podmienkach SR. Činnosť príslušného orgánu sa deje v triáde MH SR – ECHA – EK v zmysle kompetencií ustanovených v BPR. Diskusie a pripomienkovanie pracovných výstupov MH SR sa v právnom rámci BPR realizujú na celoeurópskej úrovni na zasadnutiach pracovných skupín, výborov a ďalších odborných platformách. Výstupy MH SR musia obstať v odborných pripomienkovaniach ostatných členských štátov, ECHA a EK. Výstupom z úloh, ktoré v oblasti biocídov MH SR vykonáva, sú v niektorých procesoch právne akty EK. MH SR pripomienkuje pracovné výstupy príslušných orgánov ostatných členských štátov EÚ.

V roku 2021 odbor biocídov zabezpečoval účasť a aktivity MH SR na úrovni EK na stretnutiach zástupcov príslušných orgánov členských štátov EÚ pre implementáciu BPR a na zasadnutiach komitologického stáleho výboru pre biocídne výrobky, ktorý EK pomáha v procesoch delegovaných právnych aktov. V rámci činnosti stáleho výboru pre biocídne výrobky MH SR participuje aj na jazykových korektúrach slovenských znení vykonávacích aktov EK.

V pracovných procesoch ECHA odbor biocídov zabezpečoval účasť a aktivity MH SR vo Výbore pre biocídne výrobky ECHA (BPC) a v expertných pracovných skupinách tohto výboru pre fyzikálno-chemické parametre a analytické metódy, pre účinnosť, pre hodnotenie ľudského zdravia a zdravia zvierat a pre hodnotenie rizík pre životné prostredie.

Na preskúmanie všetkých otázok, ktoré sa týkajú toho, či biocídny výrobok, pre ktorý sa podala žiadosť o vzájomné uznanie, spĺňa podmienky udelenia autorizácie, je na úrovni EÚ zriadená koordinačná skupina. Sekretariát pre koordinačnú skupinu zabezpečuje ECHA. Ak sa koordinačnej skupine nepodarí dosiahnuť dohodu, rozhoduje EK. S postupujúcim programom preskúmania účinných látok sa zvyšuje počet autorizácií a s tým súvisí aj nárast počtu námietok, ktoré koordinačná skupina rieši. V roku 2021 zabezpečovali účasť a aktivity MH SR priamo v koordinačnej skupine dvaja pracovníci odboru biocídov, pričom v rámci námietok a e-konzultácií pracovné tímy odboru biocídov expertne zamerané na jednotlivé oblasti hodnotenia biocídnych výrobkov vypracovali v rámci agendy koordinačnej skupiny množstvo odborných stanovísk za SR. Činnosť MH SR v koordinačnej skupine má celoeurópsky význam a

je dôležitá pre procesy autorizácií, pričom zároveň prispieva k pripravenosti odboru biocídov na očakávané žiadosti o národné autorizácie po roku 2022.

EK pokračuje vo vykonávaní pracovného programu na systematické preskúmavanie všetkých existujúcich účinných látok. Plnenie týchto úloh a pokračovanie programu preskúmania ovplyvňuje celý systém sprístupňovania biocídnych výrobkov v EÚ, vrátane SR. V rámci tohto programu jednotlivé členské štáty vykonávajú hodnotenia biocídnych účinných látok. Delegovaný akt, ktorý v tejto súvislosti EK prijala, zveril SR ako hodnotiacemu členskému štátu účinné látky:

- (i) aktívny chlór získaný z chloridu sodného elektrolýzou a
- (ii) aktívny chlór získaný z kyseliny chlórnej v rámci hlavnej skupiny dezinfekčných prostriedkov a to pre 4 typy dezinfekčných biocídnych použití
 - dezinfekčné prostriedky a algicídy, ktoré nie sú určené na priamu aplikáciu na ľudí alebo zvieratá;
 - veterinárna hygiena;
 - dezinfekcia v oblasti potravín a krmív a dezinfekcia pitnej vody;
 - spoločne s nimi z rozhodnutia EK SR hodnotí tieto dve účinné látky aj pre dezinfekčné použitie v oblasti osobnej hygieny človeka, pre ktoré táto účinná látka nie je súčasťou programu preskúmania.
- (iii) aktívny chlór získaný z chloridu sodného elektrolýzou pre typ biocídneho použitia konzervačné prostriedky na chladiace a spracovateľské systémy využívajúce kvapaliny na použitie na ochranu vody alebo iných kvapalín používaných v chladiacich a spracovateľských systémoch prostredníctvom kontroly škodlivých organizmov, ako sú mikróby, riasy a lastúrniky.

Pracovné výstupy MH SR pre obe účinné látky aktívny chlór pre 5 dezinfekčných biocídnych použití vyústili do štyroch vykonávacích nariadení EK (EÚ), a to č. 2021/364 z 26. februára 2021, ktorým sa schvaľuje aktívny chlór získaný z chloridu sodného elektrolýzou ako účinná látka na používanie v biocídnych výrobkoch typu 1; č. 2021/345 z 25. februára 2021, ktorým sa schvaľuje aktívny chlór získaný z chloridu sodného elektrolýzou ako účinná látka na používanie v biocídnych výrobkoch typu 2, 3, 4 a 5; č. 2021/347 z 25. februára 2021, ktorým sa schvaľuje aktívny chlór uvoľnený z kyseliny chlórnej ako účinná látka na používanie v biocídnych výrobkoch typu 2, 3, 4 a 5; a č. 2021/365 z 26. februára 2021, ktorým sa schvaľuje aktívny chlór uvoľnený z kyseliny chlórnej ako účinná látka na používanie v biocídnych výrobkoch typu 1. Dátum schválenia týchto účinných látok pre dezinfekčné použitie v oblasti osobnej hygieny človeka EK stanovila na 1. júl 2021. Pre ostatné 4 typy dezinfekčného použitia oboch účinných látok aktívny chlór EK stanovila ako dátum schválenia dátum 1. júl 2022.

Stanoviská Výboru pre biocídne výrobky (BPC) ECHA však uložili podporovateľovi týchto účinných látok dodatočne predložiť MH SR ešte určité nové analýzy. Hodnotenie týchto nových údajov pre oblasť fyzikálno-chemické parametre a analytické metódy bude odbor biocídov vykonávať v roku 2022.

V roku 2021 sa opätovne rozbehlo hodnotenie aj účinnej látky aktívny chlór získaný z chloridu sodného elektrolýzou pre typ biocídneho použitia konzervačné prostriedky na chladiace a spracovateľské systémy. Nariadenie o programe preskúmania ustanovuje lehotu na

predloženie návrhu hodnotiacej správy pre ECHA do 31.12.2022. Vzhľadom na presmerovanie personálnych a odborných kapacít odboru biocídov v roku 2020 a v prvom polroku 2021 na agendu dezinfekčných prípravkov z dôvodu enormne zvýšeného dopytu spotrebiteľov, nemocníc, obchodných prevádzok, škôl, priemyselných podnikov, zamestnávateľov, štátnych inštitúcií a ďalších subjektov po dezinfekčných prípravkoch v súvislosti s prepuknutím ochorenia COVID-19 je už teraz zrejmé, že túto lehotu sa ani s najvyšším úsilím nepodarí dodržať. Dôvodom je uvedený jeden a pol ročný časový výpadok prác na tejto agende z dôvodu COVID-19, ale predovšetkým tiež nedostatočné personálne a odborné kapacity odboru biocídov pre takýto rozsah a náročnosť odborných úloh.

V rámci pracovného programu EK na systematické preskúmavanie všetkých existujúcich účinných látok má SR prostredníctvom MH SR povinnosť vykonať taktiež hodnotenie pre účinnú látku terbutrín pre celkovo 5 typov biocídnych použití. V prípade terbutrínu ide o dve nezávislé hodnotenia piatich žiadostí pre 2 a 3 typy biocídnych použití, pre ktoré boli dokumentácie predložené dvomi spoločnosťami. Vzhľadom na vlastnosti tejto účinnej látky a jej potenciál pre perzistentnosť, bioakumulatívnosť a toxicitu (PBT) a vlastnosti narúšajúce endokrinný systém a tiež s ohľadom na dvoch účastníkov v konkurenčnom vzťahu, ktorí podali žiadosti do kontrolného programu, hodnotenie tejto látky je mimoriadne odborne i procesne náročné. Dokumentácia k hodnoteniu účinnej látky terbutrín v anglickom jazyku má rozsah cca 30 000 strán. Postupné vyprofilovanie expertov MH SR pre niektoré oblasti hodnotenia a ochota externých expertov na spoluprácu na hodnotení umožnili MH SR pokračovať v plnení tejto úlohy aj v roku 2021.

Hodnotenie terbutrínu však nebolo v roku 2021 dokončené a to z viacerých dôvodov. Zdrojmi časovej náročnosti je komplexnosť hodnotenia a odborné a procedurálne otázky, na riešenie ktorých sú nutné vstupy ECHA a externých zmluvných expertov. Vzhľadom na novú legislatívu pre oblasť hodnotenia vlastností narúšajúcich endokrinný systém sa vyžaduje vykonanie dodatočného testovania vlastností terbutrínu, pričom spoločnosti, ktoré tieto testy majú predložiť, čelili v rokoch 2020 - 2021 problémom s nedostupnosťou laboratórií z dôvodu nepriaznivej pandemickej situácie. Potrebné testy ešte dodané neboli a preto nebolo možné uzavrieť hodnotenie vlastností narúšajúcich endokrinný systém pre cieľové organizmy. V roku 2020 bolo hodnotenie terbutrínu finalizované pre 3 individuálne žiadosti jedného účastníka pre oblasť ľudského zdravia a zdravia zvierat externým expertom. Finalizácia hodnotenia dvoch žiadostí druhého účastníka a skombinovanie hodnotení oboch účastníkov bolo vykonané v roku 2021, a to nielen pre oblasť ľudského zdravia a zdravia zvierat, ale i pre oblasť životného prostredia, pričom z dôvodu nedostatočných kapacít odboru biocídov sa toto uskutočnilo s využitím služieb externého experta. MH SR pokračovalo v hodnotení pre oblasť účinnosť v roku 2021 vlastnými internými expertami, pričom sfinalizovanie hodnotenia pre túto oblasť sa predpokladá v roku 2022. Hodnotenie pre oblasť fyzikálno-chemické parametre a analytické metódy taktiež pokračovalo v roku 2021 vlastnými internými expertami, avšak účastníci konania boli schopní dodať len niektoré požadované údaje, ktorých absencia vyplynula z tohto hodnotenia. Hodnotenie v tejto oblasti môže pokračovať až po dodaní ďalších chýbajúcich testov účastníkmi. Vzhľadom na krátku dobu pôsobenia interných expertov pre túto oblasť na MH SR je nutné konzultovať prebiehajúce hodnotenie a získané nové údaje pre oblasť fyzikálno-chemických parametrov a analytických metód aj s expertami z ECHA s dlhoročnými skúsenosťami pre túto oblasť.

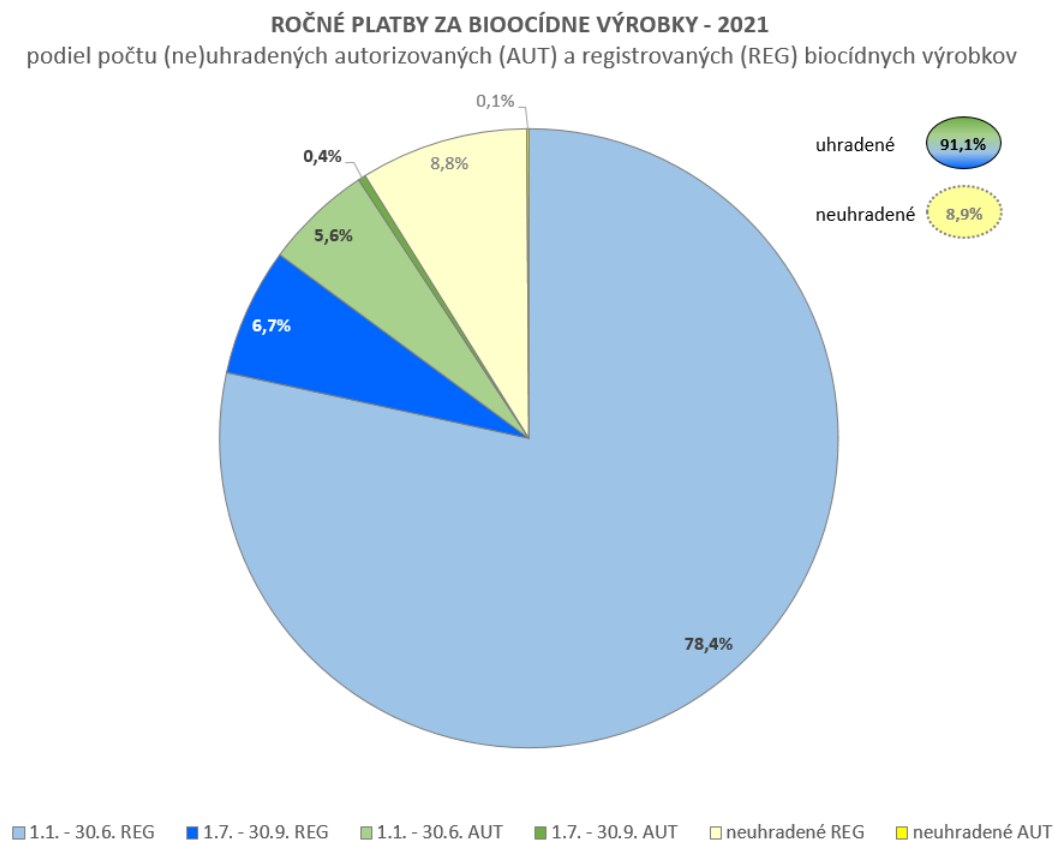
V súčasnosti rezonuje Európou téma chemických látok, ktoré majú vlastnosti endokrinných rozvracačov (disruptorov) a môžu narušať hormonálny systém, čím spôsobujú škodlivé účinky v ľuďoch a voľne žijúcich zvieratách. Ide o novú a odborne veľmi komplikovanú oblasť hodnotenia vlastností biocídnych účinných látok a pomocných látok biocídnych výrobkov. Zo skúseností členských štátov vyplýva, že aj z dôvodu tejto novej legislatívy a novej oblasti hodnotenia dochádza k omeškaniu výstupov členských štátov, ECHA a EK v oblasti biocídnych účinných látok.

Prijatie vykonávacích nariadení EK o schválení účinných látok je spúšťačom ďalšej fázy úloh príslušných orgánov pre biocídy. V tejto fáze podnikateľské subjekty z celej EÚ podávajú v referenčných členských štátoch žiadosti o národné vnútroštátne autorizácie biocídnych výrobkov s týmito účinnými látkami, ktoré budú referenčnými autorizáciami pre autorizácie vzájomným uznaním v ostatných členských štátoch. Pracovné výstupy referenčných členských štátov sú podrobené odbornému pripomienkovaniu expertov z ostatných členských štátov EÚ. Zámer EK dokončiť celoeurópsky program preskúmania biocídnych účinných látok do 31. decembra 2024 stanovenej nariadením BPR zvyšuje a v nasledovných rokoch naďalej bude výrazne zvyšovať objem nových žiadostí o vnútroštátne autorizácie a na ne naviazané autorizácie vzájomným uznaním, úniové autorizácie a autorizácie zjednodušeným postupom. Obnovy už schválených účinných látok a obnovy už udelených autorizácií sú ďalším faktormi, ktoré v nasledovných rokoch budú zvyšovať objem úloh príslušných orgánov pre biocídy. Objem úloh v oblasti biocídov je zvýšený i dôsledkami Brexitu kvôli výpadku odborných služieb hodnotenia biocídnych výrobkov, ktoré vykonávala Veľká Británia. Tieto úlohy a nové žiadosti sú po Brexite nasmerované do ostatných členských štátov vrátane SR. Podnikateľské subjekty z celej EÚ sa usilujú dosiahnuť súhlas MH SR s tým, aby MH SR plnilo úlohy hodnotiaceho orgánu pre úniové autorizácie. Po roku 2021 pribudnú pre MH SR úlohy spojené so žiadosťami o národné autorizácie, kde sa na podanie žiadosti nevyžaduje súhlas členského štátu. Uvedené sa bude diať predovšetkým v súvislosti so schválením účinných látok, pre ktoré je SR hodnotiacim členským štátom, ale i v súvislosti s pokračovaním programu preskúmania účinných látok pre iné účinné látky. Počas prebiehajúceho celoeurópskeho preskúmania existujúcich účinných látok sa biocídne výrobky, ktoré obsahujú takéto látky, môžu prechodne sprístupňovať na národnom trhu v súlade s prechodnými opatreniami BPR implementovanými v členských štátoch vnútroštátnymi pravidlami. MH SR v tejto súvislosti plní úlohy orgánu štátnej správy pre sprístupňovanie biocídnych výrobkov podľa biocídneho zákona.

Správny orgán pre sprístupňovanie biocídnych výrobkov na trhu SR podľa biocídneho zákona sa v roku 2021 zaoberal 479 žiadosťami o zapísanie biocídnych výrobkov do registra v rámci prechodných opatrení. Celkovo bolo v roku 2021 ukončených 368 správnych konaní, pričom do registra biocídnych výrobkov bolo zapísaných 314 biocídnych výrobkov. V priebehu roka 2021 bolo na základe oznámení o ukončení sprístupňovania alebo z dôvodu neuhradenia ročných platieb vymazaných z národného registra biocídnych výrobkov 251 biocídnych výrobkov. Celkovo bolo vystavených 383 platobných predpisov o uhradenie poplatkov. Pri prechodných registráciách bolo 106 konaní prerušených. V súvislosti so správnyymi konaniami bolo vydaných 474 rozhodnutí správneho orgánu. V roku 2021 prišlo 54 návrhov na udelenie povolenia na sprístupňovanie biocídnych výrobkov, na ktoré sa nevzťahujú prechodné opatrenia. Z dôvodu ohrozenia verejného zdravia bolo udelených 50 povolení.

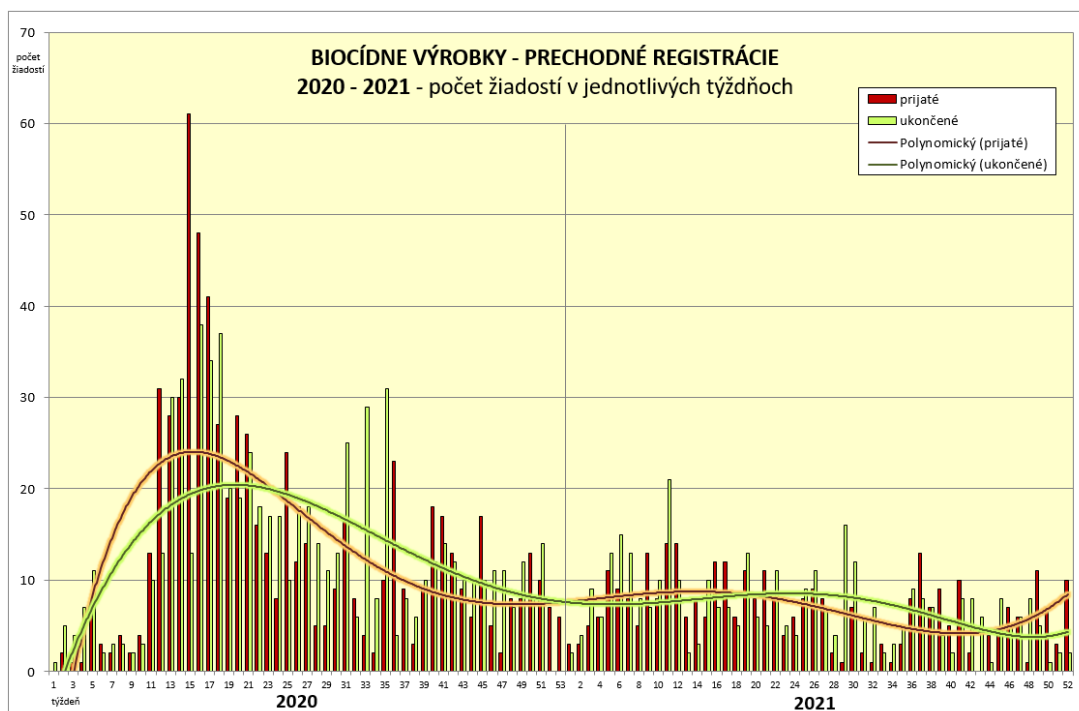
Graf nižšie znázorňuje percentuálny podiel počtu registrovaných a autorizovaných biocídnych výrobkov s uhradenými a neuhradenými ročnými platbami v obdobiach do 30. júna 2021 a od 1. júla do 30. septembra 2021. V prvom období kalendárneho roku sa platia základné sadzby ročných platieb a v druhom období dvojnásobné sadzby.

Graf č. 36 - Ročné platby za biocídne výrobky v roku 2021

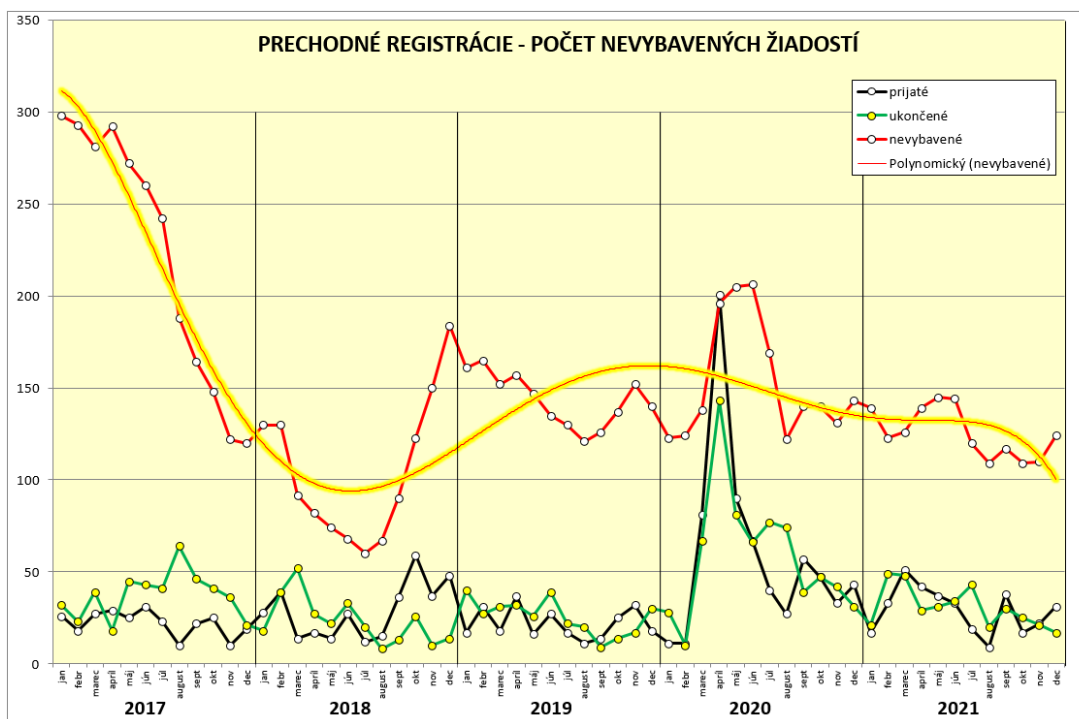
Na grafe nižšie je znázornené porovnanie počtu žiadostí o prechodné registrácie v rokoch 2020 a 2021. Krivky polynomickej funkcie v roku 2020 indikujú enormný nárast prijatých žiadostí v mesiacoch marec až máj (11. až 22. týždeň) počas prvej vlny pandémie.

Graf č. 37 - Porovnanie počtu prijatých a ukončených žiadostí v roku 2020 a 2021

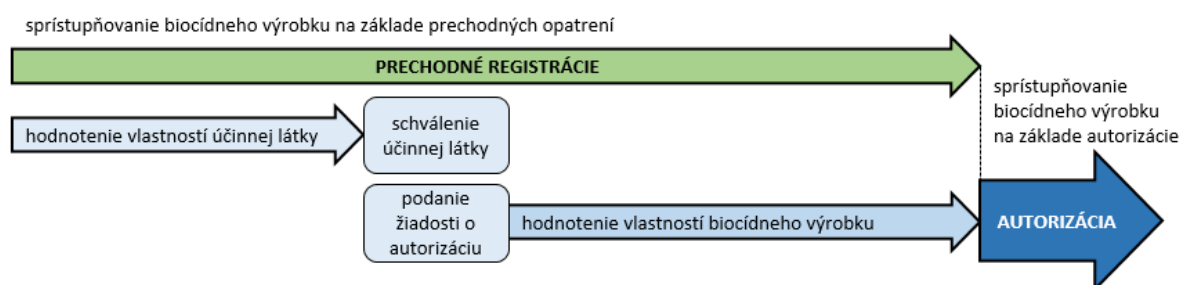
Graf demonštruje priebeh správnych konaní počas piatich rokov s dôrazom na vývoj počtu vybavených žiadostí v jednotlivých mesiacoch.

Graf č. 38 - Prehľad počtu prijatých a ukončených žiadostí od roku 2017 do 2021

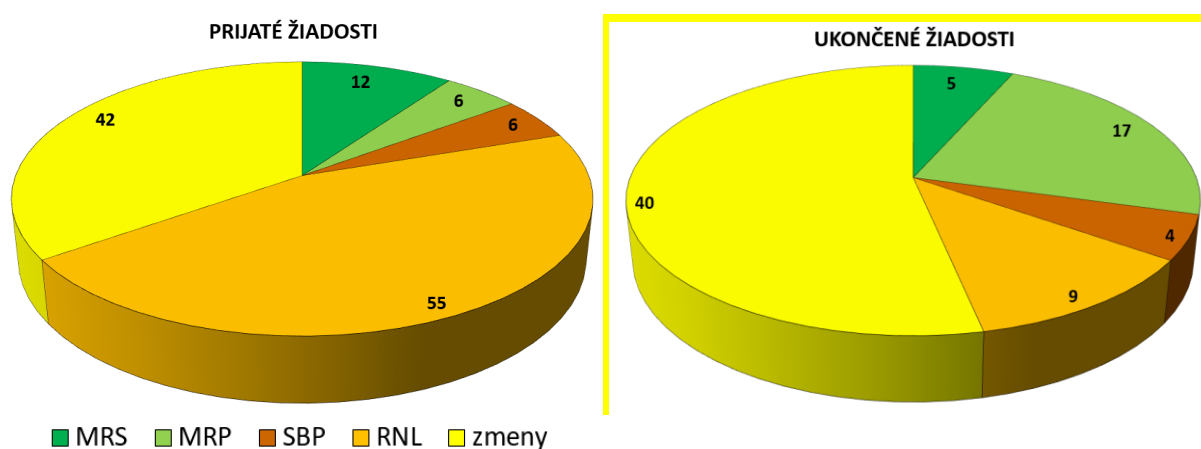
Na základe schválenia účinných látok z programu preskúmania nastáva pre biocídne výrobky, ktoré obsahujú takéto schválené účinné látky, fáza autorizácie. Aby bolo možné pokračovať v sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu podľa prechodných ustanovení až do udelenia autorizácií, podania autorizácií sa musia realizovať najneskôr do dátumu schválenia účinnej látky.

Obr. č. 2: Súvis schválenia účinnej látky, autorizácie a prechodných opatrení

Odbor biocídov plní úlohy príslušného orgánu pre procesy autorizácií podľa BPR. V roku 2021 a v predchádzajúcich rokoch MH SR ešte nepôsobilo ako hodnotiaci príslušný orgán pre žiadosti o úniové a vnútroštátne autorizácie alebo pre žiadosti o zjednodušený postup. Dôvodom bol predovšetkým nízky počet skúsených expertov. MH SR v roku 2021 plnilo úlohy príslušného orgánu pre autorizácie vzájomným uznaním, obnovy a zmeny autorizácií. V súvislosti s výstupmi hodnotení referenčných členských štátov pracovné tímy odboru biocídov expertne zamerané na jednotlivé oblasti hodnotenia biocídnych výrobkov vykonávali odborné pripomienkovanie návrhov hodnotiacich správ iných členských štátov a plnením týchto úloh si zvyšovali svoje odborné vedomosti a skúsenosti.

Graf č. 39 - Počet prijatých a ukončených žiadostí o autorizáciu podľa procesov (2021)

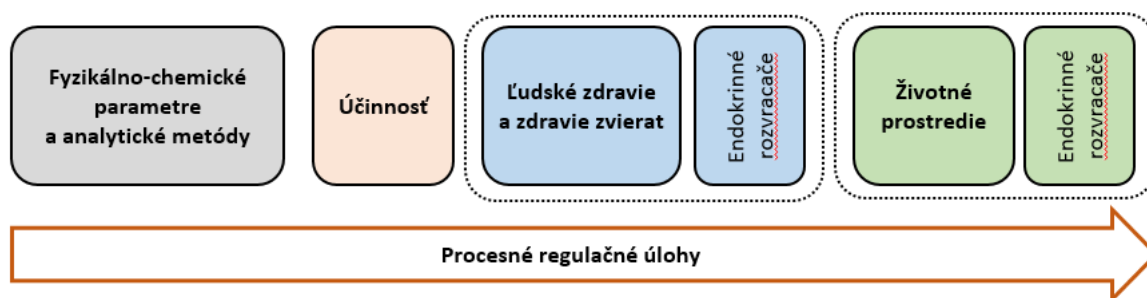

MRS – postupné vzájomné uznanie; **MRP** – paralelné vzájomné uznanie; **SBP** – autorizácie tých istých biocídnych výrobkov; **RNL** – obnovy autorizácií; **zmeny** – zmeny autorizácií

V rámci úniových autorizácií MH SR povinne vykonáva jazykové korektúry slovenských prekladov zhrnutí charakteristík biocídnych výrobkov úniových autorizácií v záverečnej fáze schvaľovacieho procesu, ktorý koordinuje ECHA a završuje EK vydaním delegovaného aktu a úniovej autorizácie. V súvislosti s postupujúcim programom hodnotenia účinných látok narastá počet úniových autorizácií a tým aj objem jazykových korektúr, ktoré musí MH SR v rámci tejto agendy v krátkych časových lehotách vykonať. Prognóza po roku 2021 indikuje ďalší výrazný nárast objemu týchto úloh.

Odborné služby, ktorých poskytovanie sa od MH SR očakáva v súvislosti s hodnotením biocídnych účinných látok a výrobkov, predstavujú vysoko špecializovanú viacročnú prácu odborníkov z rôznych oblastí fyzikálno-chemických vlastností, účinnosti, toxikológie, ekotoxikológie, výpočtových metód expozície a regulačných aspektov hodnotenia. Hodnotenie biocídnych účinných látok a biocídnych výrobkov má celoeurópsky dopad na trh s biocídnymi výrobkami a ošetrovanými výrobkami.

Obr. č. 3 - Základné expertné oblasti hodnotenia vlastností biocídnych výrobkov

Víziou a smerovaním pracovného tímu odboru biocídov je profesionálna a proklientská štátna správa v kontexte BPR a taký príslušný orgán, ktorý je odborne a personálne kompetentný obhájiť expertné závery vo všetkých oblastiach hodnotenia biocídov na odborných pracovných fórach ECHA a EK. Cieľom je poskytovanie odborných služieb v kvalite a rýchlosti zodpovedajúcich vysokej úrovni služieb ostatných príslušných orgánov EÚ a reflektujúcich požiadavky komerčných subjektov realizujúcich podnikateľské činnosti na trhu s biocídmí.

3.14 Helpdesk (asistenčné pracovisko CCHLP)

CCHLP poskytuje poradenstvo fyzickým a právnickým osobám, ktorým vyplývajú povinnosti z legislatívnych oblastí v kompetencii odboru prostredníctvom Helpdesk-u.

V roku 2021 odbor biocídov vybavil 1 233 požiadaviek, a to 1 008 e-mailom, 224 telefonicky a 1 formou osobného stretnutia. Priemerná doba vybavenia e-mailovej požiadavky bola podľa komplikovanosti 3 dni pre jednoduchú požiadavku; pre stredne zložitú 7 dní a pre zložitú a komplexnú 21 dní. Odbor biocídov i počas roka 2021 prevádzkoval jednotný telefonický kontakt pre telefonické konzultácie. Do vypracovania odpovedí na špecifické a odborne najnáročnejšie požiadavky boli zapojené aj pracovné tímy odboru biocídov expertne zamerané na jednotlivé oblasti hodnotenia biocídnych výrobkov, čím bola zabezpečená vysoká odborná úroveň výstupov asistenčného pracoviska.

OECD

V rámci širšej medzinárodnej spolupráce sa v roku 2021 pracovníci odboru biocídov zúčastňovali zasadnutí pracovnej skupiny pre biocídy pôsobiacej v rámci OECD.

Správa EK o vykonávaní nariadenia BPR

Cieľom EK pri vykonávaní pracovného programu na systematické preskúmavanie všetkých existujúcich účinných látok vyjadreným v BPR je dokončiť program preskúmania do 31. decembra 2024. EK počas roka 2021 intenzívne komunikovala smerom k členským štátom svoje odhodlanie dosiahnuť splnenie tohto cieľa v lehote stanovenej EÚ legislatívou a zdôrazňovala členským štátom, že BPR ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby príslušné orgány mali dostatočný počet vhodne kvalifikovaného a skúseného personálu, aby mohli efektívne a účinne plniť povinnosti vymedzené v tomto nariadení. BPR zároveň poskytuje členským štátom nástroj na splnenie tejto povinnosti, keďže zmocňuje členské štáty účtovať žiadateľom poplatky za služby, ktoré poskytujú v súvislosti s postupmi podľa tohto nariadenia, vrátane služieb, ktoré zabezpečujú príslušné orgány členských štátov pôsobiace ako hodnotiaci príslušný orgán a to za dodržania zásady vyhradenia týchto príjmov na pokrytie nákladov príslušného orgánu súvisiacich s plnením týchto úloh.

V súvislosti so správou EK Európskemu parlamentu a Rade COM(2021)287 zo 7.6.2021 o vykonávaní nariadenia BPR adresovala pani komisárka Stella Kyriakides príslušným orgánom členských štátov, vrátane MH SR, list, podľa ktorého majú pri plnení cieľov EÚ legislatívy v oblasti biocídov (ochrana zdravia a životného prostredia) rozhodujúcu úlohu príslušné orgány členských štátov, ktoré sú zodpovedné za hodnotenie účinných látok, autorizácie biocídnych výrobkov a presadzovanie. Podľa listu pani komisárky, ako vyplýva zo správy EK, hlavným dôvodom oneskorenia programu preskúmania biocídnych účinných látok je vážny nedostatok zdrojov v členských štátoch a to napriek povinnosti členských štátov zabezpečiť dostatočný počet vhodne kvalifikovaného a skúseného personálu ustanovenej v čl. 81(1) BPR. Pomalý postup programu preskúmania účinných látok má dopady na plnenie cieľov BPR a je prekážkou pre investície priemyslu do vývoja bezpečnejších alternatív. Spoločnosti sa sťažujú Európskej komisii, že členské štáty odmietajú hodnotiť žiadosti o autorizácie z dôvodu nedostatočných kapacít. Európska komisia je znepokojená, pretože bez urgentného a systémového zabezpečenia dostatočných zdrojov v členských štátoch nemôže biocídna legislatíva fungovať. Pani komisárka vyjadrila očakávanie, že budú prijaté primerané opatrenia na zabezpečenie úloh príslušného orgánu SR (MH SR) pri implementácii BPR. Pani komisárka navrhla zvážiť vyhradenie príjmov z BPR úloh na udržateľné financovanie príslušného orgánu pre biocídy. MH SR v odpovedi uistilo pani komisárku o zámere pokračovať v posilňovaní počtu vhodne kvalifikovaného a skúseného personálu v slovenskom príslušnom orgáne v súlade s článkom 81 ods. 1 BPR, pričom vyhradenie príjmov, ktoré sa vyberajú od žiadateľov na pokrytie nákladov príslušného orgánu súvisiacich s procesmi podľa nariadenia, napomôže Slovenskej republike splniť tento zámer. Snahou MH SR je vybudovať príslušný orgán pre biocídy, ktorý bude schopný plniť všetky požiadavky nariadenia o biocídnych výrobkoch.

O závažnosti tejto otázky a o potrebe prijatia účinných opatrení na národnej úrovni na zabezpečenie dostatočného počtu vhodne kvalifikovaného a skúseného personálu v súlade s čl. 81(1) BPR a o nutnosti vyhradenia príjmov z BPR úloh na udržateľné financovanie príslušného orgánu pre biocídy svedčí aj to, že informácia o správe EK Európskemu parlamentu

a Rade o vykonávaní nariadenia BPR a o zisteniach vyplývajúcich z tejto správy bola zaradená aj na rokovanie Rady ministrov pre životné prostredie.

3.15 Bezpečnosť a krízové riadenie

Odbor bezpečnosti a krízového riadenia (ďalej len „OBaKR“) MH SR plní úlohy v oblasti krízového riadenia (hospodárskej mobilizácie ⁵⁾, ochrany kritickej infraštruktúry, civilnej ochrany⁶⁾ a ochrany utajovaných skutočností.⁷⁾

Krízové riadenie

Bezpečnostná situácia bola v roku 2021 zložitá, dynamická a nepredvídateľná. Pokračujúca globálna pandémia ochorenia COVID-19 ovplyvnila nielen oblasť bezpečnosti a oblasť verejného zdravotníctva štátu, ale taktiež zapríčinila hospodársku, finančnú, humanitárnu a spoločenskú krízu, polarizáciu spoločnosti, nárast dezinformačných kampaní a kybernetických hrozieb. Stala sa tiež testom funkčnosti jednotlivých stupňov krízového riadenia a infraštruktúry štátu.

OBaKR zabezpečoval plnenie mimoriadnych úloh spojených s riešením pandémie ochorenia COVID-19 vyplývajúcich pre MH SR z príslušných uznesení vlády SR alebo rozhodnutí a vyhlášok Úradu verejného zdravotníctva a hlavného hygienika. Ide najmä o

- nákup diagnostických rýchlotestov in vitro na kvalitatívnu detekciu antigénu SARS-CoV-2 (ďalej len „AG-testy“) pre Správu štátnych hmotných rezerv SR (ďalej len „SŠHR SR“), kde zamestnanci OBaKR zabezpečovali aj ich prevzatie od dodávateľa a fyzické odovzdanie SŠHR SR,
- spracovanie žiadostí na vyskladňovanie AG-testov zo skladov SŠHR SR pre vybrané spoločnosti počas celoplošného skríningu,
- informovanie a zodpovedanie otázok právnických osôb, týkajúcich sa podmienok skríningu zamestnancov v zmysle manuálu MH SR pre zamestnávateľov na vykonanie testovania zamestnancov v prevádzkach podnikov na ochorenie COVID – 19 prostredníctvom mailovej schránky „testovaniefriem@mhsr.sk“

OBaKR sa podieľal na spracovaní podkladov do dokumentu „*Správa o bezpečnosti SR za rok 2021*“.

Hospodárska mobilizácia

OBaKR MH SR zabezpečuje úlohy v oblasti hospodárskej mobilizácie (ďalej len „HM“) podľa osobitných predpisov ¹. Aktuálne koordinuje 62 subjektov hospodárskej mobilizácie (ďalej len „subjekt HM“) v pôsobnosti MH SR a ďalšie subjekty HM, ktorými sú:

- 11 ministerstiev a 4 ostatné ústredné orgány štátnej správy,
- 8 vyšších územných celkov,

⁵⁾ § 6 ods. 1 písm. l) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, zákon č. 179/2011 Z. z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnoveho stavu v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

⁶⁾ Zákon č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnoveho stavu v znení neskorších predpisov, zákona č. 45/2011 Z. z. o kritickej infraštruktúre v znení neskorších predpisov a zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov

⁷⁾ Zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- Národná banka Slovenska,
- Rozhlas a televízia Slovenska,
- Štátna pokladnica,
- Sociálna poisťovňa,
- 72 okresných úradov a 2 927 obcí alebo miest.

Prostredníctvom špecifického aplikačného programu Jednotného informačného systému hospodárskej mobilizácie EPSIS® JISHM (ďalej len „JIS HM“), ktorého správcom je MH SR, sa zasielalo vyrozumienie subjektov HM o vyhlásení alebo ukončení núdzového stavu alebo o nariadených opatreniach HM vládou SR. Systém sa taktiež využíva na zasielanie hromadných e-mailových správ pre určené skupiny používateľov, napr. s požiadavkou o pomoc alebo s pokynmi v oblasti HM zo strany MH SR voči subjektom HM. V systéme sa spracovávajú údaje dôležité pre vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie (ďalej len „opatrenie HM“). V roku 2021 bol JIS HM pre potreby riešenia pandémie na základe potrieb MPSVaR SR doplnený o nové moduly na evidenciu prevádzok sociálnych služieb, t. j. boli vytvorené tzv. eFormuláre. Okrem toho sa rozšírila možnosť kontroly zdravotníckych pracovníkov o údaje poskytované z NCZI na potrebu ukladania pracovnej povinnosti.

Počet subjektov HM sa neustále mení; hlavne v závislosti od vydaných rozhodnutí a príkazov právnickým osobám. K 09. 11. 2022 boli v systéme sledované údaje o 4 428 subjektoch HM vrátane obcí, pričom systém registruje 7 196 používateľov. K tomuto dátumu máme 1 081 aktívnych používateľov pre tzv. eFormuláre (evidencia údajov pre prevádzky sociálnych služieb).

MH SR spracovalo a predložilo do vlády SR dňa 22. 12. 2021 „*Informáciu o výsledkoch práce pracovnej skupiny zriadenej na základe úlohy B.5 uznesenia vlády SR č. 485 zo 17. októbra 2018*“ na základe úlohy B.5 uznesenia vlády SR č. 545/2020, ktorá bola vzatá na vedomie. V súlade s uznesením vlády SR č. 485/2018 sa plánoval aj vývoj špecifického aplikačného programu Jednotného informačného systému hospodárskej mobilizácie EPSIS® JISHM (ďalej len „JIS HM“) z pohľadu jeho nového dizajnu a zjednodušenia práce pre potreby obcí a miest. Vzhľadom na iné priority v oblasti vynakladania finančných prostriedkov na riešenie krízovej situácie súvisiacej s pandemiou ochorenia COVID-19 sa vývoj zatiaľ nerealizoval.

OBaKR v roku 2021 zahájil presun technického prostredia JIS HM do priestorov štátneho datacentra, aby bola zabezpečená, aj v súlade s platnou legislatívou, efektívnejšia správa, šetrenie finančných prostriedkov a ochrana z pohľadu kybernetickej a fyzickej bezpečnosti. OBaKR spravuje mailovú schránku okr@mhsr.sk, ktorá je prioritne určená na informovanie MH SR subjektami HM o vzniknutých mimoriadnych udalostiach, ale napríklad aj o prebiehajúcich cvičeniach havarijno-obnovovacích systémov, resp. cvičeniach krízových štábov. V roku 2021 na túto adresu subjekty HM nahlasovali napríklad aj počty zamestnancov pozitívnych na ochorenie COVID-19.

Hlavné činnosti OBaKR v oblasti HM za rok 2021

- Vypracovanie dokumentu „*Plán hlavných úloh na zabezpečenie vykonávania opatrení HM na rok 2022*“.
- Určenie nových subjektov HM rozhodnutím MH SR: Bratislavská teplárenská, a.s.,

Martinská teplárenská, a.s., Trnavská teplárenská, a.s., Tepláreň Košice, a. s., Zvolenská teplárenská, a.s., Žilinská teplárenská, a.s. a MSM LAND SYSTEMS s.r.o.

- Zmena rozsahu vykonávania opatrení HM u subjektu HM rozhodnutím MH SR: eustream, a.s., FERONA Slovakia, a.s, UNIPHARMA – 1. slovenská lekárnická akciová spoločnosť a Duslo, a.s.
- Zrušenie subjektu HM rozhodnutím MH SR: VEP, spol. s r.o., AVC Raková, a.s., CHEMOLAK, a.s., LUNA spol. s r.o., Harmanec – Kuvert, spol. s r.o. a MSM Martin, s.r.o. Opatrenia HM prijaté v období krízovej situácie – vydané príkazy pre MultiplexDX, s.r.o. (na účel zabezpečenia výroby zdravotníckeho materiálu pre MZ SR a MO SR), INJECTA, a.s. (na účel zabezpečenia výroby zdravotníckeho materiálu pre MZ SR), CHIRANA T. Injecta, a.s. (na účel zabezpečenia dodávky zdravotníckeho materiálu pre MZ SR), UNIPHARMA – 1. slovenská lekárnická akciová spoločnosť (na účel zabezpečenia distribúcie zdravotníckeho materiálu).

Legislatíva a nariadenia vlády SR vypracované OBaKR v oblasti HM:

OBaKR v roku 2021 spracoval a predložil do vlády SR,

- v dôsledku vyhláseného núdzového stavu, nariadenie vlády SR č. 2 zo 7. januára 2021, *ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2020 Z. z. na vykonanie niektorých opatrení hospodárskej mobilizácie v súvislosti s vyhlásením núdzového stavu na zabezpečenie riešenia druhej vlny koronavírusu COVID-19 v znení neskorších predpisov* – účinnosť od 09. 01. 2021,
- v dôsledku ukončenia vyhláseného núdzového stavu, nariadenie vlády SR č. 182 z 19. mája 2021, *ktorým sa zrušuje nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2020 Z. z. na vykonanie niektorých opatrení hospodárskej mobilizácie v súvislosti s vyhlásením núdzového stavu na zabezpečenie riešenia druhej vlny koronavírusu COVID-19 v znení neskorších predpisov* – účinnosť od 21. 05. 2021,
- v dôsledku vyhlásenej mimoriadnej situácie z roku 2020, nariadenie vlády SR č. 183 z 19. mája 2021 *na vykonanie niektorých opatrení hospodárskej mobilizácie v súvislosti s vyhlásenou mimoriadnou situáciou na zabezpečenie riešenia koronavírusu COVID-19* – účinnosť od 21. 05. 2021, ktoré bolo aktualizované novými nariadeniami vlády SR:
 - v znení nariadenia vlády SR č. 228/2021 Z. z. – účinnosť od 03. 06. 2021,
 - v znení nariadenia vlády SR č. 360/2021 Z. z. – účinnosť od 08. 10. 2021,
 - v znení nariadenia vlády SR č. 436/2021 Z. z. – účinnosť od 27. 11. 2021,
- v dôsledku vyhláseného núdzového stavu, nariadenie vlády SR č. 459 z 1. decembra 2021 *na vykonanie opatrenia hospodárskej mobilizácie v súvislosti s vyhláseným núdzovým stavom na zabezpečenie riešenia ochorenia COVID-19* – účinnosť od 03. 12. 2021.

OBaKR spracoval vyhlášku MH SR č. 152 z 9. apríla 2021, *ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 552/2011 Z. z. o podrobnostiach výdavkov na hospodársku mobilizáciu z prostriedkov štátneho rozpočtu* – účinnosť od 01. 05. 2021.

MH SR začalo pracovať na novom zákone o hospodárskej mobilizácii, ale z dôvodu pretrvávajúceho zapracúvania nových skúseností z riešenia krízovej situácie ochorenia COVID-19 požiadalo predsedu vlády SR o odklad termínu predloženia materiálu do vlády SR do konca júna 2022.

Objekty osobitnej dôležitosti a ďalšie dôležité objekty

- OBaKR spracoval podklady za MH SR do materiálu „Návrh na aktualizáciu zaradenia stavieb a budov do kategórie objektov osobitnej dôležitosti a do kategórie ďalších dôležitých objektov na obranu štátu, spôsob ich ochrany a obrany“ predkladanému MO SR na rokovanie vlády SR, materiál bol schválený uznesením vlády SR č. 664 zo dňa 16. novembra 2021.
- Prijímanie opatrení na zabezpečenie ochrany a obrany kategorizovaných objektov - v priebehu roku 2021 nedošlo na objektoch k žiadnej mimoriadnej udalosti.
- Financovanie zabezpečenia bezporuchovej prevádzky Integrovaných bezpečnostných systémov inštalovaných na objektoch osobitnej dôležitosti, bolo realizované prostredníctvom zmlúv s príslušnými subjektmi HM. Integrované bezpečnostné systémy boli počas celého roku funkčné a plne využité k ochrane príslušných objektov osobitnej dôležitosti. V roku 2021 bola vykonaná kapitálová investícia na technické zhodnotenie integrovaného bezpečnostného systému.
- OBaKR spracoval nové metodické usmernenie o ochrane objektov osobitnej dôležitosti a ďalších dôležitých objektov v pôsobnosti MH SR.

Majetok štátu určený na účely hospodárskej mobilizácie (ďalej len „majetok HM“)

- Inventarizačná komisia vykonala inventarizáciu v zmysle príkazu ministra hospodárstva SR č. 1/2021, č. 2/2021 a č.3/2021 na vykonanie fyzickej a dokladovej inventarizácie majetku štátu v správe MH SR. „Záverečná správa z inventarizácie majetku“ bola predložená dňa 21. januára 2022 ministromi hospodárstva na schválenie. Správa konštatuje úplnosť a technický stav zodpovedajúci dobe používania majetku. Škody na majetku zistené neboli.
- Hodnota majetku štátu určeného na účely HM vedeného v nákladovom stredisku 1004000 a 1005000 ku dňu 31. decembra 2021 predstavovala sumu 35 150 561,48 € v obstarávacích cenách.

Štátne hmotné rezervy a hospodárenie s nimi

- OBaKR spracoval dokument „Tvorba plánu mobilizačných rezerv na rok 2022-2024 za rezort MH SR“, ktorý bol zaslaný SŠHR SR dňa 15. 04. 2021.
- Aktualizácia dokumentu „Plán tvorby mobilizačných rezerv na plnenie opatrení hospodárskej mobilizácie na roky 2021-2024“, ktorý bol zaslaný SŠHR SR dňa 26. 11. 2021 – dokument bol spracovaný na základe požiadaviek subjektov HM a finančných možností SŠHR SR pre ich tvorbu.
- Na účely realizácie dokumentu "Tvorba plánu mobilizačných rezerv na rok 2022-2024 za rezort MH SR" a pre potreby plnenia medzirezortného programu "Podpora obrany" bolo požadovaných 13 289 621 €. SŠHR SR začiatkom roku 2022 doplnila mobilizačné rezervy na základe aktualizovaného plánu v celkovej hodnote 240 000 €.

Financovanie hospodárskej mobilizácie a ďalších úloh

MH SR je prostredníctvom OBaKR gestorom medzirezortného rozpočtového programu 06H *Hospodárska mobilizácia* a je tiež jeho účastníkom v rámci podprogramu 06H01 *Hospodárska mobilizácia MH SR*. Vykonávanie koncepčných, koordinačných a kontrolných činností súvisiacich s týmto programom zabezpečuje OBaKR.

Program existuje od roku 2003, jeho cieľom je zabezpečenie vykonávania opatrení HM realizovaných v stave bezpečnosti na zabezpečenie potrieb nevyhnutných na prežitie obyvateľstva a na zabezpečenie činnosti hlavne ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov a záchranných zložiek integrovaného záchranného systému v období krízovej situácie.

Finančné prostriedky podprogramu 06H01 sú využívané na plnenie úloh a vykonávanie opatrení HM v súlade so zákonom č. 179/2011 Z. z. a vyhláškou č. 552/2011 Z. z. o podrobnostiach výdavkov na hospodársku mobilizáciu z prostriedkov štátneho rozpočtu v znení vyhlášky č. 152/2021 Z. z.

V roku 2021 bol v podprograme 06H01 schválený rozpočet bežných výdavkov vo výške 2 100 000 €, tieto boli navýšené na sumu 12 646 655,70 €, celkovo bolo vyčerpaných 12 602 536,90 €.

Bežné výdavky boli vyčerpané na:

- zabezpečenie úhrady nákladov subjektov HM spojených s vykonávaním opatrení HM, ktoré vykonávajú na základe rozhodnutia MH SR nepretržite,
- zabezpečenie servisných činností a údržby majetku HM v objektoch osobitnej dôležitosti v pôsobnosti MH SR,
- udržiavanie a využívanie JIS HM.

Navýšenie bežných výdavkov podprogramu 06H01 bolo realizované v súvislosti s rozhodnutiami vlády SR pri riešení pandémie ochorenia COVID-19 a tieto boli použité na nákup:

- injekčných striekačiek a ihlů pre Ministerstvo zdravotníctva SR na účely vakcinácie obyvateľstva proti ochoreniu COVID-19 v hodnote 1 921 219,20 €,
- PCR testov, LAMP testov a GARGALE collection kit pre potreby subjektov hospodárskej mobilizácie v pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva SR a Ministerstva obrany SR v hodnote 8 625 436,50 €.

Kapitálové výdavky pre rok 2021 neboli schválené; následne rozpočtovým opatrením boli navýšené o 462 000 €. Z dôvodu havarijného stavu a v súlade s uzatvorenou zmluvou boli použité na technické zhodnotenie integrovaného bezpečnostného systému v objekte osobitnej dôležitosti v pôsobnosti MH SR.

OBaKR súčasne zabezpečuje vykonávanie úloh MH SR ako účastníka podprogramu 0AS03 *MH SR – Ochrana kritickej infraštruktúry v SR*. V roku 2021 boli čerpané finančné prostriedky tohto podprogramu vo výške 4 175,34 € z celkovej sumy 4 300 €.

Na základe uznesenia vlády SR č. 761 zo dňa 19. 11. 2020 a uznesenia vlády SR č. 726 zo dňa 4. 12. 2020 v súvislosti so šírením choroby COVID-19 OBaKR zabezpečoval aj nákup 8 miliónov kusov diagnostických rýchlotestov in vitro na kvalitatívnu detekciu antigénu SARS-CoV-2 pre potreby screeningového testovania v SR v celkovej hodnote 39 448 721,60 €. Ďalej OBaKR zabezpečoval nákup ochranných masiek pre zamestnancov MH SR a financovanie testovania zamestnancov MH SR AG testami.

Organizácia odborných porád a účasť na konferenciách

- OBaKR každoročne organizuje medzirezortnú koordinačnú poradu so zástupcami ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, vyšších územných celkov, Národnej banky Slovenska, Rozhlasu a televízie Slovenska, Sociálnej poisťovne a Štátnej pokladnice, ktorí plnia úlohy ako subjekt HM. Tiež každoročne usporadúva prípravu/poradu so zástupcami subjektov HM vo svojej pôsobnosti. V roku 2021 sa ani jedna z porád vzhľadom na pandémiu ochorenia COVID-19 neuskutočnila. Koordinácia subjektov HM bola vykonávaná individuálne a relevantné otázky boli riešené v online prostredí alebo inými vhodnými spôsobmi.
- Dňa 23. 11. 2021 bolo vykonané on-line školenie k spracovaniu určení v špecifickom aplikačnom programe EPSIS® JISHM pre potreby vyšších územných celkov.
- Dňa 16. 12. 2021 bolo vykonané on-line školenie k spracovaniu určení v špecifickom aplikačnom programe EPSIS® JISHM pre potreby ústredných orgánov štátnej správy a okresných úradov.
- Prebehli rokovania s MO SR k problematike aktualizácie zmlúv so subjekty HM pre potreby ozbrojených síl na obdobie krízovej situácie, uchovania výrobných schopností ako aj k prehodnoteniu vytvárania mobilizačných rezerv.

Cvičenia havarijno-obnovovacích systémov a krízových štábov subjektov HM

- Cvičenia útvarov a jednotiek havarijno - obnovovacích systémov v subjektoch HM Hornonitrianske bane Prievidza, a.s., TRANSPETROL, a.s. a SLOVNAFT, a.s. boli realizované s finančnou podporou MH SR. Úlohou cvičení bolo precvičiť pripravenosť krízových štábov subjektov HM na činnosť pri vzniku mimoriadnej situácie. Zamestnanci OBaKR sa v roku 2021 kvôli pandemickej situácii žiadneho z týchto cvičení nezúčastnili.
- V subjektoch HM prebiehali cvičenia, ktorých cieľom bolo precvičiť pripravenosť krízových štábov subjektov HM na činnosť pri vzniku mimoriadnej situácie.

Ochrana kritickej infraštruktúry

- OBaKR vypracoval správu o činnosti a kontrole prevádzkovateľov prvkov kritickej infraštruktúry (ďalej len „prvky KI“) za rok 2020 pre Ministerstvo vnútra SR.
- OBaKR aktualizoval zoznam prvkov KI uznesením vlády SR č. 572/2020 v gescii MH SR podľa aktuálnych sektorových a prierezoých kritérií. V tejto súvislosti vydávalo MH SR oznámenia rozhodnutia o určení prvku KI prevádzkovateľom. Prevádzkovatelia prvkov KI zasielali na vyjadrenie MH SR aktualizované bezpečnostné plány.
- Prvky KI zrealizovali v roku 2021 cvičenia modelovej situácie hrozby narušenia alebo zničenia prvku, vyplývajúce z § 9 ods. 1. písm. e) zákona č. 45/2011 Z. z.
- Aktívna účasť na zasadnutí plánovacej skupiny NATO Energy Planning Group v rámci ktorej je prerokovávanou oblasťou aj posudzovanie príspevku SR do aktivít medzinárodného krízového manažmentu. MH SR prostredníctvom OBaKR nominovalo civilných expertov do NATO za SR.
- Počas pandémie ochorenia COVID-19 OBaKR vydával potvrdenia pre prevádzkovateľov prvkov KI v súvislosti s voľným cezhraničným pohybom zamestnancov prvkov KI.
- V súčinnosti s Ministerstvom vnútra SR a NCZI prebehla prednostná vakcinácia kľúčových zamestnancov prvkov KI v sektorech energetika a priemysel.

- V rámci testovania počas pandémie ochorenia COVID-19 boli na vyžiadanie prvkov KI poskytnuté testy zo skladu SŠHR.

Civilná ochrana

- Aktualizácia dokumentov spadajúcich do Plánu ochrany zamestnancov MH SR a osôb prevzatých do starostlivosti podľa organizačných, personálnych a technických zmien.
- Zabezpečenie odborných revízií a opráv technologických zariadení v ochrannej stavbe MH SR v súlade s osobitným predpisom.⁸⁾
- Inventarizácia materiálu civilnej ochrany (ďalej len „CO“) v sklade CO podľa osobitného predpisu.⁹⁾ Výsledky inventarizácie zaslané odboru krízového riadenia Okresného úradu v Bratislave.
- Ostatné úlohy týkajúce sa oblasti CO obyvateľstva, krízového riadenia, civilného núdzového plánovania boli v podmienkach MH SR plnené s prihliadnutím na dokument *„Plán hlavných úloh pri plnení úloh krízového riadenia, hospodárskej mobilizácie, obrany, integrovaného záchranného systému, civilnej ochrany obyvateľstva, civilného núdzového plánovania a správy materiálu civilnej ochrany pre hlavné mesto SR Bratislavu, mestské časti Bratislavy, právnické osoby a fyzické osoby v územnom obvode Okresného úradu Bratislava na rok 2021.“*

Ochrana utajovaných skutočností

Oblasť bezpečnosti technických prostriedkov

OBaKR v roku 2021 prevádzkoval a spravoval nasledovné informačné systémy:

- Certifikovanú samostatnú pracovnú stanicu určenú na spracúvanie utajovaných skutočností stupňa utajenia „Vyhradené“.
- Certifikovanú samostatnú pracovnú stanicu určenú na spracúvanie utajovaných skutočností stupňa utajenia „Dôverné“.
- Certifikovanú samostatnú pracovnú stanicu určenú na spracúvanie utajovaných skutočností stupňa utajenia „Tajné“.
- Informačný systém (chránenú počítačovú sieť) určený na spracúvanie (vydávanie a evidenciu) licencií na obchodovanie s kontrolovanými komoditami.

Na všetkých prevádzkovaných informačných systémoch bola riadne a pravidelne vykonávaná údržba a kontrolná činnosť v zmysle pravidiel na ich používanie, príslušných smerníc a plánu kontrolnej činnosti a v prípade potreby boli operatívne riešené prevádzkové problémy. Boli realizované opatrenia súvisiace so zrušením prevádzky informačného systému krízového riadenia „ISKRA“, predovšetkým prevod neupotrebiteľného majetku MH SR na NBÚ.

Oblasť fyzickej a objektovej bezpečnosti

- Vytvorenie nového chráneného priestoru určeného na voľné ukladanie utajovaných skutočností všetkých stupňov utajenia.
- Vytvorenie nového chráneného priestoru kategórie „Vyhradené“ pre oddelenie kybernetickej bezpečnosti.
- Vytvorenie nového chráneného priestoru kategórie „Vyhradené“ pre kanceláriu ministra hospodárstva.

⁸⁾ Vyhláška č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v spolupráci s odborom hospodárskej správy v znení neskorších predpisov.

⁹⁾ Vyhláška č. 314/1998 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom CO v znení neskorších predpisov.

- Prevádzkovanie celkového počtu deviatich chránených priestorov určených na ukladanie utajovaných skutočností a ďalších šiestich pracovísk s osobitným režimom.
- Aktualizácia bezpečnostnej dokumentácie objektovej bezpečnosti (Analýza rizík, Bezpečnostné plány ochrany objektov a chránených priestorov, Režimové opatrenia, ...).
- Prevádzkovanie elektrického zabezpečovacieho systému (poplachový systém narušenia) chránených priestorov a režimových pracovísk v objektoch MH SR.
- Prevádzkovanie elektronického systému kontroly vstupu na vjazdoch do garáže a na parkovisko, na vybraných vstupoch do objektov MH SR a na vstupoch do určených chránených priestorov v objektoch MH SR.
- Prevádzkovanie softvérovej nadstavby C4 určenej na správu a monitoring zabezpečovacieho a prístupového systému.
- Prevádzkovanie kamerového systému v objekte MH SR na Mierovej ulici a jeho bezprostrednom okolí.

Na všetkých prevádzkovaných systémoch bola riadne a pravidelne vykonávaná údržba a kontrolná činnosť v zmysle „Plánu kontrolnej činnosti na rok 2021“ v spolupráci so zmluvným partnerom na základe „Zmluvy o kontrole a servise integrovaného bezpečnostného systému v objekte MH SR“. Zistené nedostatky boli operatívne riešené a odstránené.

Oblasť šifrovej ochrany informácií

- OBaKR plní úlohy Rezortného šifrového orgánu podľa osobitného predpisu ³⁾ a vyhlášky NBÚ č. 340/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o šifrovej ochrane informácií:
 - Prevádzkovanie koncovej stanice prostriedku šifrovej ochrany informácií Apeiron, určeného na spracúvanie a prenos informácií stupňa utajenia „Vyhradené“ a „Dôverné“ medzi ústrednými orgánmi štátnej správy.
 - Prevádzkovanie prostriedku šifrovej ochrany informácií „ZEUS“ pre potreby odboru posudzovania zahraničných investícií.
 - Prevádzkovanie koncovej stanice prostriedku šifrovej ochrany informácií „SINA D“, určeného na prenos informácií do stupňa utajenia „Vyhradené“ pre ministra hospodárstva SR.
 - Inventarizácia prostriedkov šifrovej ochrany informácií.

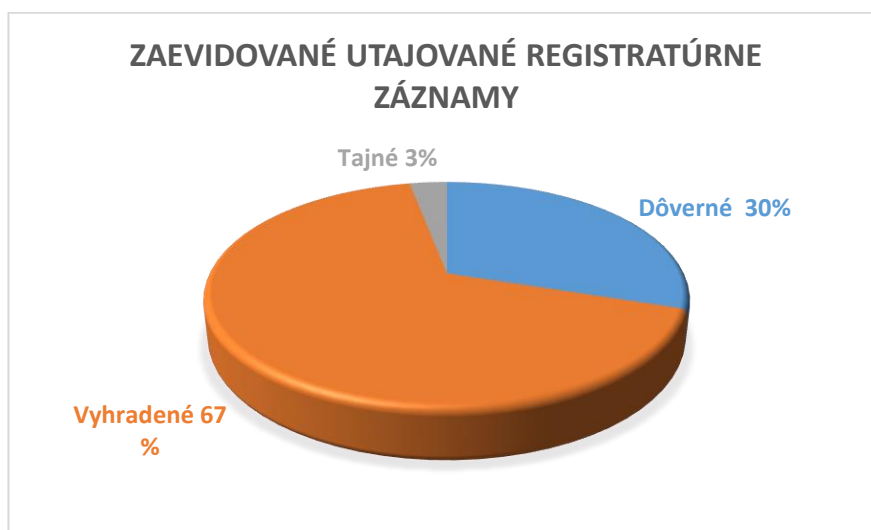
Oblasť priemyselnej bezpečnosti

- OBaKR zabezpečuje plnenie úloh na úseku priemyselnej bezpečnosti podľa osobitného predpisu³ pri postupovaní utajovaných skutočností podnikateľským subjektom v rámci plnenia kompetenčných úloh MH SR v koordinácii s jednotlivými podnikateľskými subjektmi v zmysle Zoznamu utajovaných skutočností v pôsobnosti MH SR.
- V roku 2021 MH SR uzatvorilo novú Zmluvu o prístupe podnikateľa k utajovaným skutočnostiam (ďalej len „zmluva“) so spoločnosťou Slovenské elektrárne, a.s.,
- V roku 2021 boli schválené nové dodatky k zmluvám so spoločnosťami: VUJE, a.s., Jadrová a vyradovacia spoločnosť, a.s., Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s., Železnice SR a.s., Ochrana a bezpečnosť SE s.r.o. a DiSig a.s.
- K 31. 12. 2021 malo MH SR uzatvorenú zmluvu so siedmimi podnikateľskými subjektami: VUJE, a.s., Jadrová a vyradovacia spoločnosť, a.s., Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s., Železnice SR a.s., Ochrana a bezpečnosť SE s.r.o., DiSig a.s. a **Slovenské elektrárne, a.s.**

Oblasť administratívnej bezpečnosti

- Plnenie úloh podľa osobitného predpisu³⁾ a vyhlášky NBÚ č. 48/2019 Z. z. *ktorou sa ustanovujú podrobnosti o administratívnej bezpečnosti utajovaných skutočností*.
- Vedenie protokolov utajovaných skutočností (národný, EÚ, NATO, OPCW a ReŠO).
- Zriadenie nových používateľských účtov na príjem a odosielanie elektronických utajovaných skutočností so stupňom utajenia „Vyhradené“ a „Dôverné“.
- Vydanie nového „Zoznamu utajovaných skutočností v pôsobnosti MH SR“.
- Postupovanie utajovaných skutočností podnikateľským subjektom na základe uzatvorených zmlúv (Jadrová a vyradovacia spoločnosť, a.s. a VUJE, a.s.).
- OBaKR v roku 2021 zaevidoval 227 utajovaných registratúrnych záznamov v protokole utajovaných registratúrnych záznamov.

Graf č. 40 - Zaevidované utajované registratúrne záznamy

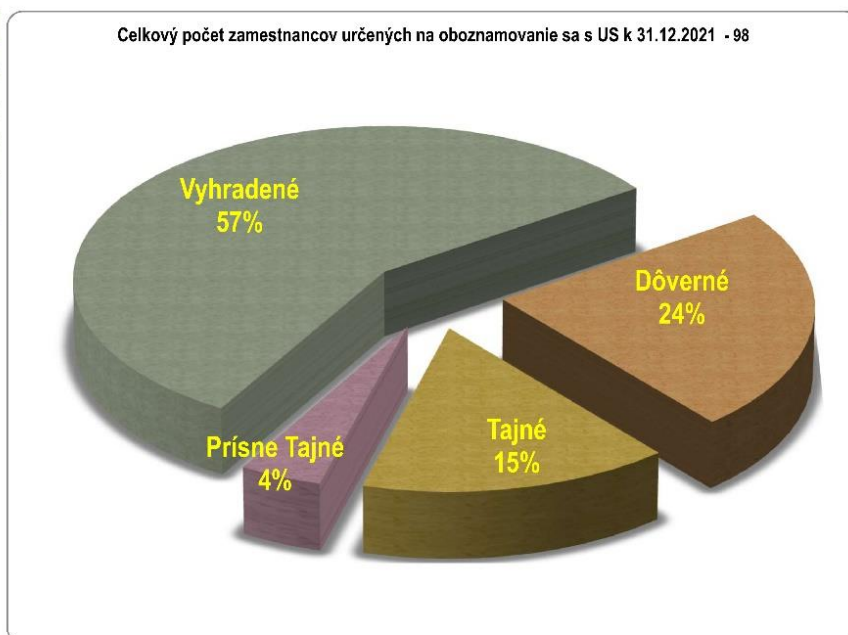
Oblasť personálnej bezpečnosti

- Plnenie úloh v zmysle osobitného predpisu³⁾ a vyhlášky NBÚ č. 134/2016 Z. z. *o personálnej bezpečnosti* a vyhlášky NBÚ č. 135/2016 Z. z. *o skúške bezpečnostného zamestnanca*.
- Realizácia postupov pri určovaní a zánikov zamestnancov rezortu MH SR oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami v súlade s Rozhodnutím ministra hospodárstva SR č. 09112/2021-1020-05629.
- Organizácia skúšok bezpečnostných zamestnancov pre potreby rezortu MH SR.
- Zabezpečovanie vedenia evidencií a zoznamov údajov v oblasti personálnej bezpečnosti prostredníctvom relačnej databázy ARDON.

Graf č. 41 - Oblasť personálnej bezpečnosti – prehľad zamestnancov MH SR určených na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami k 31. 12. 2021

Oblasť personálnej bezpečnosti - prehľad zamestnancov MH SR určených na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami k 31.12.2021

stupeň utajenia	počet
Vyhradené	56
Dôverné	23
Tajné	15
Prísne Tajné	4

Ochrana osobných údajov

OBaKR plní úlohy, ktoré pre MH SR ako prevádzkovateľa vyplývajú z osobitných predpisov.¹⁰⁾ V sledovanom období išlo predovšetkým o nasledovné úlohy:

- Priebežná aktualizácia zoznamu spracovateľských činností v predpísanej tabuľke „Záznamov o spracovateľských činnostiach“.
- Uzatváranie dodatkov k zmluvám s právnickými osobami, ktoré v mene MH SR akýmkoľvek spôsobom spracúvajú osobné údaje, prípadne uzatvorenie nových zmlúv o ochrane osobných údajov.
- Vypracovanie nových pokynov pre spracúvanie osobných údajov a poučenie príslušných poverených osôb.
- Osoba poverená výkonom dohľadu nad ochranou osobných údajov (zodpovedná osoba) absolvovala sériu školení v rámci jej odborného rastu.
- Priebežne bol vykonávaný nepretržitý dohľad nad ochranou osobných údajov v podmienkach MH SR.

¹⁰⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a zmene o a doplnení niektorých zákonov.

4 Charakteristika právnických osôb v pôsobnosti MH SR

4.1 Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA)

Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA)

Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA) je odbornou príspevkovou organizáciou zriadenou MH SR. Jej úlohou je zabezpečovať technicko-odborné zázemie v súlade s inovačnou a energetickou legislatívou. Podieľa sa na implementácii smerníc Európskej únie a aktualizácii inovačnej stratégie a energetickej politiky Slovenskej republiky. Zaoberá sa aj prípravou podporných programov a projektov venovaných úsporám energie, využívaniu obnoviteľných zdrojov energie, inováciám a od roku 2015, kedy na seba SIEA prevzala úlohy technologickkej agentúry. Vykonáva tiež funkciu implementačnej agentúry a sprostredkovateľského orgánu pre čerpanie štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci dvoch operačných programov.

Základné činnosti, ktoré SIEA vykonávala, vychádzali z predmetu činnosti uvedeného v Zriaďovacej listine – Rozhodnutie MH SR č. 1/2015 a z náplne Kontraktu o financovaní SIEA na rok 2021.

V roku 2021 sa SIEA podieľala na podporných mechanizmoch v rámci **Operačného programu Kvalita životného prostredia (OP KŽP)**.

Z dôvodu končiaceho sa programového obdobia 2014-2020 boli v roku 2021 vyhlásené dve nové výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok, celkovo bolo otvorených deväť výziev. K dátumu 31. 12. 2021 prijala SIEA v rámci výziev zameraných na zníženie energetickej náročnosti a zvýšenie využívania OZE v podnikoch šesťdesiat žiadostí v hodnote celkových oprávnených výdavkov 35,6 miliónov eur. V rámci výziev, ktoré boli zamerané na zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe SR v roku 2021 prijala SIEA 55 žiadostí vo výške celkových oprávnených výdavkov 15 miliónov eur. Vo výzve zameranej na rozvoj energetických služieb na regionálnej a miestnej úrovni bolo doručených 40 žiadostí v hodnote celkových oprávnených výdavkov viac ako 1 milión eur. Vo výzve zameranej na zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov SIEA prijala 97 žiadostí, ktorých výška celkových oprávnených výdavkov predstavuje sumu 51,5 miliónov eur.

Celkovo za rok 2021 bolo na SIEA doručených 256 žiadostí v objeme celkových žiadaných oprávnených výdavkov viac ako 104 miliónov eur. V rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia (OP KŽP) výška kontrahovania za rok 2021 dosiahla úroveň 107 miliónov eur celkových oprávnených výdavkov.

V prípade **Operačného programu Integrovaná infraštruktúra (OPII, pôvodne OP Výskum a inovácie)** v rámci podpory investovania podnikov do výskumu a inovácie a vytvárania prepojení a synergií medzi podnikmi, centrami výskumu a vývoja a vysokoškolským vzdelávacím prostredím, najmä podpory investovania do vývoja produktov a služieb bolo zrealizovaných 121 projektov v hodnote celkových oprávnených výdavkov 184,2 miliónov eur.

Súčasťou OP II je **národný projekt Podpora rozvoja kreatívneho priemyslu na Slovensku**, ktorý SIEA implementuje od októbra 2017. Projekt je zameraný na podporu štyroch odvetví kreatívneho priemyslu (KP). Projekt je realizovaný v dvoch hlavných podaktivitách.

Podaktivita „A“ sa zameriava na zvyšovanie podnikateľských zručností subjektov pôsobiacich v podporovaných odvetviach KP a na posilňovanie všeobecného povedomia o výstupoch z ich činností. V rámci tejto podaktivity od roku 2018 pracujú štyri hlavné odborné pracovné skupiny projektu. Ich členmi sú renomovaní predstavitelia podporovaných odvetví. Najvýznamnejšou činnosťou, v rámci tejto podaktivity, je napĺňanie a prevádzkovanie virtuálnej Galérie realizátorov, umiestnenej na projektovej webstránke www.vytvor.me, ktorá - celkovým počtom 895 publikovaných overených oprávnených realizátorov k 31.12.2021 - predstavuje jeden z najkomplexnejších prehľadov podnikateľských subjektov v podporovaných odvetviach KP, dostupných na slovenskom trhu. Galéria realizátorov je priebežne dopĺňaná aj v roku 2022. **Podaktivita „B“** je zameraná na aktiváciu potenciálnych klientov podnikateľských subjektov z podporovaných odvetví. V auguste 2018 bol, v rámci projektu, do praxe spustený špecifický systém poskytovania kreatívnych voucherov oprávneným slovenským podnikateľským subjektom, spĺňajúcim charakteristiku mikro, malého, alebo stredného podniku (MSP). Do 31. 12. 2021 bolo vyhlásených celkom 32 samostatných výziev na predkladanie žiadostí o poskytnutie pomoci prostredníctvom kreatívneho vouchera. Na základe riadne predložených žiadostí o kreatívne vouchre, kritériám oprávnenosti, vyplývajúcim z príslušnej schémy pomoci de minimis, vyhovel a svoje projekty do 31. 12. 2021 úspešne ukončilo 734 MSP. Týmto bola k 31. 12. 2021 poskytnutá priama finančná podpora v celkovej výške 3 375 722 eur. Ukončovanie projektov z Výziev KV 2021 však pokračovalo v roku 2022, v ktorom boli vyhlásené ďalšie výzvy.

V rámci rovnakého operačného programu SIEA od roku 2017 realizuje aj **národný projekt Zvýšenie inovačnej výkonnosti slovenskej ekonomiky**. Jeho cieľom je šírenie povedomia o význame inovácií, najmä medzi slovenskými podnikmi a študentmi stredných a vysokých škôl, a tým zvýšenie inovačného potenciálu krajiny. Využíva na to niekoľko nástrojov, medzi ktoré patria napríklad workshopy pre študentov a podnikateľov, organizovanie podujatí, mediálne kampane, vydávanie publikácií, vytváranie analýz či prognostických štúdií slovenského podnikateľského prostredia. V druhej polovici roka 2021 začal projekt implementovať nový nástroj – Inovačné poukážky. Počas tohto obdobia boli vyhlásené tri výzvy: Inovačné poukážky pre Banskobystrický kraj, Inovačné poukážky Slovensko a Inovačné poukážky IPCEI (vodíkové technológie a mikroelektronika). V roku 2021 prichádzalo k postupnému zazmluvňovaniu firiem, pričom najväčšie čerpanie sa očakáva v rokoch 2022 a 2023 (v roku 2021 boli z tohto dôvodu preplatené len tri poukážky v hodnote 123 930,00 euro). V roku 2021 bolo zrealizovaných 81 informačných aktivít rôzneho typu s celkovou účasťou 1793 účastníkov a 15 analýz a hodnotení.

V energetickej oblasti sa SIEA venovala predovšetkým monitorovaniu energetickej efektívnosti za rok 2021. SIEA pripravovala podklady pre MH SR pre aktualizáciu plánu opatrení energetickej efektívnosti do roku 2030 v novej štruktúre podľa nomenklatúry notifikovanej v NECP. Vyhodnotené boli údaje od povinných subjektov, ktorými sú dodávatelia energie, prevádzkovatelia rozvodov energie, ústredné orgány štátnej správy a obce, prevádzkovatelia zariadení kombinovanej výroby elektriny a tepla, vlastníci/správcovia budov. Posúdené boli aj správy z kontrol vykurovacích a klimatizačných systémov a úspory energie financované z viacerých finančných mechanizmov, vrátane garantovaných energetických služieb. Výstupom z monitorovacieho systému sú aj smerné čísla v energetike pre potreby plánovania zverejnené na webovom sídle www.siea.sk/monitorovaci-system/

Počas roka 2021 bolo vykonaných viac ako 3180 overovaní hospodárnosti tepelných zariadení, 1200 hodnotení hospodárnosti budov a 21 energetických auditov.

Aktualizovali sa tiež zoznamy odborne spôsobilých osôb na výkon pravidelnej kontroly vykurovacích, klimatizačných systémov a na poskytovanie garantovaných energetických služieb a výkon činnosti energetického audítora. V roku 2021 SIEA administrovala 517 žiadostí na aktualizáciu odbornú prípravu. Skúšok odbornej spôsobilosti na podnikanie v energetike a tepelnej energetike sa zúčastnilo 84 osôb. Skúšok odbornej spôsobilosti na výkon pravidelnej kontroly vykurovacích, klimatizačných systémov, na poskytovanie garantovaných energetických služieb a výkon činnosti energetického audítora boli z dôvodu pandemických opatrení presunuté na začiatok roka 2022.

Národný projekt Odborne o energii, ktorý je financovaný z OP KŽP, je zameraný na zabezpečenie kontinuálneho poskytovania informácií o nízkouhlíkových opatreniach zariadením a prevádzkou Centra podpory informačnej platformy. Projekt má za cieľ okrem poskytovania informácií aj vypracovanie energetických auditov verejných budov, prioritne pre štátnu správu. V roku 2021 bolo na webovej stránke zverejnených 21 informačných materiálov a bolo otvorených všetkých 10 systémov zvyšovania informovanosti. Vypracovaných bolo 17 energetických auditov, celkom ich bolo v rámci projektu spracovaných 78.

Národný projekt „Rozšírenie monitorovania energetickej efektívnosti“ (NP RMEE) pokračoval do svojej ďalšej fázy po spustení „Portálu úspor“. Na projekte pribudol interný tím IT špecialistov. V rámci projektu boli pripravené virtuálne prostredia vo vládnom cloude, v ktorom začal vývoj a plánuje sa prevádzka Informačného systému Energetickej efektívnosti (IS EE). Interný tím, pracoval na návrhu a implementácii systému. Implementovali sa základné moduly a komponenty, ako napr. registrácia a prihlásenie do systému. Projekt sa venuje vytvoreniu a rozširovaniu informačného systému energetickej efektívnosti, kde sa zberajú, analyzujú a vyhodnocujú údaje o spotrebe a úspore energií v synergii s environmentálnymi vplyvmi opatrení. Ide o celonárodnú úroveň zberu dát so zameraním sa predovšetkým na zavádzanie monitorovania štátnych a verejných budov a následné monitorovanie prínosov opatrení energetickej efektívnosti. Cieľom NP RMEE je vytvoriť unikátny dátový sklad dostupných údajov o energetickej efektívnosti s dátovými väzbami na 15 integračných partnerov vrátane napojenia na agendy jestvujúceho monitorovacieho systému energetickej efektívnosti (MSEE). Odbor Monitorovania energetickej efektívnosti SIEA spolupracuje s MH SR na zavádzaní všeobecného rámca pre metodiku výpočtu, monitorovania a overovania úspor energie do praxe, ktorý „**Integrovaný národný energetický a klimatický plán**“ na roky 2021 – 2030 odporučil používať pri plánovaní merateľných ukazovateľov všetkých projektov, týkajúcich sa energetickej efektívnosti. Pracovalo sa na uzatvorení dohody o integračnom zámere s Centrálnou správou referenčných údajov (CSRÚ), čo je predpokladom pre naplnenie ďalších funkcionalít pojednávajúcich o integráciách a dátových napojeniach (napr. Register adries, Register právnických osôb; Základné číselníky). V rámci projektu sa pokračovalo na tvorbe dátových štandardov pre údaje o energetickej efektívnosti. Národný projekt RMEE už reálne prispieva k zlepšeniu plánovania cieľov energetickej efektívnosti svojimi výsledkami a aj tým, že publikuje výsledky analytickej činnosti vo forme smerných čísiel v energetike na webovom portáli www.siea.sk.

V národnom projekte Zelená domácnostiam II bolo v roku 2021 na inštaláciu zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie domácnostiach uhradených 5868 poukázok v celkovej sume 11,8 mil. eur. Od začiatku projektu, ktorý je realizovaný v rámci OP KŽP, bolo k 31. 12. 2021 vďaka podpore v hodnote 33,5 milióna eur nainštalovaných 16712 malých zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Celkovo je na tento projekt vyčlenených 48 mil. eur. Pri inštalácii slnečných kolektorov, fotovoltických panelov, kotlov na biomasu a tepelných čerpadiel mohli domácnosti využiť služby 1211 oprávnených zhotoviteľov.

V rámci národného projektu ŽIŤ ENERGIU, ktorého hlavným cieľom je poskytovanie bezplatného odborného energetického poradenstva a poradenstva o energeticky efektívnych opatreniach a využívaní obnoviteľných zdrojov energie, SIEA v roku 2021 prevádzkovala päť poradenských centier – v Bratislave, Trenčíne, Banskej Bystrici, Žiline a v Košiciach. Ich činnosť a aj realizácia projektu Žiť energiou, ktorý je marketingovo-komunikačne orientovaný, bola v roku 2021 čiastočne obmedzená bezpečnostnými opatreniami uplatňovanými v dôsledku pandémie Covid-19. Mnohé aktivity plánované na rok 2021 (účasť na konferenciách, workshopoch, veľtrhoch, výstavách, festivaloch, školských akciách atď.) boli z uvedeného dôvodu znemožnené, uskutočnené online, alebo sa konali v obmedzenom režime.

Odborní pracovníci projektu ŽIŤ ENERGIU preto tam, kde to bolo možné, presunuli svoje aktivity do online priestoru. Takto sa im podarilo zúčastniť sa 14 konferencií, seminárov a odborných prednášok, venovaných využívaniu OZE. Naďalej taktiež poskytovali všetkým záujemcom, či už laickej verejnosti, podnikateľom, obciam aj verejným inštitúciám, odborné poradenstvo alebo konzultácie, čím sa podarilo zachovať a zintenzívniť poradenské a informačné aktivity, zamerané na rozvoj nízkouhlíkového hospodárstva. Zároveň sa uskutočnilo 85 online prednášok a výjazdov do základných a materských škôl, aby sa zvýšila informovanosť o danej problematike aj medzi deťmi a mládežou. Témy spojené s efektívnym využívaním energie sa prezentovali v 14 prípadoch aj v tlači, rozhlase alebo televízii. V priebehu celého roku naďalej prebiehala distribúcia tlačovín, ktorých cieľom je prezentovať problematiku efektívneho využívania energie a OZE širokej verejnosti aj deťom.

Celkovo sa v roku 2021 na rôznych aktivitách projektu ŽIŤ ENERGIU zúčastnilo 11 797 účastníkov.

SIEA vykonáva funkciu národnej implementačnej agentúry pre Program Bohunice, ktorý sa zaoberá vyradovaním Jadrovej elektrárne V1 v Jaslovských Bohuniciach. Program je spolufinancovaný zdrojmi EÚ približne vo výške 222 mil. eur a prijímateľom je Jadrová a vyradovacia spoločnosť, a. s., ktorá má vydanú licenciu na činnosti, spojené s vyradovaním Jadrovej elektrárne V1. V súčasnosti sa v tejto súvislosti SIEA venuje dvom projektom, pomocou ktorých sa proces vyradovania dostane do svojej konečnej fázy. Prvý projekt sa dostal v auguste roku 2019 do svojej implementačnej fázy po podpise zmluvy s dodávateľom. Druhý projekt, ktorého cieľom je uvoľnenie areálu elektrárne V1 spod administratívnej kontroly dozorných orgánov SR, a tým možnosť využitia areálu na ďalšie priemyselné účely, sa nachádza vo fáze verejného obstarávania.

SIEA v roku 2021 aktívne participovala na 7 medzinárodných projektoch financovaných z rámcového programu EÚ pre výskum, vývoj a inovácie - Horizon 2020 a na 3 projektoch financovaných z programu INTERREG a 1 z programu Erasmus+.

Medzinárodné projekty, ktoré prinášajú možnosti osobnej výmeny skúseností v rámci celej Európy boli v roku 2021 v dôsledku proti pandemických opatrení realizované spravidla len ako on-line stretnutia, napriek tomu sa projekty podarilo implementovať a dosahovať priebežné projektové úlohy. Projekty na ktorý SIEA participovala:

ESI (H2020), projekt je zameraný na zvýšenie energetickej efektívnosti a uľahčiť financovanie riešení v tejto oblasti

GreenDeal4Buildings (H2020), projekt sa zameriava na tvorbu tzv. *road map* a akčných plánov pre stakeholderov v oblasti zelených budov

CraftEdu (H2020), projekt bol v roku 2021 úspešne ukončený a venoval sa vzdelávaniu v sektore stavebníctva

Leap4SME (H2020), projekt je zameraný na podporu energetických auditov v MSP, ktoré nemajú povinnosť tieto vykonávať

CA RES III (H2020) je projekt typu zladené konanie zamerané na aktualizáciu európskej legislatívy v oblasti obnoviteľných zdrojov (Renewable Energy Directive). Tento projekt bol v roku 2021 ukončený,

CA RES IV (H2020) je projekt typu zladené konanie zamerané na aktualizáciu európskej legislatívy v oblasti obnoviteľných zdrojov (Renewable Energy Directive). Tento projekt začal v roku 2021

Odyssey-Mure (H2020) je projekt monitoring energetických štatistických dát. SIEA participuje na tomto celoeurópskom projekte už 10 rokov.

SHARE 4.0 (Interreg SK-AT), projekt je zameraný na oblasť cezhraničnej spolupráce pri budovaní spoločných riešení a platforiem v oblasti I4.0

SHREC (Interreg Europe), projekt je zameraný na oblasť implementácie politik EÚ na rozvoj OZE

ClusterFY (Interreg Euroep), projekt zameraný na podporu fungovania klastrov.

Valuable Creativity (Erasmus+), projekt je zameraný na programy vzdelávania (celoživotného) pre pracovníkov v priemysle.

SIEA v roku 2021 predsedala európskej sieti inovačných agentúr Taftie. Toto predsedníctvo, ktoré je na rotačnej báze znamenalo zorganizovanie piatich tematických konferencií (zameranie konferencií: City as Innovation Hub, Artificial Intelligence/Robotics versus Humanity, Resources, environment and climate, Networking a Policy Forum). Všetky podujatia boli realizované on-line formou, okrem septembrového stretnutia, ktoré bolo hybridné za účasti 12 členov Taftie.

SIEA v roku 2021 participovala na činnosti ďalších organizácií a inštitúcií: v sieti európskych energetických agentúr (EnR), pokračovala v aktívnej činnosti v Medzinárodnej energetickej agentúre IEA a jej pracovnej skupine pre obnoviteľné zdroje (REWP), v spolupráci s Európskou Komisiou v riadiacom výbore pre smernicu o energetickej hospodárnosti budov (EPBDC), zladených konaniach pre implementáciu smerníc v oblasti energetickej efektívnosti (CA EPBD, CA EED a CA RES), s Európskej environmentálnej agentúry EEA prostredníctvom Európskej siete pre informácie a sledovanie životného prostredia EIONET, ako aj v rámci siete EMA (sieť energetických a implementačných agentúr) zriadenej EK (pod gesciou DG ENER a DG REGIO) pre koordináciu opatrení a čerpania zdrojov EÚ na podporu opatrení v oblasti energetickej

efektívnosti a mitigácie dopadov klimatickej zmeny. SIEA zastupovala Slovenskú republiku aj v expertnej skupine Európskej komisie pre klastre (pod gesciou DG GROW).

V oblasti inovácií SIEA v spolupráci s MH SR pripravila ďalší ročník súťaže **Inovatívny čin roka** a rámci hodnotenia investičných zámerov SIEA vypracovala 14 odborných posudkov. K ďalším činnostiam patrí spolupráca s Ministerstvom hospodárstva pri implementácii podporných aktivít, zameraných na rozvoj elektromobility, kde v roku 2021 prebehlo komplexné miestne zisťovanie stavu implementácie výzvy na budovanie siete elektronabíjajúcich staníc I. a administrácia Výzvy II, kde bolo overených 215 žiadostí. Rovnako tak pokračovala administrácia žiadostí o dotácie na nákup elektromobilov, kde bolo zadministrovaných posledných 75 žiadostí. K dôležitým činnostiam patrila aj administrácia schémy pomoci na zmiernenie dopadov pandémie COVID-19 pre športové kluby, pričom v dvoch výzvach bolo zadministrovaných spolu 118 žiadostí.

K novým aktivitám, ktoré SIEA v roku 2021 implementovala bola podpora rozvoja vodíkových technológií v oblasti výskumu a vývoja. SIEA sa stala národným koordinátorom pre projekty IPCEI H2 a koordinovala procesy spojené s participáciou 16 projektov zo Slovenska na výzve EK IPCEI H2 od vyhlásenia národnej výzvy, až po výber a nomináciu projektov. Taktiež zrealizovala výzvu na predkladanie projektov a ich výber pre Výzvu EK IPCEI mikroelektronika. Projekty IPCEI H2 v priebehu roku 2021 postupne prechádzali jednotlivými aktivitami IPCEI procesu.

4.2 Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO)

Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu je štátnou agentúrou Slovenskej republiky a spadá do pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky.

Misiou Slovenskej agentúry pre rozvoj investícií a obchodu je akcelerovať investičný, exportný a inovatívny potenciál Slovenska so zámerom vytvoriť z krajiny technologické centrum atraktívne pre zahraničných investorov, expertov a potenciálnych obchodných partnerov.

Rozvíjať exportný potenciál v globálne konkurencieschopných odvetviach a teritóriách, podporovať expanzie etablovaných firiem, zahraničné investície, zvyšovať zamestnanosť v sektorech s vysokou pridanou hodnotou a všetkých regiónoch v súlade so stratégiou a hospodárskou politikou Vlády Slovenskej republiky. K naplneniu misie prispieva iniciovaním transferu technológií, spájaním vedeckej a komerčnej sféry, poskytovaním efektívnych podnikateľských služieb, nástrojov a platforiem pre podniky orientované na internacionalizáciu, rozvíjaním exportných príležitostí produktov, služieb a inovácií.

Dlhodobá vízia agentúry je predstaviť Slovensko ako atraktívne biznisové centrum pre zahraničných investorov s cieľom vytvárania pracovných miest prednostne v sektorech s vysokou pridanou hodnotou a prezentovať slovenské firmy ako spoľahlivých a konkurencieschopných obchodných partnerov.

Agentúra uzavrela počas roka 2020 15 investičných projektov, z toho 7 s vyššou pridanou hodnotou, v sumárnej výške predpokladaných investícií 697 miliónov eur, s potenciálom vytvoriť až 2 900 nových priamych pracovných miest a zrealizovala viac ako 60 podujatí na

podporu exportu i internacionalizácie malých a stredných podnikov (MSP) pre takmer 1 400 slovenských spoločností.

4.3 MH Invest, s.r.o.

Spoločnosť MH Invest, s.r.o. bola založená v roku 2006 so 100% majetkovou účasťou štátu s cieľom budovania priemyselných parkov a zón na Slovensku a podporiť investorov v komunikácii a spolupráci so štátnymi inštitúciami a miestnou samosprávou.

Uznesením vlády SR č. 401 z 8. júla 2015, č. 413 z 21. júla 2015 a č. 95 z 22. februára 2017 bol schválený návrh spoločnosti MH Invest, s.r.o. na vydanie osvedčenia resp. jeho doplnenia; spoločnosť MH Invest získala osvedčenie o významnej investícii č.20801/2015-1000-33509 doplnené č.20801/2015-1000-35613 a doplnené č. 08806/2017-4220-10455 na realizáciu stavby „Vybudovanie strategického parku“, ktorej uskutočnenie je vo verejnom záujme. Predmetom zabezpečenia stavby je príprava územia na pozemkoch o celkovej výmere 7 041 614 m² v súlade s § 1 ods. 12 zákona č.175/1999 Z.z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov.

Od roku 2015 sa spoločnosť zameriava na vybudovanie Strategického parku v Nitre s hlavným dopadom na katastrálne územia Dražovce, Mlynárce, Zobor, Lužianky, Zbehy, Čakajovce: výstavba a prevádzkovanie inžinierskych sietí a majetkoprávne vysporiadanie pozemkov pri obstaraní a následnom predaji investorom a ostatným prevádzkovateľom infraštruktúry. Medzi hlavných investorov v strategickom parku Nitra patria spoločnosti: Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o., Gestamp Nitra, s.r.o., ArcelorMittal Gonvarri Nitra, s.r.o., Quntar Slovak Logistics, s.r.o.

Činnosť spoločnosti v roku 2021 bola zameraná najmä na správu a prevádzkovanie inžinierskych sietí, vybranej cestnej infraštruktúry v strategickom parku Nitra. Prebiehalo dobudovanie cestných napojení miestnych komunikácií vyššieho a nižšieho rádu v rámci stavby „Príprava strategického parku Nitra“ a otvorila sa mimoúrovňová križovatka v miestnej časti Šindolka, ktorá je potrebná z hľadiska dopravného napojenia celého územia. Otvorená bola na konci roku 2021. Rovnako sa činnosť spoločnosti zameriavala na prípravu plánov pre strategický park plánovaný na východe Slovenska pri obci Valaliky. V roku 2021 prebiehali prípravné územné plánovania a ďalšie potrebné kroky.

4.4 MH Invest II, s.r.o.

MH Invest II, s. r. o. je spoločnosť so 100 % majetkovou účasťou štátu, založená jediným spoločníkom, Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky, zakladateľskou listinou zo dňa 12.10.2015 a vznikla zápisom do Obchodného registra dňa 24.10.2015. Spoločnosť na základe Zmluvy o predaji časti podniku zo dňa 04.01.2016 prevzala väčšinu pôvodných úloh spoločnosti MH Invest, s. r. o..

Hlavnými činnosťami MH Invest II, s. r. o. sú:

- realizácia investičných projektov vo verejnom záujme,

- príprava a výstavba priemyselných parkov a zón pre investorov,
- príprava územia a majetkovo právne vysporiadanie pozemkov súvisiacich s vybudovaním infraštruktúry pre regionálny rozvoj,
- vykonávanie stanovených činností v súvislosti s poskytovaním dotácií zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky na podporu rozvoja priemyselnej výroby a služieb,
- správa a údržba obytných súborov pre zahraničných investorov v Čiernej Vode a Krasňanoch,
- monitoring a fyzické obhliadky existujúcich priemyselných parkov a zón a každoročná aktualizácia súvisiacich informácií a údajov v súlade s Príkazom ministra hospodárstva SR č. 8/2016 zo dňa 4.10.2016.

4.5 InvEast SK, s.r.o.

InvEast SK, s. r. o. je spoločnosť so 100 % majetkovou účasťou štátu, založená jediným spoločníkom, Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky, zakladateľskou listinou zo dňa 03.04.2018, na základe rozhodnutia ministra hospodárstva Slovenskej republiky č. 9/2018 zo dňa 03.04.2018) a vznikla zápisom do Obchodného registra dňa 18. 04. 2018.

Spoločnosť bola založená za účelom realizácie investičného projektu „Vybudovanie strategického parku Haniska“, na základe Osvedčenia o významnej investícii č. 14944/2018-4220-21819 zo dňa 23.04.2018, v nadväznosti na uznesenie vlády SR č. 187/2018 zo dňa 20.04.2018. Osvedčenie bolo nahradené novým Osvedčením o významnej investícii č. 04507/2019-4220-23794 zo dňa 12.04.2019, v nadväznosti na uznesenie vlády č. 150/2019 zo dňa 03.04.2019 a stratilo platnosť dňa 15.04.2020.

Z dôvodu skončenia platnosti osvedčenia o významnej investícii boli prípravné práce v rámci investičného projektu pozastavené už v roku 2019 a a InvEast SK, s. r. o. vykonávala iba nevyhnutné činnosti spojené so základným fungovaním spoločnosti. na základe rozhodnutia ministra hospodárstva ako jediného vlastníka bola spoločnosť v roku 2021 zlúčená so spoločnosťou MH Invest II.

4.6 Národný jadrový fond

Národný jadrový fond je štátny účelový fond, ktorý zabezpečuje financovanie záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie. Národný jadrový fond sa riadi hlavnou zásadou financovania záverečnej časti, ktorou je, že náklady na jej financovanie znáša prevádzkovateľ jadrového zariadenia. Špecifikom v tejto oblasti je financovanie vyraďovania havarovanej jadrovej elektrárne A1 a čiastočne jadrovej elektrárne V1, ktoré si počas svojej prevádzky nestihli naakumulovať, resp. neakumulovali dostatočné prostriedky na ich likvidáciu. Úhrada výpadku týchto zdrojov bola prenesená na stranu všetkých spotrebiteľov elektrickej energie, ktorí platia odvod určený na úhradu tzv. historického dlhu zahrnutý v cene elektrickej energie. Národný jadrový fond zabezpečuje finančné prostriedky potrebné v čase, spravuje ich, rozdeľuje a poskytuje nediskriminačným a transparentným spôsobom. Taktiež zabezpečuje

primerané zhodnotenie finančných prostriedkov vedených na svojich účtoch v Štátnej pokladnici.

Dlhodobá činnosť, resp. smerovanie činnosti jadrového fondu, ako aj všetkých organizácií podieľajúcich sa na riešení záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie v SR je usmerňovaná strategickým dokumentom „Vnútroštátna politika a vnútroštátny program nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v SR“, ktorý je schvaľovaný vládou Slovenskej republiky.

Účelom jadrového fondu je zabezpečiť financovanie činností súvisiacich s vnútroštátnym programom nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi, sústreďovať a spravovať finančné prostriedky určené na záverečnú časť jadrovej energetiky, zabezpečovať finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu na nakladanie s rádioaktívnymi a jadrovými materiálmi neznámeho pôvodu a spravovať finančné zábezpeky za vysokoaktívne žiariče.

NJF v roku 2020 zabezpečoval financovanie záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie v SR a to predovšetkým financovanie vyradovania JE A1 a JE V1, vrátane nakladania s VJP a RAO, a financovanie nakladania s rádioaktívnymi a jadrovými materiálmi neznámeho pôvodu.

Popri administratívnej a kontrolnej činnosti pri poskytovaní finančných prostriedkov, posudzovaní s tým súvisiacich dokumentov a dokladov, Národný jadrový fond vypracúva a aktualizuje vnútroštátny program nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnym odpadom v SR.

V rámci aktualizácie vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnym odpadom v SR pracovníci NJF zabezpečovali sústredenie vstupných podkladov a dokumentov súvisiacich s aktualizáciou vnútroštátnej politiky a formulovaním vnútroštátneho programu pre roky 2022 až 2028. Bola vypracovaná nová štruktúra dokumentu i texty jednotlivých kapitol na základe výstupov zo stretnutí pracovných skupín. Bol vypracovaný súbor cieľov a úloh pre nadchádzajúce obdobie a uskutočnili sa diskusie s držiteľmi povolení k návrhu dokumentu.

Od roku 2020 bol NJF aktívne zapojený do činností spoločného výskumného projektu EURAD financovaného zo zdrojov EÚ zameraného na oblasť nakladania s RAO.

4.7 Hlavný banský úrad

Hlavný banský úrad je rozpočtová organizácia so sídlom v Banskej Štiavnici. V rámci rezortu Ministerstva hospodárstva SR má Hlavný banský úrad postavenie národného orgánu štátnej banskej správy SR. Na čele Hlavného banského úradu je predseda, ktorého vymenúva a odvoláva minister hospodárstva SR. Hlavnému banskému úradu sú podriadené obvodné banské úrady. Hlavný banský úrad zabezpečuje osobné a vecné potreby obvodných banských úradov. Plní úlohy hlavného dozoru orgánov štátnej banskej správy, riadi činnosť obvodných banských úradov a rozhoduje o odvolaniach proti ich rozhodnutiam. Môže preniesť výkon hlavného dozoru u niektorých organizácií v obvode pôsobnosti jedného obvodného banského úradu na iný obvodný banský úrad, alebo poveriť obvodného banského inšpektora jedného obvodného banského úradu plnením úloh hlavného dozoru na inom obvodnom banskom úrade.

Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady vykonávajú hlavný dozor nad dodržiavaním zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov, zákona č. 58/2014 Z. z. o výbušninách, výbušných predmetoch a munícii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nad predpismi vydanými na ich základe. Rovnako nad inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, pokiaľ upravujú ochranu a využívanie ložísk nerastov, bezpečnosť prevádzky, zabezpečenie chránených objektov a záujmov pred účinkami banskej činnosti, podmienky na používanie výbušnín a výbušných predmetov, podmienky na výskum, vývoj, pokusnú výrobu, výrobu, spracovanie, nadobúdanie, prepravu, skladovanie, evidenciu, skúšanie, delaboráciu, zneškodňovanie, likvidáciu a ničenie výbušnín, výbušných predmetov a munície a pomôcok na používanie výbušnín, podmienky revízie a opravy munície, vyhľadávanie nevybuchnutej munície a humanitárneho odminovania, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, bezpečnosť technických zariadení, požiaru ochranu v podzemí a pracovné podmienky, v organizáciách pri vykonávaní banskej činnosti a činnosti vykonávanejanským spôsobom a pri výrobe a používaní výbušnín, výbušných predmetov a munície. Okrem toho Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady plnia ďalšie úlohy vyplývajúce im z iných všeobecne záväzných právných predpisov.

Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady, ako orgány štátnej správy v roku 2021 vykonávali hlavný dozor v súlade so zákonnými kompetenciami v subjektoch. Jedným z hlavných nástrojov, ktorými orgány hlavného dozoru vykonávajú svoje povinnosti a kompetencie priamo v jednotlivých dozorovaných subjektoch sú prehliadky a previerky (inšpekcie), ktorými tieto orgány (banské úrady prostredníctvom banských inšpektorov) preverujú dodržiavanie platných predpisov. Inšpekčná činnosť orgánov hlavného dozoru bola v roku 2020 zameraná na dodržiavanie predpisov upravujúcich bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a bezpečnosť prevádzky, ochranu a využívanie ložísk nerastov a používanie výbušnín na trhacie práce. Inšpekčná činnosť bola zameraná aj na dodržiavanie ustanovení NV SR č. 50/2002 Z. z. najmä na správnosť výpočtu výšky úhrady.

Orgány hlavného dozoru si popri vykonávaní inšpekčnej činnosti plnili zároveň aj úlohy vyplývajúce zo Stratégie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v Slovenskej republike, kde bol kladený dôraz hlavne na prevenciu. Medzi inšpekcie, resp. inšpekčné výkony zamerané na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a bezpečnosť prevádzky sú zahrnuté aj výkony, ktoré súvisia s vykonávaním poradenskej činnosti, účasťou na kolaudačnom konaní, resp. s vybavovaním podnetov alebo vyšetrovaním udalostí na úseku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky.

4.8 Rudné bane, štátny podnik Banská Bystrica

Rudné bane, štátny podnik, Banská Štiavnica bol zriadený 1. júla 1989 zakladacou listinou Federálneho ministerstva hutníctva, strojárstva a elektrotechniky č. 25/1989 z 26. júna 1989 podľa § 18 zákona č. 88/1988 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov. Úlohou zabezpečiť útlmový program v odvetví rudného baníctva boli poverené vtedajšie štátne podniky Rudné bane, š.p., Banská Bystrica, Železnorudné bane, š.p., Spišská Nová Ves, Uranpres, š.p., Spišská Nová Ves a Banské stavby, š.p., Prievidza. V procese rôznych

organizačných zmien súvisiacich s privatizáciou, bola realizácia útlmového programu z týchto podnikov k 1. januáru 1997 delimitovaná do štátneho podniku Rudné bane, Banská Štiavnica. Štátny podnik Rudné bane zabezpečuje plnenie útlmového programu v odvetví rudného baníctva na Slovensku, ktorý bol schválený uznesením vlády ČSFR č. 440/1990 a uzneseniami vlády SR č. 246/1991, č. 252/1993 a č. 621/2000. V súčasnosti sú práva a povinnosti štátneho podniku upravené zákonom č. 111/1991 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov. Podľa plánov zabezpečenia a likvidácie vykonáva štátny podnik Rudné bane odstraňovanie následkov po banskej činnosti. V rámci útlmového programu vykonáva technické práce, ktoré spočívajú v likvidácii a zabezpečovaní banských diel (pod povrchom) a v odstraňovaní jednouchcelových objektov na povrchu bývalých závodov, vrátane rekultivácie pozemkov a odstraňovania následkov na životnom prostredí po dlhodobej intenzívnej banskej a upravárenskej činnosti podľa požiadaviek orgánov životného prostredia. Rovnako sa podieľa na prácach na odstraňovaní resp. zmierňovaní následkov environmentálnych záťaží, ktoré sú vykonávané podľa zákona č. 409/2011 Z.z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s uznesením vlády SR č. 7/2016 z 13. januára 2016, ktoré ukladá zabezpečiť plnenie úloh vyplývajúcich zo „Štátneho programu sanácie environmentálnych záťaží (2016-2021)“.

Rudné bane, štátny podnik vykonáva zákonnú povinnosť zabezpečovania alebo likvidácie starých banských diel a ich následkov, ktoré ohrozujú verejný záujem a ktorá je zabezpečovaná v zmysle zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov. Na základe § 35 ods. 4 predmetného zákona bola určená povinnosť zabezpečovať a likvidovať staré banské diela a ich následky, vrátane povinnosti vysporiadať aj prípadné škody na hmotnom majetku spôsobené pri zabezpečovaní alebo likvidácii starých banských diel. Ministerstvo hospodárstva SR od 1. októbra 2007 vykonáva toto ustanovenie prostredníctvom štátneho podniku Rudné bane, Banská Štiavnica.

V oblasti sociálneho zabezpečenia Rudné bane, štátny podnik plní úlohy vyplývajúce zo zákona č. 98/1987 Zb. o osobitnom príspevku baníkom v znení neskorších predpisov a úlohy na plnenie deputátnych nárokov baníckych dôchodcov, vdov po baníkoch alebo baníckych dôchodcov s nárokom na deputátne plnenie po bývalej Bani Dolina, a. s. Veľký Krtíš. Uvedená činnosť je zabezpečovaná formou dotácií z prostriedkov štátneho rozpočtu zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

4.9 Puncový úrad

Puncový úrad Slovenskej republiky Puncový úrad Slovenskej republiky (ďalej „PÚ SR“) ako orgán štátnej správy na úseku puncovníctva a skúšania výrobkov z drahých kovov dohliada na dodržiavanie puncového zákona, čím chráni oprávnené záujmy občanov, výrobcov a obchodníkov s drahými kovmi. V zmysle puncového zákona č. 94/2013 Z. z. kontroluje uvádzanie a predaj výrobkov z drahých kovov na trh, ako aj dodržiavanie zákonom stanovenej rýdzosti pri výrobe registrovaných zliatin a tovarov z drahých kovov a pri dovoze tovarov z drahých kovov. Taktiež dohliada nad razbou mincí z drahých kovov, kde dodržanie obsahu drahého kovu je jedným zo základných kritérií pre povolenie ich razby. PÚ SR ako štátna

rozpočtová organizácia hospodári samostatne podľa rozpočtu schváleného MH SR. Ústredie PÚ SR sídli v Bratislave. V roku 2020 boli PÚ SR podriadené dve pobočky (v Košiciach a v Trenčíne) a jedna expozitúra v Leviciach.

PÚ SR v roku 2020 dosiahol celkové príjmy vo výške 623 751,59 eur, z toho príjmy z puncovej kontroly vo výške 612 690,72 eur, príjmy z pokút mal PÚ SR vo výške 5 980,00 eur a iné príjmy dosiahol vo výške 5 080,87 eur. Výdavky za rok 2020 boli vo výške 673 873,84 eur.

Rozhodnutia v oblasti puncovníctva MH SR ako príslušný odvolací orgán podľa § 6 písm. b) zákona č. 94/2013 Z. z. o puncovníctve a skúšaní drahých kovov (puncový zákon) a o zmene niektorých zákonov v konaniach o odvolaní fyzických a právnických osôb proti rozhodnutiam Puncového úradu Slovenskej republiky, vydaných na základe ustanovenia § 7 písm. l) puncového zákona a podľa § 46 a 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov, vydalo 1 rozhodnutie o odvolaní v správnom konaní.

4.10 Múzeum obchodu Bratislava

Jednou z organizácií zriadených MH SR je aj Múzeum obchodu Bratislava (ďalej len „MOB“). Jeho poslaním je najmä tvorba, ochrana, odborné spracovanie a prezentácia zbierkového fondu dokumentujúceho vývoj obchodu a pohostinstva na území Slovenska. Zbierkový fond spravuje múzeum ako súčasť kultúrneho dedičstva národa a štátu. Celkovo predstavuje zbierkový fond 70 465 kusov zbierkových predmetov.

MOB na základe prieskumu a vedeckého výskumu zabezpečuje zhromažďovanie a zhodnocovanie zbierkových predmetov prostredníctvom vedeckých metód a odborne ich spracováva. Zabezpečuje tiež písomnú dokumentáciu o vývoji obchodu, pohostinstva a cestovného ruchu na území Slovenska od jeho prvopočiatkov až po súčasnosť. Súčasne zabezpečuje ich sprístupňovanie verejnosti a využívanie vo verejnom záujme. Zbernou oblasťou je územie Slovenska a nadväzne oblasti a územia štátnych útvarov, ktorých bolo územie Slovenska v minulosti súčasťou. Svojím pôsobením sa MOB orientuje na celú populáciu s dôrazom na mládež na akomkoľvek stupni vzdelávania.

Výstavné aktivity MOB v roku 2021 boli výrazne ovplyvnené zložitou pandemickou situáciou a reštriktívnymi opatreniami. MOB opätovne venovalo zvýšenú pozornosť evidencii, ochrane a prezentácii zbierkových predmetov múzea. V sledovanom období sa v oblasti prezentácie zbierkových predmetov MOB zameralo na prezentáciu priemyselnej výroby cukrovínok a čokolády na našom území a pri tejto príležitosti bola realizovaná putovná výstava „Čokoláda v Československu“, ktorá sa realizovala vzhľadom na pandemické opatrenia v dvoch múzeách, v Mestskom múzeu v Bystřici nad Perštejnem a v Múzeu mesta Letovice. Svojimi predmetmi prispelo múzeum k realizácii výstavy „N89 – Cesta k slobode“ k 30. výročiu nežnej revolúcie realizovanej Slovenským Národným Múzeom – Historickým múzeom, ktorá pokračovala aj v roku 2020.

4.11 Slovak Business Agency - SBA

Slovak Business Agency predstavuje v SR kľúčovú a najstaršiu špecializovanú inštitúciu z hľadiska podpory malých a stredných podnikateľov. Za jej vznikom v roku 1993 stála nielen spoločná iniciatíva EÚ a vlády SR, ale aj jej zakladajúci členovia - Ministerstvo hospodárstva SR, Združenie podnikateľov Slovenska a Slovenský živnostenský zväz. SBA je jedinečnou platformou verejného a súkromného sektora, ktorej víziou je stať sa prvou voľbou slovenských firiem pri vzniku a rozvoji ich podnikania. Jej poslaním je komplexná pomoc podnikateľom v súlade s princípmi iniciatívy Zákona o malých a stredných podnikoch (Small Business Act), podpora podnikania na národnej, regionálnej i miestnej úrovni a v neposlednom rade aj posilnenie konkurencieschopnosti podnikateľov v rámci spoločného trhu EÚ a na trhoch tretích krajín. Zvýšenie miery prežitia podnikov na trhu, či zamestnanosti v súkromnom sektore, je len časť z množstva cieľov, ktoré sa SBA snaží dosiahnuť. Za účelom podpory malých a stredných podnikov bolo zriadené aj Národné podnikateľské centrum (NPC), ktorého hlavným cieľom je realizovanie koncepcie jednotného miesta typu „one-stop-shop“ poskytujúceho široké portfólio informácií a doplnkových služieb pre záujemcov o podnikanie a začínajúcich a etablovaných podnikateľov v rôznych štádiách životného cyklu. Podporné programy a služby pre MSP a nepodnikateľov sú poskytované prostredníctvom národných projektov, štátnych programov a medzinárodných projektov.

Dôležité čísla za rok 2021

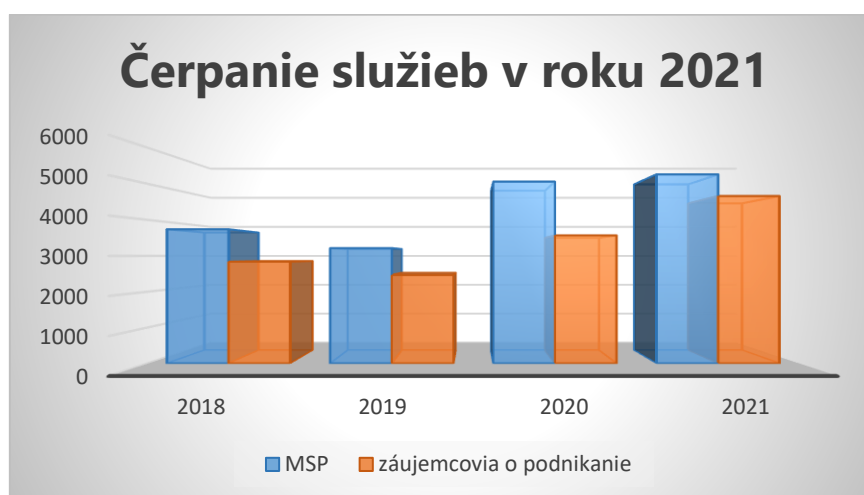
Služby SBA využilo viac ako 4 657 záujemcov o podnikanie a 5 257 MSP.

Zorganizovaných bolo viac ako 424 podujatí, na ktorých klienti strávili viac ako 1 767 hodín.

Realizovalo sa viac ako 4 899 poradenstiev, na ktorých klienti strávili viac ako 73 980 hodín.

Klientom sa venovalo viac ako 853 odborníkov.

Graf č. 42 - Medziročné porovnanie počtu klientov čerpajúcich služby SBA

V roku 2021 bol zaznamenaný mierny nárast záujmu o služby pre záujemcov o podnikanie a to o viac ako 20% oproti roku 2020. Čerpanie služieb zo strany malých a stredných

podnikateľov (ďalej len „MSP“) bolo stabilizované, porovnateľné s predošlým rokom (graf č.1).

Rovnako sa stabilizuje počet jedinečných klientov - MSP, teda klientov, ktorý čerpajú služby SBA po prvýkrát. V prípade nepodnikateľov bol zaznamenaný nárast a to o necelých 8%.

Tabuľka č. 13 - Počet jedinečných klientov

typ klienta	2017	2018	2019	2020	2021
MSP	197	3218	2637	2267	2293
Nepodnikatelia	797	1934	2066	1170	1262

O kvalite služieb poskytovaných SBA svedčí aj návratnosť klientov. V roku 2021 to bolo viac ako 60% klientov, ktorí opakovane čerpali niektorú zo služieb poskytovaných SBA.

Obrázok č. 4 - Aktivity SBA v roku 2021

Finančné služby / Mikropôžičkový program

Program je určený malým podnikateľom zamestnávajúcim do 50 zamestnancov. Mikropôžičku môžu použiť na obstaranie hnutelného a nehnuteľného investičného majetku, rekonštrukciu prevádzkových priestorov, ako aj nákup potrebných zásob, surovín či tovaru a iné investičné projekty.

Minimálna výška mikropôžičky, ktorú SBA poskytuje je 2 500 eur, maximálna výška je 50 000 eur. Doba splatnosti je stanovená od 6 mesiacov do 4 rokov.

V priebehu roka 2021 bolo poskytnutých 59 mikropôžičiek v celkovom objeme 1 219 400 eur, bolo vytvorených 53 nových a 126 udrжанých pracovných miest v regiónoch Slovenska.

SBA podporila v tomto roku napríklad 28 spoločností z oblasti služieb, 16 z oblasti obchodu a 9 z oblasti výroby (drevárska, potravinárska, strojárka).

Doposiaľ bolo poskytnutých 2 375 úverov za viac ako 43,9 milióna eur, vytvorených 3,23 tisíc pracovných miest a 6,31 tisíce udrжанých.

Rok 2021 bol pokračovaním eliminácie dopadov Pandémie COVID 19 na podnikateľov. V roku 2021 sme na stabilizáciu podnikateľov čerpajúcich mikropôžičky realizovali odklad splátok a úpravy splátkového kalendára v cca 40 prípadoch.

S mikropôžičkovým programom sa SBA už ôsmykrát úspešne zapojila do projektu SME WEEK – čo predstavuje celoeurópsku kampaň koordinovanú Európskou komisiou na podporu podnikania MSP v Európe. Žiadosti o mikropôžičky prijaté počas SME Week sú posudzované s úrokovým zvýhodnením do 2% p. a. , prípadne s nižšou mierou zabezpečenia pre žiadateľov, s preukázateľnou úverovou históriou.

Projekt sa každý rok stretáva s pozitívnym ohlasom u podnikateľov, ktorý zviditeľňuje SBA. V roku 2021 bolo v rámci projektu SME WEEK prijatých 22 žiadostí v objeme 559 000 eur.

Nefinančné služby / Služby pre podnikateľov

SBA poskytovala v rámci roku 2021 informačné a poradenské služby malým a stredným podnikateľom s potenciálom rásť, inovovať, zväčšovať svoj trhový podiel či územne expandovať na národnej i medzinárodnej úrovni.

Podnikatelia mohli v roku 2021 využiť rôzne typy služieb:

- Individuálne poradenstvo (krátkodobé individuálne poradenstvo - KIP, dlhodobé individuálne poradenstvo - DIP)
- Skupinové poradenstvo (semináre, prednášky, workshopy, konferencie, vzdelávacie podujatia, networkingové stretnutia, prezentácie úspešných podnikateľských praxí, e-learning)
- Individuálne poradenstvo a koučing za účelom expanzie MSP na zahraničné trhy
- Podpora podnikateľom z prechodu z fyzickej formy na online formu podnikania
- Motivačné a aktivačné tímové aktivity (podpora a rozvoj komunikačných a tímových zručností zamestnaneckých skupín - MATA)
- Poradenstvo pre zapájanie sa do komunitárnych programov EÚ
- Členstvo v inkubátore
- Účasť na medzinárodných konferenciách či odborných kurzoch
- Creative point
- Podpora rodinného podnikania

- Podpora start upov
- Podpora rozvoja alternatívnych foriem podnikania
- Podpora podnikateľov zo znevýhodnených sociálnych skupín
- Podpora podnikateľského vzdelávania

Ďalšie formy a typy služieb boli zamerané na podporu pri internacionalizácii a integrácii na jednotný trh EÚ a globálny trh, ako aj na využívanie bohatých možností komunitárnych programov EÚ a služieb siete Enterprise Europe Network.

Nadalej sa pokračovalo v podpore rodinných podnikov a to, vzhľadom k pretrvávajúcej pandemickej situácii, nie len v dvoch základných oblastiach, nástupníctvo z hľadiska riadenia rodinnej firmy a nástupníctvo z hľadiska majetku, ale aj tretej špecifickej oblasti pomoci.

Novou službou v portfóliu Slovak Business Agency v roku 2021 bola podpora podnikateľského vzdelávania. Cieľom tejto služby je budovanie podnikavosti a podnikateľských zručností naprieč všetkými stupňami vzdelávania od materských škôl až po vysoké školy.

Služba Krátkodobého individuálneho poradenstva (KIP) je zameraná na pomoc podnikateľom so všeobecnými témami v rámci podnikania (marketing, dane, účtovníctvo...) či na témy elektronického podnikania vrátane prechodu biznisu do online formy. Táto služba bola v roku 2021 poskytnutá 2 343 podnikateľom (príjemcom pomoci) v celkovom rozsahu 22 350 konzultačných hodín.

Reflektujúc pandemickú situáciu a možnosti národného projektu NPC v regiónoch mohli podnikatelia z regiónov celý uplynulý rok čerpať službu aj opakovane. Táto skutočnosť sa stretla s pozitívnou odozvou, keďže podnikatelia tak mohli individuálne riešiť aj novovzniknuté problémy v dôsledku dopadov vyhlásenej mimoriadnej situácie, alebo venovať sa niektorej téme podrobnejšie.

V rámci zverejnených výziev na **službu Dlhodobého individuálneho poradenstva (DIP)** v priebehu roka 2021 bolo doručených vo všetkých projektoch poskytujúcich túto službu celkom 580 žiadostí MSP o túto službu, z nich bolo 334 schválených. DIP začalo využívať 1 381 MSP, pričom celkový počet odkonzultovaných hodín bol 34 464.

Ďalšou službou je **poradenstvo - podpora zameraná na informovanie podnikateľov o aktuálnych možnostiach zapojenia sa do komunitárnych programov EÚ**. SBA klientom zabezpečuje služby v podobe experta, ktorý im poskytne odbornú pomoc a mentoring pri vypracovávaní projektovej dokumentácie. V roku 2021 bolo poskytnuté odborné projektové poradenstvo 10 firmám, v Bratislavskom kraji využili túto službu 4 podnikatelia, v ostatných regiónoch 6 MSP.

V rámci **informačných, odborných a vzdelávacích podujatí** sa v roku 2021 na 173 prevažne online podujatiach zúčastnilo 1498 účastníkov z 1437 MSP. Vzhľadom na pretrvávajúcu pandemickú situáciu boli podujatia organizované v drvivej väčšine práve vo forme online. Dominantnou témou boli rôzne aspekty marketingu, marketingovej komunikácie, využívania sociálnych sietí a elektronických nástrojov.

Skupinové poradenstvo na podporu komunikačných a tímových zručností zamestnancov konkrétneho podniku (MATA) v priebehu roka 33 podnikov so 189 účastníkmi.

Prostredníctvom **členstva v inkubátore NPC** je podporovať a rozvíjať začínajúce MSP mladšie ako 3 roky. Počas roka 2021 v rámci Bratislavského kraja využívalo priestory a služby inkubátora 29 MSP z toho nových členov bolo 9. Šesť členov získalo fyzické členstvo, traja členovia virtuálne.

Členstvo vo virtuálnom inkubátore v ostatných krajoch Slovenska využívalo 90 MSP z toho 38 MSP bolo nových.

Ďalšou zo zaujímavých služieb poskytovaných SBA je možnosť účasti na medzinárodných konferenciách či tréningových pobytach. Klienti tak majú príležitosť stráviť päť dní na vybranej konferencii či workshope v členskom štáte EÚ alebo zúčastniť sa atraktívnych tréningových pobytov vo svetových podnikateľských centrách.

V roku 2021, pokračoval trend zníženia mobility z dôvodu šírenia vírusu Covid 19. Väčšina medzinárodných podujatí bola presunutá do online priestoru a záujem o ne bol oproti predchádzajúcemu obdobiu nízky. Z absolvovaných online podujatí bol opätovne najväčší záujem o medzinárodné podujatie Web Summit, ktoré prebiehalo v Lisabone a zúčastnilo sa ho 5 MSP.

V roku 2021 sa začala realizovať nová služba – **odborné kurzy**. Táto služba je určená tak pre začínajúce ako aj etablované MSP, ktoré majú záujem zvyšovať a rozširovať odbornú kvalitu/zručnosti svojich zamestnancov s cieľom zvyšovania konkurencieschopnosti, rozvoja a udržateľnosti samotného podnikania v trhovom prostredí. Odborný kurz sa môže realizovať tak v Slovenskej republike, ako aj v členských štátoch Európskej únie a jeho maximálna dĺžka je 10 dní, pričom účasť je umožnená maximálne 2 zamestnancom.

O službu prejavilo už pri prvej výzve záujem viac ako 120 MSP, pričom na odborný kurz bolo vyslaných 69 zástupcov MSP.

Creative point je tvorivou dielňou, ktorá sa nachádza v dvoch regionálnych mestách, v Bratislave a v Žiline. Jej cieľom je pomôcť záujemcom o podnikanie, formou sprístupnenia služieb technického a technologického charakteru tak, aby mohli rozvíjať svoje zručnosti a invenčné nápady. Poradenstvo prebieha individuálnou alebo skupinovú formou.

Enterprise Europe Network (EEN) predstavuje najväčšiu sieť na podporu malých a stredných podnikov (MSP) s nadnárodnými ambíciami. Enterprise Europe Network združuje viac ako 600 organizácií s 3 000 skúsenými profesionálmi, ktorí poskytujú svoje služby vo vyše 60 krajinách. Partnerské organizácie po celom svete predstavujú obchodné a priemyselné komory, technologické centrá či výskumné inštitúcie.

SBA ako partner siete EEN spája odborné skúsenosti v oblasti cezhraničnej spolupráce so znalosťami z lokálneho prostredia za účelom podpory prieniku inovácií na nové trhy.

V rámci služieb Enterprise Europe Network poskytuje Slovensko predovšetkým internacionálnu podnikateľskú expertízu v oblastiach ako vyhľadávanie partnerstiev, organizácia bilaterálnych stretnutí či poskytovanie poradenstva v oblasti internacionalizácie a podnikateľskej spolupráce.

Tabuľka č. 14 - Prehľad podujatí a podnikateľských misií

Položka	Počet
Organizované a spoluorganizované kooperačné podujatia a podnikateľské misie	26
MSP zúčastnení na kooperačných podujatiach a podnikateľských misiách	120

Počet medzinárodných stretnutí na kooperačných podujatiach a misiách	468
Profily slovenských firiem zaregistrovaných do Databázy ponúk na partnerstvo („POD“ – Partnering Opportunities Database)	14
Prejavený záujem slovenských firiem o zahraničné profily	47
Prejavený záujem zahraničných firiem o slovenské profily	69
Nadviazané obchodné vzťahy – podpísané kontrakty	6

Cieľom podpory rodinného podnikania je jeho rozvoj a vytváranie vhodných podmienok na životaschopné podnikanie rodinných podnikov a na úspešné zvládnutie významných prekážok, resp. míľnikov v ich podnikaní.

Vo februári 2021 bolo ukončených 31 projektov, ktoré boli schválené a zazmluvnené ešte na jeseň 2020. Tieto firmy začali službu čerpať v štvrtom štvrťroku 2020 a pokračovali do polovice februára 2021. Prvé dva mesiace 2021 tak bolo odkonzultovaných 1 966 hodín, čo predstavuje 194 0910,10 EUR. Podpora rodinných podnikov pokračovala aj v druhom polroku 2021. V oboch výzvach vyhlásených v júli a septembri bolo spolu predložených 98 žiadostí, čo je o 34% viac oproti predošlému roku. Hodnotiacou komisiou bolo schválených 33 žiadostí v celkovej výške pomoci 564 339,56 EUR. V štvrtom štvrťroku bolo do 31. decembra zrealizovaných ďalších 2 969 konzultačných hodín vo výške 315 616,69 EUR.

SBA už siedmy rok realizovala aj aktivity na **podporu startupov** v súlade so schváleným Programom a Schémou na podporu startupov. Veľmi výrazne bol rok 2021 ovplyvnený situáciou doma i vo svete v súvislosti s opatreniami proti šíreniu Covid 19. Za celé obdobie bolo zo strany oprávnených žiadateľov podaných 715 žiadostí o poskytnutie pomoci v rámci jednotlivých aktivít, pričom schválených bolo 469 z nich.

Celková výška poskytnutej pomoci v roku 2021 za realizované komponenty bola vo výške 284 041,78 €.

V roku 2021 pridala SBA do svojho portfólia aj aktivity na **podporu podnikateľského vzdelávania**. Cieľom týchto aktivít bolo budovanie podnikavosti a podnikateľských zručností naprieč všetkými stupňami vzdelávania. Tieto aktivity sú určené pre deti MŠ, žiakov ZŠ a študentov SŠ a VŠ, ako aj pedagogických pracovníkov. Maximálna suma, ktorú bolo možné získať na realizáciu projektu bola vo výške 15 000 Eur. Do pilotnej výzvy na podporu podnikateľského vzdelávania, ktorá bola vyhlásená na jeseň 2021, bolo prihlásených 45 projektových zámerov, spomedzi ktorých dotáciu na realizovanie aktivít na podporu podnikateľského vzdelávania naprieč všetkými stupňami vzdelávania získalo 12 projektov. Realizácia podporených aktivít prebiehala v mesiacoch január až marec 2022.

Nefinančné služby / Služby pre nepodnikateľov

SBA prostredníctvom rôznych služieb pomáhala aj v roku 2021 budúcim podnikateľom so založením ich vlastného biznisu. Ich cieľom bolo zvyšovanie motivácie pre tvorbu nových podnikateľských nápadov a rozvoj podnikateľských zručností.

Záujemcovia o podnikanie mohli v roku 2021 využiť rôzne typy služieb:

- Workshopy, semináre, podujatia
- Kurz podnikateľských zručností

- Letnú školu AP
- Odborné individuálne poradenstvo
- Coworking AP
- Akcelerátor
- Creative point

Služby Akceleračného programu, medzi ktoré patrili predovšetkým workshopy na rôzne podnikateľské témy, individuálne konzultácie, Kurz podnikateľských zručností alebo Letná škola, využilo v uplynulom roku v Bratislavskom kraji 444 záujemcov o podnikanie, z ktorých viac ako 60% tvorili ženy.

Za regióny boli služby čerpané v počte 3 286 klientov – záujemcov o podnikanie, pričom čísla poukazujú na totožné výsledky ako v Bratislavskom kraji v prípade rozdelenia cieľovej skupiny na mužov a ženy a teda, že o služby javia väčší záujem ženy ako muži.

Za rok 2021 Akceleračný program v Bratislavskom kraji zrealizoval spolu 50 **odborných podujatí**. V regiónoch sa zrealizovalo spolu 440 podujatí. Klienti mali možnosť si vyskúšať aj nový formát seminárov zameraných na odborné témy. Okrem klasických, jednorazových tém, Akceleračný program ponúkal počas celého roka podujatia na pokračovanie – prvý workshop znamenal úvod do danej problematiky a na druhom workshope si klienti prakticky precvičovali získané teoretické vedomosti z prvého workshopu.

Novým formátom, ktorý bol vytvorený v minulom roku bola **Akadémia podnikania**, ktorá sa realizovala online formou. Akadémia podnikania obsahovala 10 samostatných workshopov v rámci 3 ucelených celkov – Ja, firma; Moja firma a Biznis stratégia. Klienti tak mali možnosť, počas 4 mesiacov, budovať nielen zručnosti zamerané na vytvorenie biznis nápadu a stratégie, či predaja firmy, ale aj mäkké zručnosti ako kreativita, komunikácia, či osobnosť.

Kurz podnikateľských zručností sa v Bratislavskom kraji realizoval 6-krát a využilo ho v minulom roku 97 klientov. V regiónoch je tento formát získavania základných zručností a vedomostí v oblasti biznisu veľmi populárny, čo odzrkadľuje aj počet klientov, ktorí využili možnosť prihlásenia sa na Kurz, a to 485 klientov (76 kurzov podnikateľských zručností).

V roku 2021 sa začala prvýkrát v regiónoch poskytovať služba **Škola podnikania**, ktorá predstavuje zrýchlenú verziu Kurzú podnikateľských zručností a za 3 dni zhrnie podstatné informácie o začiatkoch podnikania v kocke.

Aj v uplynulom roku sa v regiónoch spustila služba Akcelerátor, kde komisia vybrala 12 klientov s biznis nápadmi, ktorým pri rozbiehaní ich nápadov pomáhali skúsení konzultanti a mentori. Okrem podujatí je záujemcom poskytovaná aj služba **Odborné individuálne poradenstvo**, kde v rozsahu desiatich hodín klient na vopred špecifikovanú tému konzultuje s prideleným odborníkom jej riešenie. Za rok 2021 bolo spomedzi žiadateľov na základe ich podnikateľských projektov vybraných 27 klientov za BA kraj a 54 za ostatné regióny, ktorí túto službu mohli využiť.

Služba tvorivej dielne - **Creative point**, sa rovnako ako pre podnikateľov poskytuje aj pre nepodnikateľov. Najvyužívanejšou službou sú, ako v Bratislave tak aj v Žiline, Technické utorky CP, ktoré navštívilo 520 účastníkov.

Aktivity realizované v rámci podpory internetovej ekonomiky boli účinným nástrojom na výškolenie a informovanie širokej verejnosti v oblasti používania online nástrojov.

Zaujímavým podujatím, ktoré SBA podporila bol seminár na tému Bezpečnosť IT vo firme, ktorého hlavným cieľom bolo zvýšiť bezpečnostné povedomie u širokej verejnosti v otázke zaistenia informačnej a kybernetickej bezpečnosti. SBA považuje za veľmi potrebné podporovať zapájanie aj mladých dievčat a žien do IT oblastí, a to predovšetkým prostredníctvom podpory projektu Girl's Day, aby sa aj táto cieľová skupina vo väčšej miere zapájala do podnikania v online priestore. V rámci aktivít na podporu internetovej ekonomiky vytvorila SBA už dávnejšie webovú stránku www.podnikaj.online. Tento program si dal za cieľ priniesť širokej verejnosti také aktivity, ktoré ľuďom pomôžu začať podnikáť online.

Cieľom **Podpory úspešnej podnikateľskej praxe** je posilnenie záujmu verejnosti o podnikanie prostredníctvom rozvoja podnikateľských zručností, propagácie úspešných podnikateľov a podnikateliiek. Za rok 2021 sa SBA podarilo podporiť 27 podujatí a projektov, ktoré pomáhajú vytvárať nové podnikateľské myšlienky u širokej verejnosti a vzdelávať ich v podnikateľských témach. Medzi najzaujímavejšie podujatia a projekty patrili napr. Young Business Inspiration, Slovakia Tech Forum – Expo, 2. ročník medzinárodného kongresu rodinných firiem, Via Bona Slovakia 2021, Európska noc výskumníkov a mnoho ďalších.

Charakteristika národných projektov

Národné projekty vznikli s cieľom podpory malých a stredných podnikateľov na Slovensku v súlade s Operačným programom Integrovaná infraštruktúra v gescii Ministerstva dopravy a výstavby SR. Financované sú prostredníctvom zmlúv o poskytnutí nenávratného finančného príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov.

NPC II BA kraj

Národný projekt NPC II – BA kraj má za cieľ etablovanie inštitúcie poskytujúcej komplexnú, systematickú podporu a odborné poradenstvo pre malých a stredných podnikateľov, ako aj záujemcov o podnikanie, s pôsobnosťou na území Bratislavského samosprávneho kraja (BSK). Jeho podstatou je činnosť a rozvoj Národného podnikateľského centra (ďalej len „NPC“) – inštitúcie typu one-stop-shop – situovaného v Bratislave, s územnou pôsobnosťou pre celý BSK.

Širokú paletu služieb poskytovaných v NPC BA tvoria: skupinové odborné činnosti – semináre, webináre, prednášky, diskusné fóra, workshopy, konferencie a pod., poskytovanie krátkodobého i dlhodobého individuálneho poradenstva, pobyty v klasickom, alebo virtuálnom podnikateľskom inkubátore, účasť na odborných podujatiach a sťažových pobytoch v zahraničí, prenos výskumného a akademického potenciálu do podnikateľského prostredia, technologické zázemie v rámci kreatívnych dielní projektu, informačné a popularizačné aktivity pre stredné a vysoké školy a širokú verejnosť zamerané na zvýšenie motivácie podnikáť, poradenstvo pri príprave žiadostí o podporu z komunitárnych programov EÚ, ako aj komplexné informácie o možnostiach financovania podnikateľských aktivít či službách partnerských inštitúcií.

Rok 2021 v projekte

V roku 2021 sa na základe aktuálnej pandemickej situácie pokračovalo v aktivitách prevažne online. Aj napriek situácii sa podarilo spustiť výzvu pre novú službu Dlhodobé poradenstvo v rámci Creative Pointu. Nakoľko pandémie ovplyvnila niektoré služby, v rámci projektu NP NPC II BA-kraj sa reflektovalo na súčasnú situáciu MSP, a preto sa v rámci zmeny zmluvy požiadalo o zmenu služieb, ktoré boli v aktuálnej pandemickej situácii v nedohľadne. Zároveň

sa vytvorili nové služby, ktoré dokážu uspokojiť a uchopiť potreby klienta komplexnejšie a môžu byť značným prínosom aj v aktuálnej situácii. Ide napríklad o novú službu Domáce a/alebo zahraničné vzdelávacie kurzy/tréninky, ktorá bola posledný kvartál roku 2021 aj úspešne spustená. Ďalšou pripravenou novou službou je Procesný audit, ktorej spustenie je plánované v roku 2022.

NPC v regiónoch

Cieľom národného projektu NPC v regiónoch je poskytnúť komplexnú, systematickú podporu a odborné poradenstvo pre malých a stredných podnikateľov, ako aj pre záujemcov o podnikanie (vrátane znevýhodnených sociálnych skupín ako napríklad ženy, seniori/generácia 50+, sociálne a zdravotne handikepovaní a pod.), s pôsobnosťou na území západoslovenského, stredoslovenského a východoslovenského regiónu s výnimkou Bratislavského samosprávneho kraja (BSK).

Podstatou NP NPC v regiónoch je, podobne ako v prípade projektu NPC II – BA kraj, vybudovanie a činnosť Národných podnikateľských centier – inštitúcie typu one-stop-shop – situovaných do regiónov Slovenska mimo BSK.

Širokú paletu služieb poskytovaných v NPC v regiónoch tvoria odborné skupinové činnosti, poskytovanie krátkodobého i dlhodobého individuálneho poradenstva, pobyty vo virtuálnom podnikateľskom inkubátore, účasť na odborných podujatiach a sťažových pobytach v zahraničí, prenos výskumného a akademického potenciálu do podnikateľského prostredia, technologické kapacity v rámci kreatívnych dielní projektu, informačné a popularizačné aktivity pre stredné a vysoké školy a širokú verejnosť zamerané na zvýšenie motivácie podnikateľov, ako aj komplexné informácie o možnostiach financovania podnikateľských aktivít či službách partnerských inštitúcií.

Rok 2021 v projekte

V roku 2021 sa zrealizovali pre klientov ďalšie poradenstvá a podujatia. V rámci Rastového programu pre Aktivitu 2 sa stali pre klientov dostupné aj vzdelávacie podujatia. Pre klientov služieb Medzinárodných odborných podujatí je ďalšou možnosťou účasť na domácich a zahraničných vzdelávacích kurzoch/tréninkoch. Začali sa realizovať služby v podaktivitách 2.3., 2.4. a príprava podaktivity 2.5, ktorých cieľom je podpora alternatívnych foriem podnikania a stimulovanie podnikateľov zo znevýhodnených sociálnych skupín. Najčastejším podujatím v rámci Rastového programu stále zostáva krátkodobé individuálne poradenstvo, ktoré využíva veľká skupina klientov.

NP Podpora internacionalizácie MSP

Hlavným cieľom národného projektu je posilnenie internacionalizačných kapacít MSP vrátane prezentácie podnikateľského potenciálu a poskytnutie bezplatných prezentačných, kooperačných a poradenských služieb MSP za účelom zvýšenia ich miery zapojenia do medzinárodnej spolupráce. Táto spolupráca bude stimulovať ich ďalší rozvoj a rast, posilňovať ich konkurencieschopnosť a postavenie v národnom hospodárstve a zároveň vytvárať predpoklady na úspešný prienik na zahraničné trhy.

Národný projekt je realizovaný prostredníctvom vytvorenia komplexného systému podpory internacionalizácie MSP pri presadzovaní sa a prenikaní na zahraničné trhy, vytvorenia nástroja pre konkurencieschopné a inovatívne MSP na zvýšenie ich exportného potenciálu a

stimuláciu vzájomnej kooperácie, zapojenia MSP do čo možno najväčšieho množstva projektov EÚ a pritom dbať na kvalitu podávaných projektov a motivovanie MSP.

Prostriedkom bude vytvorenie tzv. Trade Point (súčasť NPC vo všetkých regiónoch s výnimkou bratislavského kraja) ako komplexného podporného miesta so širokým portfóliom služieb, na ktorom MSP získa ucelenú podporu pri prieniku na zahraničný trh.

Rok 2021 v projekte

V roku 2021 v projekte úspešne pokračovali aktivity poskytovania krátkodobého a dlhodobého poradenstva pre MSP v oblasti internacionalizácie. Tým sa projektu podarilo naplniť všetky dôležité merateľné ukazovatele na rok 2021. Veľký úspech mali semináre zamerané na komunitárne programy EÚ, krátkodobé a dlhodobé odborné projektové poradenstvo na internacionalizačné témy. Podnikatelia veľmi oceňovali flexibilne zmenený prístup v dôsledku pretrvávajúcej pandémie ochorenia COVID-19 a prechod na poskytovanie bezplatných služieb online formou.

NP Monitoring podnikateľského prostredia v súlade s uplatňovaním princípu „Think Small First“

Hlavným cieľom národného projektu je zabezpečiť komplexné informácie o podnikateľskom prostredí v Slovenskej republike, s dôrazom na princípy SBAfE a podklady k uplatňovaniu princípu „Think Small First“ v podmienkach SR. Zámerom je systematicky monitorovať podnikateľské prostredie v SR a ďalších krajinách EÚ prostredníctvom prieskumov a analýz v kontexte iniciatívy SBAfE.

Projekt sa zameriava najmä na:

- kontinuálne monitorovanie podnikateľského prostredia,
- spracovávanie analýz a prieskumov, vytváranie a udržiavanie bázy dát ukazovateľov MSP,
- mapovanie skutkového stavu a situácie MSP z pohľadu uplatňovania princípov iniciatívy SBA,
- identifikovanie a analyzovanie bariér rozvoja podnikania MSP,
- porovnávanie situácie v SR s podmienkami podnikania v ostatných krajinách (s dôrazom na susediace krajiny EÚ),
- identifikovanie vhodných príkladov opatrení na prenos do podmienok.

Rok 2021 v projekte

V roku 2021 sa úspešne pokračovalo v aktivitách v oblasti monitoringu podnikateľského prostredia (viac v časti Výskum podnikateľského prostredia). Pripravených bolo 5 prieskumov, 25 analytických a štatistických výstupov a 35 informačných materiálov a aktivít vrátane výročnej konferencie, ktorej cieľom bolo zhodnotiť podnikateľské prostredie na Slovensku.

Tvorba podnikateľského prostredia

Pri tvorbe podnikateľského prostredia sa SBA zameriava na:

- monitoring podnikateľského prostredia s dôrazom na MSP,
- proces analýzy, merania vplyvov navrhovanej legislatívy na MSP a vyhodnocovanie alternatívnych riešení k týmto návrhom,
- témy Small Business Act for Europe

Výskum podnikateľského prostredia

Analytické pracovisko SBA sa zameriava najmä na spracovanie prieskumov a analýz s cieľom zmapovať podnikateľské prostredie na Slovensku a tiež na spoluprácu s medzinárodnými inštitúciami ako EK, OECD alebo Svetová banka týkajúcej sa výmeny dát a podkladov. Väčšina činností a aktivít sa vykonáva v rámci národného projektu Monitoring podnikateľského prostredia v súlade s uplatňovaním princípu „Think Small First“.

V roku 2021 bolo spracovaných viacero pravidelných výstupov, ako je napríklad „Správa o stave MSP za rok 2020“, pravidelné štatistické výstupy „MSP v číslach“, „Vznik a zánik malých a stredných podnikov na Slovensku“ či „Analýza rodového a vekového zloženia FO – podnikateľov v roku 2020“ boli spracované na základe dostupných štatistických dát a údajov. Analýza „Vývoj maloobchodu v SR s dôrazom na pandémiu COVID-19“ zhodnotila situáciu v maloobchode. Odvetvie kreatívneho priemyslu bolo taktiež zasiahnuté COVID-19, čo sa ukázalo aj v analýze „Vplyv pandémie COVID-19 na postavenie MSP v kreatívnom priemysle“. Cieľom analýzy bolo identifikovať dopady pandémie COVID-19 a prijaté opatrenia na podporu MSP pôsobiacich v kreatívnom priemysle na Slovensku v porovnaní s vybranými krajinami EÚ. Analytický dokument „Nepriaznivý vplyv pandémie koronavírusu na podnikovú ekonomiku SR“ bližšie definoval faktory determinujúce pokles ekonomickej aktivity podnikateľských subjektov v SR v dôsledku pandémie koronavírusu a pomocou vybraných makroekonomických a mikroekonomických ukazovateľov sa podarilo kvantifikovať dopady prvej a druhej vlny pandémie na podnikovú ekonomiku SR v členení podľa veľkostných kategórií a odvetví.

V rámci nepravidelných analytických výstupov boli spracované dokumenty ako napríklad: „Atlas MSP na Slovensku – mapovanie vývoja MSP v priestore a čase“, „Malé a stredné podnikanie v regiónoch SR“, „Komparatívna analýza reformy zamestnaneckého stravovania v SR a ČR“, „Podnikanie nepľnoletých: Slovensko vs. Zahraničie“ a iné.

Ako každý rok, aj v roku 2021 SBA zrealizovala prieskum v rámci projektu GEM (Globálny monitor podnikania), čo je najväčšia svetová akademická štúdia o podnikaní.

V súvislosti s koronakrízou bol zrealizovaný jeden prieskum "Preferované opatrenia pre podnikateľov na zmiernenie dopadov pretrvávajúcej koronakrízy", ktorého cieľom bolo zistiť, aké sú pre podnikateľov preferované opatrenia na zmiernenie dopadov koronakrízy takmer rok po jej prepuknutí.

4. Výročná konferencia v rámci NP "Monitoring podnikateľského prostredia v súlade s uplatňovaním princípu "Think Small First"" pre pozvaných hostí z radov odbornej verejnosti akademického sektora, štátnej a verejnej správy, bankového sektora, podnikateľských združení a podnikateľov sa uskutočnila online dňa 08.12.2021 s cieľom zhodnotiť podnikateľské prostredie na Slovensku.

Centrum lepšej regulácie (CLR)

Špecializovaný právno-analytický odbor zriadený v rámci Slovak Business Agency s poslaním znižovať neprimeranú regulačnú záťaž MSP a zlepšovať tým podnikateľské prostredie na Slovensku.

V období od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021 CLR posúdilo vplyvy 444 samostatných materiálov predložených na posúdenie Stálej pracovnej komisie Legislatívnej rady vlády SR (CLR ako gestor vplyvov na prostredie mikro, malých a stredných podnikov), z toho 128 materiálov s vplyvom na podnikateľské prostredie identifikovaným CLR.

Napriek snahám CLR, predovšetkým vo forme zásadných pripomienok v rámci PPK a ZP, možno konštatovať, že aj v roku 2021 pretrvával trend nedostatočnej kvantifikácie nákladov/úspor regulácie zo strany predkladateľov. Predkladatelia vyčíslili náklady regulácie iba v 44 materiáloch z celkovo 128 materiálov s vplyvom na podnikateľské prostredie (34,4 %). Do budúcnosti je teda nevyhnutné, aby predkladatelia vynakladali väčšie úsilie pri kvantifikácii nákladov regulácie, o čo sa bude svojimi pripomienkami snažiť aj Centrum lepšej regulácie.

Témy Small Business Act for Europe

Zákon o malých a stredných podnikoch („Small Business Act“) je iniciatíva Európskej únie na podporu malého a stredného podnikania, ktorá predstavuje komplexný rámec opatrení pre MSP s cieľom zabezpečiť ich udržateľný rast a konkurencieschopnosť na globálnom trhu.

Small Business Act má za cieľ:

- navrhovať riešenia podľa zásady „najskôr myslieť v malom“,
- umožňovať prístup MSP k financiam,
- pomôcť MSP profitovať zjednotného trhu EÚ čo najviac,
- vytvoriť vhodné podnikateľské prostredie,
- prispôbovať verejné politiky potrebám MSP.

V rámci tejto iniciatívy SBA reaguje účasťou vo viacerých medzinárodných projektoch.

Projekt „Let’s have fun with the business start-up“ (Biz4Fun)

Projekt Biz4Fun, realizovaný v rámci programu Erasmus+, sa zameriava na zlepšenie uplatnenia mladých ľudí na trhu práce. Aktivity projektu majú za cieľ pomôcť mladým ľuďom rozvíjať zručnosti, ktoré im môžu napomôcť pri hľadaní zamestnania či rozbehu vlastného podnikania.

V období apríla, mája a júna v roku 2021 začala Slovak Business Agency s online testovaním hry „Virtual world & Social game“.

Projekt „Cross-border capacity building for developing circular regions“ (CircularRegions)

Hlavným cieľom projektu CircularRegions je nadviazať spoluprácu medzi organizáciami, ktoré sú členmi platforiem cirkulárnej ekonomiky v Maďarsku a na Slovensku, s cieľom uľahčiť prechod na cirkulárnu ekonomiku v cezhraničných regiónoch.

Projekt je realizovaný v rámci programu Interreg Slovenská republika – Maďarsko za účasti 4 partnerov z oboch krajín – Slovak Business Agency, Inštitút cirkulárnej ekonomiky, IFKA a Business Council for Sustainable Development Hungary.

Projekt je spolufinancovaný z Európskej únie z Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

Projekt „Culture and Creative Industries COOPERATION COLLIDER“ (COCO4CCI)

Cieľom projektu COCO4CCI je prepájanie kultúrneho a kreatívneho priemyslu (CCI) s technologicky orientovanými spoločnosťami (AVM - advanced manufacturing). Projekt, v ktorom je Slovak Business Agency zapojená ako jeden z 12 partnerov, je prostredníctvom programu Interreg Stredná Európa finančne podporený z Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

V roku 2021 prebiehali aktivity zamerané na rozvoj zručností zástupcov kultúrneho a kreatívneho priemyslu pre úspešné nadväzovanie spoluprác s výrobným sektorom.

Projekt „Robotics and SMEs“ (ROB-SME)

Robotics and SMEs alebo skrátené ROB-SME je medzinárodný projekt spolufinancovaný programom Erasmus+ v rámci KA204 - Strategické partnerstvá na vzdelávanie dospelých. V období realizácie (september 2019 - august 2021) je cieľom projektu umožniť malým a stredným podnikom (ďalej „MSP“) účinne a efektívne zavádzať na pracovisko roboty / umelú inteligenciu, s cieľom zvýšiť svoju produktivitu a konkurencieschopnosť.

V roku 2021 sa realizovali projektové aktivity na vytvorenie nástrojov, platformy a testovanie výstupov projektu. Na lokálnej úrovni SBA nadviazala spoluprácu a realizovala video rozhovory s odborníkmi v tejto oblasti. V júni 2021 vznikla jedinečná európska online platforma na výmenu informácií, ktorá je zameraná na tému robotizácie a umelej inteligencie a združuje nástroje vyvinuté pre manažérov MSP ako pomôcka v oblasti zavádzania robotov a umelej inteligencie do výrobného procesu spoločnosti. V auguste bol projekt úspešne ukončený. Jeho výsledky sú k dispozícii podnikateľom a manažérom do roku 2023.

Projekt „Improving innovation delivery of policies within 4.0 industry in Europe“ (INNO INDUSTRY)

Cieľom medzinárodného projektu INNO INDUSTRY, spolufinancovaného z programu Interreg Europe, je do roku 2022 zvýšiť podiel klastrov, ktoré realizujú činnosti na podporu transformácie smerom k Priemyslu 4.0. K naplneniu tohto cieľa prispieva medzinárodná výmena skúseností, ktorej cieľom je dosiahnuť zlepšenie regionálnych a národných podporných politík.

V roku 2021 bolo schválené predĺženie 1. fázy projektu do 31.1.2022. V máji zorganizovala SBA stretnutie stakeholderov (synergia spoločných aktivít na vypracovanie realistického akčného plánu pre Slovensko), v období jún – december sa realizovali aktivity na regionálnej aj medzinárodnej úrovni v oblasti výmeny skúseností a vypracovania akčného plánu.

Projekt „Border Regions in Europe for Social Entrepreneurship“ (BRESE)

Ambíciou projektu BRESE je identifikovať prekážky pre rozvoj sociálneho podnikania a na základe medzinárodnej skúsenosti a výmeny dobrej praxe prispieť k ich odstraňovaniu.

Centrom záujmu projektu je operačný program Ľudské zdroje, ktorý predstavuje hlavný zdroj finančných prostriedkov určených na podporu sociálnych podnikov na Slovensku.

Hlavným výstupom projektu sú regionálne SWOT analýzy, výmena skúseností na základe príkladov dobrej praxe v oblasti podpory sociálneho podnikania a 5 regionálnych akčných plánov na zavedenie zlepšení relevantných politík.

Projekt EU ECO-TANDEM PROGRAMME

Hlavným cieľom projektu EU ECO-TANDEM je podporiť malé a stredné podniky z oblasti cestovného ruchu a rozvoj trvalo udržateľného turizmu prostredníctvom nadnárodnej spolupráce a zdieľania poznatkov.

V roku 2021 projekt umožnil podnikateľom, manažérom malých a stredných podnikov a odborníkom v oblasti cestovného ruchu vo verejnom a súkromnom sektore zúčastniť sa dvoch desaťtýždňových bezplatných kurzov prostredníctvom EU ECO-TANDEM Akadémie.

Počas roka bolo v rámci projektu identifikovaných 15 Tandem Advisorov, ktorí budú pomáhať pri výbere prihlásených záujemcov a následne aj účastníkom Biz Programu počas ich práce v tandeme. Zostavená bola tiež externá komisia High Lever Advisory Board, ktorá bude hodnotiť pripravené projekty a na ich základe vyhlási víťazné TANDEMY.

Projekt je finančne podporený Európskou komisiou prostredníctvom programu COSME.

Projekt Game of Business

Všeobecným cieľom projektu Game of Business je predstaviť, zaviesť a inovovať metódy v podnikateľskom vzdelávaní v školských vzdelávacích zdrojoch, ktoré sú založené na najnovších technologických riešeniach. Projekt trvá od roku 2020 do 2023.

Aktivity, ktorým sa SBA venuje vyústia do vypracovania 6-tich intelektuálnych výstupov, ktoré budú obsahovať školiace (vzdelávacie) materiály, metodiku a vývoj softvérového vzdelávacieho simulátora.

Tento projekt je financovaný z programu Európskej únie Erasmus+.

Projekt Lost Millennials - Transnational research network for the evaluation of initiatives targeting 25+ NEETs

Hlavným cieľom projektu je prispieť k úspešnej integrácii 25+ NEETs na trh práce prostredníctvom zvyšovania vedomostí o účinkoch iniciatív pôsobiacich v oblasti zamestnanosti, budovaním siete stakeholderov, vypracovaním dopadových štúdií, čo zároveň pomôže zlepšovať kvalitu zásahov na trhu práce. Tento cieľ by mal byť dosiahnutý prostredníctvom vytvorenia nadnárodnej výskumnej siete za účelom zdieľania know-how a príkladov dobrej praxe, hodnotením vládnych a verejných iniciatív zameraných na 25+ NEETs, ako aj zapojením stakeholderov s cieľom zvýšiť politickú relevantnosť výsledkov projektu.

SBA v priebehu novembra a decembra 2021 online stretnutia so slovenskými expertmi za účelom zvýšenia povedomia o projekte a možnosti nadviazania spolupráce a zapojenia relevantných stakeholderov.

Projekt je financovaný Islandom, Lichtenštajnskom a Nórskom prostredníctvom grantov EHP a Nórska pre zamestnanosť mládeže.

Projekt RESTART – Resilience and Training for SMEs

Podnikatelia a ich zamestnanci čelia nutnosti prispôbiť sa novým vzniknutým výzvam/príležitostiam, ako je prechod na online alebo zavádzanie inovácií a servitizácia.

Hlavným cieľom projektu RESTART je vyvinúť inovatívne vzdelávacie riešenia a nástroje na zlepšenie a rozvoj podnikateľského vzdelávania a odbornej prípravy v celom ekosystéme odborného vzdelávania a prípravy prostredníctvom riešenia potrieb formovaných digitalizáciou a zmenou klímy.

V roku 2021 SBA ako vedúci partner zahájil projekt a spoločne so 7 partnermi zo 6 krajín začali s prípravou a realizáciou prvých projektových úloh.

Projekt RESTART je spolufinancovaný z programu Erasmus+ Európskej komisie.

Projekt EIT Food HUB

Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT) spolupracuje so Slovak Business Agency a Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre na iniciatíve EIT Food Hub. Prostredníctvom tejto iniciatívy dochádza k prispievaniu k rozvoju nových podnikateľských talentov, k podpore ich inovatívnych nápadov a rozširovaniu aktivít v súlade s potravinovou stratégiou a podnikateľskými plánmi EIT.

V roku 2021 SBA aktívne zapájala miestnych začínajúcich podnikateľov a podnikateľov v agropotravinárskom sektore do rôznych lokálnych a medzinárodných aktivít EIT Food HUB, propagovala a šírila informácie o činnosti a nástrojoch EIT pre potraviny, organizovala

workshopy a diskusie na témy EIT programov, do ktorých sa zapojilo viac než 200 účastníkov a vypracovala sprievodcu pre začínajúcich podnikateľov v EIT HUB start-upoch. Projekt je financovaný Európskou komisiou prostredníctvom programu HORIZON 2020.

Projekt Medzigeneračné podnikanie na Slovensku v dobe digitalizácie: pragmatický prístup

Medzigeneračné podnikanie má potenciál napomôcť jednak prekonávaniu slabých stránok jednotlivých generácií (mladých, resp. seniorov) v procese vytvárania a rozvíjania podnikateľských aktivít vďaka vzájomnej synergii, ako aj napomôcť efektívnemu generačnému transferu poznatkov v existujúcich podnikateľských subjektoch. Digitalizácia v tomto kontexte je nielen jedným zo súčasných veľkých trendov vyvolávajúcim výzvy, ale tiež možným katalyzátorom medzigeneračného podnikania.

Práve tejto téme sa Slovak Business Agency v spolupráci s hlavným riešiteľom Fakultou managementu Univerzity Komenského v Bratislave (FMUK) venuje v rámci výskumného projektu DIGICROSSGEN „Medzigeneračné podnikanie na Slovensku v dobe digitalizácie: pragmatický prístup“, ktorého hlavným cieľom je na základe analýzy stavu podnikania optikou generácií s dôrazom na medzigeneračné podnikanie. Projekt je podporený Agentúrou na podporu výskumu a vývoja na základe Zmluvy č. APVV-19-0581.

5 Hospodárenie organizácie

5.1 Základná charakteristika správcu rozpočtovej kapitoly

Ministerstvo financií SR listom č. MF/020484/2020-441 zo 17. 12. 2020 rozpísalo Ministerstvu hospodárstva SR záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu vrátane programovej štruktúry na rok 2021 tak, ako boli schválené v Národnej rade SR zákonom č. 425/2020 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2021.

Tabuľka č. 15 – Základná charakteristika rozpočtovej kapitoly

v eurách

UKAZOVATELE	Schválený rozpočet k 1.1.2021	Upravený rozpočet k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2021	%
A	1	2	3	4 =3/2*100
I. PRÍJMY KAPITOLY SPOLU	353 379	363 872	367 798	
v tom:	394,00	605,93	836,99	101,08
A. Záväzný ukazovateľ				
kód zdroja 111+131K	84 285 000,00	84 285 000,00	83 992 696,17	99,65
B. Prostriedky EÚ				
kód zdroja 1AA1+3AA1+13S1	269 094 394,00	279 587 605,93	282 544 469,65	101,06
C. Prostriedky na spolufinancovanie				
kód zdroja 1AA2+13S2+3AA2	0,00	0,00	1 261 671,17	-
II. VÝDAVKY KAPITOLY SPOLU (A+B+C)	493 074 252,00	740 120 498,24	729 265 246,50	98,53
A. Prostriedky ŠR				
kód zdroja 111+131I +131J+131K+131Z	174 750 618,00	380 822 051,61	369 998 130,57	97,16
B. Prostriedky na spolufinancovanie				
kód zdroja 1AA2+1AC3+3AA2+3AB2+3AC2+ 3AC3	49 229 240,00	71 131 764,63	71 127 065,04	99,99
C. Prostriedky EÚ				
zdroj 1AA1+1AB1+1AC1+3AA1+3AB1+ 3AC1	269 094 394,00	288 166 682,00	288 140 050,89	99,99
- mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610), (kód zdroja 111)	13 520 907,00	13 644 518,00	13 555 120,46	99,34
z toho : mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania aparátu ústredného orgánu	7 792 411,00	7 813 472,00	7 792 092,00	99,73

Počet zamestnancov rozpočtových organizácií podľa prílohy č. 1 k uzneseniu vlády SR č. 649/2020	885	912	791	86,73
z toho: aparát ústredného orgánu	525	552	483	87,50
- administratívne kapacity rozpočtových organizácií osobitne sledované, podľa prílohy č. 1 k uzneseniu vlády SR č. 649/2020	174	176	136	77,27
- kapitálové výdavky (700), kód zdroja 111+131I+131J+131K	14 377 132,00	50 973 706,86	50 971 125,80	99,99
III. VÝDAVKY ŠTÁTNEHO ROZPOČTU NA REALIZÁCIU PROGRAMOV NA ROK 2021				
07K Rozvoj priemyslu a podpora podnikania	138 846 232,00	289 485 833,69	281 962 641,80	97,40
07K010F Podpora útlmu rudného baníctva	1 763 396,00	5 191 547,00	3 239 863,00	62,41
07K0115 Národný jadrový fond	377 267,00	377 267,00	290 063,77	76,89
07K0119 Národný jadrový fond – odvody od prenosovej sústavy a distribučných sústav	72 000 000,00	77 860 683,91	74 086 512,27	95,15
07K0403 Podpora rozvoja strategických investícií -Investičné stimuly	0,00	9 792 754,29	9 792 754,29	100,00
07L Tvorba a implementácia politík	30 305 686,00	76 759 974,24	73 697 954,07	96,01
06H01 Hospodárska mobilizácia MH SR	2 100 000,00	13 108 655,70	13 064 536,90	99,66
09704 Príspevky Slovenskej republiky do medzinárodných organizácií - MH SR	1 000 000,00	1 000 000,00	863 492,69	86,35
0AS03 MH SR - Ochrana kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike	4 300,00	4 300,00	4 175,34	97,10
0EA02 Operačný program Integrovaná infraštruktúra - časť MH SR	318 323 634,00	356 357 811,93	356 357 811,93	100,00
0EK0J Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu - MH SR	2 494 400,00	3 403 922,68	3 314 633,77	97,38

Tabuľka č. 16 - Záväzné ukazovatele príjmov a výdavkov kapitoly MH SR boli v roku 2021 dodržané. MH SR dosiahlo v roku 2021 nasledovný výsledok rozpočtového hospodárenia:

v eurách

	Schválený rozpočet k 1.1.2021	Upravený rozpočet k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2021	%
1	2	3	4	5 =4/3*100
Príjmy spolu	353 379 394,00	363 872 605,93	367 798 836,99	101,08
z toho: prijaté z rozpočtu EÚ	269 094 394,00	279 587 605,93	279 587 605,93	100,00
Výdavky spolu	493 074 252,00	740 120 498,24	729 265 246,50	98,53
z toho: kryté prostriedkami EÚ	269 094 394,00	288 166 682,00	288 140 050,89	99,99
Saldo príjmov a výdavkov	-139 694 858,00	-376 247 892,31	-361 466 409,51	96,07
z toho: z prostriedkov EÚ	0,00	-8 579 076,07	-8 552 444,96	99,69

Príjmy kapitoly MH SR boli schválené zákonom č. 425/2020 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2021 vo výške 353 379 394,00 eur. Rozpočet príjmov kapitoly MH SR bol k 31. 12. 2021 upravený na sumu 363 872 605,93 eur a skutočné príjmy kapitoly boli dosiahnuté v sume 367 798 836,99 eur, t. j. plnenie na 101,08 %. Príjmy z rozpočtu EÚ boli naplnené v sume 279 587 605,93 eur, t. j. plnenie na 100,00 % k upravenému rozpočtu príjmov k 31. 12. 2021.

Výdavky kapitoly boli zákonom č. 425/2020 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2021 schválené v sume 493 074 252,00 eur, ktoré boli v priebehu roka 2021 rozpočtovými opatreniami MF SR upravené na sumu 740 120 498,24 eur. Celkové čerpanie výdavkov kapitoly MH SR v roku 2021 bolo v sume 729 265 246,50 eur, t. j. 98,53 % z upraveného rozpočtu výdavkov k 31. 12. 2021.

Úpravy pôvodne schváleného rozpočtu v priebehu roka 2021

Príjmy kapitoly MH SR boli v priebehu roka 2021 upravené šiestimi rozpočtovými opatreniami zo schválenej výšky príjmov v sume 353 379 394,00 eur na sumu 363 872 605,93 eur, a to navýšením v príjmovej časti rozpočtu o 262 384 811,20 eur a viazaním v príjmovej časti rozpočtu o 251 891 599,27 eur. K 31. 12. 2021 bol rozpočet príjmov kapitoly MH SR upravený celkovo o + 10 493 211,93 eur.

Zvýšenie rozpočtu príjmov kapitoly oproti schválenému rozpisu rozpočtu ovplyvnili rozpočtové opatrenia MF SR (RO):

- RO č. 2/2021 - povolené prekročenie limitu príjmov viazaných v roku 2020 podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z. za prostriedky EÚ (zdroje 3AA1, 13S1),
- RO č. 48/2021 - povolené prekročenie limitu príjmov za prostriedky EÚ (zdroj 3AA1),
- RO č. 60/2021 - povolené prekročenie limitu príjmov za prostriedky EÚ (zdroj 3AA1),
- RO č. 62/2021 - povolené prekročenie limitu príjmov za prostriedky EÚ (zdroj 1AA1),
- RO č. 67/2021 - povolené prekročenie limitu príjmov za prostriedky EÚ (zdroj 1AA1).

Zníženie rozpočtu príjmov kapitoly oproti schválenému rozpisu rozpočtu ovplyvnili rozpočtové opatrenia MF SR:

- RO č. 72/2021 - viazanie príjmov (prostriedky EÚ - zdroje 13S1, 1AA1, 3AA1) v súlade s § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z.

Výdavky kapitoly MH SR boli v priebehu roka 2021 upravené 72 rozpočtovými opatreniami z úrovne MF SR zo schválenej výšky rozpočtových výdavkov v sume 493 074 252,00 eur na sumu 740 120 498,24 eur, a to povoleným prekročením výdavkov v sume 608 110 608,10 eur a viazaním výdavkov v sume 361 064 361,86 eur. K 31. 12. 2021 bol rozpočet výdavkov kapitoly MH SR upravený celkovo o + 247 046 246,24 eur.

Rozpočet výdavkov bol v roku 2021 v najväčšej miere ovplyvnený nasledovnými úpravami rozpočtu (rozpočtové opatrenia MF SR):

1. Zvýšenie rozpočtu výdavkov kapitoly oproti schválenému rozpočtu

- RO č. 1/2021 - povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík na obstaranie zazmluvnených antigénových testov,
- RO č. 2/2021 - povolené prekročenie limitu výdavkov viazaných v roku 2020 podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z. za prostriedky EÚ (zdroj 3AA1) a spolufinancovania (zdroj 3AA2),
- RO č. 3/2021 - povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v prvku 07K0119 Národný jadrový fond – odvody od prenosovej sústavy a distribučných sústav o prostriedky viazané v roku 2020 (zdroj 131K - prostriedky ŠR) podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z.,
- RO č. 4/2021 - povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v prvku 07K021K Podpora MSP v súvislosti s vypuknutím ochorenia COVID-19 - nepravidelná autobusová doprava,
- RO č. 5/2021 - povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík o prostriedky viazané v roku 2020 (zdroj 131K - prostriedky ŠR) podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z. na EXPO 2020 Dubaj,
- RO č. 6/2021 - povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v prvku 07K021J Podpora podnikateľov - dotácia na nájomné - mimoriadne opatrenia v súvislosti s COVID-19,
- RO č. 7/2021 - povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v prvku 07K0403 Podpora rozvoja strategických investícií - Investičné stimuly a v podprograme 07K0I Podpora realizácie významnej investície Jaguar Land Rover o prostriedky viazané v roku 2020 (zdroje 131J, 131K - prostriedky ŠR) podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z.,
- RO č. 12/2021 - povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v prvku 07K021L Dotácia na kompenzáciu ekonomickej straty pre MSP v oblasti kultúry mimoriadne opatrenia v súvislosti s COVID-19,
- RO č. 13/2021 - povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík na obstaranie antigénových testov,
- RO č. 14/2021 - povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v medzirezortnom podprograme 06H01 Hospodárska mobilizácia MH SR na nákup PCR testov v súvislosti s ochorením COVID-19,
- RO č. 17/2021 - povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v podprograme 07K08 Podpora regionálneho rozvoja a v prvku 07K0E04 Podpora alternatívnych pohonov a fungovania Slovenskej platformy pre E-mobilitu o prostriedky viazané v roku 2020 (zdroje 131I, 131J, 131K - prostriedky ŠR) podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z.,

- RO č. 19/2021 - povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v medzirezortnom podprograme 06H01 Hospodárska mobilizácia MH SR na obstaranie injekčných striekačiek a ihliel v súvislosti s ochorením COVID-19,
- RO č. 25/2021 - povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v prvku 07K021J Podpora podnikateľov - dotácia na nájomné - mimoriadne opatrenia v súvislosti s COVID-19 a v prvku 07K021L Dotácia na kompenzáciu ekonomickej straty pre MSP v oblasti kultúry mimoriadne opatrenia v súvislosti s COVID-19,
- RO č. 28/2021 - povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v prvku 07K021K Podpora MSP v súvislosti s vypuknutím ochorenia COVID-19 - nepravidelná autobusová doprava,
- RO č. 29/2021 - povolené prekročenie limitu výdavkov v programe 07K Rozvoj priemyslu a podpora podnikania a v programe 07L Tvorba a implementácia politík v súvislosti s uznesením vlády SR č. 301/2021,
- RO č. 37/2021 - povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v prvku 07K021J Podpora podnikateľov - dotácia na nájomné - mimoriadne opatrenia v súvislosti s COVID-19,
- RO č. 57/2021 - povolené prekročenie bežných výdavkov v medzirezortnom podprograme 06H01 Hospodárska mobilizácia MH SR na obstaranie LAMP testov a GARGALE collection kit, tzv. kloktacích testov,
- RO č. 62/2021 - povolené prekročenie limitu výdavkov pre PJ MH SR v podprograme 0EA02 (zdroje 1AA1, 3AA1 - prostriedky EÚ a 1AA2, 3AA2 - spolufinancovanie) za individuálne nezrovnalosti a vratky,
- RO č. 66/2021 - povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v prvku 07K021J Podpora podnikateľov - dotácia na nájomné - mimoriadne opatrenia v súvislosti s COVID-19,

2. Zníženie rozpočtu výdavkov kapitoly oproti schválenému rozpočtu

- RO č. 65/2021 - viazanie bežných výdavkov v podprograme 07L03 Podpora budovania štruktúr v oblasti trhového dozoru na ochranu spotrebiteľa SR 104.01 z dôvodu neplnenia záväzného ukazovateľa príjmov v rozpočtovej organizácii Puncový úrad SR,
- RO č. 68/2021 - viazanie prostriedkov určených na financovanie mechanizmu na podporu plánu obnovy a odolnosti v súlade s § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z.,
- RO č. 69/2021 - viazanie bežných výdavkov v prvku 07K021L Podpora podnikateľov – dotácia na kompenzáciu ekonomickej straty pre MSP v oblasti kultúry - mimoriadne opatrenia v súvislosti s COVID-19,
- RO č. 70/2021 - viazanie bežných výdavkov v prvku 07K021J Podpora podnikateľov - dotácia na nájomné - mimoriadne opatrenia v súvislosti s COVID-19,
- RO č. 71/2021 - viazanie limitu kapitálových výdavkov (zdroje 111, 131I, 131J, 131K - prostriedky ŠR) v programe 07K Rozvoj priemyslu a podpora podnikania, 07L Tvorba a implementácia politík a v medzirezortnom podprograme 0EK0J Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu - MH SR v súlade s § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z., ktoré kapitola použije v nasledujúcom rozpočtovom roku,
- RO č. 72/2021 - viazanie výdavkov (prostriedky EÚ a spolufinancovania) určených na financovanie spoločných programov SR a EÚ v súlade s § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z.

PRÍJMY KAPITOLY

Celkové príjmy kapitoly MH SR boli v roku 2021 naplnené v sume 367 798 836,99 eur. Z tohto objemu boli nedaňové príjmy naplnené v sume 88 211 231,06 eur a granty a transfery boli naplnené v sume 279 587 605,93 eur.

Tabuľka č. 17 - Členenie dosiahnutých príjmov MH SR podľa ekonomickej klasifikácie je uvedené v tabuľke:

v eurách					
	Ukazovateľ	Schválený rozpočet k 1.1.2021	Upravený rozpočet k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2021	%
a	b	1	2	3	4 =3/2*100
200	Nedaňové príjmy	84 285 000,00	84 285 000,00	88 211 231,06	104,66
210	Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	5 063 000,00	5 075 488,37	5 075 488,37	100,00
211	Príjmy z podnikania	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	100,00
212	Príjmy z vlastníctva	63 000,00	75 488,37	75 488,37	100,00
220	Administratívne poplatky a iné poplatky a platby	3 419 904,00	2 153 410,16	2 058 081,35	95,57
221	Administratívne poplatky	1 787 904,00	1 263 047,71	1 134 997,71	89,86
222	Pokuty, penále a iné sankcie	1 432 000,00	838 174,83	869 562,02	103,74
223	Poplatky a platby z nepriemyselného a náhodného predaja	200 000,00	52 187,62	53 521,62	102,56
230	Kapitálové príjmy	299 096,00	887 000,00	310 165,00	34,97
231	Príjem z predaja kapitálových aktív	0,00	587 904,00	11 069,00	1,88
239	Z vratiek	299 096,00	299 096,00	299 096,00	100,00
290	Iné nedaňové príjmy	75 503 000,00	76 169 101,47	80 767 496,34	106,04
291	Vrátené neoprávnene použité alebo zadržané finančné prostriedky	0,00	0,00	4 219 160,52	-
292	Ostatné príjmy	75 503 000,00	76 169 101,47	76 548 335,82	100,50
300	Granty a transfery	269 094 394,00	279 587 605,93	279 587 605,93	100,00
340	Zahraničné transfery	269 094 394,00	279 587 605,93	279 587 605,93	100,00
341	Prostriedky z rozpočtu EÚ	269 094 394,00	279 587 605,93	279 587 605,93	100,00
	Príjmy MH SR spolu (200+300)	353 379 394,00	363 872 605,93	367 798 836,99	101,08

Na dosiahnutých príjmoch kapitoly MH SR za rok 2021 sa podriadené organizácie ministerstva a vnútroorganizačné jednotky ministerstva podieľali nasledovne:

Puncový úrad SR (PÚ) mal na rok 2021 schválené príjmy v sume 1 217 904,00 eur, z toho príjmy z výkonu puncovej kontroly 630 000,00 eur a kapitálové príjmy z predaja budovy, parkoviska a garáže na ul. Szakkayho č. 1 v Košiciach v sume 587 904,00 eur. Vnútrošným rozpočtovým opatrením bol rozpočet príjmov PÚ upravený na sumu 1 280 951,71 eur. K 31. 12. 2020 PÚ dosiahol príjmy v sume 698 254,43 eur, čo predstavuje 54,51 % k upravenému rozpočtu príjmov na rok 2021.

Dosiahnutú výšku rozpočtovaných príjmov tvorili hlavne príjmy z výkonu puncovej kontroly v sume 693 047,71 eur. Príjmy z vybratých pokút a penále boli prijaté v sume 3 550,00 eur. Ostatné náhodné príjmy predstavovali sumu 1 656,72 eur a boli tvorené príjmami za preplatky energií za rok 2020, vratka DPH, vratky poistného plnenia a iné príjmy.

Z dôvodu, že PÚ nenaplnil k 31. 12. 2021 kapitálové príjmy z predaja budovy, parkoviska a garáže na ul. Szakkayho č. 1 v Košiciach, kapitola MH SR na základe § 18 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. zaviazala výdavky organizácie Slovenská obchodná inšpekcia vo výške 587 904,00 eur.

Slovenská obchodná inšpekcia (SOI) mala na rok 2021 schválené príjmy vo výške 1 655 000,00 eur, z toho príjem za porušenie predpisov v sume 1 402 000,00 eur, za predaj výrobkov tovarov a služieb v sume 200 000,00 eur, z prenajatých budov, priestorov a objektov v sume 50 000,00 eur a príjmy z dobropisov v sume 3 000,00 eur. Vnútrotným rozpočtovým opatrením boli príjmy SOI z dôvodu ich neplnenia k 31. 12. 2021 znížené o 749 245,07 eur na sumu 905 754,93 eur.

K 31. 12. 2020 boli príjmy naplnené v sume 1 183 495,29 eur, čo je plnenie na 101,20 % z upraveného rozpočtu príjmov.

Rozpočtované príjmy boli prijaté v celkovej sume 910 206,51 eur a boli naplnené príjmami z pokút, penále a sankcie v sume 782 376,01 eur, z prenájmu budov v správe SOI v sume 66 871,97 eur, poplatkami a platbami z nepriemyselného predaja a služieb v sume 53 521,62 eur, pri ktorých ide o príjem za refakturácie nákladov nevyhovujúcich vzoriek za laboratórne rozbory odobraných vzoriek a ostatnými príjmami z dobropisov v sume 7 436,91 eur.

Nerozpočtované, náhodné príjmy boli naplnené vo výške 12 069,00 eur, z toho príjem za odpredaj vyradených motorových vozidiel vo výške 11 069,00 eur a 1 000,00 eur tvorili vratky z dobropisov.

Hlavný banský úrad (HBÚ) mal na rok 2021 určené príjmy v sume 38 000,00 eur. Vnútrotným rozpočtovým opatrením bol rozpočet príjmov HBÚ upravený na sumu 65 577,00 eur.

K 31. 12. 2021 HBÚ naplnil príjmy v sume 107 062,24 eur, čo predstavuje plnenie na 163,26 % k upravenému rozpočtu príjmov.

Hlavným zdrojom rozpočtovaných príjmov HBÚ v roku 2021 boli prevažne pokuty a penále za nezaplatenie, resp. oneskorené platby z úhrad za dobývacie priestory a vydobyté nerasty a príjmy z uložených pokút na základe porušení banských predpisov pri dobývaní ložísk nerastov zistených pri výkone hlavného banského dozoru v celkovej sume 58 916,40 eur. Príjmy z prenájmu budov boli naplnené v sume 6 660,60 eur. Ostatné náhodné príjmy predstavovali sumu 41 485,24 eur a boli tvorené príjmami z minulých rokov.

Ministerstvo hospodárstva SR (úrad) mal na rok 2021 schválený rozpočet príjmov vo výške 81 374 096,00 eur, z toho odvody z prenosovej sústavy a distribučných sústav do Národného jadrového fondu (NJF) sú v sume 75 500 000,00 eur, príjmy z dividend v sume 5 000 000,00 eur, príjmy z plnenia biocídneho zákona (CCHLP) v sume 570 000,00 eur, vratky mesta Žilina v sume 299 096,00 eur, príjmy z prenájmu budov, objektov a priestorov v sume 5 000,00 eur. Vnútrotným rozpočtovým opatrením bol rozpočet príjmov úradu upravený na sumu 82 032 716,36 eur. Celkové príjmy úradu boli dosiahnuté vo výške 82 214 701,20 eur, čo predstavuje plnenie na 100,22 % z upraveného rozpočtu k 31. 12. 2021.

Za sledované obdobie boli *rozpočtované príjmy* naplnené v sume 82 038 910,72 eur nasledovne:

- z odvodov z prenosovej a distribučných sústav do NJF vo výške 76 167 858,97 eur,
- z dividend od spoločnosti JAVYS a. s. v sume 3 000 000,00 eur a od spoločnosti TRANSPETROL a. s. v sume 2 000 000,00 eur,
- z vratiek mesta Žilina vo výške 299 096,00 eur,
- z biocídneho zákona vo výške 569 999,95 eur,
- z prenájmu majetku vo výške 1 955,80 eur.

Celkovú sumu príjmov úradu dopĺňajú ostatné *náhodné príjmy* v sume 175 790,48 eur, ktoré boli prijaté nasledovne:

- zo zúčtovania miezd za december 2020 v sume 117 286,79 eur,
- za porušenie predpisov v sume 24 347,00 eur,
- z dobropisov v sume 29 347,25 eur,
- z vratky z odvodu nájmu mesta Partizánske v sume 2 145,50 eur,
- za predpis škody v sume 1 139,90 eur,
- z refundácií cestovných náhrad členov monitorovacieho výboru Interreg Europe 2014 - 2020 v sume 825,00 eur,
- za neoprávnene použité prostriedky od neziskových organizácií v sume 625,63 eur,
- z úrokov a vyrovnanie pohľadávky v sume 73,41 eur.

Platobná jednotka - VOJ MH SR mala na rok 2021 schválené príjmy prostriedkov z rozpočtu EÚ vo výške 269 094 394,00 eur. Rozpočtovými opatreniami MF SR bol rozpočet príjmov platobnej jednotky upravený na sumu 279 587 605,93 eur.

Príjmy platobnej jednotky za rok 2021 sa naplnili do výšky 283 856 543,61 eur, čo predstavuje plnenie na 101,53 % a boli tvorené nezrovnalosťami a inými vratkami za prostriedky EÚ zaradenými do ŠR a za prostriedky spolufinancovania v sume 4 268 937,68 eur a prostriedkami z rozpočtu EÚ v sume 283 856 543,61 eur.

Príjem prostriedkov z rozpočtu EÚ bol uskutočnený na základe schválených súhrnných žiadostí o platbu Certifikačným orgánom (Ministerstvo financií SR) a predstavoval podiel Európskeho fondu regionálneho rozvoja pri refundácii oprávnených výdavkov z prioritných osí Operačného programu Integrovaná infraštruktúra (OP II) v gescii MH SR, zúčtovaní poskytnutých zálohových platieb a predfinancovaní z prioritných osí OP II v gescii MH SR.

Tabuľka č. 18 - Na plnení príjmov kapitoly MH SR sa podieľali jednotlivé podriadené organizácie, úrad ministerstva a platobná jednotka MH SR nasledovne:

v eurách

	200 Nedaňové príjmy	210 Príjmy z podn. a vlastn. majetku	220 Administ. a iné popl. a platby	230 Kapitálové príjmy	290 Iné nedaňové príjmy	300 Granty a transfery	310 Tuzemské bežné granty a transfery	320 Tuzemské kapitálové granty a transfery	330 Zahran. granty	340 Zahran. transfery	SPOLU
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12 = 2 + 7
Puncový úrad SR	698 254,43	0,00	696 597,71	0,00	1 656,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	698 254,43
Slovenská obchodná inšpekcia	922 275,51	66 871,97	835 897,63	11 069,00	8 436,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	922 275,51
Hlavný banský úrad	107 062,24	6 660,60	59 289,01	0,00	41 112,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	107 062,24
MH SR - úrad	82 214 701,20	5 001 955,80	466 296,95	299 096,00	76 447 352,45	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	82 214 701,20
MH SR - PJ	4 268 937,68	0,00	0,00	0,00	4 268 937,68	279 587 605,93	0,00	0,00	0,00	279 587 605,93	283 856 543,61
Kapitola MH SR spolu	88 211 231,06	5 075 488,37	2 058 081,30	310 165,00	80 767 496,39	279 587 605,93	0,00	0,00	0,00	279 587 605,93	367 798 836,99

VÝDAVKY KAPITOLY

Rozpočet výdavkov v roku 2021 pokryl potrebné výdavky rezortu, ich realizáciou bolo zabezpečené plynulé plnenie úloh ministerstva. Rozpočet výdavkov kapitoly MH SR v roku 2021 bol rozpočtovými opatreniami MF SR upravený na sumu 740 120 498,24 eur a výdavky boli k 31. 12. 2021 vyčerpané v sume 729 265 246,50 eur, t. j. 98,53 % z upraveného rozpočtu.

Tabuľka č. 19 - Prehľad o čerpaní bežných a kapitálových výdavkov kapitoly MH SR v roku 2021 podľa ekonomickej klasifikácie je uvedený v tabuľke:

v eurách

	Ukazovateľ	Schválený rozpočet k 1.1.2021	Upravený rozpočet k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2021	%
a	b	1	2	3	4 =3/2*100
610	<i>Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV</i>	13 520 907,00	17 853 578,69	17 739 113,84	99,36
611	Tarifný plat, osobný plat, ...	9 694 301,00	10 723 281,89	10 640 943,35	99,23
612	Príplatky	3 359 060,00	4 548 060,28	4 531 679,95	99,64
613	Náhrada za pracovnú pohotovosť	33 428,00	37 946,14	37 946,14	100,00
614	Odmeny	212 400,00	2 421 763,22	2 407 010,79	99,39
615	Ostatné osobné vyrovnania	62 930,00	70 682,00	70 682,00	100,00
616	Doplatok k platu a ďalší plat	158 788,00	51 845,16	50 851,61	98,08
620	<i>Poistné a príspevok do poisťovní</i>	4 813 616,00	6 718 394,68	6 680 254,70	99,43
621	Poistné do VŠZP	994 224,00	1 199 679,67	1 193 154,75	99,46
623	Poistné do ostatných ZP	378 619,00	660 835,02	656 037,66	99,27
625	Poistné do SP	3 289 036,00	4 584 231,64	4 557 685,26	99,42
627	Príspevok do DDP	151 737,00	273 648,35	273 377,03	99,90
630	<i>Tovary a služby</i>	17 680 629,00	71 100 620,29	67 946 432,78	95,56
631	Cestovné náhrady	760 955,00	401 693,32	218 269,53	54,34
632	Energie, voda, komunikácie	967 870,00	958 966,11	914 547,65	95,37
633	Materiál	673 372,00	51 271 965,63	51 197 523,85	99,85
634	Dopravné	275 000,00	169 668,56	152 709,76	90,00
635	Rutinná a štandardná údržba	1 924 300,00	1 667 025,81	1 635 094,89	98,08
636	Nájomné za nájom	836 450,00	4 213 625,44	3 467 292,10	82,29
637	Služby	12 242 682,00	12 417 675,42	10 360 995,00	83,44
640	<i>Bežné transfery</i>	128 713 215,00	546 683 525,43	539 137 647,09	98,62
641	Transfery v rámci verejnej správy	72 075 693,00	86 153 945,12	82 292 570,25	95,52
642	Transfery jednotlivcom a neziskovým práv. osobám	4 838 230,00	24 442 351,01	24 401 542,67	99,83
644	Transfery nefinanč. subjektom a PO	50 626 792,00	434 965 436,35	431 460 219,03	99,19
649	Transfery do zahraničia	1 172 500,00	1 121 792,95	983 315,14	87,66
710	<i>Obstarávanie kapitálových aktív</i>	317 200,00	2 503 301,18	2 500 720,12	99,90
711	Nákup pozemkov a nehmotných aktív	50 000,00	177 828,00	177 436,80	99,78
712	Nákup budov, objektov alebo ich častí	0,00	12 000,00	12 000,00	100,00
713	Nákup strojov, prístrojov,				

	zariadení, techniky alebo náradia	68 000,00	814 411,79	814 174,87	99,97
714	Nákup dopravných prostriedkov	0,00	153 400,00	151 970,00	99,07
716	Prípravná a projektová dokumentácia	0,00	80 280,00	80 280,00	100,00
717	Realizácia stavieb a ich technického zhodnotenia	199 200,00	686 578,05	686 562,85	99,99
718	Rekonštrukcia a modernizácia strojov a zariadení	0,00	578 803,34	578 295,60	99,91
720	Kapitálové transfery	328 028 685,00	95 261 077,97	95 261 077,97	100,00
721	Transfery v rámci verejnej správy	6 200 189,00	12 909 585,56	12 909 585,56	100,00
722	Transfery jednotl. a neziskovým PO	0,00	4 328 878,55	4 328 878,55	100,00
723	Transfery nefinanč. subjektom a PO	321 828 496,00	78 022 613,86	78 022 613,86	100,00
Výdavky MH SR spolu		493 074 252,00	740 120 498,24	729 265 246,50	98,53
z toho: 600 bežné výdavky		164 728 367,00	642 356 119,09	631 503 448,41	98,31
700 kapitálové výdavky		328 345 885,00	97 764 379,15	97 761 798,09	99,99

Z hľadiska funkčnej klasifikácie bol rozpočet MH SR v roku 2021 realizovaný v šiestich oddieloch.

Tabuľka č. 20 - Prehľad čerpania výdavkov MH SR podľa funkčnej klasifikácie je v nasledovnom prehľade:

Oddiel	Schválený rozpočet k 1.1.2021	Upravený rozpočet k 31.12.2021	v eurách	
			Čerpanie k 31.12.2021	% plnenia k uprav. rozpočtu
01 – Všeobecné verejné služby	1 954 957,00	7 854 975,07	7 109 736,81	90,51
02 – Obrana	2 104 300,00	13 112 955,70	13 068 712,24	99,66
04 – Ekonomická oblasť	416 356 685,00	629 968 279,96	623 803 732,18	99,02
05 – Ochrana životného prostredia	72 377 267,00	81 082 899,30	77 190 193,73	95,20
08 – Rekreačia, kultúra a náboženstvo	200 443,00	8 052 191,21	8 048 193,02	99,95
09 – Vzdelávanie	80 600,00	49 197,00	44 678,52	90,82
MH SR spolu	493 074 252,00	740 120 498,24	729 265 246,50	98,53

V rámci funkčnej klasifikácie 01 - Všeobecné verejné služby MH SR realizovalo úhrady v podprogramoch 07L 04 Podpora programov rezortu MH SR a 097 04 Príspevky SR do medzinárodných organizácií - MH SR. V uvedených podprogramoch boli zrealizované poplatky medzinárodným organizáciám, ktorých je Slovenská republika členom. V rámci podprogramu 07L 04 sa financovali aj mzdové výdavky a k nim prislúchajúce odvody do poisťovní, výdavky na tovary a služby súvisiace s pracoviskami mimo sídla služobného úradu MH SR v cudzine, ako aj výdavky súvisiace so svetovou výstavou EXPO Dubaj 2020.

Výdavky boli čerpané v celkovej sume 7 109 736,81 eur.

V rámci funkčnej klasifikácie 02 - *Obrana* MH SR zabezpečovalo úhradu bežných a kapitálových výdavkov v medzirezortných podprogramoch 06H 01 Hospodárska mobilizácia MH SR v sume 13 064 536,90 eur a 0AS 03 MH SR - Ochrana kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike v sume 4 175,34 eur. V oblasti obrany boli výdavky čerpané v celkovej sume 13 068 712,24 eur.

V rámci funkčnej klasifikácie 04 - *Ekonomická oblasť* vykazuje MH SR najvyššie čerpanie výdavkov v roku 2021, a to v sume 623 803 732,18 eur. MH SR zabezpečovalo financovanie výdavkov podľa jednotlivých činností, ktoré smerovali do nasledovných oblastí:

04.1 *Všeobecná ekonomická, obchodná a pracovná oblasť*, kde boli financované činnosti súvisiace s plnením úloh v rámci podpory zníženia koncovej ceny elektriny pre podniky (39 999 980,56 eur), podpory podnikateľov - dotácia na nájomné (94 438 033,63 eur), podpora MSP nepravidelná autobusová doprava (7 990 128,33 eur), na podporu rozvoja strategických investícií (9 792 754,29 eur), na podporu regionálneho rozvoja (447 279,53 eur), podpora realizácie významnej investície Jaguar Land Rover (23 656 065,83 eur), na podporu rozvoja činnosti občianskych združení na ochranu práv spotrebiteľa (90 000,00 eur), na podporu budovania štruktúr v oblasti trhového dozoru na ochranu práv spotrebiteľa (144 376,76 eur), na chod úradu ministerstva (53 888 243,21 eur) a Európskeho spotrebiteľského centra (10 860,74 eur). Zároveň boli čerpané prostriedky na chod rozpočtových organizácií PÚ SR a SOI (8 605 166,42 eur) a boli poskytnuté transfery na činnosť príspevkovej organizácie SARIO (3 300 958,88 eur). V tomto oddiele boli financované výdavky na informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu - MH SR (3 164 287,81 eur).

Zo zdrojov EÚ a spolufinancovania v sume 308 394 728,07 eur sa v roku 2021 realizovali výdavky, ktoré boli smerované do jednotlivých opatrení Operačného programu Integrovaná infraštruktúra - časť MH SR s cieľom zabezpečiť rast výskumno-vývojových a inovačných kapacít v priemysle a službách a posilniť konkurencieschopnosť a rast MSP.

Na uvedené činnosti boli výdavky čerpané v celkovej sume 553 922 864,06 eur.

04.3 *Palivá a energia*, kde boli rozpočtové výdavky čerpané na podporu útlmu rudného a uhoľného baníctva, na zabezpečenie starých banských diel a na podporu tradícií a histórie banských činností v sume 10 827 565,00 eur. V rámci tejto funkčnej klasifikácie MH SR poskytlo bežný a kapitálový transfer príspevkovej organizácii SIEA (2 576 739,00 eur).

Výdavky boli čerpané v celkovej sume 13 404 304,00 eur.

04.4 *Ťažba, výroba a výstavba*, kde boli čerpané bežné a kapitálové výdavky na činnosti rozpočtovej organizácie HBÚ v sume 1 777 102,99 eur. Výdavky na podpornú infraštruktúru HBÚ vyčerpal v sume 80 645,96 eur.

Celkové výdavky boli čerpané v sume 1 857 748,95 eur.

04.8 *Výskum a vývoj v ekonomickej oblasti*, kde boli čerpané výdavky na implementáciu opatrení Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR v sume 116 000,00 eur. Zo zdrojov EÚ a spolufinancovania boli na podporu výskumu, vývoja a inovácií vyčerpané výdavky v sume 48 058 770,17 eur.

Na uvedené činnosti boli výdavky čerpané v celkovej sume 48 174 770,17 eur.

04.9 Ekonomická oblasť inde neklasifikovaná, v rámci ktorej boli čerpané výdavky na nákup elektromobilov a nabíjacích staníc - podpora E-mobility (2 144 073,00 eur), MH SR poskytlo bežný a kapitálový transfer pre SBA (2 530 000,00 eur), prostriedky na podporu úspešnej podnikateľskej praxe a výchovy k podnikaniu (879 972,00 eur), na podporu startupov (550 000,00 eur), podporu internetovej ekonomiky (20 000,00 eur) a monitoring a výskum malého a stredného podnikania (320 000,00 eur).

Na uvedené činnosti boli výdavky čerpané v celkovej sume *6 444 045,00 eur*.

V rámci funkčnej klasifikácie *05 - Ochrana životného prostredia* boli rozpočtové prostriedky čerpané v sume *77 190 193,73 eur*.

Národnému jadrovému fondu bol poskytnutý bežný transfer v sume 62 085 639,36 eur a kapitálový transfer v sume 12 000 872,91 eur. Prostriedky vo výške 2 813 617,69 eur boli použité na úhradu bežných výdavkov v rámci sanácie environmentálnych záťaží v lokalitách Pohronský Ruskov, Trstená, Bardejov (projekty OP KŽP). Rozpočtové výdavky na prefinancovanie zachytených rádioaktívnych materiálov od neznámych vlastníkov boli poskytnuté v sume 290 063,77 eur.

V rámci funkčnej klasifikácie *08 - Rekreačia, kultúra a náboženstvo* v oblasti kultúrnych služieb bol poskytnutý bežný a kapitálový transfer príspevkovej organizácii MOB v sume 265 360,00 eur. V oblasti vysielacích a vydavateľských služieb boli čerpané výdavky súvisiace s platbami za spravodajský servis a monitoring médií v sume 23 196,00 eur a výdavky na opatrenia v súvislosti s COVID-19 na kompenzáciu ekonomickej straty pre MSP v oblasti kultúry vo výške 7 759 637,02 eur.

V tejto funkčnej klasifikácii boli výdavky čerpané v celkovej sume *8 048 193,02 eur*.

V rámci funkčnej klasifikácie *09 - Vzdelávanie* boli financované výdavky na vzdelávanie zamestnancov úradu ministerstva v sume 41 271,93 eur a taktiež boli uhradené výdavky súvisiace s prevádzkou doškoľovacieho zariadenia MH SR v Patinciach v sume 3 307,59 eur. V roku 2021 MH SR uhradilo ročný členský príspevok za členstvo v Slovenskom inštitúte vnútorných audítorov v sume 99,00 eur. Výdavky boli čerpané v celkovej sume *44 678,52 eur*.

Výdavky MH SR na zahraničné aktivity v roku 2021

Finančné prostriedky kapitoly MH SR poskytnuté na zahraničné aktivity v roku 2021 boli čerpané vo výške 1 538 293,30 eur, z toho najvyššie čerpanie bolo za členské poplatky medzinárodným organizáciám, ktorých je SR členom. Čerpanie prostriedkov na zahraničné pracovné cesty bolo aj v roku 2021 ovplyvnené vypuknutím pandémie COVID-19.

Výdavky boli čerpané pre pracoviská mimo sídla služobného úradu MH SR v cudzine vrátane zahraničných pracovných ciest (420 515,34 eur), na zahraničné pracovné cesty (134 462,82 eur) a na členské poplatky medzinárodným organizáciám, ktorých je SR členom (983 315,14 eur).

Na zahraničné pracovné cesty zamestnancov rozpočtových organizácií sa v roku 2021 vyčerpalo zo zdrojov štátneho rozpočtu 178 948,57 eur (vrátane zahraničných ciest pracovísk mimo sídla služobného úradu MH SR):

1. Na zahraničné pracovné cesty zamestnancov úradu ministerstva sa v roku 2021 vyčerpalo 175 090,49 eur. Išlo o čerpanie výdavkov na náhradu cestovných výdavkov, náhradu za

ubytovanie, stravné, očkovanie, náhradu potrebných vedľajších výdavkov a poistné pri zahraničných pracovných cestách. Osobitne boli rozpočtované prostriedky na zahraničné pracovné cesty v rámci výstavy EXPO 2020 Dubaj, ktoré boli čerpané v sume 44 485,75 eur.

V roku 2021 bolo zrealizovaných 186 zahraničných pracovných ciest, na ktorých sa zúčastnili zamestnanci úradu MH SR. Najväčší počet predstavovali cesty zamestnancov ministerstva na zasadnutia výborov a pracovných skupín v rámci Rady Európskej únie, EK, Energetickej charty, Medzinárodnej energetickej agentúry, OECD a ďalších európskych orgánov a organizácií.

Zahraničné pracovné cesty boli uskutočnené do Francúzska, Belgicka, Portugalska, Českej republiky, Rakúska, Ruska, Luxemburska, Ukrajiny, Poľska, Maďarska, Srbska, Švajčiarska, Slovinska, Taiwanu a Spojených arabských emirátov.

Hlavným prínosom zahraničných pracovných ciest bola práca v európskych štruktúrach, začlenenie do medzinárodných orgánov a organizácií, príprava a podpis bilaterálnych medzivládnych a medzirezortných dohôd, rozvoj spolupráce v oblasti podnikania, priemyslu, energetiky, hospodárskej stratégie.

2. V rozpočtových organizáciách bolo v roku 2021 uskutočnených 10 zahraničných pracovných ciest, ktorých sa zúčastnilo 12 zamestnancov. Výdavky na zahraničné pracovné cesty predstavovali sumu 3 858,08 eur.

V Slovenskej obchodnej inšpekcii bolo uskutočnených 6 zahraničných pracovných ciest, ktorých sa zúčastnilo 6 zamestnancov. Výdavky na zahraničné pracovné cesty predstavovali sumu 1 736,81 eur. Pracovné cesty boli zrealizované v Českej republike (Praha a Mladá Boleslav) za účelom návštevy akreditovaných laboratórií pre skúšky vozidiel v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 2018/858.

Puncový úrad SR čerpal v roku 2021 výdavky vo výške 1 558,07 eur na 3 zahraničné pracovné cesty. Pracovné cesty boli uskutočnené v Českej republike za účelom výroby razidiel pre potreby puncovej kontroly a výmeny skúsenosti pri nedeštruktívnej identifikácii zliatkov z drahých kovov, na zasadnutie puncovej rady (Česká republika, Špindlerův Mlýn) a na riadne zasadnutie V4 v Debrecíne v Maďarsku.

Hlavný banský úrad čerpal v roku 2021 na 1 zahraničnú pracovnú cestu finančné prostriedky vo výške 563,20 eur. Išlo o pracovnú cestu v súvislosti so svetovou výstavou Expo Dubaj 2020 za účelom prezentácie slovenského banského priemyslu.

Príspevkové organizácie použili na zahraničné pracovné cesty finančné prostriedky v celkovej výške 165 317,85 eur (z toho SARIO 154 395,70 eur, SIEA 7 604,67 eur, MOB 3 317,48 eur). Zahraničné pracovné cesty boli hradené z prostriedkov poskytnutých zo zdroja štátneho rozpočtu v celkovej výške 62 190,69 eur (z toho SARIO 54 442,95 eur, SIEA 4 774,34 eur, MOB 2 973,40 eur). Výdavky na zahraničné pracovné cesty v celkovej výške 103 127,16 eur uhradili príspevkové organizácie z vlastných zdrojov a tiež zo zdrojov EK. Príspevkové organizácie uskutočnili spolu 53 zahraničných pracovných ciest (z toho SARIO 25 ciest, SIEA 14 ciest a MOB 14 ciest).

Prostriedky príspevková organizácia SARIO použila na zahraničné pracovné cesty súvisiace s prezentovaním Slovenska ako krajiny s atraktívnym podnikateľským prostredím formou

zahraničných misií. Pracovné cesty a podujatia prispeli k nadviazaniu kontaktov s potenciálnymi zahraničnými investormi, obchodnými komorami či asociáciami, ako aj k zvýšeniu povedomia o Slovensku ako investičnej destinácii, rozvíjajúcich sa sektoroch a možných oblastiach spolupráce. Vzhľadom na dobré skúsenosti z minulého roka sa aj v tomto roku uskutočnila výrazná časť podujatí v online formáte. Zahraničné pracovné cesty boli uskutočnené na podujatiach: Svetová výstava EXPO Dubaj 2020; výstava INNOPROM 2021 Jekaterinburg; výstava IME UROPE 2021 Frankfurt; veľtrh EPO Real Mníchov; odborný seminár „TÝDEN INOVACÍ“ Praha/Olomouc; účasť s ministrom zahraničných vecí v Kazachstane, v Rusku, v Gruzínsku a Azerbajdžane; účasť na CEE Automotive v Budapešti; účasť na Industry FUSION „Expo and Conference“ v Geissene (Nemecko); účasť na „Fórum Poľsko-Slovenskej spolupráce“ Checiny; podnikateľská misia v Barcelone; účasť na „Advanced Engineering 2021“ Birmingham; účasť na veľtrhu MSV Brno; účasť na „Medica 2021“ Dusseldorf; účasť na „Fórum V4+Korea“ v Budapešti; účasť na „Aviation fórum“ Hamburg; účasť na National Development Council a Trade and Investment fórum“ na Taiwane.

Zahraničné pracovné cesty v príspevkovej organizácii SIEA boli zamerané na účasť na aktivitách súvisiacich so zahraničnými projektmi a účasť na seminároch, konferenciách a medzinárodných zasadnutiach, avšak išlo najmä o aktivity formou online účasti z dôvodu pandemických opatrení COVID-19. Na zahraničných cestách išlo o realizáciu stretnutí zástupcov krajín na medzinárodnej úrovni s cieľom zefektívnenia, prípadne prehĺbenia spolupráce v rámci medzinárodných projektov a tiež aj účasť na medzinárodných konferenciách a fórach, kde sa prezentovali politiky SR a zapojenie sa SIEA do týchto politík. Hlavným prínosom bolo zviditeľňovanie SIEA a následne záujem zo strany zahraničných subjektov o participáciu SIEA v medzinárodných projektoch. Zahraničné cesty boli zrealizované do Dánska, Rakúska, Bulharska, Rumunska, Srbska, Kazachstanu, Spojených arabských emirátov, Francúzska a Taiwanu.

V rámci príspevkovej organizácii MOB zahraničné pracovné cesty do Českej republiky boli vykonané za účelom akvizície zbierkových predmetov, prípravy a prezentácie výstav a so zameraním na rokovania o ďalšej možnej spolupráce s múzeami v zahraničí.

Financovanie oficiálnej účasti MH SR na výstavách a veľtrhoch v roku 2021

Agendu výstav od roku 2016 zabezpečuje SARIO z prostriedkov štrukturálnych fondov a z prostriedkov štátneho rozpočtu. Agentúra SARIO organizovala v roku 2021 jednu výstavu v zahraničí, ktorá bola financovaná zo zdrojov štátneho rozpočtu na základe Zmluvy a dodatkov k Zmluve o poskytovaní finančných prostriedkov na rok 2021 medzi MH SR a SARIO. Medzinárodný strojársky veľtrh (MSV) v Brne - išlo o 62. ročník veľtrhu, ktorý sa uskutočnil v dňoch 8. - 12. novembra 2021. Tento veľtrh je jeden z najdôležitejších strojárskych veľtrhov v strednej Európe. Zastúpenie na ňom mali všetky kľúčové oblasti strojárskeho a elektrotechnického priemyslu, automatizácia a robotika, R&D, automobilový a chemický sektor, hutníctvo, IKT a služby.

Na MSV sa zúčastnilo 6 slovenských spoločností na ploche 70 m² (ďalších 18 prostredníctvom financovania štrukturálnych fondov EÚ v rámci NP SARIO s názvom „Podpora internacionalizácie MSP“). V rámci prezentácie Slovenska SARIO v spolupráci s MH SR zabezpečili účasť pre 24 slovenských inovatívnych a úspešných spoločností na výstavnej ploche s rozlohou viac ako 200 m², a to v rámci národnej expozície GOOD IDEA SLOVAKIA.

Hlavným cieľom prezentácie v rámci národnej expozície bolo umožniť slovenským spoločnostiam predstaviť ich výrobný sortiment a obchodné ponuky, získať prehľad o technickom a technologickom vývoji v danom odvetví priemyslu, nadviazať obchodné kontakty s cieľom uzatvoriť obchodné kontrakty a stretnúť sa s etablovanými obchodnými partnermi v rámci Českej republiky a strednej Európy.

Výdavky boli vyčerpané za prenájom plochy stánku, za výstavbu stánku a technického pripojenia, na dizajn stánku, na úhradu povinných registračných poplatkov výstavniska za každého vystavovateľa a spoluvystavovateľov, na základný zápis do katalógu výstavniska, ktorý vydáva zahraničný organizátor, na výrobu a zápis do vystavovateľského katalógu zúčastnených slovenských spoločností. Výdavky ďalej súviseli s úhradou DPH k príslušným zahraničným faktúram a bankovými poplatkami, výdavky na diéty, ubytovanie, telefóny, COVID testy, poistenie zamestnancov SARIO a nákup pohonných hmôt na služobné cesty súvisiace s veľtrhom v Brne.

EXPO Dubaj 2020 - V roku 2020 sa mala uskutočniť svetová výstava EXPO Dubaj, no v dôsledku pandémie COVID-19 prijali organizátori výstavy rozhodnutie o ročnom odklade predmetného podujatia - nový termín od 1. októbra 2021 do 31. marca 2022. Ministerstvo hospodárstva SR zabezpečovalo účasť Slovenskej republiky na svetovej výstave prostredníctvom samostatného národného pavilónu.

Svetovej výstavy sa zúčastnilo vyše 190 krajín, nadnárodné spoločnosti, vzdelávacie inštitúcie a mimovládne organizácie. EXPO Dubaj bolo pre Slovensko unikátnou globálnou platformou a exkluzívnym prezentačným kanálom pre zviditeľnenie Slovenska ako vyspelej európskej krajiny, ktorá využíva moderné technológie, rešpektuje vysoké environmentálne požiadavky a podporuje vedu a výskum.

Hlavnou misiou podujatia bolo „Spájanie myšlienok, vytváranie budúcnosti“ a nosnými témami boli tri oblasti: Udržateľnosť, Mobilita a Príležitosť. Hlavným motívom slovenskej expozície na svetovej výstave bol „Pohyb budúcnosti - vodík, letectvo a vesmír.“ Zaujímavosťou sa v rámci slovenského pavilónu mohli prezentovať v stálej expozícii alebo v rotačných expozíciách. Súčasťou výstavy boli zároveň tematické konferencie počas polročného trvania výstavy (napr. inovácie, umelá inteligencia, energetika, robotika, elektromobilita, smartcity, cyber security, udržateľnosť a alternatívne zdroje, atď.), B2B rokovania, podnikateľské misie, Expo granty, podpora inovácií a iné podnikateľské príležitosti.

V roku 2021 boli výdavky čerpané za prenájom pavilónu a príslušenstva v Dubaji, na prepravu a zabezpečenie ubytovania členov tímu EXPO Dubaj, na obstaranie digitálnej a multimediálnej techniky, hosting domény pre EXPO Dubaj, reprezentačné výdavky, komplexné zabezpečenie služieb a pod. Ďalšie výdavky budú čerpané v roku 2022.

5.1.1. Finančné operácie

Finančnými operáciami sú transakcie s finančnými aktívami a finančnými pasívami a údaje o pohyboch na samostatných účtoch subjektov verejnej správy definovaných v § 2 ods. 3 Opatrenia MF/017353/2017-352. Príjmové operácie zahŕňajú príjmy z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami a prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci.

Výdavkové finančné operácie sú platby za úvery, pôžičky, návratné finančné výpomoci, kapitálové účasti a iné finančné operácie.

Príjmové finančné operácie

V rámci úradu MH SR predstavujú príjmy z transakcií s finančnými aktívami (400) sumu 24 798 369,85 eur, z toho:

- príjmy od mesta Prievidza vo výške 138 619,90 eur,
- prijatá návratná finančná výpomoc od Správy majetku mesta Prievidza vo výške 115 137,93 eur,
- prostriedky z predchádzajúcich rokov – počiatočné stavy vo výške 23 944 612,02 eur,
- zábezpeky vo výške 600 000,00 eur.

Výdavkové finančné operácie

MH SR vynaložilo v roku 2021 na výdavky z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami (800) 130 745 286,00 eur v nasledovnom členení:

- nesplatená časť základného imania MH Invest, s. r. o. vo výške 120 064 086,00 eur,
- zvýšenie základného imania spoločnosti MH Invest, s. r. o. vo výške 9 843 000,00 eur na realizáciu Priemyselného parku Rimavská Sobota,
- vrátenie poskytnutých zábezpek v celkovej výške 838 200,00 eur od spoločností: EMM International s. r. o., FEELING s. r. o., Incheba a. s., Disig a. s., Mertel s. r. o., Octigon a. s., Radvise Group, s. r. o., ENVIRONCENTRUM s. r. o., EPS Slovensko s. r. o., FAVEO s. r. o., GEO Slovakia s. r. o., HGM Žilina s. r. o., TUCAN s. r. o., Agentúra EVKA s. r. o., CBC Slovakia s. r. o., Progress Promotion Bratislava s. r. o.

5.2 Konsolidovaná účtovná závierka

Konsolidovaná účtovná závierka Ministerstva hospodárstva SR za rok 2021 bola zostavená v súlade s § 22a zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 10. decembra 2014 č. MF/21230/2014 – 31, ktorým sa mení a dopĺňa Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 17. decembra 2008 č. MF/27526/2008-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o metódach a postupoch konsolidácie vo verejnej správe a podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek konsolidovanej účtovnej závierky vo verejnej správe v znení neskorších predpisov.

Zostavená bola ako riadna konsolidovaná účtovná závierka („KÚZ“). Sprístupnená je v Registri účtovných závierok a tiež v sídle konsolidujúcej účtovnej jednotky.

KÚZ Ministerstva hospodárstva SR bude zahrnutá do konsolidovanej účtovnej závierky ústrednej správy.

5.2.1. Informácie o konsolidovanom celku

Konsolidovaný celok Ministerstva hospodárstva SR zahŕňa nasledovné účtovné jednotky („ÚJ“):

Tabuľka č. 21 – Prehľad účtovných jednotiek konsolidovaného celku

Názov účtovnej jednotky	Právna forma	Podiel konsolidujúcej ÚJ na ZI (%)	Podiel konsolidujúcej ÚJ na hlasovacích právach (%)
Ministerstvo hospodárstva SR	Rozpočtová organizácia	x	x
Slovenská obchodná inšpekcia	Rozpočtová organizácia	x	x
Hlavný banský úrad	Rozpočtová organizácia	x	x
Puncový úrad	Rozpočtová organizácia	x	x
Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu	Príspevková organizácia	x	x
Slovenská inovačná a energetická agentúra	Príspevková organizácia	x	x
Múzeum obchodu	Príspevková organizácia	x	x
Transpetrol	Akciová spoločnosť	100	100
Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť	Akciová spoločnosť	100	100
Jadrová energetická spoločnosť Slovenska	Akciová spoločnosť	51	50
Slovenský plynárenský priemysel (Súčasť KC od 01.06.2014)	Akciová spoločnosť	100	100
Slovenské elektrárne (Súčasť KC od 01.08.2014)	Akciová spoločnosť	34	34
Západoslovenská energetika (Súčasť KC od 01.08.2014)	Akciová spoločnosť	51	51*
Stredoslovenská energetika (Súčasť KC od 01.08.2014)	Akciová spoločnosť	51	51*
Východoslovenská energetika Holding (Súčasť KC od 01.08.2014)	Akciová spoločnosť	51	51*
MH Invest II, (od 24.10.2015)	Spol. s r.o.	100	100
MH Manažment, (od 19.12.2015)	Akciová spoločnosť	100	100
Rudné bane	Štátny podnik	100	x
Národný jadrový fond	Fond	100	x
MH Invest, od 24.03.2018	Spol. s r.o.	100	x

*/ V spoločnostiach, kde podľa hlasovacích práv by mala mať kontrolu konsolidujúca ÚJ, je manažérska kontrola v rukách menšinového vlastníka, preto sa konsoliduje metódou vlastného imania.

Do Konsolidovanej účtovnej závierky Ministerstva hospodárstva SR boli zahrnuté KÚZ nasledovných spoločností:

- Transpetrol, a. s.,
- Slovenské elektrárne, a. s.,
- Západoslovenská energetika, a. s.,
- Stredoslovenská energetika Holding, a. s.,
- Východoslovenská energetika Holding, a. s.
- Slovenský plynárenský priemysel, a.s.

5.2.2. Metódy konsolidácie

Konsolidované účtovné jednotky boli zahrnuté do KÚZ Ministerstva hospodárstva SR metódou konsolidácie uvedenou v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 22 – Prehľad konsolidovaných účtovných jednotiek

Názov resp. obchodné meno konsolidovanej účtovnej jednotky	Metóda úplnej konsolidácie	Metóda vlastného imania
Ministerstvo hospodárstva SR	áno	
Slovenská obchodná inšpekcia	áno	
Hlavný banský úrad	áno	
Puncový úrad SR	áno	
Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu	áno	
Slovenská inovačná a energetická agentúra	áno	
Múzeum obchodu	áno	
Transpetrol, a. s.	áno	
JAVYS, a. s.	áno	
Jadrová energetická spoločnosť Slovenska, a. s. (od 01.01.2016)		áno
Slovenský plynárenský priemysel, a. s.	áno	
Slovenské elektrárne, a. s.		áno
Západoslovenská energetika, a. s.		áno
Stredoslovenská energetika Holding, a. s.		áno
Východoslovenská energetika Holding, a. s.		áno
MH Invest II, s.r.o.	áno	
MH Manažment, a. s.	áno	
Rudné bane, š.p.	áno	
Národný jadrový fond	áno	
MH Invest,, od 24.03.2018	áno	

Metóda úplnej konsolidácie bola použitá pri dcérskych účtovných jednotkách.

Metóda vlastného imania bola použitá pri pridruženej ÚJ (Slovenské elektrárne, a. s.) a spoločných ÚJ (Jadrová energetická spoločnosť Slovenska, a. s., Západoslovenská energetika, a. s., Stredoslovenská energetika Holding, a. s., Východoslovenská energetika Holding, a. s.). Jadrová energetická spoločnosť Slovenska, a. s. bola z dôvodu zjednotenia účtovných politík

a rovnakého vykazovania porovnateľných účtovných jednotiek, v ktorých má MH SR podielovú účasť, konsolidovaná od r. 2016 metódou vlastného imania (do r. 2016 metódou podielovej konsolidácie).

Obchodnými spoločnosťami, ktoré patria do pôsobnosti Ministerstva hospodárstva SR sú v prevažnej miere strategické podniky slovenského hospodárstva.

Transpetrol, a. s.

Spoločnosť Transpetrol, a. s. ako prevádzkovateľ slovenského ropovodného systému zabezpečuje tranzitnú a vnútroštátnu prepravu ropy a jej skladovanie tak, aby zabezpečila potrebné množstvo ropy predovšetkým pre slovenské hospodárstvo a svojich ostatných obchodných partnerov.

Strategickou prioritou spoločnosti je poskytovanie kvalitnej služby prepravy a skladovania ropy bez narušenia ekologickej stability a ohrozenia bezpečnosti a zdravia ľudí. V roku 2020 spoločnosť prepravila celkovo 8 819 215 ton ropy. Hlavnú úlohu z hľadiska realizovaných tržieb a využívania prepravnej kapacity ropovodu v prevádzke spoločnosti zohráva rafinéria SLOVNAFT, a. s. v Bratislave, ktorá je jediným odberateľom ropy na Slovensku. Najvýznamnejším zahraničným odberateľom spoločnosti Transpetrol, a. s. je rafinéria v Českej republike ORLEN Unipetrol RPA, s.r.o., pre ktorú prepravila v r. 2021 celkovo 3 337 921 ton ropy.

Druhou kľúčovou oblasťou podnikateľskej činnosti spoločnosti Transpetrol, a. s. je skladovanie ropy pre hlavných odberateľov a ďalších zákazníkov.

Neoddeliteľnou súčasťou strategického rozvoja spoločnosti je pokračovať v investíciách súvisiacich s výstavbou nových meracích staníc ropy, výstavbou veľkokapacitných nádrží či modernizáciou riadiaceho a informačného systému ropovodu. Spoločnosť priebežne pokračuje v realizácii investičných akcií pre potreby zabezpečenia energetickej bezpečnosti krajiny, vyplývajúcich z usmernení Európskej únie a vo zvyšovaní environmentálnej bezpečnosti ropovodného systému.

Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a. s. („JAVYS, a. s.“)

Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a. s. je strategická spoločnosť, ktorej poslaním je vykonávanie činností v zmysle Vnútroštátnej politiky a Vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi (RAO), a to bezpečne, spoľahlivo a ekonomicky efektívne vyrad'ovať jadrové elektrárne („JE“) JE A1 a JE V1, poskytovať jadrové služby v oblastiach nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a s rádioaktívnymi odpadmi optimálnym využívaním existujúcich spracovateľských kapacít a poskytovať súvisiaci servis. Spoločnosť JAVYS ako jediná disponuje odborne kompetentným personálom, príslušnými technickými prostriedkami, vybudovanými zariadeniami na výkon týchto činností a je držiteľkou oprávnení vydávaných dozornými orgánmi. Všetky činnosti realizuje v zmysle schválenej Vnútroštátnej politiky a Vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a s rádioaktívnymi odpadmi v SR a v súlade so zásadami smernice EK 2011/70/Euroatom. V r. 2021 pokračovala spoločnosť v realizácii činností týkajúcich sa vyrad'ovania dvoch najstarších jadrových elektrární na Slovensku – JE A1 a JE V1.

JAVYS, a. s. je tiež oprávnenou organizáciou na nakladanie so žiaričmi a rádioaktívnymi odpadmi neznámeho pôvodu, nepoužívanými žiaričmi a rádioaktívnymi materiálmi, pričom v roku 2021 bolo realizovaných 8 záchytov zdrojov ionizujúceho žiarenia neznámeho pôvodu.

Javys, a. s. má svoje významné miesto aj v medzinárodnom priestore. V roku 2021 sa pre Javys zásadne zmenili podmienky a možnosti realizácie komerčných projektov v oblasti nakladania so zahraničnými rádioaktívnymi odpadmi (RAO) na spracovateľských technológiách. Zákonom č. 388/2021 Z. z. bolo zakázané na území SR spracovávanie zahraničných RAO spaľovaním, no spoločnosť môže dokončiť už uzatvorené kontrakty. Cieľom spoločnosti začali byť projekty konzultantského zamerania v oblasti vyradovania jadrových elektrární a nakladania s RAO a vyhoreným jadrovým palivom.

Jadrová energetická spoločnosť Slovenska, a. s. („JESS, a. s.“)

Jadrová energetická spoločnosť Slovenska, a. s., vznikla 31. 12. 2009 zápisom do Obchodného registra SR. Vytvorením spoločnosti JESS sa otvoril priestor pre prípravu projektu výstavby nového jadrového zdroja v Jaslovských Bohuniciach. JESS, a. s. je spoločným podnikom slovenskej Jadrovej a vyradovacej spoločnosti, a. s., ktorá vlastní 51% podiel a českej energetickej skupiny ČEZ vlastniacej 49% akcií spoločnosti. Manažérska kontrola podľa dohody oboch partnerov funguje na princípe rovnosti a konsenzu oboch partnerov. Víziou spoločnosti je postaviť novú jadrovú elektrárňu s cieľom čo najskôr bezpečne a efektívne vyrábať elektrickú energiu s dôrazom na maximálnu bezpečnosť a na minimálny vplyv na životné prostredie. Jej poslaním je pripraviť a realizovať projekt nového jadrového zdroja (NJZ) s výberom najvhodnejšieho variantu, zabezpečenie jeho výstavby a prevádzky v lokalite Jaslovských Bohuníc, prihliadajúc na ekonomickú efektívnosť a energetickú bezpečnosť Slovenska. Projekt NJZ bol v roku 2018 zahrnutý aj do dokumentu „Národný investičný plán SR na roky 2018 - 2030“.

V roku 2021 bolo spoločnosťou a oboma akcionármi podpísané Memorandum o porozumení, na základe ktorého JESS popri Projekte NJZ môže rozvíjať aj Projekt OZE, ktorý je zameraný na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov a výrobu vodíka. V roku 2021 vláda SR schválila návrh na rozšírenie predmetu podnikania spoločnosti JESS o uvedené činnosti.

Slovenský plynárenský priemysel, a. s. („SPP“)

Slovenský plynárenský priemysel, a. s. je najväčším slovenským dodávateľom energií. V oblasti dodávky plynu priamo nadväzuje na viac ako 165-ročnú tradíciu slovenského plynárenstva a od roku 2012 pôsobí aj na trhu dodávky elektrickej energie. Zemný plyn alebo elektrickú energiu úspešne dodáva do 1,4 milióna odberných miest. Podiel SPP, a. s. na trhu domácnosti v dodávke elektriny dosiahol v r. 2021 úroveň takmer 8 %, čo SPP radí medzi štyroch najväčších dodávateľov elektriny pre domácnosti.

SPP sa okrem dodávky energií venuje aj poskytovaniu energetických služieb, energetických smart riešení, rozvoju alternatívnych palív CNG, LNG a biometánu, energetickému a biologickému zhodnoteniu komunálneho odpadu.

Od roku 2020 je SPP tiež výkupcom elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie (OZE) a zo zdrojov s vysokoúčinnou kombinovanou výrobou elektriny a tepla (KVET).

V roku 2021 začala svoju činnosť spoločnosť ESCO Slovensko, a. s., ktorá je spoločným podnikom medzi SPP a ČEZ ESCO, a. s. a má prispieť k modernizácii slovenskej energetiky a zvyšovaniu energetickej efektívnosti.

SPP pokračuje tiež v podpore využívania CNG, ktorý je nielen jedným z nástrojov na využívanie zemného plynu ako environmentálne prijateľnejšej alternatívy v doprave, ale prispieva aj k celkovej ochrane ovzdušia.

SPP investuje aj do rozvoja siete elektronabíjajúcich staníc a tiež spustil prípravu viacerých vodíkových projektov.

Slovenské elektrárne, a. s. („SE“)

Hlavnou činnosťou spoločnosti Slovenské elektrárne, a. s. je výroba a predaj elektrickej energie. Spoločnosť je najväčším výrobcom elektrickej energie na Slovensku a jedným z najväčších v strednej Európe. Okrem toho vyrába a predáva teplo a poskytuje podporné služby pre elektrizačnú sústavu. Slovenské elektrárne a. s. prevádzkujú 31 vodných, 2 jadrové, 2 tepelné a 2 fotovoltické elektrárne s celkovým inštalovaným výkonom 4 143,8 MWe . Cieľom spoločnosti je bezpečne, spoľahlivo, efektívne a konkurencieschopne vyrábať, predávať a obchodovať s elektrinou a teplom, bezpečne zaobchádzať s rádioaktívnymi odpadmi a vyhoretým jadrovým palivom a trvalo znižovať negatívne vplyvy výrobných procesov na životné prostredie. Vďaka vyváženej skladbe výrobných zdrojov, Slovenské elektrárne, a. s. dodali v roku 2021 približne 94 % energie bez lokálnych emisií oxidu uhličitého. Cieľom spoločnosti je bezpečne, spoľahlivo, inovatívne, efektívne a konkurencieschopne vyrábať, predávať elektrinu a teplo a obchodovať s nimi, bezpečne zaobchádzať s rádioaktívnymi odpadmi a vyhoretým jadrovým palivom a znižovať nepriaznivé vplyvy výrobných procesov na životné prostredie. Spoločnosť sa aj naďalej plne venuje udržateľnosti investičného plánu na nasledujúce roky 2022 – 2026 so zameraním sa na dokončenie blokov 3 a 4 jadrovej elektrárne Mochovce.

Západoslovenská energetika, a. s., Stredoslovenská energetika Holding, a. s.,
Východoslovenská energetika Holding, a. s.

Kľúčovou činnosťou spoločností je poskytovanie dodávok elektriny, plynu, distribúcia elektrickej energie a poskytovanie s tým súvisiacich komplexných energetických služieb pre všetky kategórie zákazníkov – od domácností, cez malých a stredných podnikateľov až po strategické podniky slovenského hospodárstva. Svoju hodnotu vnímajú najmä v stabilite, dôveryhodnosti a spoľahlivom zákazníckom servise, pričom jeho dostupnosť pre zákazníka považujú za jeden z najdôležitejších faktorov. V segmente priemyselných zákazníkov sa spoločnosti zameriavajú na energetickú efektívnosť a s tým súvisiace služby. Najviditeľnejšími inováciami navonok sú najmä aktivity smerujúce k rozvoju elektromobility na Slovensku, ako aj aktivity inovatívnych „Smart“ riešení domácností a samosprávam. V roku 2021 sa spoločnosti zameriavali na prípravu strategických iniciatív, riadenie projektov v oblasti energetickej efektívnosti a súvisiacich energetických služieb. V rámci tohto procesu pokračovali v príprave a implementácii projektov v oblastiach výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov, elektromobility, verejného osvetlenia, priemyselného osvetlenia, systémov stlačeného vzduchu, elektrických pohonov a ich riadenia, ako aj klimatizácie a vzduchotechniky.

Národný jadrový fond

Slovenská republika, tak ako aj iné krajiny v Európskej únii a vo svete, musela riešiť otázku zabezpečenia finančných zdrojov na záverečnú časť mierového využívania jadrovej energie. Za týmto účelom bol v roku 1995 zriadený štátny účelový fond s názvom Štátny fond likvidácie jadrovoenergetických zariadení a nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi, ktorý bol neskôr transformovaný na Národný jadrový fond na vyradovanie jadrových

zariadení a na nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi, v súčasnej podobe uvádzaný pod názvom Národný jadrový fond.

Národný jadrový fond je právnická osoba – štátny účelový fond, zriadený zákonom č. 238/2006 Z. z., v súčasnosti sa riadi zákonom č. 308/2018/ Z. z.

Účelom zriadenia a činnosti Národného jadrového fondu je zabezpečiť financovanie činností súvisiacich s vnútroštátnym programom nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi, sústreďovať a spravovať finančné prostriedky určené na záverečnú časť mierového využívania jadrovej energie, zabezpečovať finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu na nakladanie s jadrovými materiálmi neznámeho pôvodu a rádioaktívnymi materiálmi neznámeho pôvodu a spravovať finančné zábezpeky za vysokoaktívne žiariče.

NJF v roku 2021 zabezpečoval financovanie záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie v SR a to predovšetkým vyradovania JE A1 a JE V1, vrátane nakladania s VJP a RAO a nakladania s rádioaktívnymi materiálmi neznámeho pôvodu.

5.2.3. Významné udalosti po skončení účtovného obdobia

Spoločnosť MH Invest II, s.r.o. požiadala o zabazpečenie finančných prostriedkov na investičný projekt „Strategické územie Valaliky“ formou zvýšenia základného imania spoločnosti vo výške 2 173 415,20. Zvýšenie základného imania bolo zapísané do OR SR 29. 03. 2022.

Ministerstvo hospodárstva SR založilo v r. 2022 ako jediný spoločník spoločnosť Valaliky Industrial Park, s.r.o. so sídlom Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava, IČO: 54485053, zapísanú do OR SR dňa 02. 03. 2022 s výškou základného imania 85 385 299 EUR.

Rozhodnutím jediného spoločníka spoločnosti Valaliky Industrial Park, s.r.o. z 10. 10. 2022 došlo k navýšeniu základného imania spoločnosti o 123 658 847,00 EUR.

Na základe rozhodnutia jediného akcionára MH Manažment, a. s. došlo k 01. 05. 2022 k zápisu zlúčenia skupiny dcérskych teplárenských spoločností (Bratislavská teplárenská, a. s., Žilinská teplárenská, a. s., Martinská teplárenská, a. s., Zvolenská teplárenská, a. s., Trnavská teplárenská, a. s. a MH Teplárenský holding, a. s.), pričom spoločnosť MH Teplárenský holding, a. s., je právnym nástupcom a ostatné teplárenské spoločnosti skupiny zanikajú bez likvidácie.

Vo februári 2022 vypukol vojenský konflikt medzi Ukrajinou a Ruskou federáciou a výrazne zasiahol celosvetové dianie, negatívne ovplyvnil ceny komodít a finančné trhy. Jednotlivé spoločnosti nášho konsolidovaného celku neustále analyzujú riziká a možný vplyv meniacich sa podmienok na svoju činnosť, no rozsah dôsledkov týchto udalostí nie je možné v súčasnosti predvídať.

Iné udalosti po 31. decembri 2021, ktoré by si vyžadovali zverejnenie alebo vykázanie v konsolidovanej účtovnej závierke za rok 2021 nenastali.

6. Podporné činnosti

6.2. Komunikácia s verejnosťou

Cieľom komunikačnej stratégie Ministerstva hospodárstva SR v roku 2021 bolo zabezpečiť komplexnú informovanosť verejnosti a vybraných cieľových skupín o kľúčových úlohách ministerstva a o postupe ich realizácie, vytváranie obrazu ministerstva na verejnosti a prezentácia výsledkov jeho práce.

Hlavnými témami komunikácie za uplynulý rok bola najmä energetická kríza a s ňou súvisiace opatrenia. Prioritou z tohto hľadiska bola i strategická komunikácia a jej ciele. Rovnako tak tlačový odbor intenzívne spolupracoval s Úradom vlády a ostatnými rezortami pre informovanosť verejnosti v súvislosti s energetickou bezpečnosťou, vojnou na Ukrajine a pomoci občanom. Rovnako tak témami boli i inovácie, Plán obnovy, zlepšovanie podnikateľského prostredia, investičná pomoc, inovácie, ochrana spotrebiteľa, zahraničný obchod a čerpanie prostriedkov z eurofondov. Cieľovými skupinami boli novinári a zástupcovia médií, podnikateľská sféra, spotrebiteľia, mimovládne organizácie, verejný sektor a široká verejnosť.

Ako bolo vyššie uvedené, najsilnejšou a špecifickou témou pre rok 2021 bola energetická kríza, ktoré prinieslo zavedenie rôznych opatrení i pre oblasť hospodárstva.

Ministerstvo využívalo tieto komunikačné nástroje:

- internetová stránka MH SR,
- oficiálna facebooková stránka MH SR,
- tlačové správy,
- písomná, telefonická a osobná komunikácia s novinármi,
- tlačové konferencie a brífingy,
- interview,
- účasť v diskusných reláciách,
- odborné semináre a konferencie.

Výber komunikačného nástroja závisel od stupňa rozpracovania jednotlivých úloh a od cieľovej skupiny, ktorej bola informácia určená. Dokumenty v etape prípravy sa prezentovali predovšetkým formou tlačových správ, ktorých ministerstvo vydalo 133 na webovej stránke MH SR. Využívané boli tiež facebookové príspevky, ktoré ministerstvo publikovalo na pravidelnej báze v závislosti od aktuálnej situácie a informačnej hodnoty.

Tematicky sa príspevky orientovali hlavne na podnikateľské prostredie a jeho podporu a lepšiu reguláciu, energetiku, investície, inovácie, ochranu spotrebiteľa, realizáciu programov s podporou eurofondov. Špeciálnou témou bola pandémia.

Komunikácia rezortu hospodárstva spočívala na zásadách transparentnosti, objektívnosti a komplexnosti. Dbalo sa na poskytovanie jasných, úplných, presných a aktuálnych informácií a na primeranú formu s ohľadom na cieľové skupiny s použitím adekvátnych výrazových prostriedkov. Aktérmi komunikácie smerom navonok boli najmä politickí predstavitelia MH SR, hovorca ministra hospodárstva SR a zamestnanci odboru komunikácie MH SR. S odbornou verejnosťou komunikovali najmä generálni riaditelia vecne príslušných sekcií, riaditelia vecne príslušných odborov, odborní zamestnanci a predstavitelia organizácií v pôsobnosti MH SR.

6.3. Verejné obstarávanie

Verejné obstarávanie zohráva kľúčovú úlohu v zabezpečení udržateľného a inkluzívneho rastu hospodárstva Slovenskej republiky, ktoré sa zakladá na princípoch sociálne a ekologicky orientovanej trhovej ekonomiky.¹¹⁾ Primárnym účelom verejného obstarávania, ako nástroja trhovej ekonomiky, je dosiahnutie najvyššej možnej miery efektivity využitia verejných finančných prostriedkov.

Verejné obstarávanie definujeme ako pravidlá a postupy pri výbere zmluvného partnera, ktorých cieľom je efektívne a hospodárne využitie verejných prostriedkov. Výsledkom procesu verejného obstarávania je uzatvorenie zmluvy s úspešným uchádzačom. Predpisy verejného obstarávania upravujú pri zohľadnení rozličných faktorov trhových síl konkrétne postupy, ako čo najracionálnejšie, najtransparentnejšie a najspravodlivejšie zabezpečovať potreby ministerstva súkromnými silami.

Ministerstvo má v rámci verejného obstarávania v zmysle § 7 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní postavenie verejného obstarávateľa, je povinné uplatňovať princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie hospodárskych subjektov, princíp transparentnosti, princíp proporcionality, princíp hospodárnosti a princíp efektivity.

V rámci procesnej činnosti sa odbor verejného obstarávania riadi príslušnou legislatívou Slovenskej republiky, a to jednak s dôrazom na zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) (lex generalis) a zároveň s osobitnou Smernicou č. 2/2022 MH SR z 25. augusta 2022 o verejnom obstarávaní a jednak ďalšími súvisiacimi právnymi predpismi (lex specialis).

Cieľom odboru verejného obstarávania je hospodárne nakladanie s finančnými prostriedkami zo zdrojov štátneho rozpočtu, ako aj z európskych štrukturálnych a investičných fondov, v rámci zabezpečovania realizácie zákaziek na tovary, služby alebo stavebné práce a to na základe požiadaviek jednotlivých útvarov MH SR, v súlade so zákonom. Predmetný procesný postup, ktorý je úzko spätý s každodenným plnohodnotným fungovaním jednotlivých individuálnych pracovísk MH SR, pozostáva z kompletnej škály odborných činností, charakteristických pre samotné verejné obstarávanie.

Aktivita odboru za rok 2021

Odbor verejného obstarávania v roku 2021 zrealizoval 43 zákaziek nadlimitným postupom, podlimitným postupom a postupom § 117 zákona o verejnom obstarávaní. Zákazky boli realizované s prihliadnutím na sociálny aspekt a na uplatnenie princípov zeleného verejného obstarávania v rámci svojej pôsobnosti.

¹¹⁾ Čl. 55 ods. 1. Ústavy Slovenskej republiky.

6.4. Kontrola a audit

Na základe výsledkov jednotlivých kontrol, odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR v súlade s úlohou II.1 Plánu kontrolnej činnosti MH SR na rok 2021 a v súlade s čl. 5 ods. 1 písm. h) Smernice č. 7/2019 MH SR z 13. 12. 2019, ktorou sa upravuje postup organizačných útvarov a právnických osôb MH SR pri výkone kontrolnej činnosti vykonávanej podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov v znení smernice č. 1/2021 vypracoval „Správu o výsledkoch kontrolnej činnosti MH SR a o výsledkoch vybavovania petícií a sťažností v rezorte MH SR za rok 2020“ (ďalej len „správa“). Správa bola schválená ministrom hospodárstva SR dňa 11. 02. 2021.

I. Časť – Kontrolná činnosť MH SR vykonávaná podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov

Odborom kontroly a prevencie korupcie a inými odbornými organizačnými útvarmi MH SR v roku 2021 neboli vykonané žiadne kontroly vrátane operatívnych kontrol (mimo plánu) v súlade so zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon NR SR č. 10/1996 Z. z.“) vzhľadom na epidemiologickú situáciu na Slovensku v súvislosti COVID-19.

Rozhodnutím ministra hospodárstva SR bola určená priorita sa zamerať na kontroly dodržiavania hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými financiami na podporu ekonomiky v súvislosti s vypuknutím ochorenia COVID-19 (dotácie na nájomné).

II. Časť – Kontrolná činnosť vykonávaná podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Odborné organizačné útvary MH SR (ďalej len „zamestnanci oprávnenej osoby“) vykonali v roku 2021 kontrolnú činnosť v súlade s Plánom kontrolnej činnosti MH SR na rok 2021 (ďalej len „Plán KČ MH SR na rok 2021“) vrátane operatívneho výkonu kontrolnej činnosti – mimo plánu na základe poverenia ministra hospodárstva SR.

V Pláne KČ MH SR na rok 2021 bolo uvedených spolu 19 kontrol/finančných kontrol na mieste (vrátane tých, ktoré boli začaté v roku 2019, 2020 a prešli na ukončenie do roku 2021).

- Plánované 2 kontroly (Bod A.1 a A.2) vykonávané podľa zákona NR SR č. 10/1996 Z. z. Dve kontroly (Bod A.1 a Bod A.2) neboli začaté v zmysle Plánu KČ MH SR na rok 2021 na základe rozhodnutia ministra hospodárstva SR. Kontrola (Bod A.1) bola zahrnutá do Plánu KČ MH SR na rok 2022 a kontrola (Bod A.2) bola prehodnotená/zrušená vzhľadom na epidemiologickú situáciu na Slovensku v súvislosti COVID-19.
- Plánovaných 17 finančných kontrol na mieste (ďalej len „FKnM“) vykonávaných podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 357/2015 Z. z.“). Zo 17 FKnM išlo o 3 FKnM (Bod B.1,

Bod B.2 a Bod B.3) začaté v roku 2019 a 2020, ktoré prešli na ukončenie do roku 2021. Ďalších 14 FKnm bolo plánovaných na rok 2021. Zo 14 FKnm nebola začatá žiadna FKnm. Deväť FKnm (Bod 1, Bod 2, Bod 4, Bod 5, Bod 9, Bod 10, Bod 11, Bod 12 a Bod 14) bolo presunutých do Plánu KČ MH SR na rok 2022 a 5 FKnm (Bod 3, Bod 6, Bod 7, Bod 8 a Bod 13) boli prehodnotené/zrušené vzhľadom na epidemiologickú situáciu na Slovensku v súvislosti COVID-19.

Zo 14 FKnm vykonaných v roku 2021 (vrátane tých, ktoré boli začaté v roku 2019, 2020 a prešli na ukončenie do roku 2021) zamestnanci oprávnenej osoby vykonali 14 FKnm podľa zákona č. 357/2015 Z. z. Z toho 3 FKnm (Bod B.1, Bod B. 2 a Bod B.3) boli vykonané v súlade s Plánom KČ MH SR na rok 2021 a 11 FKnm bolo vykonaných mimo plánu.

Zo 14 vykonaných FKnm pri 4 FKnm boli zistené nedostatky, a preto zamestnanci oprávnenej osoby vypracovali Návrh správy z FKnm. V 9 prípadoch nedostatky zistené neboli a z toho dôvodu boli zamestnancami oprávnenej osoby vypracované Inšpekčné záznamy (IZ) s náležitosťami Správy z FKnm. V jednom prípade bola FKnm skončená zaslaním Záznamu o zastavení výkonu FKnm a AFK povinnej osobe (MH SR dňa 26. 10. 2021 vydalo Rozhodnutie č. 17/2021 o zrušení rozhodnutia o schválení investičnej pomoci).

III. Časť – Vybavovanie petícií, sťažností a iných podaní

Odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR v rozsahu svojej pôsobnosti vybavuje petície v súlade so zákonom č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o petičnom práve“) a vybavuje sťažnosti v súlade so zákonom č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sťažnostiach“).

Vybavovanie petícií a sťažností a iných podaní Ministerstvom hospodárstva SR

V tejto časti správy je uvedený štatistický prehľad so stručným popisom podaní vybavovaných MH SR, pričom sú osobitne uvedené údaje o petíciách, o sťažnostiach a o iných podaniach. Vedenie evidencie a vybavovanie petícií bolo na MH SR zabezpečované v súlade so zákonom o petičnom práve. Vedenie evidencie a vybavovanie sťažností MH SR zabezpečovalo v súlade so zákonom o sťažnostiach.

Centrálna evidencia petícií a sťažností podaných na MH SR je vedená na odbore kontroly a prevencie korupcie MH SR oddelene od ostatných písomností. V roku 2021 bola v evidencii zaevidovaná 1 petícia, ktorá bola doručená od bývalých zamestnancov bývalej obchodnej spoločnosti Severoslovenské celulózky a papierne, a. s. a bola vybavená ako žiadosť v zmysle ustanovenia § 5 ods. 6 zákona o petičnom práve. V evidencii sťažností bolo zaevidovaných 11 nových sťažností. V roku 2021 bolo z úrovne MH SR vybavených prešetrovaním 6 sťažností. Z uvedeného počtu prešetrovaných sťažností v roku 2020 boli 3 sťažnosti, ktoré prešli na vybavenie z roku 2020. Na vybavenie do roku 2022 neprešla žiadna nová sťažnosť. Okrem toho bolo na odbore kontroly a prevencie korupcie MH SR v roku 2021 zaevidovaných 21 iných nových podaní, pričom 2 z nich prešli na vybavenie do roku 2022.

Spôsob vybavenia sťažnosti závisel najmä od obsahu konkrétneho podania, od toho, čo sťažovateľia namietali, ako aj od toho, voči komu sťažnosť smerovala.

Z celkového počtu sťažností bolo 6 vybavených postúpením orgánu príslušnému na ich vybavenie.

Z úrovne MH SR bolo v roku 2021 prešetrených 6 sťažností. Za prešetrenie sa pre daný účel považuje prešetrenie priamym výkonom šetrenia pracovníkmi ministerstva. Z prešetrených sťažností boli všetky vyhodnotené ako neopodstatnené. Z doručených sťažností ministerstvo jednu sťažnosť odložilo a jednu vrátilo.

Vecné zamerania všetkých sťažností doručených ministerstvu sa týkali postupov rôznych orgánov vo viacerých oblastiach. Z počtu 14 sťažností vybavených v roku 2021 sa väčšina týkala, podobne ako každý rok, činnosti orgánov štátnej správy a námietky v nich prezentované smerovali najmä na údajné nekonanie, resp. nedodržanie lehôt, či na údajné nedodržanie príslušných zákonov a postupov.

Zo sťažností vybavených v roku 2021 smerovalo 10 sťažností proti postupu orgánov Slovenskej obchodnej inšpekcie a 1 sťažnosť voči postupu Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry.

Voči postupu MH SR smerovali 3 vybavené sťažnosti. Išlo o sťažnosti, ktoré smerovali proti konaniu, resp. nekonaniu vo veci spadajúcej do pôsobnosti rôznych organizačných útvarov ministerstva, preto boli vybavené z úrovne odboru kontroly a prevencie korupcie MH SR. Všetky boli vyhodnotené ako neopodstatnené. V roku 2021 nebola evidovaná žiadna sťažnosť, ktorá by vyjadrovala nesúhlas podávateľov s vybavovaním ich predchádzajúcich podaní, resp. sťažností odborom kontroly a prevencie korupcie MH SR.

Odboru kontroly a prevencie korupcie MH SR boli v roku 2021 pridelené na vybavenie aj iné podania, pričom celkovo ich bolo v uvedenom roku vybavených 22, jedno z toho z roku 2020. Tieto podania po preskúmaní ich obsahu neboli zaevidované do evidencie sťažností a petícií, ale zaradené medzi inú korešpondenciu odboru kontroly a prevencie korupcie MH SR. Medzi tieto podania patria také, ktoré nespĺňajú kritériá sťažností podľa zákona o sťažnostiach. Sú to rôzne oznámenia, podnety, žiadosti o pomoc, návrhy, dopyty a iné podania obdobného charakteru.

Vybavovanie petícií a sťažností a iných podaní organizáciami v pôsobnosti MH SR

Na zabezpečenie spracovania tejto časti správy si odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR vyžiadal údaje o petíciách a sťažnostiach, údaje o zameraní petícií a opodstatnených sťažností a údaje o opatreniach prijatých na odstránenie zistených nedostatkov od 6 organizácií ministerstva, ktoré sú v jeho pôsobnosti (ďalej len „organizácie v pôsobnosti ministerstva“).

Jedna petícia bola v roku 2021 doručená Hlavnému banskému úradu a jej cieľom bola záchrana prírodných hodnôt ohrozených banskou činnosťou na území Chránenej krajinskej oblasti Cerová vrchovina.

Organizáciám v pôsobnosti ministerstva bolo v roku 2020 doručených celkovo 12 sťažností. Ku dňu 31. 12. 2021 bolo vybavených 11 sťažností, pričom 1 z toho bola sťažnosť doručená v roku 2020 a 2 sťažnosti prešli na vybavenie do roku 2022. Z počtu 11 vybavených sťažností organizácie v pôsobnosti MH SR prešetrili 10 sťažností, 1 sťažnosť bola vybavená vrátením.

Z celkového počtu 10 prešetrovaných sťažností boli všetky kvalifikované ako neopodstatnené.

V tejto súvislosti pre informáciu uvádzame, že po schválení správy ministrom hospodárstva SR v nadväznosti na § 10 ods. 3 zákona o sťažnostiach, boli údaje o vybavovaní petícií, sťažností a iných podaní zaevidovaných v centrálnej evidencii petícií a sťažností MH SR a organizácií v pôsobnosti MH SR za rok 2021 predložené na Úrad vlády SR (ďalej len „ÚV SR“) na základe jeho vyžiadania (list sekcie kontroly, odbor petícií, sťažností a ostatných podaní ÚV SR č. 7014-2/2021/IP-249/OPSOP zo dňa 24. 11. 2021) listom dňa 12. 02. 2021. Poskytnuté údaje ÚV SR boli podkladom k vypracovaniu „Informácie o vybavovaní petícií a sťažností za rok 2021“.

IV. Časť – Prevencia korupcie, kriminality a inej protispoločenskej činnosti za rok 2021

Odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR v roku 2021 zabezpečil plnenie úloh uznesenia vlády SR č. 585/2018, ktorým bola schválená Protikorupčná politika SR na roky 2019 – 2023. MH SR má zavedený funkčný systém riadenia korupčných rizík (RKR) a odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR, ktorého riaditeľ je protikorupčný koordinátor, koordinuje a vykonáva dohľad nad jeho vývojom, fungovaním a vykonávaním.

K zabezpečeniu RKR, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou protikorupčného systému, boli jednotlivými útvarmi MH SR identifikované potenciálne korupčné riziká v ich odbornej pôsobnosti podľa stupňa významnosti rizika a navrhnuté protikorupčné opatrenia. K identifikovaniu potenciálnych korupčných rizík je MH SR súčasne zapojené aj do Informačného systému RKR (IS RKR), ktorý vytvoril ÚV SR a spravuje ho prostredníctvom Datacentra.

V roku 2021 odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR spustil prostredníctvom IS RKR prieskum pre zamestnancov MH SR formou elektronicky anonymného dotazníka a výsledky spracoval v IS RKR. Súčasne požiadal všetky útvary MH SR o aktualizáciu korupčných rizík a o vyhodnotenie plnenia ich opatrení. Identifikované korupčné riziká a k nim definované protikorupčné opatrenia následne spracoval do Zoznamu korupčných rizík MH SR.

Protikorupčné opatrenia pre riziká s najvyšším stupňom významnosti zo Zoznamu korupčných rizík MH SR sú zapracované do Protikorupčného programu MH SR (ďalej len „PKP“), kde sú súčasne premietnuté aj opatrenia z Národného protikorupčného programu SR, ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 426/2019.

V rámci plnenia úlohy B. 4 uznesenia vlády SR č. 585/2018 vypracoval odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR aktualizáciu PKP a vyhodnotil plnenie protikorupčných opatrení do 30. júna za predchádzajúci kalendárny rok. Aktuálne znenie PKP zverejnil odbor kontroly a prevencie korupcie na webovom sídle MH SR na adrese: <https://www.mhsr.sk/ministerstvo/prevencia-korupcie>.

Súčasne odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR v nadväznosti na úlohy uznesenia vlády SR č. 513/2016 k Stratégii prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v SR na roky 2016 – 2020 vypracoval Plán úloh prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti MH SR na roky 2016 – 2020 a do 28. februára každoročne až do roku 2021 spracováva a predkladá Rade vlády SR pre prevenciu kriminality Správu o plnení úloh

za predchádzajúci kalendárny rok. Za rezort hospodárstva boli základnými úlohami a prioritou v prevencii kriminality dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a interných riadiacich aktov MH SR a organizácií v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti - Slovenskej inováčnej a energetickej agentúry, Slovenskej obchodnej inšpekcie, Hlavného banského úradu a Puncového úradu SR, a zabezpečovanie kontrolných mechanizmov pri: vydávaní licencií a povolení; zostavovaní rozpočtu a použití prostriedkov zo štátneho rozpočtu a prostriedkov Európskej únie; poskytovania dotácií a nenávratných finančných príspevkov; verejnom obstarávaní; dodržiavaní podmienok podnikania v oblasti energetiky; zabezpečovaní ochrany a využívania nerastného bohatstva; utajovaných skutočností a hospodárskej mobilizácie; oblasti ochrany spotrebiteľa.

Odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR v nadväznosti na list č. KM-OPK2-2020/006666 zo dňa 23. 11. 2020 listom ministra hospodárstva SR č. 10599/2021-1030-20484 zo dňa 11. 02. 2021 predložil Rade vlády SR pre prevenciu kriminality Správu o plnení úloh prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti MH SR za rok 2020 podľa zaslanej Metodiky na spracovanie hodnotiacej správy dňa 12. 02. 2021. Poskytnuté údaje boli podkladom k vypracovaniu dokumentu „Hodnotiaca správa o plnení úloh vyplývajúcich zo Stratégie prevencie korupcie a inej protispoločenskej činnosti v SR na roky 2016 – 2020 za rok 2020“ (ďalej len „Hodnotiaca správa“). Hodnotiaca správa neuvádza žiadne nedostatky v činnosti MH SR.

Oznamovanie podozrení z protispoločenskej činnosti v zmysle zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 54/2019 Z. z.“) má MH SR upravené vnútorným predpisom – Smernicou o podávaní, preverovaní a evidencií oznámení v zmysle zákona č. 54/2019 Z. z. (smernica). Smernica určuje podrobnosti o podávaní oznámení, zodpovednú osobu a jej povinnosti pri evidovaní a preverovaní oznámení o protispoločenskej činnosti a o zabezpečení podmienok poskytovania ochrany osobám pri oznamovaní protispoločenskej činnosti v podmienkach MH SR a súčasne MH SR má na tento účel zriadenú protikorupčnú linku MH SR, ktorá je transparentne zverejnená na intranete a na webovom sídle MH SR na adrese: <https://www.mhsr.sk/ministerstvo/prevencia-korupcie/protikorupcna-linka..>

V. Časť – Audítorská činnosť vykonávaná podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Odbor vnútorného auditu MH SR v rozsahu svojej pôsobnosti zabezpečuje výkon vnútorného auditu (ďalej len „VnA“) v rámci kapitoly MH SR v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z.. Svojou činnosťou pridáva hodnotu organizácii, nakoľko poskytuje objektívne a relevantné uisťovacie služby a prispieva k zdokonaľovaniu riadiacich a kontrolných procesov so zohľadnením medzinárodne uznávaných audítorských štandardov. Za týmto účelom poskytuje aj poradenské služby vo forme konzultácií a poradenstva. Odbor vnútorného auditu MH SR svojou činnosťou napomáha k plneniu cieľov, úloh a zámerov MH SR a prináša systematický metodický prístup k zlepšovaniu efektívnosti finančného riadenia. Pri týchto činnostiach uplatňuje nasledovné princípy: princíp nezávislosti, princíp čestnosti, princíp objektívnosti, princíp mlčanlivosti, princíp odbornosti a princíp etického vystupovania a korektných vzťahov.

Odbor vnútorného auditu MH SR je funkčne a organizačne oddelený a nezávislý od iných organizačných útvarov ministerstva a od výkonu finančnej kontroly. Odbor vnútorného auditu MH SR má interne upravené postavenie, ciele, činnosti, zásady a postupy pri výkone vnútorného auditu v Štatúte VnA MH SR, Smernici o vykonávaní VnA a v Manuáli pre výkon VnA odboru vnútorného auditu MH SR.

Zamestnanci odboru vnútorného auditu MH SR počas sledovaného obdobia neboli poverovaní činnosťami, ktoré by boli v rozpore s ich nezávislosťou a počas tohto obdobia boli vylúčené akékoľvek zásahy smerujúce k ovplyvňovaniu zamestnancov vykonávajúcich vnútorný audit.

V roku 2021 došlo oproti roku 2020 k obmedzeniu zdrojov, t. j. k miernemu poklesu personálnych kapacít odboru vnútorného auditu. V dôsledku obmedzených zdrojov došlo k zníženiu efektivity pri poskytovaní audítorských služieb. Na druhej strane uvádzame, že počas roka 2021 došlo pri poskytovaní audítorských služieb k progresu pri pridávaní hodnoty organizácii, nakoľko uisťovacie a poradenské služby reflektovali na aktuálne potreby MH SR a bol implementovaný systém zabezpečovania zvyšovania kvality VnA. Zároveň podotýkame, že v tomto období začala aj postupná transformácia vyhotovovania spisov vnútorného auditu z listinnej podoby do elektronickej podoby.

V roku 2021 odbor vnútorného auditu MH SR vykonával 8 VnA, z toho 2 ukončené VnA v roku 2021 boli začaté v roku 2020. Z celkového počtu vykonávaných VnA v roku 2021 bolo 7 plánovaných a 1 neplánovaný VnA. V roku 2021 boli VnA vykonávané na základe schváleného plánu VnA v pôsobnosti MH SR na rok 2020, na rok 2021 a na základe rozhodnutia ministra. Plánované VnA boli vykonané na základe hodnotenia rizík, ktoré vyplývajú z určených úloh a cieľov MH SR a s prihliadnutím na výsledky predchádzajúcich kontrol a auditov. Hodnotenie rizík bolo vykonané podľa odborného úsudku a zohľadňovalo aj identifikované riziká v rámci systému riadenia rizík na MH SR.

V tejto súvislosti uvádzame, že 3 VnA začaté v roku 2021 boli ukončené v roku 2022. Pre úplnosť uvádzame, že 1 plánovaný VnA na rok 2021 nebol vykonávaný, z dôvodu výkonu rozsiahleho mimoriadneho VnA zameraného na poskytovanie pomoci vzhľadom na prijaté mimoriadne opatrenia v súvislosti s vypuknutím ochorenia COVID-19 na SR.

Počas roka 2021 boli na základe hodnotenia rizík vykonávané VnA v oblasti finančného riadenia prostriedkov EÚ (Operačného programu Integrovaná infraštruktúra), finančného riadenia finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu SR, verejného obstarávania, systému riadenia rizík, ako aj v oblasti vnútorného kontrolného systému. Tieto oblasti boli hodnotením rizík vyhodnotené ako rizikové, resp. boli overené na základe podnetu. V sledovanom období boli realizované nasledovné typy VnA: audit zhody, systémový audit, finančný audit a audit výkonnosti.

V roku 2021 boli vykonávané VnA, ktorými sa overilo dodržiavanie zákona č. 357/2015 Z. z., ako aj existencia vnútorného kontrolného prostredia a nastavenie kontrolných mechanizmov. Overovaním a hodnotením dodržiavania ustanovení zákona č. 357/2015 Z. z. boli zistené nedostatky. Zároveň uvádzame, že aj v rámci nastavenia kontrolných mechanizmov boli VnA identifikované nedostatky.

VnA, ktoré boli ukončené v roku 2021 bolo zistených 5 nesystémových a nefinančných nedostatkov, z ktorých boli 2 nedostatky vysokej závažnosti a 3 nedostatky strednej závažnosti, 1 nesystémový a finančný nedostatok, ktorý bol vysokej závažnosti a 8 systémových a nefinančných, z ktorých boli 4 nedostatky vysokej závažnosti a 4 nedostatky strednej závažnosti. VnA, ktoré boli skončené v roku 2021 bolo zistených celkovo 14 nedostatkov. Okrem zistených nedostatkov boli VnA navrhnuté aj ďalšie zlepšenia.

Ukončenými VnA v roku 2021 získal odbor vnútorného auditu MH SR primerané uistenie o objeme verejných financií vo výške 43 682 663,00 Eur, z toho 43 179 413,00 Eur boli prostriedky štátneho rozpočtu (ŠR) a 503 250,00 Eur boli prostriedky Európskej únie (EÚ).

V prípade zistených nedostatkov v rámci VnA vykonaných podľa zákona č. 357/2015 Z. z. bol vyhotovený Návrh správy z VnA a Správa z VnA. V prípade, keď VnA neboli zistené nedostatky, bola vyhotovená len Správa z VnA. Odbor vnútorného auditu MH SR si počas sledovaného obdobia riadne plnil svoje zákonné povinnosti. Jednotlivé audítorské akcie boli vykonané len pod vedením vnútorného audítora a na základe písomného poverenia na vykonanie vnútorného auditu vydaného ministrom hospodárstva SR. Výsledky vnútorných auditov boli v sledovanom období distribuované primeraným stranám, ktoré mali týmto výsledkom venovať zodpovedajúcu pozornosť. Odbor vnútorného auditu MH SR počas sledovaného obdobia vyhodnocoval dostatočnosť a účinnosť prijatých opatrení, ako aj overoval ich plnenie. Zároveň odbor vnútorného auditu MH SR monitoroval ako sa nakladá s jeho výsledkami, ktoré boli postúpené vedeniu MH SR.

Výsledky a spôsoby ukončenia VnA obsahovala Ročná správa o vykonaných VnA za rok 2021 vypracovaná v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. a vyhláškou Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 204/2019 Z. z. ktorou sa ustanovuje obsah ročnej správy o vykonaných vnútorných auditoch a ktorá bola schválená ministrom hospodárstva SR dňa 24. 02. 2022.

6.5. Informačné a komunikačné technológie

Odbor informatiky MH SR v roku 2021 pokračoval v podpore mobility zamestnancov a bezkontaktné komunikácie. V roku 2021 bolo zakúpených 200 kusov nových notebookov. Na týchto notebookoch sme úspešne aplikovali metódu klonovania vzorovej inštalácie, čo nám významne znížilo komplexnosť riešenia užívateľských problémov.

Na podporu elektronického kolobehu interných žiadaniek bola implementovaná funkčnosť elektronického schvaľovania žiadaniek personálnej agendy ako aj podobná funkčnosť pre schvaľovanie žiadaniek na vozidlá.

V oblasti systémovej infraštruktúry sme realizovali obnovu niektorých kľúčových prvkov, zameraných najmä sieťové prepojenie medzi dátovými centrami. Podarilo sa nám dokončiť integrácie registratúrneho systému na referenčné registre, čím sa významne zvýšil podiel úspešných doručení elektronických správ do schránok Ústredného portálu verejnej správy.